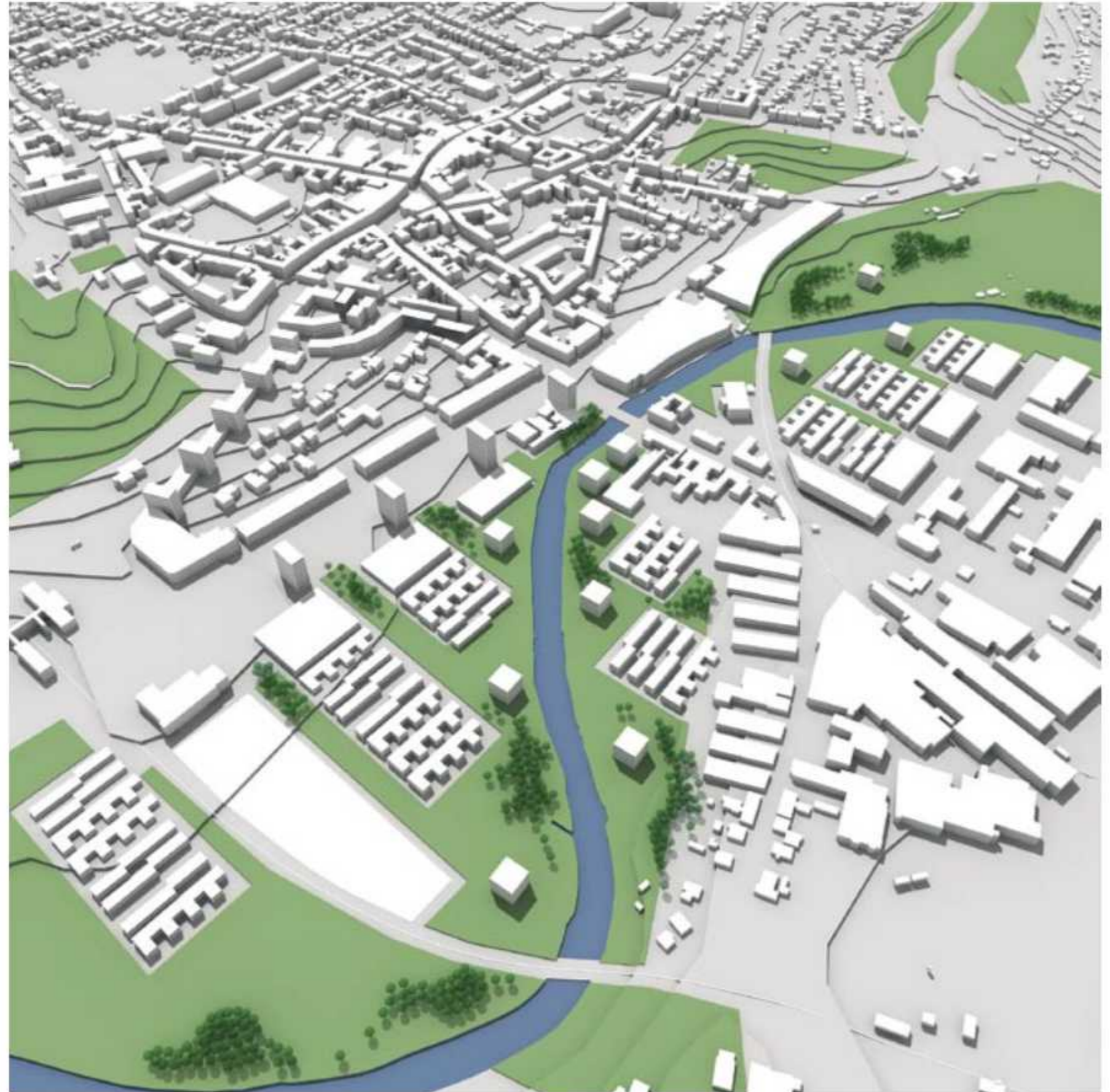

TEKNISK RAPPORT

ARKITEKTURPOLITIK • SKIVE

Udarbejdet af Skive Kommune:

Teknisk Forvaltning:

Jørgen Christensen
Jens Eskildsen
Poul Houe
Ole Jørgen Jensen

I samarbejde med:

Gert Bech-Nielsen
Jan W. Hansen, JWH arkitekter

Konsulent:

Niels Mortensen, Skive Byhistoriske Arkiv.

Følgegruppe:

By & Land Skive
v. Bent Brejner
Højlundsvej 15
7800 Skive

Byhistorisk Arkiv
v. Niels Mortensen
Asylgade 5, 1.
7800 Skive

Facadeudvalget
v. Aage Frølund
Nørregade 11
7800 Skive

Arkitekt m.a.a.
Christian Ramvad
Thinggade 19
7800 Skive

Formand for Skive Handelsstandsforening
Knud Møller
Slotsgade 1A, 2.
7800 Skive

Skive Grundejerforening
v. Keld Frederiksen
Søndergade 26
7830 Vinderup

Entreprenør Kaj Ove Madsen
Bjørnevej 4
7800 Skive

INDLEDNING

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	3
1 Stedtypologi	23
2 Strukturtypologi	45
3 Monumentaltypologi	59
4 Bebyggelsestypologi	71
5 Byrumstypologi	89
6 Gadetypologi	101
6 Bygningstypologi	135
7 Facadetypologi	157
8 Apteringsstypologi	187

"Kulturarven skaber lokal udvikling, tiltrækker borgere, understøtter erhvervsudvikling, tiltrækker turister, giver identitet"

"Kulturarv en værdifuld ressource for kommunernes udvikling. En analyse af danskernes holdning til kulturarv", Kulturarvsstyrelsen og Fonden Real Dania, 2005.

"Arkitektur har en kunstnerisk dimension, hvor det æstetiske og det visuelle spiller en vigtig rolle. Bygninger, bebyggelser og byer skal være smukke, spændende og oplevelsesrige"

Uddrag af Boligministeriets arkitekturpolitiske handlingsprogram, 1996.

"Løber man efter fortiden, vil man aldrig nå den! – Kun ved at manifestere nuet kan man få fortiden i tale"

Sverre Fehn

"Arkitektonisk kan byen betragtes som et stort hus og huset som en lille by ... hvem var det nu, der sagde det?"

JWH, GB-N

Byen som arkitektur og historie

Byerne er civilisationens største kunst- og arkitekturværker.

De er vidt forskellige, har hver deres karakteristiske udformning og ofte en særlig "personlighed", der er kendt og elsket. Tænk blot på Venedig, Amsterdam og New York eller Fredericia, Skagen og Skive.

Som arkitekturværker repræsenterer byerne historiens fortællinger og som det mest synlige og håndgribelige vidnesbyrd om denne historie er de en kulturel rigdom der bør forvaltes med omtanke.

Byidentitet og -mentalitet

Indbyggernes identitet og mentalitet spejler sig ligeledes i byens karakter, atmosfære og arkitektoniske udformning også selv om de måske ikke i det daglige lægger mærke til det.

Det skyldes bl.a. at arkitekturen opfattes adspredt eller virker på de dybere lag af bevidstheden. Først når et hus bliver revet ned lægger man chokeret mærke til hvilken betydning det har haft for miljøet, ligesom opførelsen af et byggeri kan give et helt nyt perspektiv på omgivelserne.

Bylivet

Som ramme om livet er byens udformning og arkitektonisk helhed vigtig, jævnfør Poul Henningsens billede af arkitekturen som "de kanaler hvor i livet flyder".

Rammens tyngde og strukturelle sejhed skaber kontinuitet, stabilitet og overskuelighed i tilværelsen samtidig med at den fungerer som på en gang den foranderlige, inspirerende og formbare masse for nye idéer og virkelyst.

Byen skal give indbyggerne både rødde og fødder (vinger).

Byen som arkitektonisk ramme

Byens arkitektur rummer mange funktioner: boliger, erhverv, institutioner, rekreative områder, trafikårer etc. Og i den gode by skal der være sammenhæng mellem dens måde at fungere på og dens udformning. Derudover bør den være oplevelsesrig, rumligt afvekslende, arkitektonisk udfordrende, flot eller smuk for at virke attraktiv på beboerne og besøgende.

Koncentration, attraktion og byliv.

Forsimplet udtrykt vil den gode arkitektoniske ramme skabe en mere attraktiv by. Dette skaber liv i byen, hvilket trækker yderligere liv til. Samme mekanik gælder den koncentrerede by.

Den skarpe konkurrence mellem byerne om kompetent arbejds- og købekraft gør den arkitektoniske udformning til en betydningsfuld byudviklingsparameter.

FORSVARE

FORSTÆRKE

FORMIDLE

Arkitekturpolitik/ -plan

Formålet med en arkitekturpolitik og/ eller en arkitekturplan for Skive er at forsvare, forstærke og formidle dens særlige byarkitektoniske særpræg og kvaliteter. Heri ligger også et fornyelses- og udviklingsperspektiv idet både særpræg og kvaliteter fortsat skabes i samspillet mellem byliv og byform.

De tre "F'er" er ikke blot udtryk for en tilbageskuende eller restaurerende holdning. Ligesom det bedste forsvar kan være et angreb behøver en forstærkning ikke at være en forsigtig kopiering eller indpasning den kan ligeså vel manifestere sig i en kontrastering eller et bevidst brud.

En arkitekturplan for Skive må som udgangspunkt betragte byen som et sammenhængende arkitektonisk bygværk, fra den store overordnede byskala gennem den mellemste bebyggelses- og byrumsskala ned til bygningens, facadens og byabterings mindre skala.

Arkitekturpolitikken/ -planen vil i overensstemmelse med det arkitektoniske udgangspunkt betragte byens former, objekter og rum som det vigtigste grundlag for politikken/ -planen, selv om disse rammer (denne morfologi) er uadskilleligt forbundet med dennes indhold af liv og funktioner.

Forestillinger og værdier

Skabelsen af en arkitekturplan kræver forestillinger om hvad og hvordan der skal forsvares, forstærkes og formidles. Da disse forestillinger kan være vidt forskellige afhængige af hvilke værdier der ligger til grund for dem og desuden kan variere over tid må arkitekturplanen være overordnet, generel og fleksibel.

Arkitekturplanen kan derfor ikke være et statisk eller dogmatisk billede af en fremtidig situation, etableret en gang for alle men mere have karakter af et fremadrettet, kontinuerligt idéudviklende og konsensuskabende redskab hjulpet på vej af en teori og metode der ser projekt og proces under samme synsvinkel. En slags fortløbende kortlægning af begrænsninger og muligheder i byen.

Kortlægning og typologi

Den her præsenterede arkitekturplans forestillinger skabes på basis af en registrerende, analyserende og kreerende/eksemplificerende kortlægning af Skive.

Kortlægningen kan på en gang fungere som idébank, planlægnings- og styringsmetode samt formidlingsredskab i relation til Skives arkitekturplan.

Kortlægningen er således i princippet aldrig færdig, idet nye kort kontinuerligt kan tilføjes eller fjernes af alle involverede parter, ligesom de sammenlagte kort, der udgør politikken/ -planen, til stadighed er transparente for nye fortolkninger og inspirationer.

Kortlægningen er derfor lige så meget en proces som et projekt.

Kortlægningen kan efter beslutning fastlægges som en vedtaget politik/ plan, et redskab til jævnlig justering af politik/ plan eller en kontinuerlig idéudvikling og fremstilling af debatten om Skives arkitektoniske udvikling.

Det her fremlagte materiale er et udspil til konkretisering af proces og projekt i Skives arkitekturpolitik/ -plan.

Materialets ufuldstændige karakter, unøjagtigheder i data og diagrammer eller manglende opdatering af billedmaterialet er derfor i første omgang af mindre betydning. Dets vigtigste formål er at fungere som inspiration for fastlæggelsen af arkitekturpolitikens/ -planens proces og projekt.

Enhver kortlægning bevæger sig i feltet mellem det objektivt givne og subjektivt forestillede. I registreringen ligger et valg af hvad der skal fokuseres på og i analysen ofte allerede en vag forestilling om hvilken retning konklusionen peger. Selv om der altså er en glidende overgang mellem det objektivt registrerende/ analyserende og det subjektivt analyserende/ kreerende ligger tyngdepunktet i skabelsen af arkitekturplanen omkring den analyserende kortlægning hvorimod den registrerende kortlægning etablerer grundlaget og den kreerende sigter mod eksemplificeringen af planen.

Kortlægningen af Skive bygger teoretisk og metodisk på forestillingen om byen som en by- og landskabstypologi, en sammenstilling af karakteristiske typer af landskaber, bebyggelser, byrum, bygninger, byudstyr, etc. der alle har forskellig livscyklus.

EKSEMPLIFICERING

ANALYSERING

REGISTRERING

Typecykler

Typernes livscyklus er bestemmende for Skives arkitektoniske udformning, identitet og miljø idet de længstlevende eller historisk mest seje typer danner basis for det særligt værdifulde og bevaringsværdige i byen og som derfor må respekteres eller profileres yderligere i byudviklingen.

Den sejeste eller mest uforanderlige typologi er **stedets typologi**: den naturlige skabt af terrænet og landskabet og den kulturelle formet af historiske myter og begivenheder, processer, strukturer og spor.

Disse typologier overlever flere hundrede eller tusind år og er af grundlæggende betydning for byens "urform". De kan derfor ikke forandres radikalt uden at påvirke byens identitet og karakter.

Det samme gælder den **monumentale typologi**. De monumentale bygningers ofte lange levetid gør dem til de uforanderlige udgangspunkter for byudviklingen hvad enten deres monumentalitet skyldes deres fysiske størrelse eller beliggenhed eller deres betydningsfuldhed som f.eks. de betydningsfulde historiske bygværker: kirker, rådhus, repræsentations- eller markedspladser, processionsveje, statuer, etc.

Længere nede i rækken af sejlivede typologier kommer de **profane typologier** så som bolig-, erhvervsbebyggelser, gader og byrum. Nogle få hundred år eller årtier er deres livscyklus og dermed mere labile i forhold til byens form og identitet.

Den enkelte profanbygning har en relativt hurtig omsætningsstid. Den hurtigere forandring og det tidstypiske er knyttet til denne typologi hvis betydning for den samlede byarkitektur derfor er mindre.

Det samme gælder facadetyperne hvis stilkavalkade ofte repræsenterer skift med få årtiers mellemrum og som derfor i nybyggeriet kan håndteres friere end de tungere og mere varige typologier. Facadernes skala eller proportionering kan dog være underlagt en langvarig og vedholdende tradition eller byggeskik og man må som sådan respektere eller fortolke denne.

Til den hurtigste og mest foranderlige typologi i byen hører byen **apteringstypologi**: mobilia, skiltning etc. Her er der

tale om en cyklus på få år. Denne typologi er derfor knyttet til byens miljø eller skiftende images.

Man kan måske sammenligne byens typologi med opbygning af et hus. Råhusets grundform og konstruktion er det mest sejlivede og karakteristiske, dernæst følger apteringen: klimaskærmen eller skillevæggene, der dog lader sig udskifte med lange mellemrum og til sidst kompletteringsdøre og vinduer, køkkener etc. der både materielt og socialt slides op og udskiftes hurtigt.

Følgende typologier prioriteret efter livscyklus er kortlagt i Skives arkitekturpolitik/ -plan :

- A STEDTYPOLGI (afsnit 1)
- STRUKTURTYPOLGI (afsnit 2)
- B MONUMENTALTYPOLGI (afsnit 3)
- C PROFANTYPOLGI
- BEBYGGELSESTYPOLGI (afsnit 4)
- BYRUMSTYPOLGI (afsnit 5)
- GADETYPOLGI (afsnit 6)
- BYGNINGSTYPOLGI (afsnit 7)
- FACADETYPOLGI (afsnit 8)
- D APTERINGSTYPOLGI (afsnit 9)

A STEDTYPOLGI

B MONUMENTTYPOLGI

C PROFANTYPOLGI

D APTERINGSTYPOLGI

Byatlas – arkitekturplan

Arkitekturplanen for Skive kan siges at ligge i forlængelse af "Kommuneatlas Skive". Der er således stor overensstemmelse mellem Atlassets og arkitekturplanens registrerings- og analysekategorier selv om disse indgår i forskellige metodiske sammenhænge.

Hvor atlasset lægger hovedvægten på at registrere de betydeligste bymæssige og landskabelige, arkitektoniske karakteristika og (underforståede) kvaliteter søger arkitekturplanen mere direkte at omsætte kortlægningens registreringer og analyser til fremadrettede, kreerende og eksemplificerende forslag.

Eksempelvis rekonstruktion af centrum rand- og gadebebyggelser, byrum og bygningskultur, etablering af spilleregler for centrum bebyggelsesudvikling og fornyelse og urbaniseringen af åforløbet gennem byen.

Hvor Atlassets registreringskategorier (ud over bevaringsværdige bygninger) kan siges at være mere subjektive eller ahistoriske er arkitekturplanens typekortlægning teoretisk og metodisk forankret i en forestilling om byen som en ophobning eller overlejring af historiske typer hvis sammensætning og udformninger skaber byens karakter. Disse typer er som en slags samfundsredskaber slebet til af historien, af stedet, tiden og livsprocesserne og altså et produkt af såvel kulturelle, sociale, økonomiske, æstetiske, tekniske, etc. forhold.

Typebetragtningen er affødt af ønsket om at gøre arkitekturplanens grundlag, politiker, anvisninger og eksemplificeringer om ikke objektive så dog rationelt begribelige og så gennemskuelige som muligt.

Typebetragtningen er en synsmåde på byens udviklingshistorie og en forklaringsmåde i relation til dens morfologi og karakter, der baserer sig på værdien af den historisk frembragte arkitektoniske form.

Andre synsmåder, forklaringsmodeller eller logikker er mulige lige som en forkastelse af enhver systematisk synsvinkel til fordel en mere subjektiv, pragmatisk eller ad hoc adfærd er tænkelig.

Afvisning, brud eller hybride betragtninger i forhold til typeopfattelsen af den byggede virkelighed sker efter forfatterens mening altså på typernes præmisser. Sådanne afvigelser bør derfor altid være bevidste, fagligt eller politisk begrundet.

REGISTRERING**ANALYSERING****KREERING****Registrerende, analyserende, kreerende kortlægning**

Kortlægningen af typologierne sker i tre overlappende eller integrerede faser:

Registrering

Analysering

Kreering (herunder eksemplificering)

Disse sekvenser er forbundet, idet allerede udvælgelsen af det registrerede er et subjektivt eller kreativt valg, ligesom det kreative udkast sker på basis af registreringens og analyseringens fokuseringer.

Den registrerende kortlægning søger at etablere et så objektivt overblik over den samlede komplekse bysituation som muligt. Som sådan udgør den grundlaget for den analyserende kortlægnings forenkling og inddampning af den typologiske realitet og dens problemstillinger.

Den analyserende sekvens indkredser planidéen og politikken, der følges op i den kreerende sekvens som en konkretisering og billedlig eksemplificering af politikken/ planen.

Den typologiske kortlægning bevæger sig rundt mellem de tre sekvenser og som i enhver anden kreativ proces frem og tilbage mellem det objektive og subjektive, det rationelle og intuitive, det videnskabelige og kunstneriske. Den typologiske kortlægning er dog et forsøg på at gøre denne proces mere gennemskuelig og systematisk.

Typetransformation

Arkitekturpolitikken/ -planen ønsker at placere sig i skæringspunktet mellem værdisikring/ bevaring og fornyelse, forsvar og forstærkning.

Dette skæringspunkt repræsenteres af den typologiske betragtningens måde, der søger at forsvare, værdisikre og bevare Skives typologiske identitet, hvor denne er kvalitativt fremtrædende, og at forstærke og forny den arkitektoniske identitet hvor den er fraværende.

Det betyder ikke, at de arkitektonisk værdifulde dele af byen for enhver pris skal bevares eller restaureres som en kopi af historien, eller at man frit kan skalte og valte med

de mindre værdifulde områder. Fornyelsen af de for Skives identitet og arkitektur mest værdifulde, eksisterende bydele skal blot være en hensynsfuld, kontrolleret transformation, f.eks. en typologisk rekonstruktion, lige som de mere fragmenterede eller nyinddragne områder i byen kan udsættes for en friere men i forhold til det samlede bymiljø og hele bytypologien stadig forpligtende dekonstruktion.

De to tilgange finder anvendelse i Arkitekturpolitikens to operationsfelter: a) det historiske centrum som er karakteriseret af tæthed og historiske typer og b) centrum randzone inklusiv Østerbrobydelen, der er præget af blandet gammel og ny typologi.

I centrum drejer det sig om at forsvare eksisterende identitet og arkitekturen. I randzonen er politikken/ -planen friere stillet, her kan Skives byarkitektoniske karakter suppleres og nyformuleres, skalamæssigt, kontekstuel, strukturelt og arkitektonisk.

Transformation ved addition

Ved transformationen af historisk, typologisk følsomme områder som f. eks. i skives centrum bør byfornyelsen og byudviklingen ske efter et additionsprincip.

I stedet for at gøre vold på en værdifuld eller bevaringsværdig typologi f.eks. ved ufølsomme nedrivninger eller radikale ombygninger kan man tilføje nye elementer eller lade en ny typologi vokse ud af den gamle.

På den måde vil byen nye lag af tilføjelser skabe den kompleksitet og mangfoldighed der kendetegner gode og attraktive byer.

Typen som redskab

Det metodiske skæringspunkt mellem bevaring og fornyelse, forsvar og forstærkning, rekonstruktion og dekonstruktion ligger i typen som både registrerings-, analyse- og kreeringsredskab.

Hvor registreringen søger at overskue alle byarkitekturens modeller og varianter af f.eks. bebyggelses- og bygnings typerne, inddamper analysen disse til deres fællesnævner "typen" eller "typerne", der kan danne basis for byfornyelsen, mere eller mindre direkte anvendt.

"Typen" kan yderligere inddampes til en grundtype eller arkitektonik, der i form af et bygningsvolumen kan fungere som en generel eller abstrakt, men stadig typerelateret byggekloks i udformningen af nye bydele, bebyggelser og bygværker.

VÆRDI-TYOLOGI

Værdi – typologi – politik

Skabelsen af en arkitekturpolitik for Skives indre by tager udgangspunkt i værdier og typologier.

Forholdet mellem værdier og typologier kan her meget forkortet beskrives som en parallelitet mellem bykultur og byarkitektur, mellem det kulturelt, mentale og det byarkitektonisk, formale.

Bykulturens mangeartede værdier i form af holdninger, ideologier og individuelle præferencer kan grupperes indenfor rammer af fælles værdier. Disse værdier eller sæt af værdier kan samles i mere overordnede værdier, som atter kan generaliseres som grundlæggende værdier. Kort sagt et værdisystem, der kan omfatte alt fra småt til stort.

På samme måde kan byens mangfoldighed af individuelle bygværker og bygningsanlæg (de mange modeller) sorteres som typer eller typologier: typer af bebyggelser, byrum, bygninger, facader, etc.

Bag disse forskellige typer/ typologier af f.eks., byhuse, karreer, torve og gader, kirker og skoler kan 'typen' byhus, karre, torv, kirke, skole, etc. anes.

'Typen' kan yderligere forenkles, hvis man reducerer den til en arkitektonisk form f.eks. en simpel geometri eller et simpelt volumen, ja helt ned til grundtypologien kugle, kegle og kube.

Forsøget på at nå til enighed omkring fælles værdier eller typologier kan da bestå i at forenkle ved "grave ned" til det lag af overordnede eller generelle værdier eller typologier, der kan accepteres som fælles grundlag. Kan man ikke blive enige om en specifik arkitektonisk udformning, kan man måske i det mindste blive enige om spillereglerne for en størrelse og en geometri.

Jo mere generelle værdier/ typologier man vælger, jo større er muligheden for at opnå enighed. Heri ligger også faren for, at værdierne/ typologierne bliver så generelle, at de intet udtrykker om den konkrete problemstilling.

(Menneskerettighederne er ikke meget bevendt i en konkret forhandling om bevillinger til det kommunale sund-

hedsvæsen, ligesom konstateringen af, at al arkitektur inders inde er tegnet over firkanter, cirkler og trekkanter, er ret intetsigende, når der skal tages stilling for og imod et konkret stykke arkitektur).

I "Arkitekturpolitik Skive" repræsenteres de byarkitektoniske værdier, der skal forsvares, forstærkes og formidles, af typerne.

Arkitekturpolitik Skives typemetode anvendes registrerende og analyserende til at udpege det mere eller mindre værdifulde i byens arkitektur, men også kreativt, operationelt som et konsensuskabende arkitekturpolitisk redskab, der viser, hvordan værdierne kan forsvares, forstærkes og formidles.

Kan der ikke opnås enighed om politikken ud fra den eksisterende mangfoldighed af konkrete bygværker/ arkitekturmodeller, kan typiseringens generaliseringer måske skabe det, og hvis ikke dette er nok, da grundtypologiernes endnu mere generelle eller strukturelle typologi. Eksempelvis er "Arkitekturpolitik Skives" illustrationer af en ny centrumbebyggelse langs Skive Å baseret på forenkede arkitektoniske former af abstrakte punkt-, linie- og fladevolumener. Disse volumener viser generaliserede, strukturelle muligheder og dermed forhåbentlig langtidsholdbare formgivende politikker, som en efterfølgende detaljeret bearbejdning skal gøre til konkret byarkitektur.

(Man kan således også blot betragte typemetoden som en modelmetode, hvor modellen af huset, bebyggelsen eller bydelen forenkles indtil alle kan acceptere den).

Tankegangen og metoden kan måske virke let akademisk, teknisk eller bureaukratisk, men er dog både systematisk og let overskuelig. Alternativet ville være den perfekte demokratiske konsensuskabelse på basis af borgernes fuldstændige indsigt i forudsætningerne og totale overblik over mulighederne, hvilket som bekendt er utopisk, eller accepten af en fuldstændig værdi-/ typologipluralisme, hvilket er lige så urealistisk.

Værdi – typologi – Identitet

En bys identitet bliver ofte forbundet med dens typiske træk.

Det typiske for en by eller en bydel er det, der indenfor dens egen ramme kan kategoriseres som det almene eller de fælles træk. Det kan samtidig være det specielle i forhold til andre byer og bydele.

Jo mere generel en typologi man vælger at fokusere på (f.eks. det faktum at de fleste byer består af byggede geometriske volumener på et bølgende terræn), jo mere almen, ukarakteristisk eller identitetsløs bliver byen såvel indadtil som i forhold til andre byer.

Nogle byers identitet kan ses på "ydresiden", f.eks. som for stedet typiske huse, facadeudtryk eller lokal byggeskik. Men er husene vidt forskellige og arkitekturen sammensat, hvilket som regel er tilfældet, må man søge ned til det fælles, f.eks. strukturelle træk som skala, målsystem, konstruktionssystem, etc., for at finde det mere grundlæggende typiske. Her ligger så identiteten eller det typiske, den fælles byværdi eller typologi gemt.

Skal man finde en bys identitet, må det typiske fremdrages ved at generalisere dens mangfoldighed at bygninger og bygningsanlæg, men dog ikke generaliseres mere end at dens specificitet eller det typiske i forhold til andre byer stadigvæk opretholdes.

Nogle byers identitet kan være knyttet til enkelte bygværker eller en samlet form (tænk f.eks. på Pisa med sit skæve tårn, Bilbao med Frank Gehry's Guggenheim Museum, Viborg med sin Domkirke, Palma Nova i sin perfekte renaissanceplan, etc.). Andre er karakteristiske på grund af deres typologiske homogenitet (tænk f.eks. på Græske middelhavslandsbyer, Nyboder eller Møgeltønder). Men som regel er en bys identitet skabt af en afbalancering eller blanding af det specielle og det generelle (det utypiske f.eks. det arkitektonisk, historisk unikke med det tilsvarende mere ordinære).

Arkitekturpolitik Skive søger at forsvare, forstærke (herunder forny) og formidle Skives identitet som den værdifulde blanding af det historisk og nutidigt specielle og det tilsvarende typiske ved Skive.

Den identitetsskabende afbalancering af det generelle og det specielle sker i blandingen af Skive-typologierne, hvor steds-, struktur og monumenttypologiernes mere specielle karakter kvalificerer gade-, bygnings-, facade- og apteringstypologiernes mere almene karakter, og hvor det typiske placerer sig mellem det specielle i form af de specifikke bygningsmodeller og det generelle i form af de abstrakte grundtypologier.

Eksemplificering, typer og grundtyper

Den kreerende kortlægning omsætter den analyserende kortlægnings konklusioner i form af indsigter, politikker eller anvisninger til konkrete eksemplificeringer i 2 eller 3 dimensioner.

Der kan være tale om 2D plandiagrammer og plandispone-
ringer eller om 3D volumenstudier i forskellig detaljerings-
grad.

Den kreerende eller eksemplificerende kortlægning må
være principiel, da den ikke er en endelig eller detaljeret
løsning af et konkret arkitektonisk problem, men den over-
ordnede ramme løsningen skal befinde sig indenfor. Ram-
men refererer hele tiden til eller er underlagt den overord-
nede typologi i hierakiet af typecykler.

Den endelige arkitektoniske udformning af løsningen over-
lades til kommune, bygherre og arkitekt.

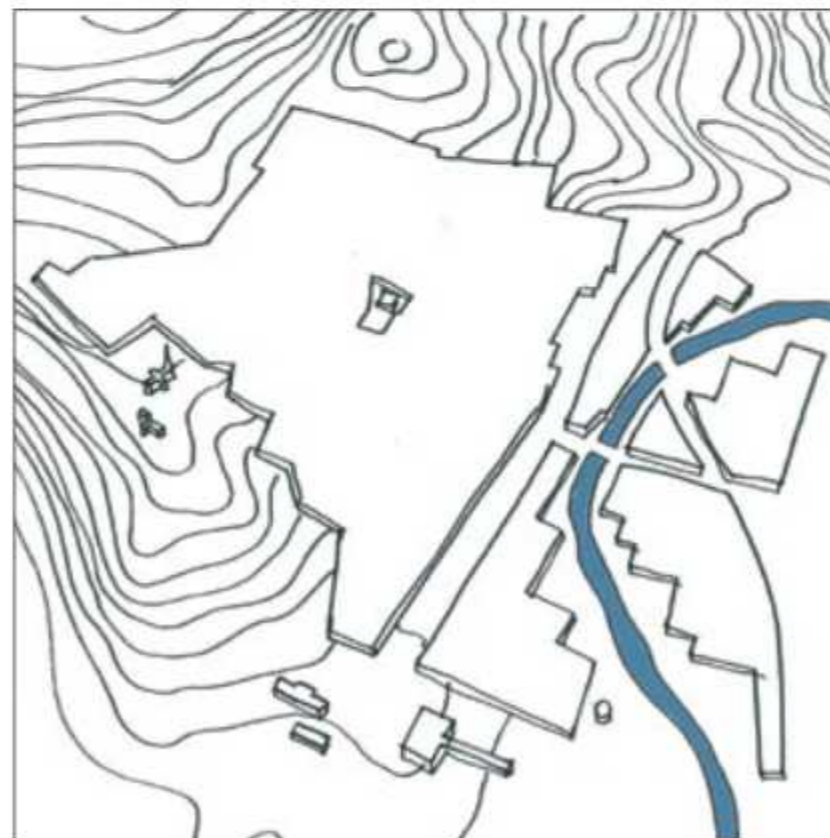
Byskab/ landskab :

Den grundlæggende forenkling af Skives bylandskab er reduce-
ret til modsætningen mellem bymassens byggede og kantede
geometri og det naturlige terræns foldede, kontinuerlige flade
– til modsætningen mellem det "kantede" og det "foldede".

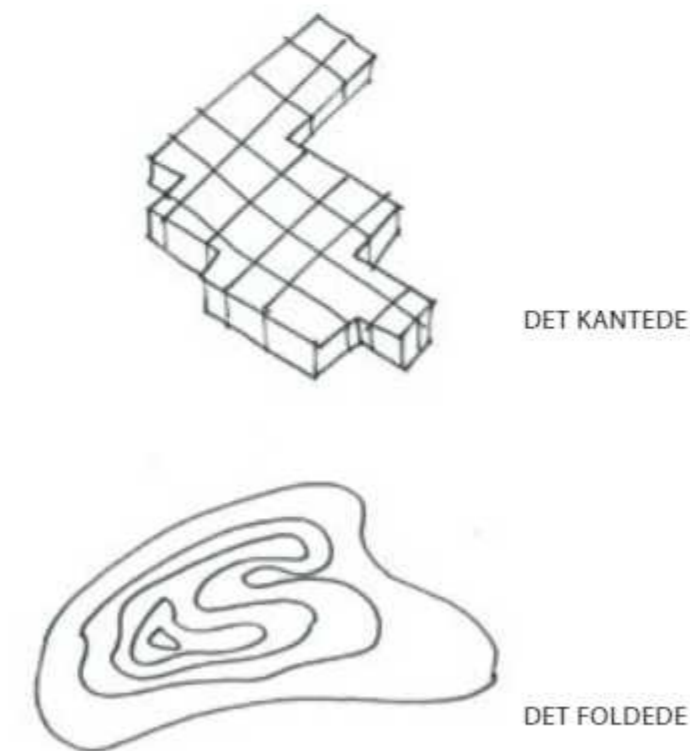
Denne fundamentale morfologiske spænding er fastholdt i ar-
kitekturplanens syn på Skives samlede kulturlandskab og i arki-
tekturpolitikens sted- og struktureksemplificeringer.

BYSKAB/LANDSKAB

BY- OG LANDSKABSTYPOLOGI

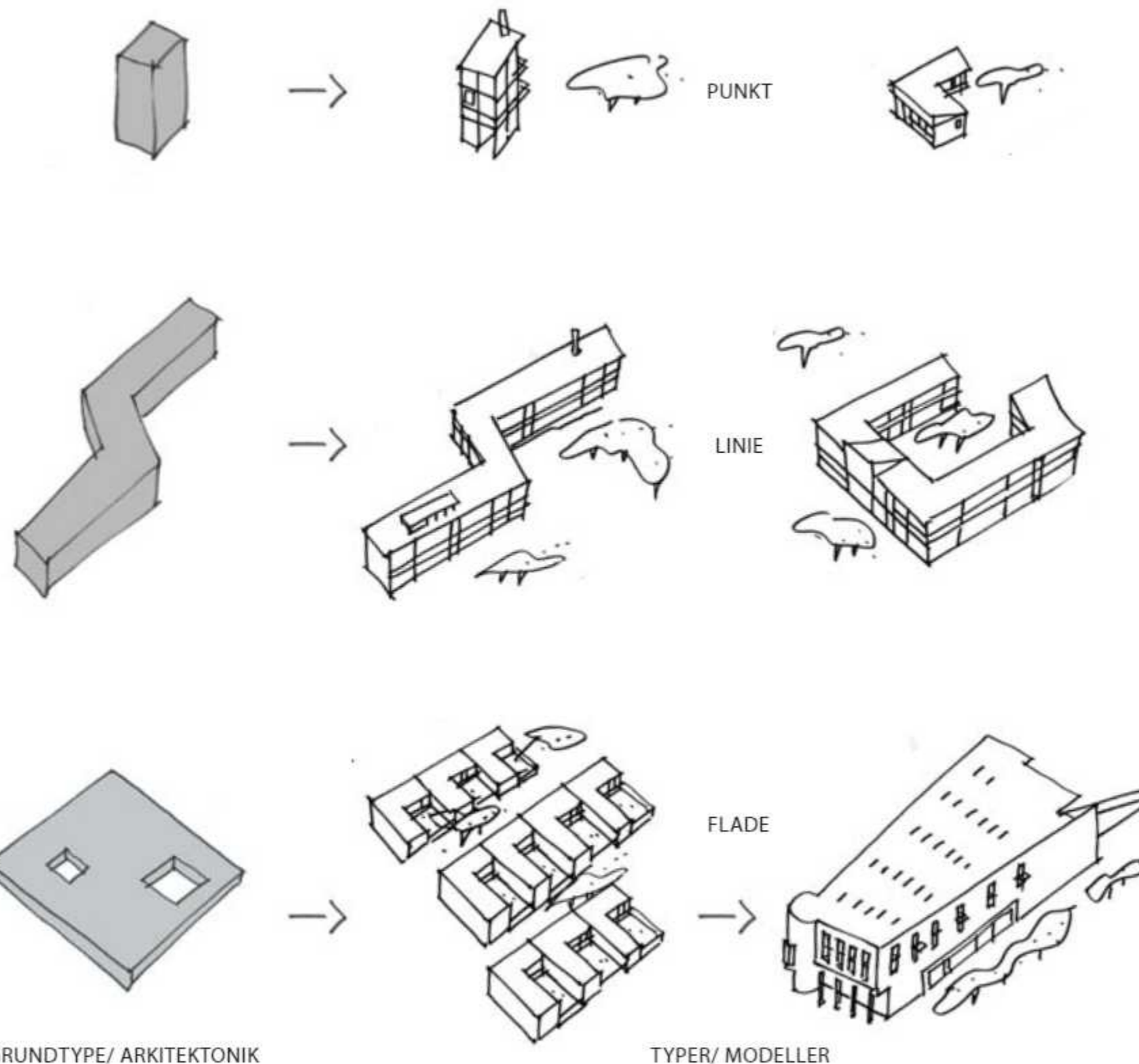

GRUNDTYPOLOGI

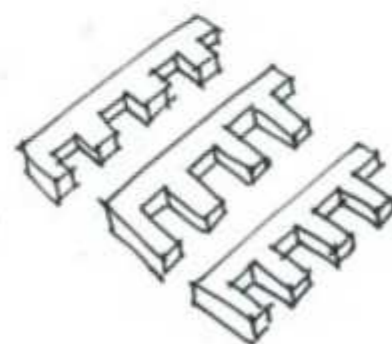
Bebyggelser:

Den her viste kreerende og eksemplificerende kortlægning, relateret til bebyggelse, benytter sig af en forenklet typologi bestående af punkt, linie og flade plus deres 3D volumener. Disse simple grundtypologier og arkitektonikker (byggeklodser) er en yderligere forenkling og generalisering af bebyggelsestyperne til abstrakte alment operationelle volumener. De kan derfor uspecifikt repræsentere forskellige modeller af åben, halvåben eller tæt bebyggelse, f.eks. den grønne punkthusbebyggelse, den rumskabende randbebyggelse, rækkehusbebyggelse eller tæt-lavt byggeri.

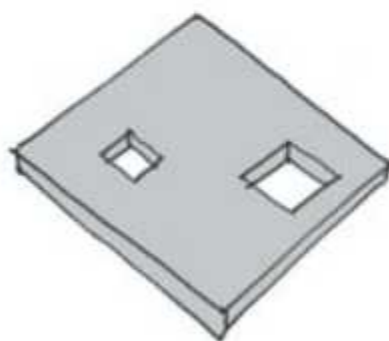
Arkitekturplanens kreerende eller eksemplificerende grundtypologier, arkitektonikker eller typer og modeller har status af **inspirationer** men kan som **restriktioner**, fungere som bestemmende volumenstudier eller anvisning af hvilken type byggeri, der bør etableres eller de kan opføres til legale planrammer, lokalplananvisninger, bebyggelses- og bygningsdimensioneringer, stiliserede arkitekturformer, etc.

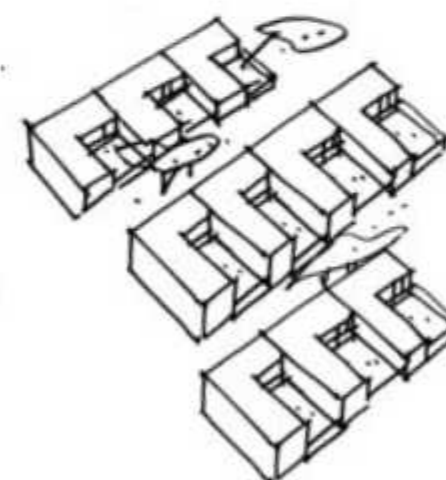
MODEL

TYPE

GRUNDTYPE/ ARKITEKTONIK

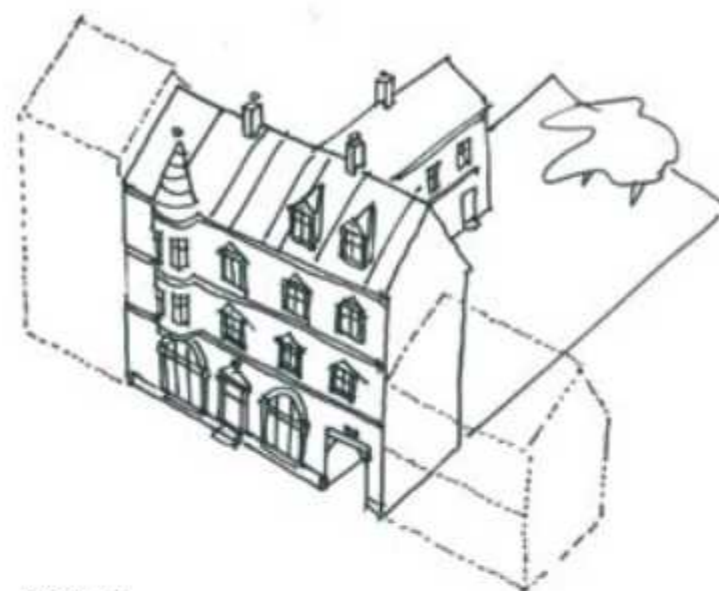

TYPER/ MODELLER

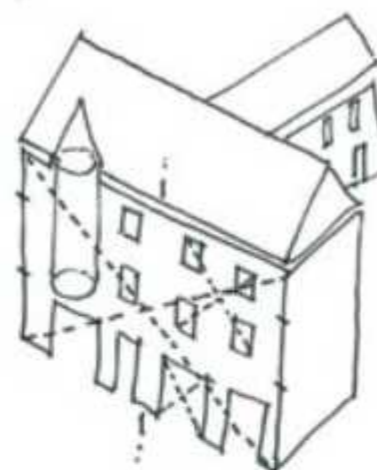
Bygninger:

Den samme forenklede grundtypologi som bebyggelsernes er anvendt ved eksemplificeringen af bygningstypologien. Eksemplificeringen går heller ikke her længere end til at bestemme et volumen eller en arkitektonisk grundform/grundtype på baggrund af en forenkling af bygningstyperne i Skive.

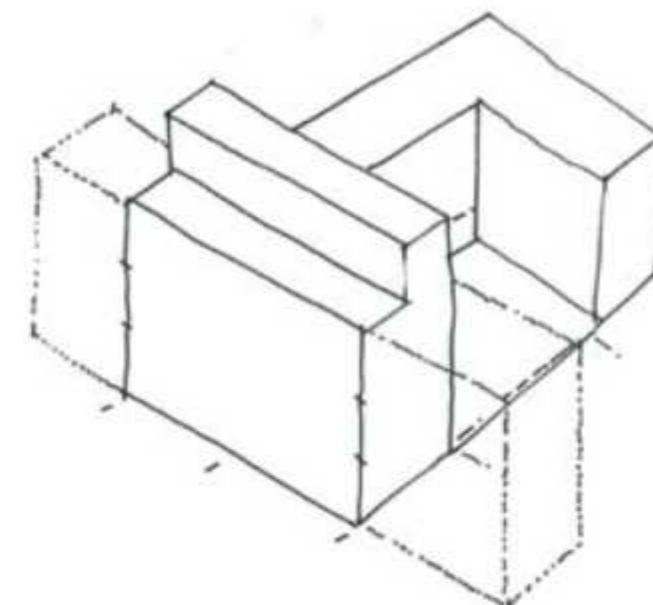
Grundformen/grundtypen kan dernæst gøres til arkitektur gennem en mere præcis udformning og detaljering og gerne i respekt for dens byarkitektoniske kontekst.

BYGNING
MODEL

TYPE

GRUNDTYPE/ARKITEKTONIK

Gader og facader:

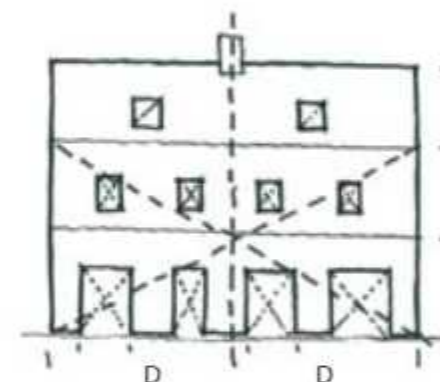
Facadetypologiens eksemplificerende indsats består i en diagrammatisk fremstilling af facadernes typiske træk, forenklede til et skala-, proportions- og dimensioneringsskema med overvejelser omkring fremtrædelse, funktion, konstruktioner og materialer.

Skematik og overvejelser kan danne baggrund for et sæt transformationsregler, der regulerer udviklingen og fornyelsen af facader og gader i byen.

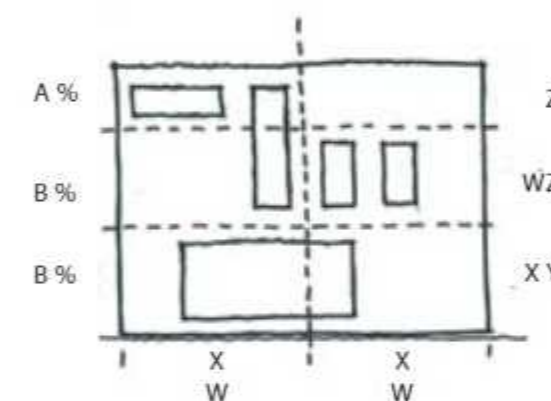
Facadetransformationreglerne vil være tæt forbundet med tilsvarende for de enkelte bygninger.

FACADE
MODEL

TYPE

GRUNDTYPE/SKEMATIK

Facadeaptering:

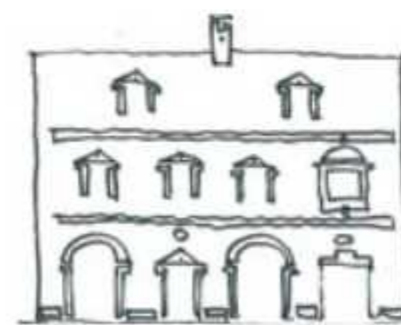
Facadeapteringen omfatter facadens additioner i form af karnapper, altaner, baldakiner, døre, vinduer, dekorationer, etc.

Grundtypologisk kan apteringen forenkles til simple geometriske volumener og figurer f.eks. cirkler, firkanter og trekanter eller punkter, linier og flader, kombineret med profileringsdybder.

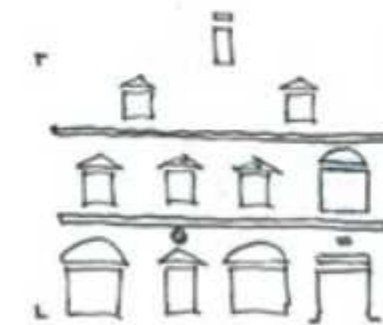
Apteringstypologien bør som bygnings- og facadetyologien hente inspiration i sine omgivelser af eksisterende by-, gade- og facadeapteringer.

FACADEAPTERING
MODEL

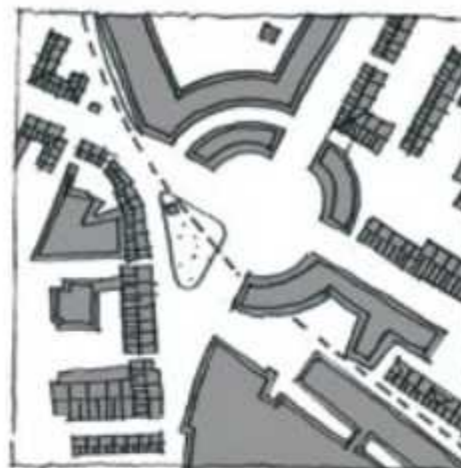
TYPICERING

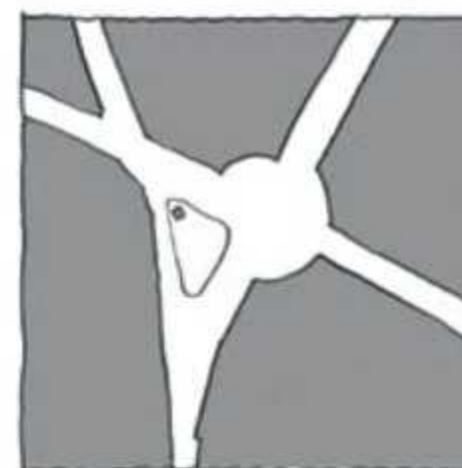
GRUNDTYPICERING

Torve- og pladsrum:

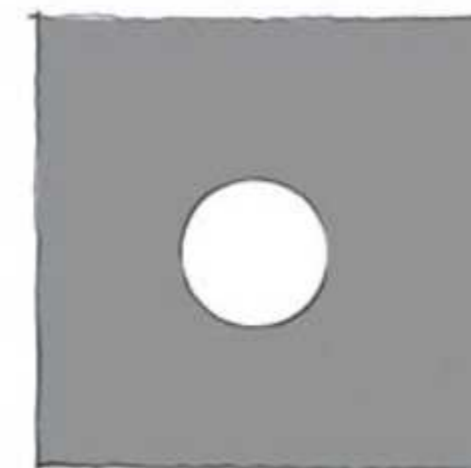
Torve- og pladsrummenes statiske geometri er grundtypologisk reduceret til de geometriske grundformer: firkant, trekant og cirkel.

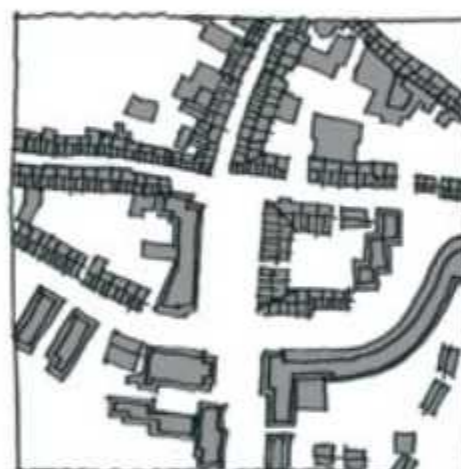
PLANUDSNIT (FIKTIVT EKSEMPEL)

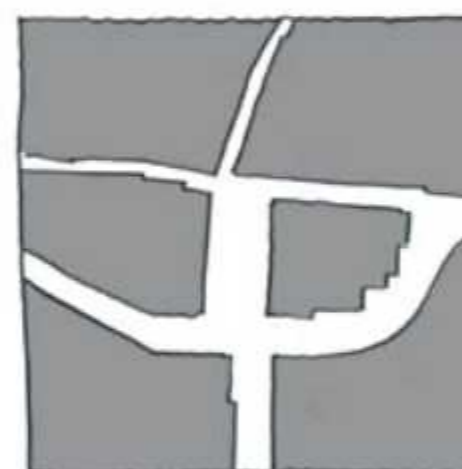
KONTEKST/MØNSTER

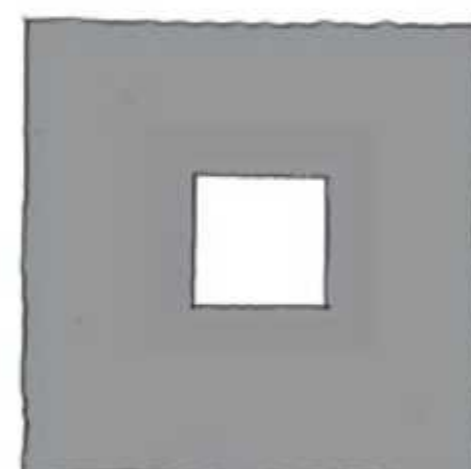
GRUNDTYPE / CIRKEL

PLANUDSNIT (FIKTIVT EKSEMPEL)

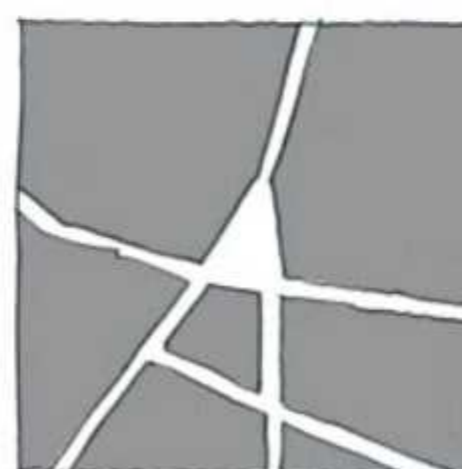
KONTEKST/MØNSTER

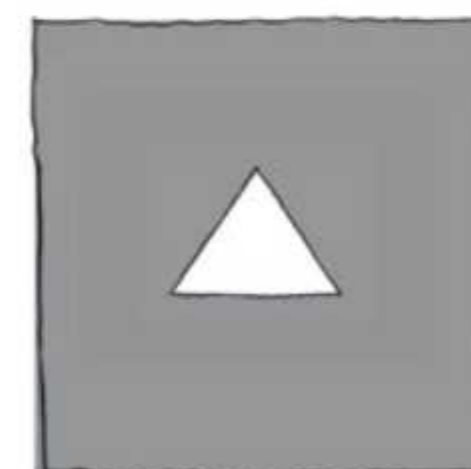
GRUNDTYPE / FIRKANT

PLANUDSNIT (FIKTIVT EKSEMPEL)

KONTEKST/MØNSTER

GRUNDTYPE / TREKANT

Byrum – landskabsrum:

Byrummenes sammenhængende, eksemplificerende grundtypologi er tænkt som den negative eller rumlige udgave af bebyggelsens grundtypologiske volumener: punkt-, linie- og fladevolumen. Det singulære rum (bygningsrummet) sættes i bevægelse for at danne det liniere gaderum, der atter sat i bevægelse danner torverummet. Torverummet, som singulært rum sat i bevægelse, kan danne det lidt større plads- eller parkrum, der atter kan glide "sidelæns" ud og danne landskabsrummet. Landskabsrummets statiske grundtypologi repræsenteres af det foldede relief modstillet byens kantede relief.

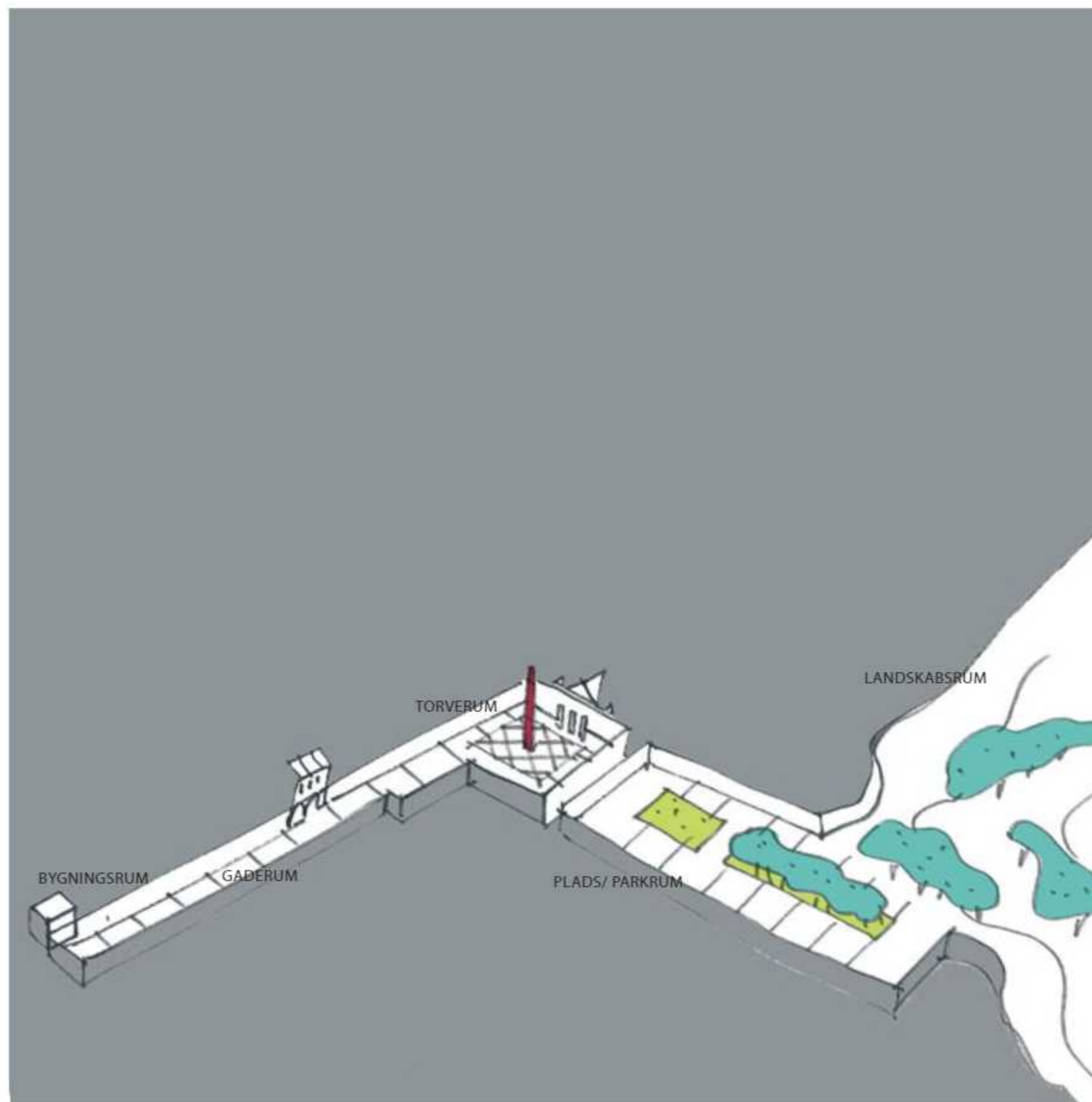
Byaptering:

Apteringstypologien omfatter det offentlige byrums udstyr og inventar:

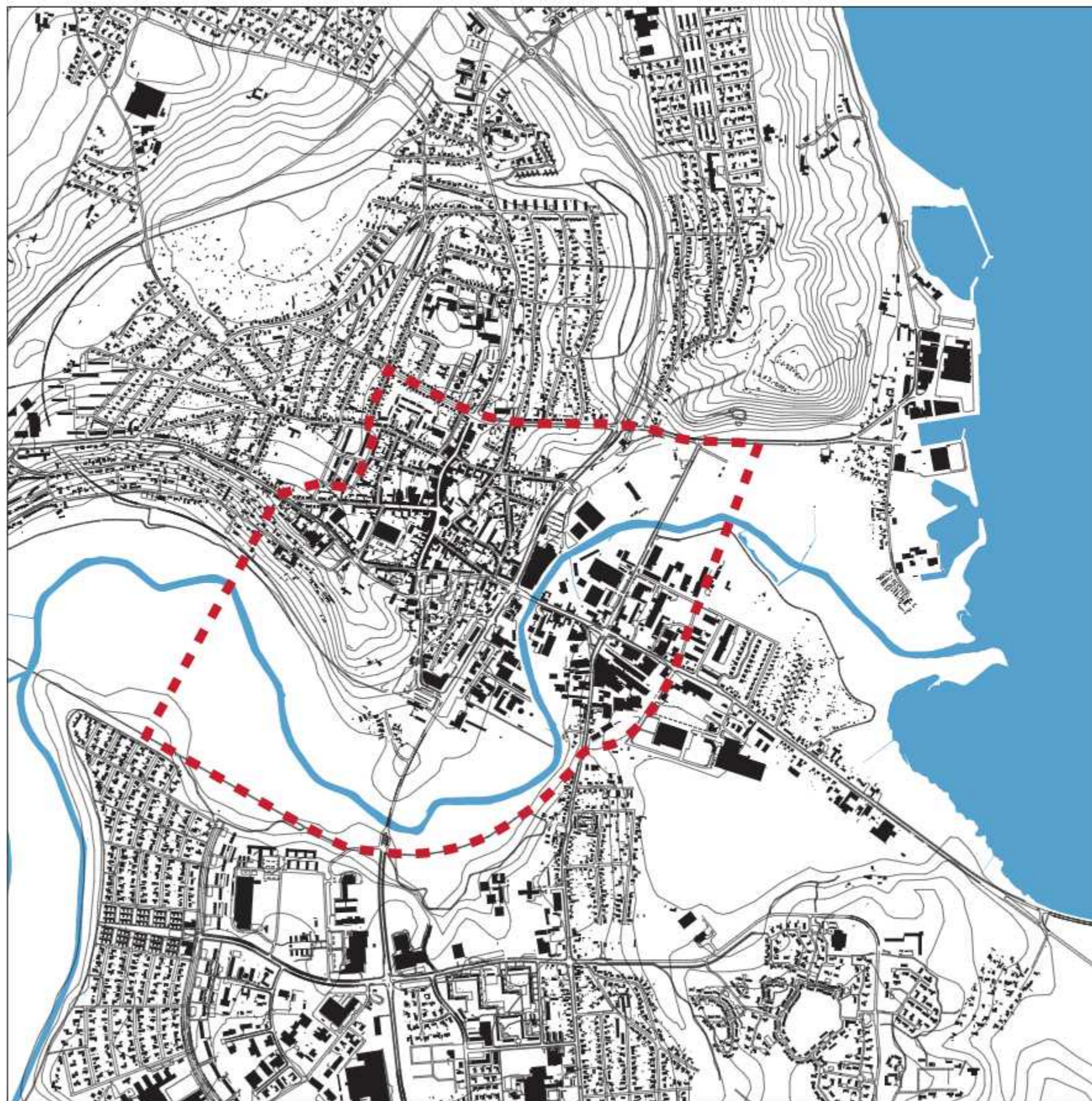
- Bepantningstypologien
- Møbleringstypologien
- Mobiliatypologien
- Belysningstypologien
- Skiltetypologien
- Belægningstypologien
- Kunsttypologien
- Etc.

Apteringens relativt hurtige cyklus gør den til genstand for større omskiftelighed over tid.

Typiseringen og eksemplificeringen af byaptingen må derfor afbalancere den hurtige funktionsomskiftelighed i byaptingen, knyttet til byens daglige liv med hensynet til

BYRUM / BYRUMSTYPER / BYGRUNDRUM

Afgrænsning

Afgrænsningen af arkitekturpolitikens/ -planens arbejdsområde er etableret ved en overlejring af flere afgrænsninger:

- Terrænet, bakkedragets afgrænsning i forhold til å, grønne dale og fjorden.
- Det historiske bycentrums afgrænsning omkring det historiske kryds og vadestedet.
- Bymorfologiens tæthed og særlige byrumsformende topologi.

Den samlede afgrænsningen er derfor ikke præcis i forhold til disse afgrænsningskategorier men en tilnærmelse eller et gennemsnit af dem. F. eks. er ikke hele Skives bakke drag med, selv om det bliver taget i betragtning, kun de tætte bydele på bakkedraget.

De historiske bydele er suppleret med Østerbrobydelen, selv om den ældre byhistorie her forekommer mere fragmenteret eller blot som spredte spor blandt nyere erhvervsbebyggelser. Østerbro er dog en betydningsfuld del af Skives historie og perspektivrig for den fremtidige afrunding af de centrale bydele.

Med samme begrundelse er områderne langs åen og mellem åen, centrum og Østerbro bydelen medtaget i politik/ -planområdet.

Også stationskvarteret mellem Søndergade og Søndre Boulevard er med som en tæt nabo til det historiske centrum.

Afgrænsningen svarer samtidig ret præcist til overgangen mellem førmodernisme og modernisme i Skives bybygningshistorie (ca. 1930).

Udenfor begynder den moderne forstad, hvis historie, udbredelse, form og betydning repræsenterer et andet byarkitektonisk univers, der dog nok også kunne fortjene en arkitekturpolitik/ -plan.

Afgrænsningen svarer ligeledes med få undtagelser til kommuneplanens afgrænsning af Skive centrum.

Arkitekturpolitikens/ -planens hovedtemaer og hovedarbejdsfelter

- 1 Centrums randbebyggelse bør rekonstrueres og hård hændede nedrivninger nybygges.
- 2 Randbebyggelsens indre karrérum, der centralt fungerer som parkeringsarealer, bør udnyttes bedre og som minimum begrønnes omhyggeligt.
- 3 Gader og torve bør genetableres som hele, afgrænsede byrum og dyrkes som arkitektur og bymiljø.
- 4 Byens nybyggeri bør arkitektonisk tilpasse sig den eksisterende by uden at kopiere den.
- 5 Monumentale områder i byen bør understreges og udbygges arkitektonisk.
- 6 Den centrumnære randzone langs åen bør inddrages i Skives centrum.
- 7 Centrum og centrums randzone bør tilbyde nye byggemuligheder for boliger og erhverv, idet tæthed er en vigtig forudsætning for byliv.

Afgrænsningen af arkitekturpolitikens/ -planens samlede arbejdsområde svarer i store træk til de hovedarbejdsfelter og -temaer, som den typologiske kortlægning af Skive udpeger:

- A) Centrum med de mere forsvarende, bevarende og rekonstruerende byudviklingsmuligheder.
- B) Den sydlige og østlige randzones forstærkende, fornyende og dekonstruerende potentialer.

Randzonen kan udgøre Skives vigtigste fremtidige arkitekturpolitiske/ -planmæssige arbejdsfelt. Feltet rummer potentialerne til en udvikling og fornyelse af Skives centrale bydele og til skabelsen af en ny og tidssvarende byarkitektonisk identitet som ramme om en velfungerende og attraktiv by.

POLITIK- OG PLANFELTER 1:15000

MAPPING

REGISTRERENDE

ANALYSERENDE

KREERENDE

Grundlag: Skive centrum + randzone

Politik: Forsvare, Forstærke, Formidle

Eksempel: Delpolitikker

1 STEDTYPLOGI

Naturlige betingelser:

Å, fjord, terræn.

Kulturelle betingelser:

Vadested, egnsforbindelser, bymorfologi.

Byhistorien
Landskabet
Byskabet

Skives stedlighed ("skivehed"), identitet og karakter

Skives **naturlige** karakteristika:

- 1 "Bakkekrædet" og det terræn der har skabt Skives karakteristiske høje beliggenhed.
- 2 Den grønne ådal og de grønne "lavninger" omkring Skives centrale bydele.
- 3 Fjorden, fjordengenes og ådalens flade landskab som forland til det historiske Skive.

Skives **kulturelle** karakteristika:

- 1 Det historiske vadested, Skives topografiske oprindelse.
- 2 Det historiske kryds mellem vejene til Viborg, Nykøbing Mors, Holstebro og Lemvig, Skives kulturgeografiske kendetegn.
- 3 Den historiske kernes morfologi, Skives bymæssige og historiske identitet.

- Hold byen på "bakkekrædet" synlig fra det omgivende landskab mod byen og fra byen ud over landskabet.
- Fjern den høje bevoksning i ådalen.
- Fjern sammenhængende skovbevoksning i de byomkransende "lavninger".
- Skab nye udsyn fra og til "byen på bakkekrædet".
- Hold de omkransende dale/ lavninger fri for bebyggelse.
- Hold de lave, oprindelige å-, eng- og fjordarealer, ubebyggede eller åbent, grønt bebyggede eller lavt bebyggede. F.eks. en åben, grøn punkthusbebyggelse. F.eks. en tæt-lav bebyggelse evt. med højere punkthuse på et grønt plan.
- Inddrag ådalen mere direkte som Skives nærrecreative landskab.
- Hæv broen ved Engvej for sejlende adgang til centrum.
- Før å-, eng- og fjordlandskabet helt ind til bykernen og vadestedet og urbaniser det som promenade, bolværk og åhavn.
- Skab gang- og cykelstier på begge sider af åen ind i landet, rundt omkring bakkekrædet og ud til fjorden.
- Fasthold og genetabler den gamle historiske bykernes tæthed og typologi.
- Stop udtyndingen og fragmenteringen af bykernen.
- Fasthold randbebyggelsen og byrummene.
- Afrund den tætte historiske by mod landskab og øvrige bydele.
- Afrund kirkegrøningen, banegårdskvarteret, områderne langs åen og industribyen.
- Skab en ny, tæt, central bydel i de gamle erhversområder omkring åen.
- Respekter bydelens mønstre skabt af formål og topografi ved transformationen til ny centrumbydel og bebyggelsestypologi.
- Marker vadestedet arkitektonisk som et centralt historisk sted for byens opståen og historie.
- Urbaniser og monumentaliser vadestedet.
- Etabler en "havn", ophalersted og bolværk ved vadestedet og vadestedspladsen.
- Fasthold "krydsene" Vestergade-Slotsgade og Thinggade-Adelgade som Skives byhistoriske og byarkitektoniske centrum.
- Bevar og monumentaliser de historiske kryds' historiske og arkitektoniske helhed og sammenhæng.
- Marker og monumentaliser "Skives nye kryds": Østertorv-Østerbro, Sdr. Boulevard-Ågade.

MAPPING

REGISTRERENDE

ANALYSERENDE

KREERENDE

Grundlag: Skive centrum + randzone

Politik: Forsvare, Forstærke, Formidle

Eksempel: Delpolitikker

2 STRUKTURTYPOLOGI

Stad:

Rand-/ rumtypologi

Mellemstad/ randzone:

Bygnings-/ mellemrumstypologi

Bebyggelsesmønster/ struktur

Matrikelmønster

Vejmønster

Åmønster/ landskabsmønstre

Forstad:

Enklavetypologi/ overskudslandsskab

De kulturskabte og byggede mønstre og strukturer

Skives historisk betydningsfulde mønstre, tegn og byggede strukturer

- 1 Det historiske centrum by- og bebyggelsesmønster af byrumsskabende randbebyggelse.
- 2 Det til bymønsteret hørende matrikelmønster.
- 3 Den til bymønsteret hørende fordeling af offentligt og privat areal.
- 4 Det, til bymønsteret hørende, netværksformede gademønstre.
- 5 Det terræntilpassede gademønstre.
- 6 Forskellen mellem den historiske stads, mellemstadens og forstadens bymønstre.
- 7 Overgangszonerne og forbindelsesledene mellem den historiske stads tætte bymønstre og mellemstadens/ forstadens mere åbne mønstre af fritliggende huse.
- 8 Kontrasten mellem åens foldede mønstre og byens kantede mønstre.

- Byens lag af historiske mønstre og strukturer bør bevares.
- Nye strukturer bør overlejre gamle uden at udviske disse. På den måde bliver den samlede bystruktur kompleks og differentieret.
- Centrumets historiske byggemønstre bør fastholdes også i ny bebyggelse.
- Matrikelmønsteret bør sætte sit aftryk også på ny bebyggelse.
- Matrikelsystemets målforhold bør danne grundlag for dimensioneringen også af nybyggeriet.
- Gadernes historiske netmønstre bør fastholdes.
- Centrumets åbne, forbundne gadenet bør fastholdes som kontrast til forstadens lukkede, blinde systemer.
- Gadernes historiske forløb på tværs og på langs af kvarterne bør fastholdes.
- Bymønsterets tydelige fordeling af offentligt og privat domæne (private parceller og offentlige byrum) bør opretholdes.
- Bystukturens historiske tredeling i gaders og torves offentlighed, randbebyggelsens privathed og karrémidternes halvprivathed bør fastholdes.
- I overgangszoner og centrumnære kvarterer bør by- og bebyggelsesmønsteret defineres som stads-, randstads- eller forstadsmønster eller en blanding heraf.
Det gælder:
Banegårdskvarteret.
Erhvervsområderne langs åen på begge sider af vadestedet.
Kirkeområdet.
- Åens slyngede forløb bør fastholdes som kontrast til byens kantede former og rum.
- Jernbanernes og de nye omfartsvejes buede forløb gennem terrænet bør fastholdes som repræsentanter for en højere hastighed overfor de nyere historiske gaders lige landmåler linjer.

MAPPING

REGISTRERENDE

ANALYSERENDE

KREERENDE

Grundlag: Skive centrum + randzone

Politik: Forsvare, Forstærke, Formidle

Eksempel: Delpolitikker

3 MONUMENTTYPLOGI

Storbygværker/ storbyrum:

Siloer, hospitaler, point de vues etc.

Pladser, torve, parker, bylandskabsrum, etc.

Betydningsfulde bygværker:

Broer, skulpturer, huse, mindesmærker, etc.

Historiske bygværker/ byrum:

Kirker, Rådhus, banegårde, borgerhuse, etc.

De byggede monumenter

Skives monumentale bygværker, byelementer, byrum og bykomponenter:

- 1 Byarkitektonisk markante bygværker, byelementer, bydele og byrum.
- 2 Betydningsfulde bygværker, bydele og byrum.

- Markante bygværker forstået som morfologisk eller contextuelt markante enkeltbygværker, sammenhængende byggeri, enkelte byrum eller byrumssammenhænge.

- Betydningsfulde bygværker forstået som historisk, mytologisk, ideologisk, kulturelt, politisk, arkitektonisk, æstetisk, etc. betydningsfulde enkeltbygværker, sammenhængende byggeri, enkelte byrum eller byrumssammenhænge, aktive eller dynamiske steder.

- Skab et stort monumentalt "tegn", "det monumentale kryds" i Skive ved at sætte ind i de fire potentielle monumentalt punkter samt forbindelsen mellem dem plus centrum generelt.

- Placer monumentalbygværker og -rum strategisk rigtigt i byen i forhold til den samlede kontekst af terræn, struktur og typologi f.eks. ved: 1) højdepunkter, 2) indfaldsveje, 3) historiske tyngdepunkter, 4) områder der mangler identitetskabende markører, 5) kontrast- og forskelsfyldte steder, 6) overgangszoner, 7) afslutningspunkter.

- Vær særligt opmærksom på placeringsmuligheder i:
 - a) "Bløde byfornyelsesområder" under om dannelse.
 - b) Byens overgangszoner mellem vand og land, å-, eng-, fjordlandskab og bakke drag.
 - c) I forvejen betydningsfulde eller monumentale områder.
 - d) Orienteringspunkter: højdedrag, sigte- og forsvindingspunkter

- Tag vare på udpegede bevaringsværdige bygninger.

4 BEBYGGELSESTYPLOGI

Randbebyggelse

Singulær bebyggelse

Karre midter

Centrum parkering

Bolit-, erhvervs og institutionsbebyggelsen

Skive centrum historiske bebyggelsestypologi af randbebyggelse og lukkede byrum

- 1 Randbebyggelsen formeret i lave karréer.
- 2 Randbebyggelsen som privat gadebebyggelse.
- 3 Randbebyggelsens midte som et halvoffentligt/ halvprivat, grønt, bebygget, park - eller parkeringsareal.

- Luk de opståede huller i randbebyggelsen med infillbyggeri.

- Fastlæg en privat randzone i en for randbebyggelsen typisk dybde.

- Genskab randbebyggelsens grønne midte som grøn bebyggelse eller grøn parkering.

- Kraftige indgreb i og transformation af randbebyggelsen skal ske som additioner til den eksisterende bebyggelsestypologi.

Parkering:

- Parkeringen i randbebyggelsens midter skal fjernes og/ eller tilpasses randbebyggelsens typologi som grøn parkering.

- 1) Den offentlige parkering flyttes til kransen af adgangsgade og omfartsgader i Skive centrum: kirkegrøningen, sygehussområdet, Søndergadeområdet eller til de nye byudviklingsområder langs åen, Sdr. boulevard, Østerbro.
- 2) Parkeringen graves ned, placeres i p-huse eller i forgrønnede karrémidter.

MAPPING

5 BYRUMSTYOLOGI

Gade-, smøge-, vej-, plads-, torve-, grønning-, bylandskabsrum, etc.

6 GADETYPOLGI

Gader og torve
Kulturhistorie
Topografi
Arkitektur

REGISTRERENDE

Grundlag: Skive centrum + randzone

By og landskabsrum

Gader, veje, torve og pladser

ANALYSERENDE

Politik: Forsvare, Forstærke, Formidle

Skives byrumstypologi af gader, gyder og veje, torve og pladser samt grønninger, park- og landskabsrum.

- 1 Det historiske centrumskarakteriserede byrum.
- 2 Byrummene i centrumskarakteriserede randzoner som klart afgrænsede og forskellige fra centrumskarakteriserede i størrelse og karakter.
- 3 De åbne rum omkring centrum som definerede by- og bebyggelseskontrasterende kulturlandskabsrum.

Skives typologi af karakteristiske og identitetsskabende - værdifulde - gader, torve og pladser.

Der henvises til Skive Kommunes publikationer:
1 "Vejledning om skilte og facader i Skive bykerne", maj 1993.
2 Skive Kommune, Lokalplan 94: "Skilte og facader i Skive bykerne". Teknisk forvaltning, december 1993.

KREERENDE

Eksempel: Delpolitikker

- Luk huller i byrummene med infill-byggeri.
- Skab og fuldend et torvekompleks ved Østertorv og "Vadeturvet".
- Fuldend Posthustorvet.
- Skab en Banegårdsplads, lukket eller åben.
- Skab et gaderum mellem Posthustorvet og banegårdspladsen.
- Gør Sdr. Boulevard og Agade til gader og ikke blot indfaldsveje.
- Åbn, urbaniser og form det centrale årum.
- Skab en koncentreret, rumlig ny bydel i Østerbrobydelen og langs åen.
- Placer, definer og udform byens rum.
- Skab typologisk definerede (gerne hybride) byrum af kvalitet i centrum og centrumskarakteriserede randzone mod syd og øst, langs åen og Østerbro-bydelen.
- Tilpas nybyggeri til de eksisterende gaders og pladser historiske, evt. tidstypiske karakteristika.
- Tilpas nybyggeri til homogeniteten eller sammensætheden i gader og på pladser: Epokalt, stilistisk, typologisk. Målmæssigt. Materiale-mæssigt. Højder og længder, ensartethed/ forskellighed. Rumligt.
- Fasthold de organisk, selvgroede gader som kontrast de lige og udmålte gader.
- Fasthold typiske forskelle på stueetage, midteretager og topetage i de historiske gader og torve. Overgangene: sokkel, gesimser, tagkanter.
- Dyrk gadegulvet: Spring, linier og opdelinger i terræn og belægning.
- Dyrk gadens "loft": Tagkanten Tag- og penthousetilbagetrækninger fra facadeflugten.
- Dyrk gadehjørnerne.
- Dyrk overgangen mellem gaden og huset. Indgangspartier, indkørsler, trappesten, etc.
- Fasthold porte og åbninger og indgange til baggårde.
- Udfyld huller i gaden, hvor der mangler huse, husene er for lave eller af for dårlig kulturhistorisk/ arkitektonisk kvalitet.
- Fastsæt en gadehøjde i relation til eksisterende gennemsnitlige højder.
- Underopdel gaden efter det matrikulære målsystem.
- Opdel gaden for at skabe variation i gadebilledet (15 opdelinger pr. 100 m).

MAPPING

7 BYGNINGSTYOLOGI

Centrums bygningstyper
 Boligtyper
 Erhvervstyper
 Blandtyper
 Institutionstyper
 Industrityper
 Randzonens bygningstyper

8 FACADETYPOLOGI

Bygningsfacader
 Byrumsvægge (gulv/ loft)

Bygnings- og facadeaptering:

Karnapper, altaner, kviste, trapper, dekore-
 ring, markiser, skilte, etc
 Materialer, farver, etc.

REGISTRERENDE

Grundlaget: Skive centrum + randzone

Bygninger og bygværker

Facader og fronter

ANALYSERENDE

Politikken: Forsvare, Forstærke, Formidle

Skive historiske centrums varierede bygningstypologi struktureret som enkeltbygværker, randbebyggelse og bygningskonglomerater.

- Ved at respektere de eksisterende bygningstyper i centrum byfornyelses- og udbygningsproces.
- Ved at introducere eventuelt nye bygningstyper som addition til den eksisterende bebyggelses- og bygnings-typologi i centrum eller som uafhængige typer eller typehybrider i de nyinddragne byudviklingsområder i centrum randzone.

Skive centrums kulturhistorisk-, stilhistorisk- og arkitekturhistorisk karakteristiske, varierede og sammenhængende facadetytologi.

- Ved at respektere byens, gadens og nabobygningernes typologi som grundlag for facadefornyelse og facadetilpasning i byfornyelsesprocessen.
- Ved at afbalancere hensynet til frihed og tilpasning gennem få men klare, typologisk baserede spilleregler for facadeudformningen i Skive.

*Der henvises til Skive Kommunes publikationer:
 1 "Vejledning om skilte og facader i Skive bykerne", maj 1993.
 2 Skive Kommune, Lokalplan 94: "Skilte og facader i Skive bykerne". Teknisk forvaltning, december 1993.*

KREERENDE

Eksemplet: Delpolitikker

- Byg i overensstemmelse med det historiske matrikelmønsters opdelinger.
- Byg i overensstemmelse med randbebyggelsens system af private matrikler omkring midtergrønning og langs de offentlige byrum.
- Byg i overensstemmelse med de omkringliggende bygningstyper ofte repræsentanter for princippet om forhus, sidehus, baghus.
- Byg i overensstemmelse med de omkringliggende bygningstypers grad af transparens og indkig samt fordeling af offentlig og privat tilgængelighed.
- Byg i kvarterets eller gadens "høje gennemsnitshøjde" (eksempelvis højeste 1/3 af bebyggelsen)
- Bebyg grunden i overensstemmelse med bebyggelsestypologien på stedet i højere grad end efter regler om bebyggelsesprocenter og detaljerede volumenovervejelser.
- Følg traditionen med forskellig bund, midte og top på bygningen.
- Lad målsystemer, proportioner, byggeskik, etc. i nabobygninger og gade skinne igennem nybyggeriet.
- Lad bygningen inspireres af de omkringliggende typens aptering, dekoration eller ornamentering.
- Skab visuel kontakt mellem gadens eller grønningens offentlige rum og matriklens private rum.
- Byg originalt og tidstypisk i de nyinddragne centrumnære byudviklingsområder men gerne samtidig med inspiration fra Skives bygningstypologi.
- Relater facaden til gadens og de omkringliggende bygningers udformning og karakter.
- Overhold gadens og nabofacaderens skala.
- Tilpas facadens åbenhed til naboernes vindues-, dør- og portåbninger.
- Tilpas facadelængde og højde, vertikalitet eller horisontalt til naboens.
- Relater facadeopdelinger og proportioneringer, facade højde, vinduesbånd, etc. til gadens og nabohusenes.
- Relater lette partier, vindues- og dørformater til nabobygningernes.
- Tilpas tagkant, tagform og sokkel til gadens og nabobygningernes evt. karakteristika.
- Hent inspiration i gadens og nabobygningernes aptering i form af dekorationer, profileringer, altaner, karnapper, baldakiner, etc..
- Hent inspiration i gadens og nabofacaderens materiale karakter, farver etc.

MAPPING

REGISTRERENDE

ANALYSERENDE

KREERENDE

Grundlag: Skive centrum + randzone

Politik: Forsvare, Forstærke, Formidle

Eksempel: Delpolitikker

9 APTERINGSTYOLOGI

Byrumsapting:

Bepantning, belægning, belysning, fast og løst byrumsinventar, skiltning og information.

Bepantning
Belægning
Belysning

Skives byrumsapting ved en differentieret og struktureret anvendelse af bepantning, belægning, belysning, fast og løst gade- og torveinventar samt skiltning og information.

Skives byrumsapting i relation til:

- 1 Skives historie, særlige byarkitektoniske identitet
- 2 Skives betydningsfulde bydele og byrum og
- 3 Byrummets klima, funktionalitet og brug.

Skives byrumsapting ved at differentiere den som funktionsapting, stemningsapting og effekta-
pting.

Der henvises til Skive Kommunes publikation:

"Offentligt Design, Skive - Vejledning for Skive Bykerne, Skive kommune, 1998"

Bepantning:

- Bepant de gamle og nye indfaldsveje (Boulevarderne) med vejtræer for at fastholde deres særlige historiske landevejsidentitet.
- Bepant kun centrumets gader og torve på særlig begrundede steder.
- Bepant det "monumentale kryds" torve: Rådhus-
torvet, posthuset, Banegårdspladsen, Østertorv og
hospitalsgrønningen.
- Bevar Kirkepladsen som en grønning med spredte
træer.
- Forgrøn og træbepant randbebyggelses midter.
- Bepant åbrinken urbant hvor åen tangerer centrum
ved vadestedet, f.eks. som promenade eller esplanade.
- Bepant ådalen så karakteren af slette eller eng fasthol-
des.

Belægning:

- Marker det "monumentale" kryds og dets tyngdepunk-
ter med særlig belægning.
- Belæg centrumets gader og torve så de signalerer de
bløde trafikanters fortrin.
- Differentier og detaljer gade- og torvebelægning så der
fremstår zoner for stående (vareudstilling), gående og
kørende.

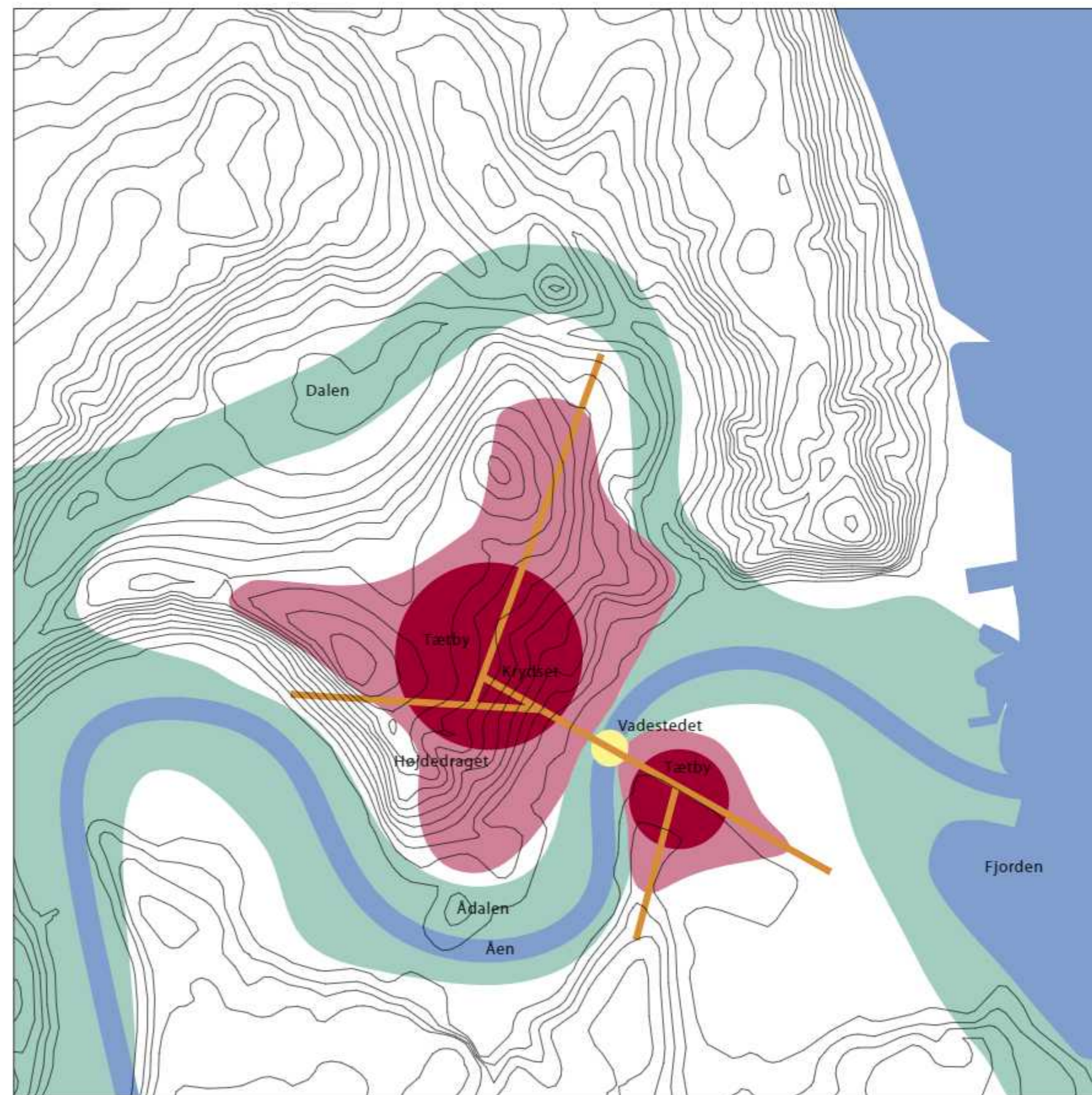
Belysning:

- Marker det "monumentale kryds" ved belysningen
(stemningsbelysning).
- Belys centrumets gader med stemningsbelysning.
- Belys særlige betydningsfulde bygværker eller byrum
med effektbelysning.

Inventar og kunst:

- Opdater og udbyg Skives manualer for fast og løst inven-
tar, skiltning, informationsformidling og farvesætning.
- Placer informationsunits på interessante og betyd-
ningsfulde steder i byen.
- Placer kunstværker i byrummene ud fra en bymæssig
helhedsbetragtning, på betydningsfulde steder eller
steder der skal tilføres betydning.

STEDTYPOLOGI

Analyse/ politik/ plan

Forsvare
Forstærke
Formidle

Skives stedlighed ("skivehed"), identitet og karakter

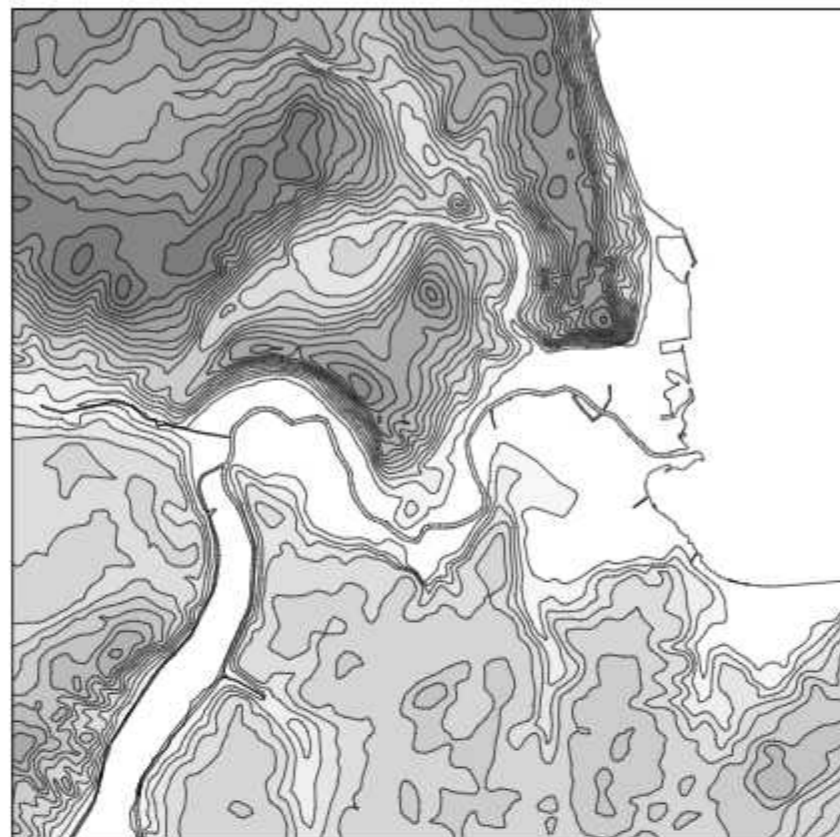
Skives **naturlige** karakteristika:

- 1 "Bakkeområdet" og det terræn der har skabt Skives karakteristiske høje beliggenhed.
- 2 Den grønne ådal og de grønne "lavninger" omkring Skives centrale bydele.
- 3 Fjorden, fjordengenes og ådalens flade landskab som forland til det historiske Skive.

Skives **kulturelle** karakteristika:

- 1 Det historiske vadested, Skives topografiske oprindelse.
- 2 Det historiske kryds mellem vejene til Viborg, Nykøbing Mors, Holstebro og Lemvig, Skives kulturgeografiske kendetegn.
- 3 Den historiske kernes morfologi, Skives bymæssige og historiske identitet.

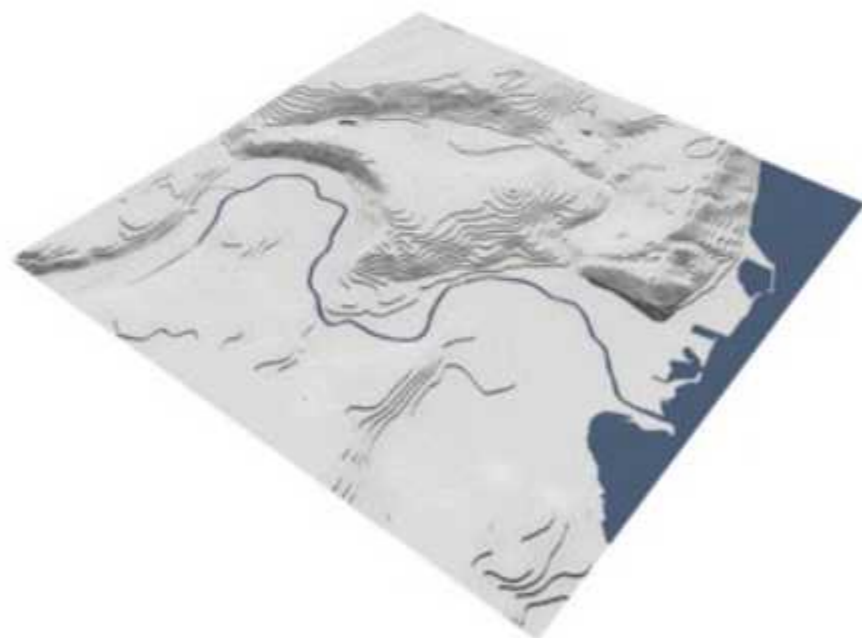
SKIVES STEDTYPOLOGISKE DIAGRAM 1:15000

KOTEPLAN 1:50000

SKIVE PÅ BAKKEDRAGET ÅR 2005

TERRÆNMODEL

SKIVE ÅR 1843 "BYEN PÅ BAKKEDRAGET"

SKIVE ÅDAL SET FRA HAVNESILO

Byen på bakkeøen

Få danske byer har en så klart afgrænset og smuk placering i landskabet som Skive.

Billedet af den røde by på bakkedraget ud mod den grønne ådal er både byarkitektonisk og kulturhistorisk værdifuldt.

Skive er byen på bakkeøen i ådeltaet.

Ådalen og byskrænten vokser til, hvorfor den identitetsskabende kontrast mellem by og landskab udviskes.

Ålandskabet er relativt utilgængeligt og kun stedvist rekreativt inddraget i byen.

Kontakten mellem å og by tæt på centrum (vadestedet) er byarkitektonisk ubearbejdet. Tilfældigt erhvervsbyggeri og manglende tilgængelighed hindrer udnyttelsen af åens byarkitektoniske potentialer.

Byens tydelige, klart afgrænsede placering i forhold til terrænet og ålandskabet går i opløsning langs åen i centrum's randzone.

SKIVE ÅDAL SET FRA KIRKEBAKKEN

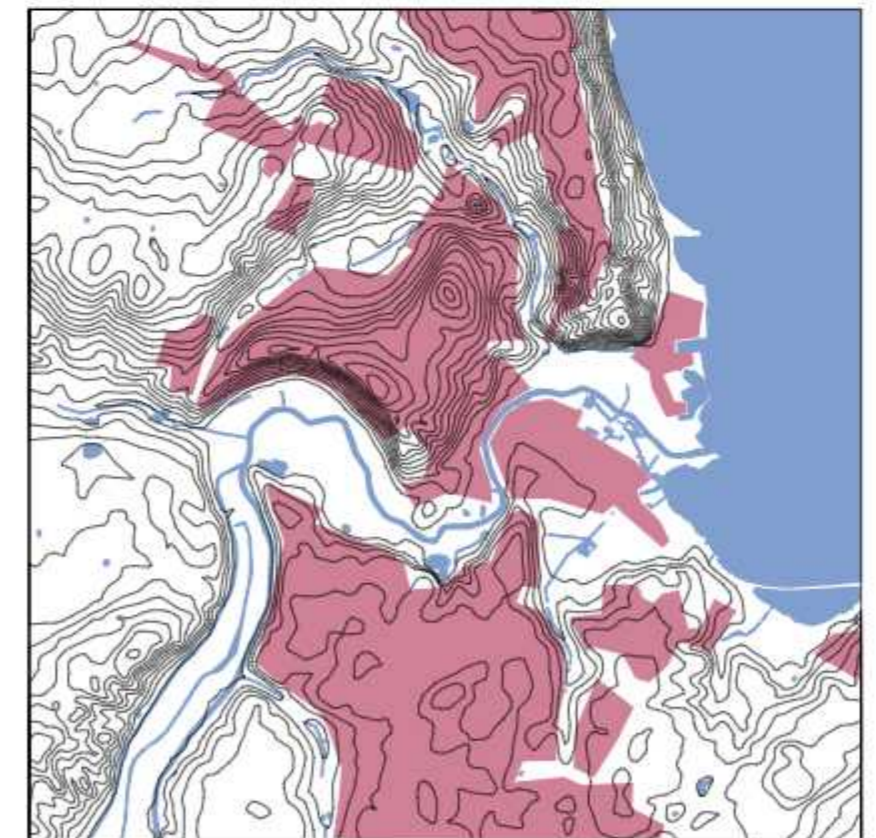
SKIVE ÅDAL SET FRA DEN TIDLIGERE BANETRACÉ

SKIVE ÅDAL SET FRA VESTRE BOULEVARD BROEN

BLÅT/GRØNT VANDSKAB/LANDSKAB 1:50000

RØDT BYSKAB 1:50000

VADESTEDET CA. ÅR 1880 SET FRA BRARUPGADE

VADESTEDET ÅR 2005 SET FRA BRARUPGADE

Vadestedets betydning

Vadestedet er i dag en bro, en uoplejet åbrink og et stort trafik anlæg.

I betragtning af vadestedets historiske betydning for Skives opståen bør stedet understreges arkitektonisk.

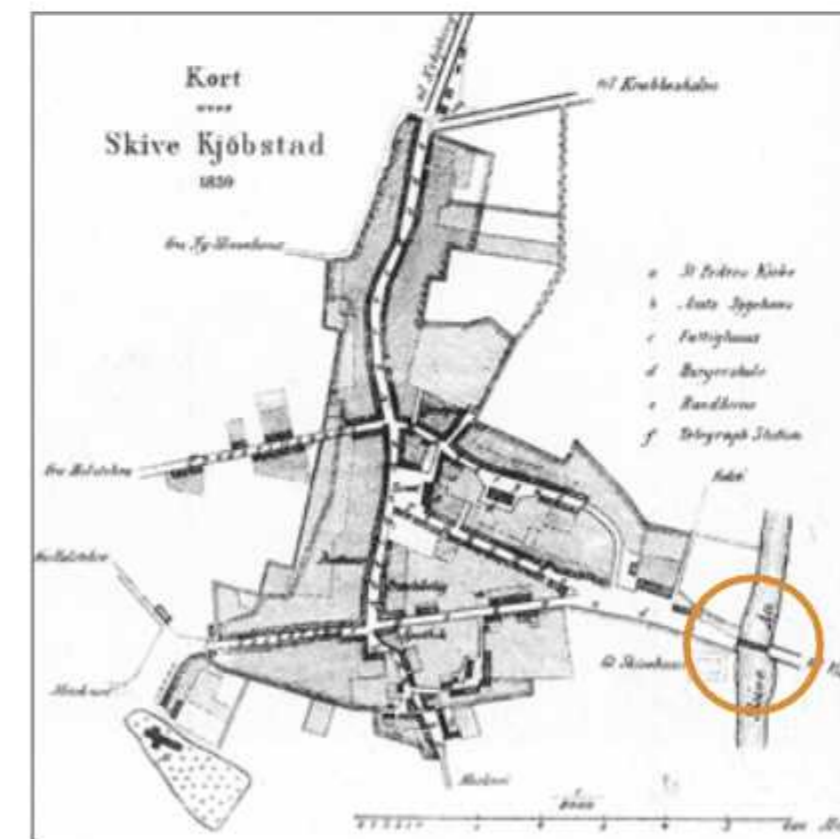
Vadestedet bør urbaniseres og monumentaliseres.

VADESTEDET CA. ÅR 1895 SET FRA ÅBROEN

VADESTEDET ÅR 2005 SET FRA ÅBROEN

VADESTEDET ÅR 1859

VADESTEDET SET MOD SYD

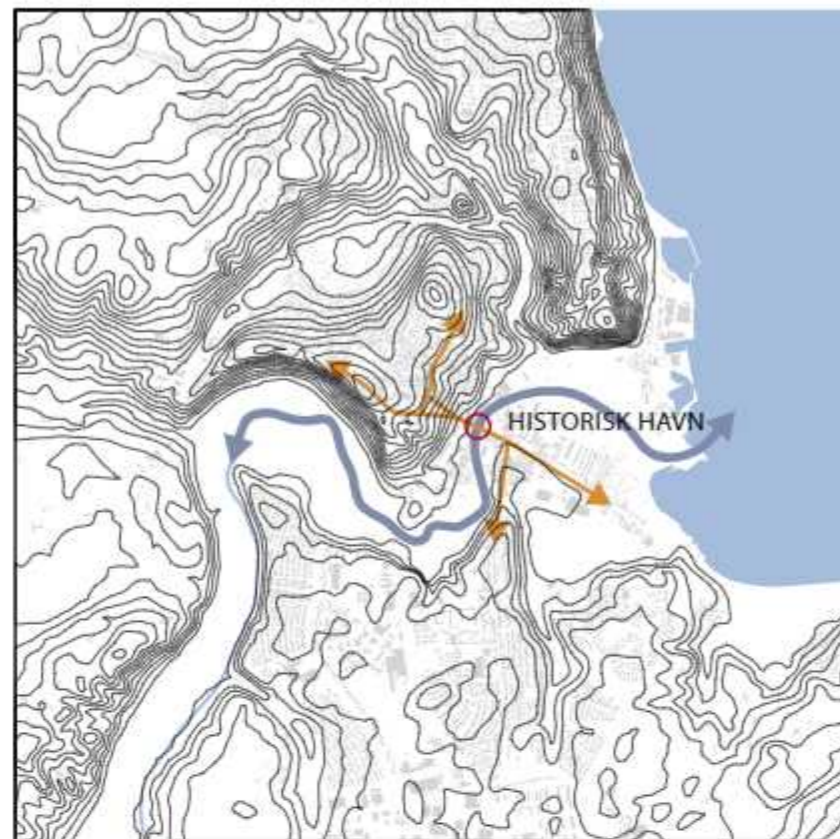
SKIVE Å SET FRA BROEN MOD NORD

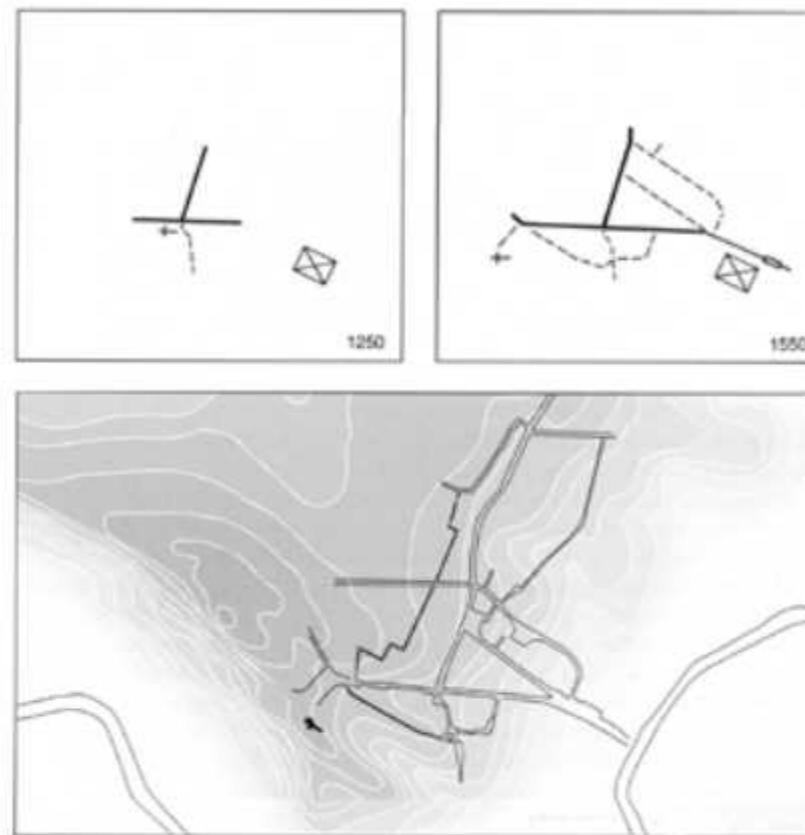
VADESTEDET SET MOD NORD

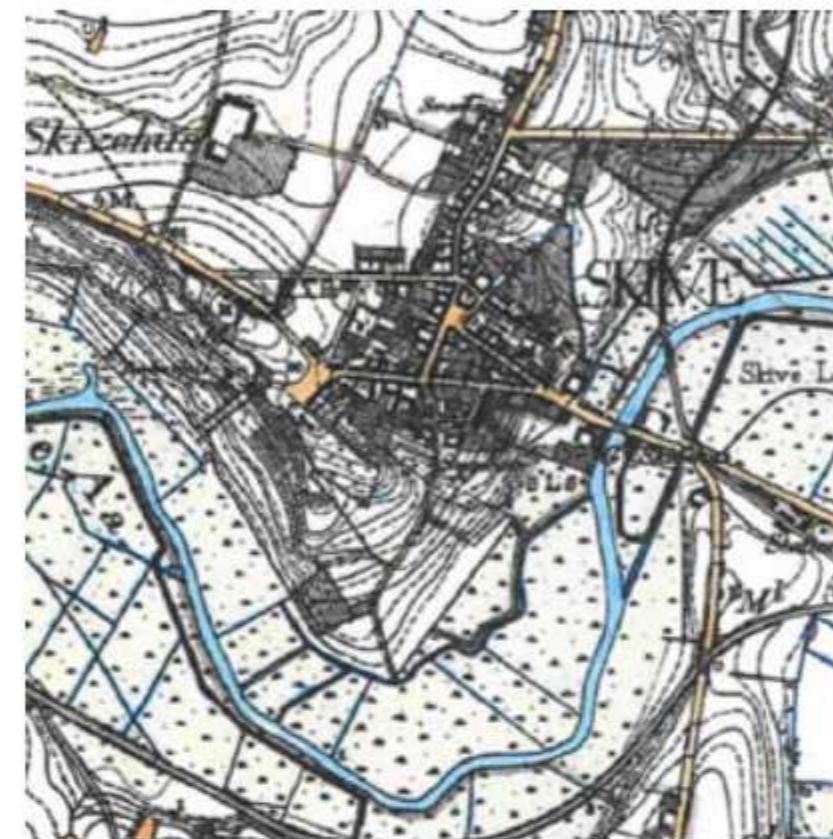
SKIVE Å SET FRA BROEN MOD SYD

LAND- OG VANDVEJ 1:50000

DET HISTORISKE VEJKRYDS

HOVEDKRYDSET CA. ÅR 1865

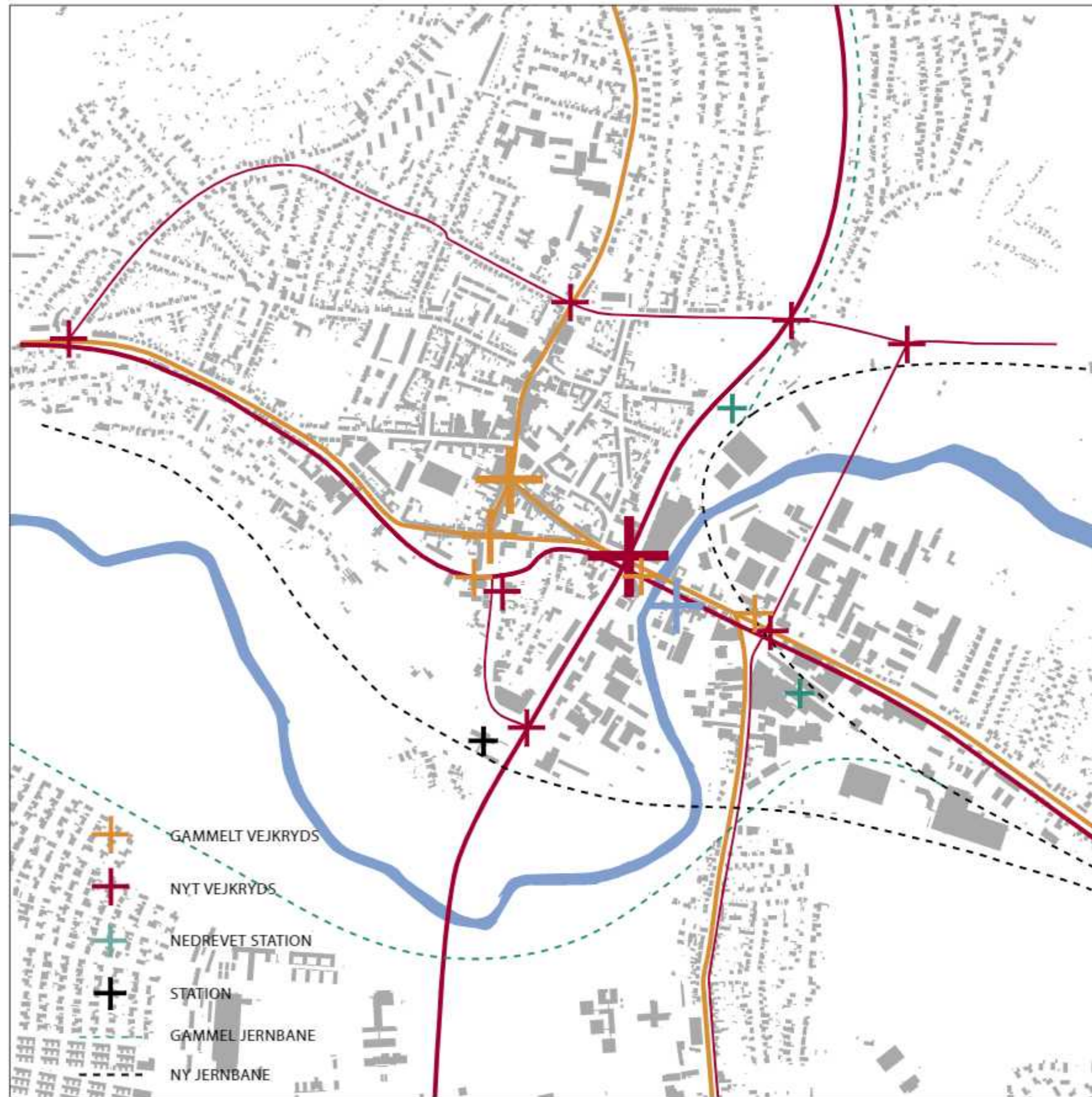
KRYDSET ØSTERTORV, SDR. BOULEVARD

Det gamle og det nye veikryds

De historiske kryds ved Thinggade, Slotsgade og Adelgade udgør stadigvæk hjertet i det gamle historiske bycentrum, men Skives nye "bykryds" er nu Østertorv, Østerbro, Sdr. Boulevard krydset.

Krydset virker i dag som en stor trafikmaskine og lever arkitektonisk ikke op til sin betydning i byen.

Krydset er et sammenfald af torv, centrum, historisk vade-
sted og veikryds.

SKIVES KRYDS ÅR 2000 1:10000

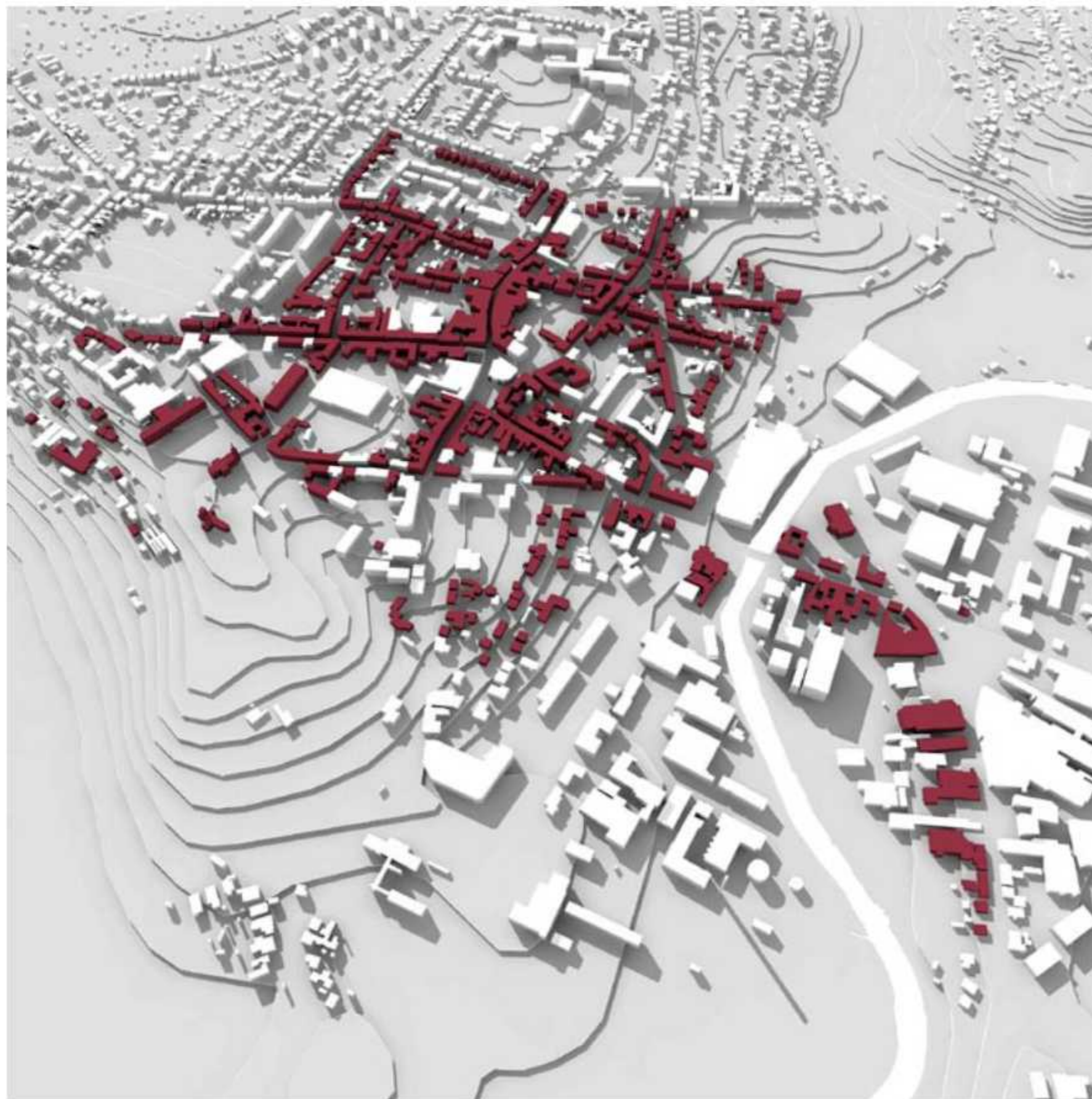

LUFTFOTO SKIVE, SET MOD VEST

GEODÆTISK KORT SKIVE TÆTBY 1:25000

BEBYGGELSESPROCENTER 1:10000

MORFOLOGI MODEL MIDTBY - BYGNINGER FØR ÅR 1935

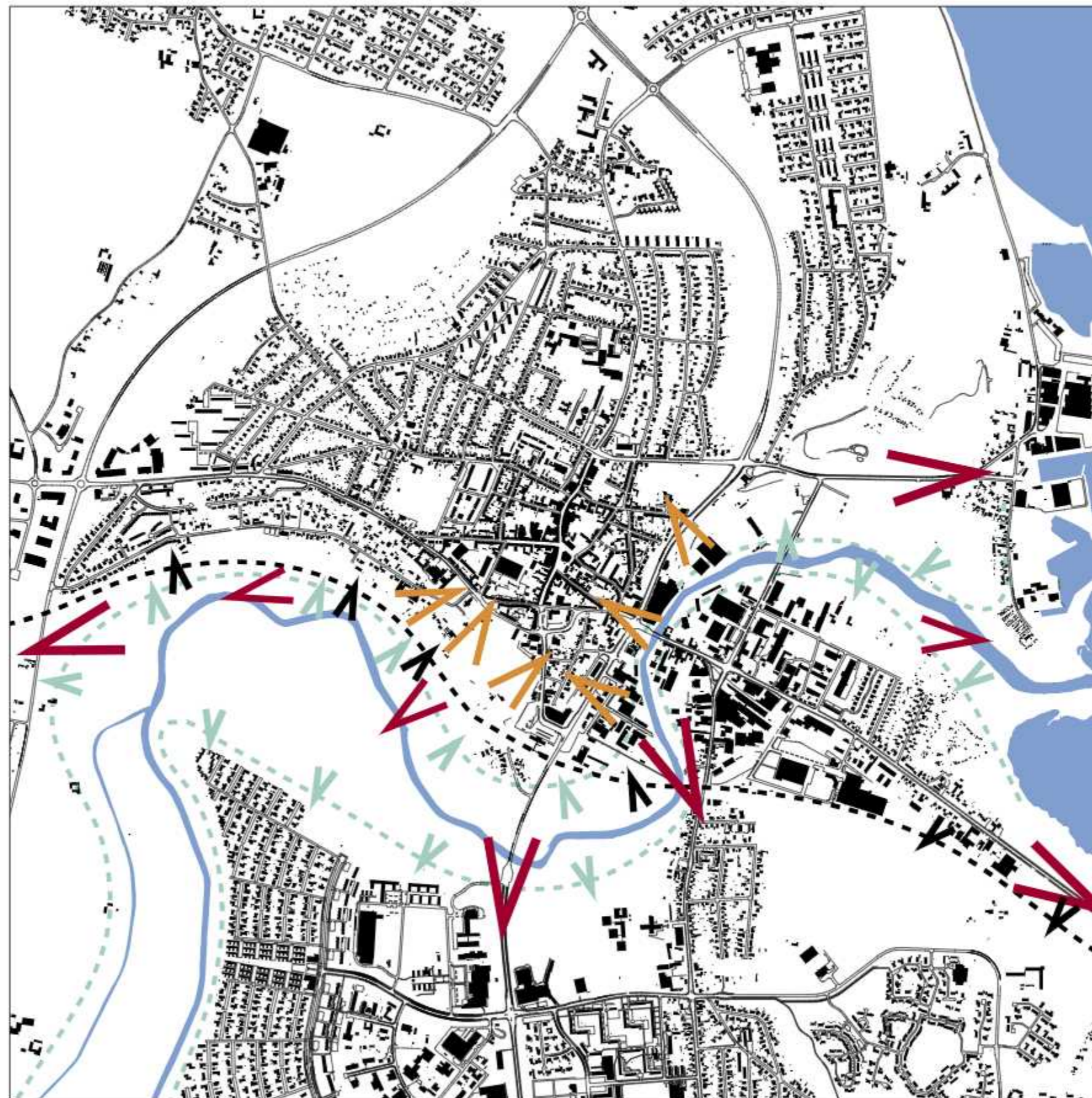
SKIVE SET MOD VEST

Skives historiske tætby

Skives historiske bymorfologi er stadigvæk intakt. Bygningsmassernes tæthed og struktur er visse steder i opløsning på grund af centerparkering og hårdhændet byfornyelse.

Centrums randzone langs åen og i kvarteret mellem Sdr. Boulevard og Søndergade er byarkitektonisk og rumligt fragmenteret.

Randzonens beliggenhed og spredte bebyggelsesform gør den velegnet til fremtidig center- og byudviklingsområde, f.eks. som en tæt, lav og grøn bydel langs åen.

Eksemplificering af politikken:

- Hold byen på "bakkedraget" synlig fra det omgivende landskab mod byen og fra byen ud over landskabet.
- Fjern den høje bevoksning i ådalen.
- Fjern sammenhængende skovbevoksning i de byomkransende "lavninger".
- Skab nye udsyn fra og til "byen på bakkedraget".
- Hold de omkransende dale/ lavninger fri for bebyggelse.
- Hold de lave, oprindelige å-, eng- og fjordarealer, ubebyggede eller åbent, grønt bebyggede eller lavt bebyggede.
 - F.eks. en åben, grøn punkthusbebyggelse.
 - F.eks. en tæt-lav bebyggelse evt. med højere punkthuse på et grønt plan.
- Inddrag ådalen mere direkte som Skives nærrekreative landskab.
- Hæv broen ved Engvej for sejlende adgang til centrum.
- Før å-, eng- og fjordlandskabet helt ind til bykernen og vadestedet og urbaniser det som promenade, bolværk og åhavn.
- Skab gang- og cykelstier på begge sider af åen ind i landet, rundt omkring bakkedraget og ud til fjorden.

UDSYN/ INDSYN 1:15000

SKIVE SET FRA VIBORGVEJ

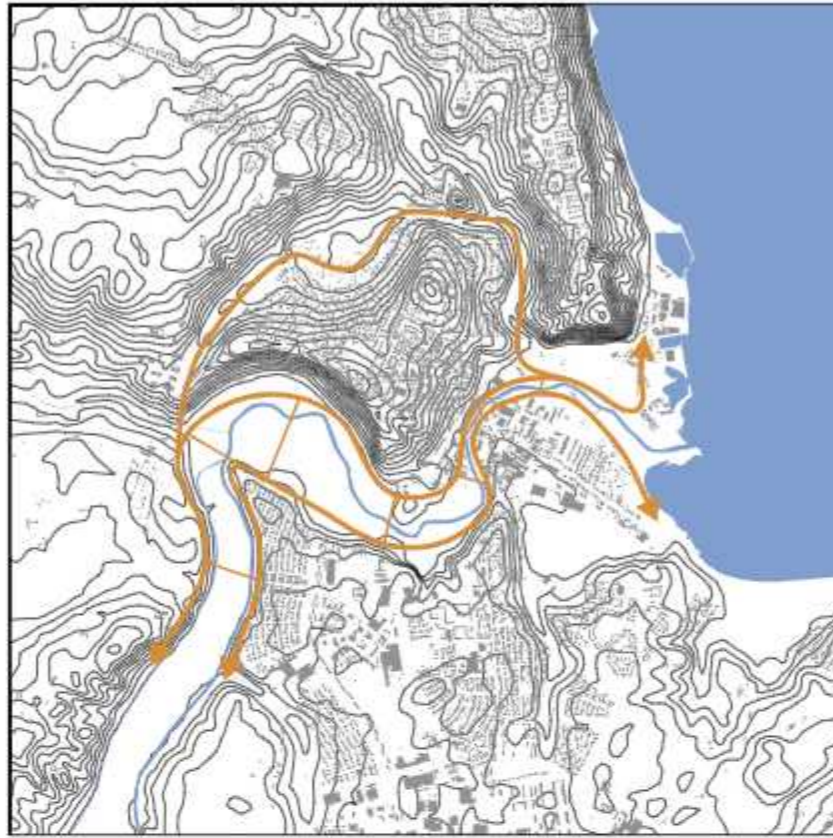
KIRKEBAKKEN SET FRA SDR. BOULEVARD

SKIVE SET FRA HERNINGVEJ

MANGLENDE UDSYN FRA STATIONEN MOD ÅDALEN

HOVEDSTIER OMKRING BAKKEDRAG OG ÅDALEN 1:50000

ÅDALEN NU - TILVOKSET

LAVBROEN VED ENGVEJ

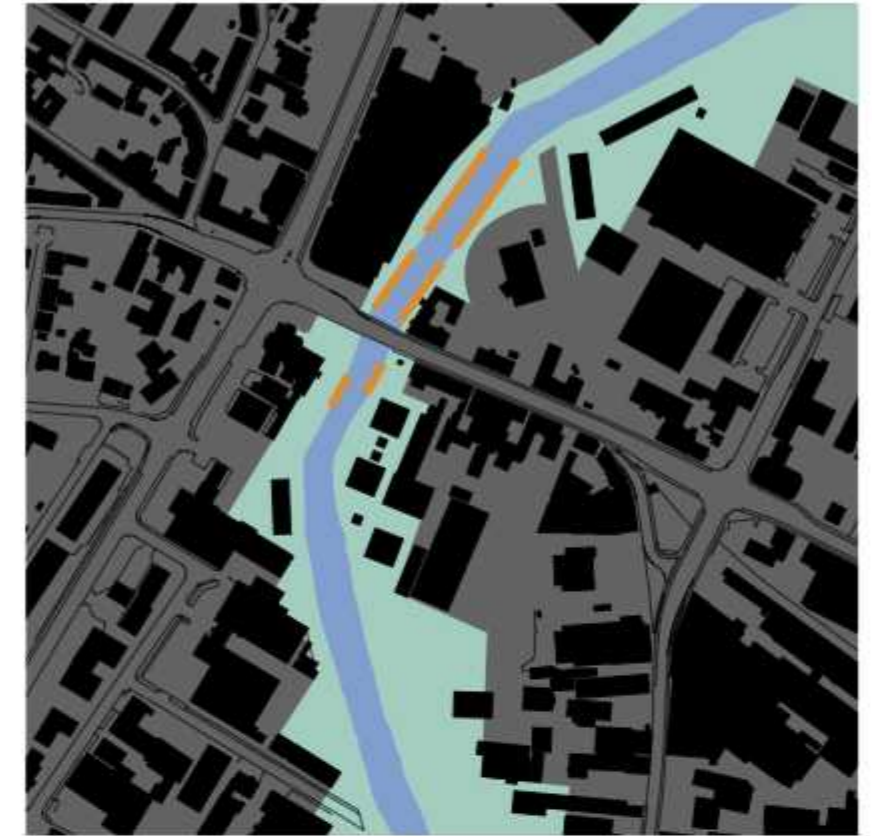
ÅDALEN FØR - UBEVOKSET

FREMTIDIG ÅHAVN

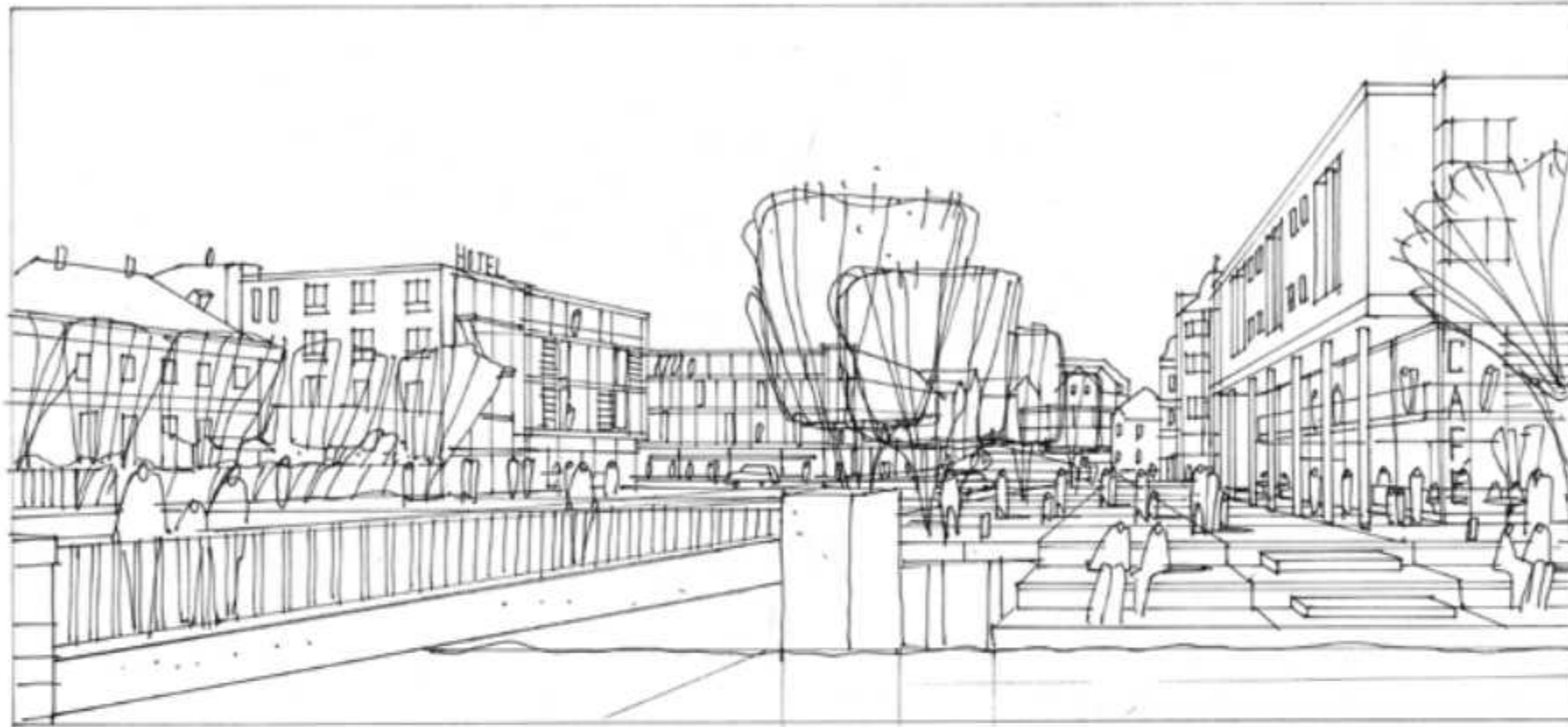
ÅHAVN ÅR 2005

DET OFFENTLIGT TILGÆNGELIGE ÅRUM - FREMTID

DET OFFENTLIGT TILGÆNGELIGE ÅRUM - ÅR 2005

FREMTIDIGT VEJKRYDS MED "ÅTORV", SET MOD ØSTERTORV

VEJKRYDS ÅR 2005, SET MOD ØSTERTORV

Eksemplificering af politikken:

- Marker vadestedet arkitektonisk som et centralt historisk sted for byens opståen og historie.
- Urbaniser og monumentaliser vadestedet.
- Etabler en "havn", ophalersted og bolværk ved vadestedet og vadestedspladsen.
- Fasthold "krydsene" Vestergade-Slotsgade og Thinggade-Adelgade som Skives byhistoriske og byarkitektoniske centrum.
- Bevar og monumentaliser de historiske kryds' historiske og arkitektoniske helhed og sammenhæng.
- Marker og monumentaliser "Skives nye kryds": Østertorv-Østerbro, Sdr. Boulevard-Ågade.

KRYDSET/TORVENE/VADESTEDET PLANDIAGRAM - FREMTID 1:1000

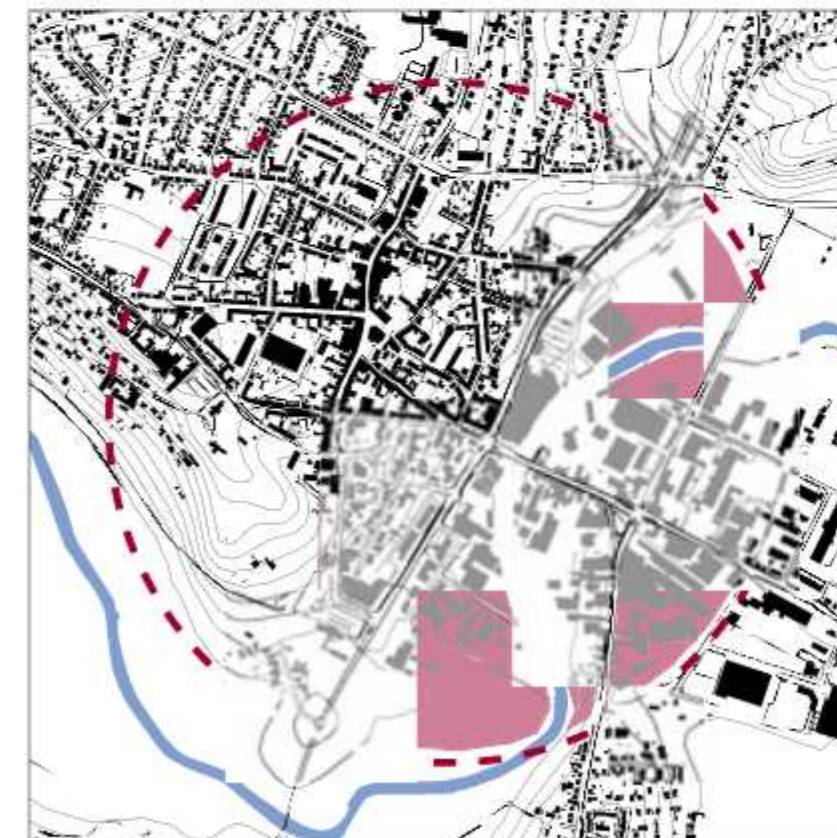
TÆTBY ALTERNATIV 1

TÆTBY ALTERNATIV 2

Eksemplificering af politikken:

- Fasthold og genetabler den gamle historiske bykernes tæthed og typologi.
- Stop udtyndingen og fragmenteringen af bykernen.
- Fasthold randbebyggelsen og byrummene.
- Afrund den tætte historiske by mod landskab og øvrige bydele.
- Afrund kirkepladsen, Banegårdsskvarteret, områderne langs åen og industribyen.
- Skab en ny, tæt, central bydel i de gamle erhversområder omkring åen.
- Respekter bydelens mønstre skabt af formål og topografi ved transformationen til ny centrumbydel og bebyggelsestypologi.

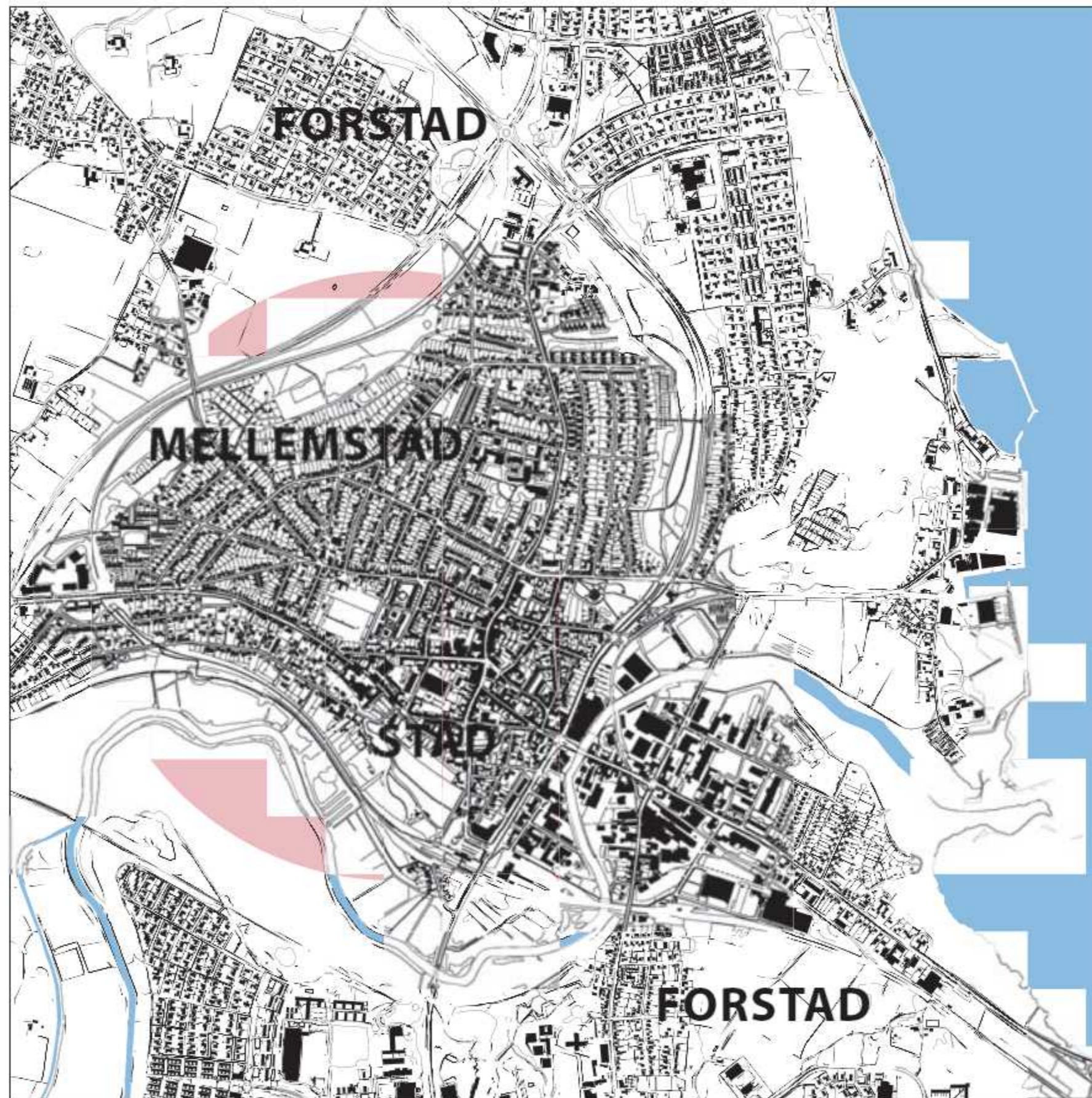

CENTER/TÆTBY, UDVIKLINGSOMRÅDER 15000

FREMTIDIG BYMORFOLOGI, EKSEMPEL

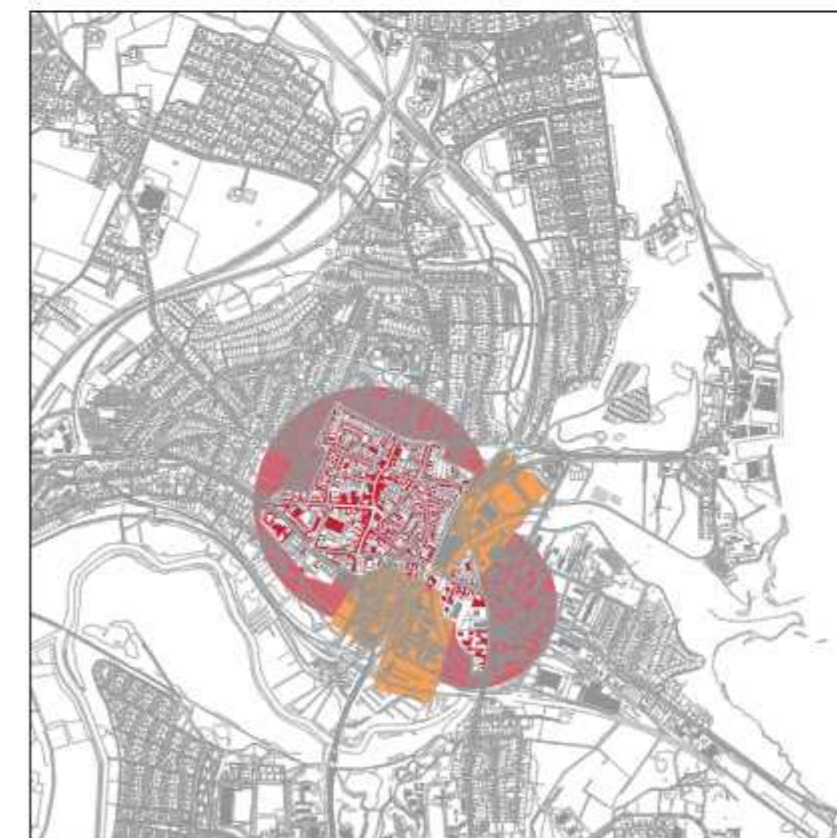

STRUKTURTYPOLOGI - analyse/ politik/ plan

Forsvare
Forstærke
Formidle

Skives historisk betydningsfulde mønstre, tegn og byggede strukturer

- 1 Det historiske centrum's by- og bebyggelsesmønster af byrumsskabende randbebyggelse.
- 2 Det til bymønsteret hørende matrikelmønster.
- 3 Den til bymønsteret hørende fordeling af offentligt og privat areal.
- 4 Det, til bymønsteret hørende, netværksformede gademønster.
- 5 Det terræntilpassede gademønster.
- 6 Forskellen mellem den historiske stads, mellemstadens og forstadens bymønster.
- 7 Overgangszonerne og forbindelsesledene mellem den historiske stads tætte bymønster og mellemstadens/ forstadens mere åbne mønstre af fritliggende huse.
- 8 Kontrasten mellem åens foldede mønster og byens kantede mønster

OVERGANGSZONER

STAD, MELLEMSTAD, FORSTAD 1:15000

KONTEKST, STAD 1 1:5000

KONTEKST, STAD 2 1:5000

Stadens , mellemstadens og forstadens bymønster

Der er tydelig forskel på stadens eller centrumets bymønster og byggede strukturer og på mellemstadens og forstadens.

Hvor stadens består af tætte byrumsdannende, randbyggede bygningsstrukturer, er mellemstadens randbebyggelse mere åben, bestående af individuelle huse med afstand imellem.

I forstaden er billedet det helt omvendte af stadens. Her ligger huse og bebyggelser som mere eller mindre frie objekter i det åbne grønne rum eller som åbne strukturer vævet sammen med landskabet.

I randzonen til centrum går stadens mønster i opløsning eller bliver en blanding af mellemstadens og forstadens mønstre og strukturer. Her bør byfornyelsen og byudviklingen overveje hvilken side, den vil stå på: stadens tætte, urbane mønster, eller forstadens mere fragmenterede eller en blanding af begge dele.

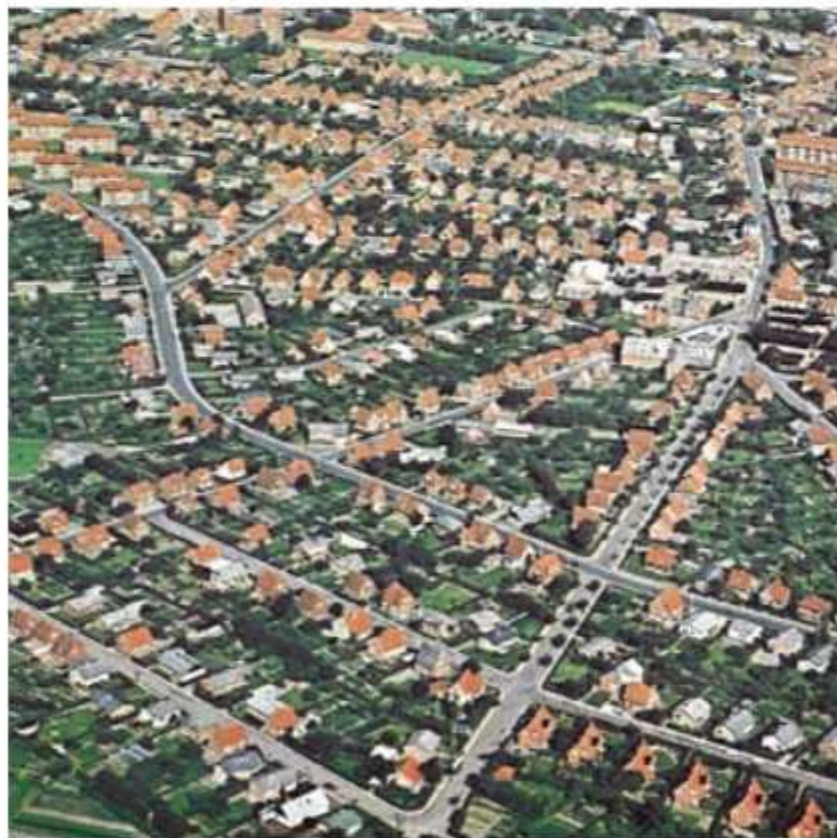
KONTEKST, MELLEMLAD 1:5000

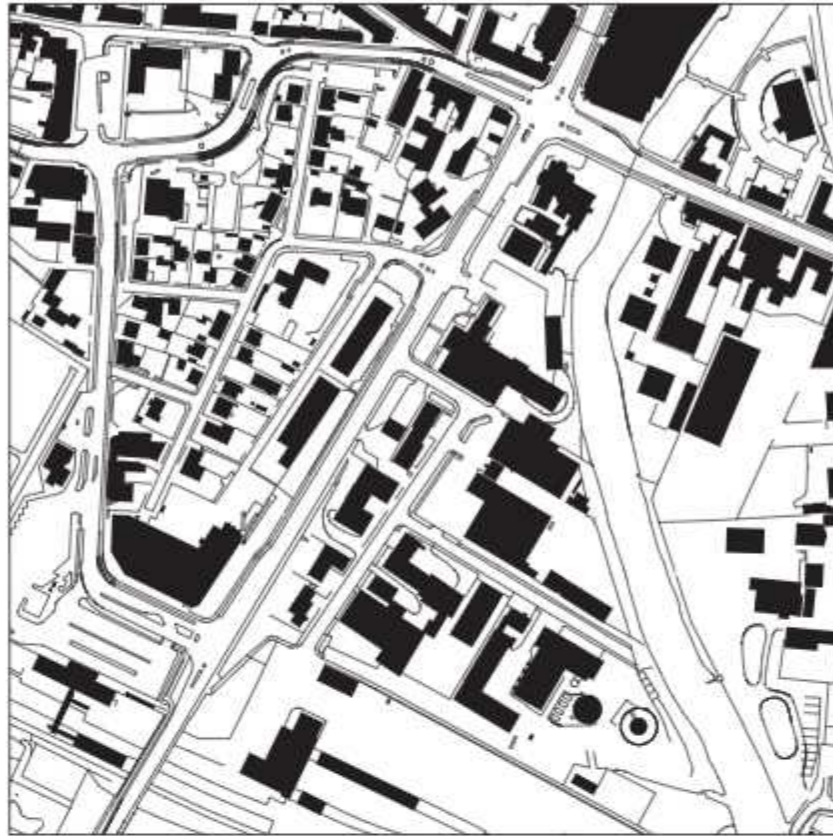

KONTEKST, FORSTAD 1:5000

KONTEKST, FORSTAD 2 1:5000

KONTEKST, RANDZONE PLAN 1:5000

SDR. BOULEVARD, OMRÅDET SET MOD SYD

RANDZONE SØNDERGADE/ SDR. BOULEVARD, ÆOMRÅDET SET MOD VEST

BYMØNSTER 1 : 10000 CENTRUM, ØSTERBRO, ÅEN

Matrikelbredder i Adelgade

En rode er et gammelt dansk længdemål som indtil 1698 var af varierende størrelse. Roden blev i middelalderen og frem til 1800-tallet brugt til opmåling af jord. Ved en kongelig forordning i 1698 sattes 1 rode = 10 fod (3,14 m).

I Christian 5.s Danske Lov fra 1683 blev den danske mil sat til 24000 fod svarende til 7538 meter og svarende til 2400 roder.

Indenfor militæret var en rode et mål for 3 soldater med fuld oppakning.

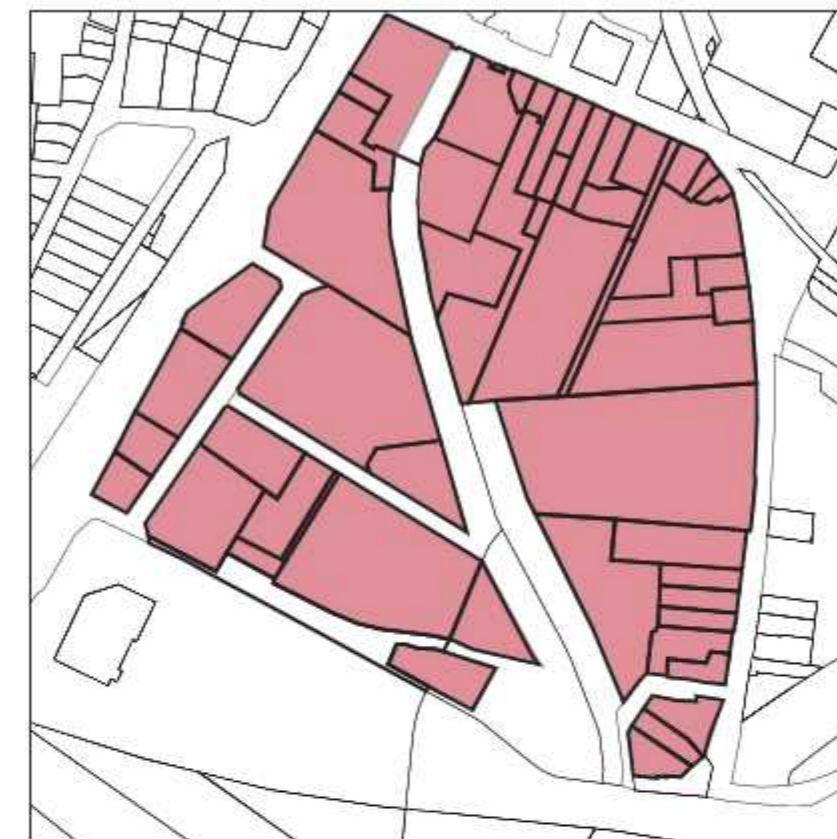

MATRIKELMØNSTER 1 : 5000 CENTRUM, STAD

En undersøgelse af bygningslængderne (matrikelbredderne) i Adelgades sydvestside afslører tilnærmelsesvis at de er afsat efter rodeenheden.

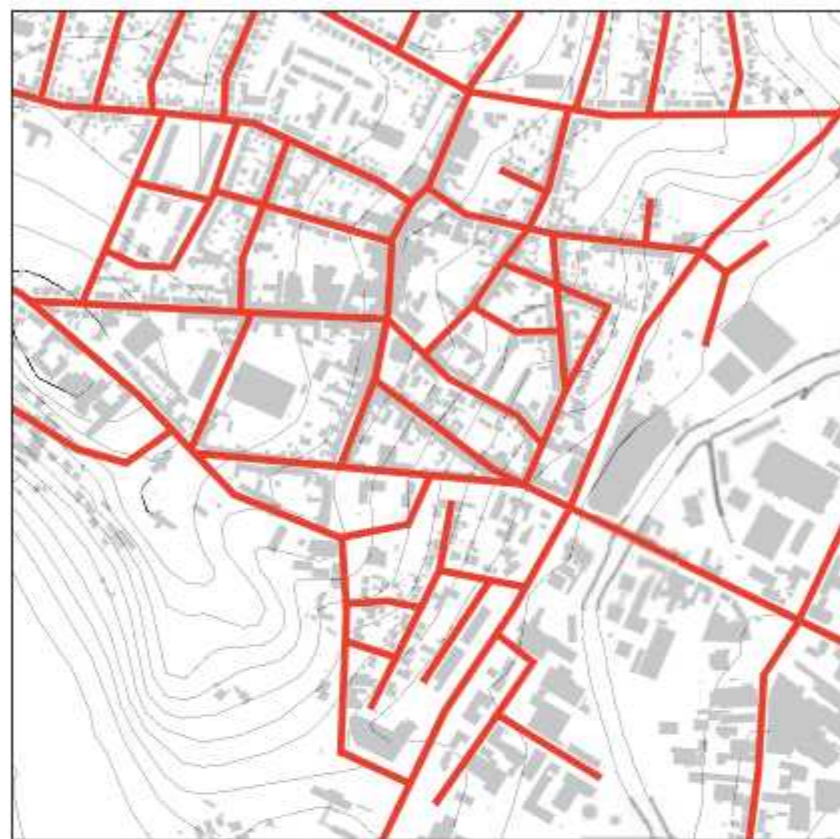
Adelgade 20	12,41 m svarer til 4 roder
Adelgade 18	17,91 m svarer til 5,5 roder
Adelgade 16 D	11,53 m svarer til 3,5 roder
Adelgade 16	18,14 m svarer til 6 roder
Adelgade 14	26,75 m svarer til 8,5 roder

Gadebredden ud for nr. 14 er 8,16 m svarer til 2,5 roder

MATRIKELMØNSTER 1 : 5000 RANDZONE, STAD

Forskellen på centrum, randzonens og yderzonernes bygningsmønster genfindes i matrikelmønsterets differentiering: små, smalle matrikler i centrum, langs gader og torve, storparceller i forstaden (underdelt i parcelhusområderne) og i randzonen en spredt blanding af små og store matrikler.

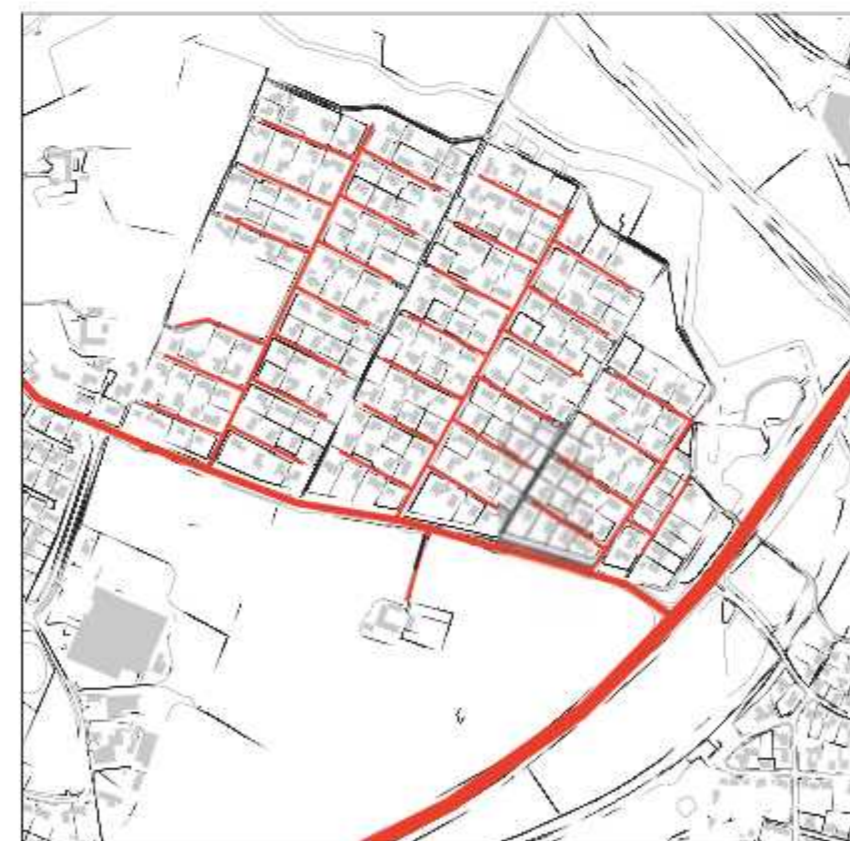
GADEMØNSTER (NETSTRUKTUR), HISTORISK MIDTBY 1:10000

HISTORISK GADEMØNSTER I TERRÆN 1:10000

ÆNS FORLØB 1:10000

GADEMØNSTER (TRÆSTRUKTUR), FORSTADKVARTER 1:10000

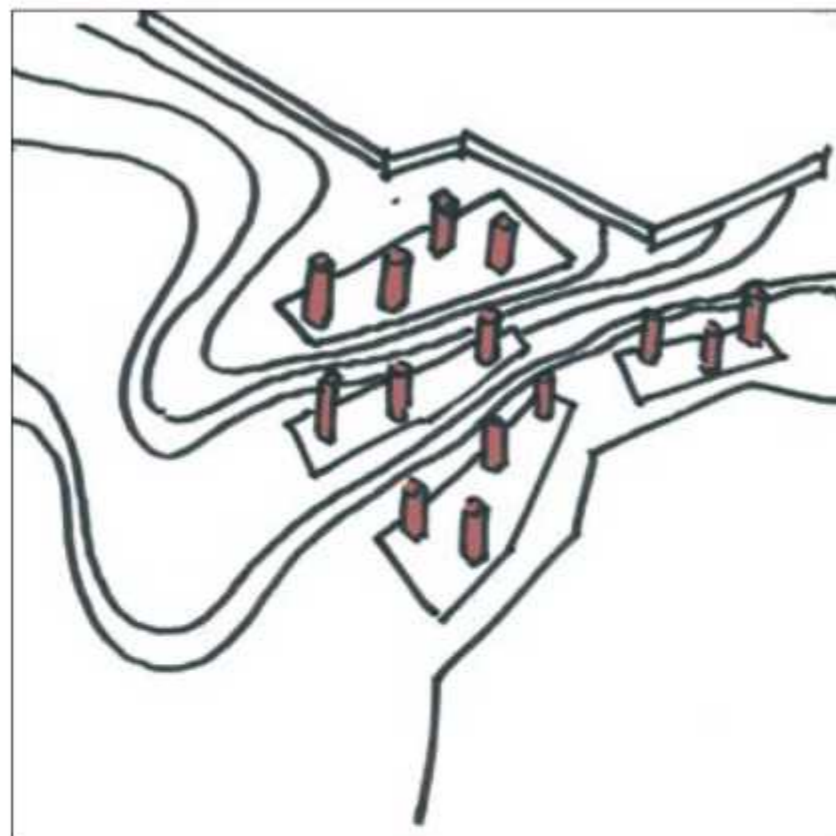
JERNBANERNES OG DE HURTIGE VEJES FORLØB 1:10000

Linieføringer, net- og træmønstre

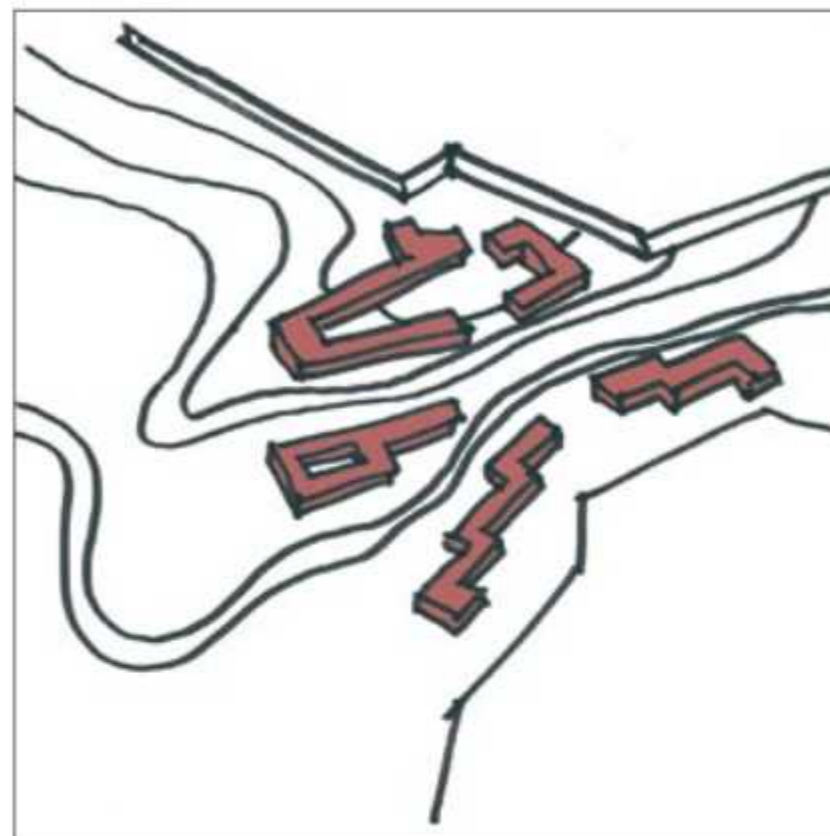
Centrums tæt forbundne netværk (gridmønstre) af gader afløses udenfor centrum af blinde vejssystemer (træmønstre).

Centrums historiske gadenetværk er tæt relateret terrænet som gader på tværs eller på langs af koterne.

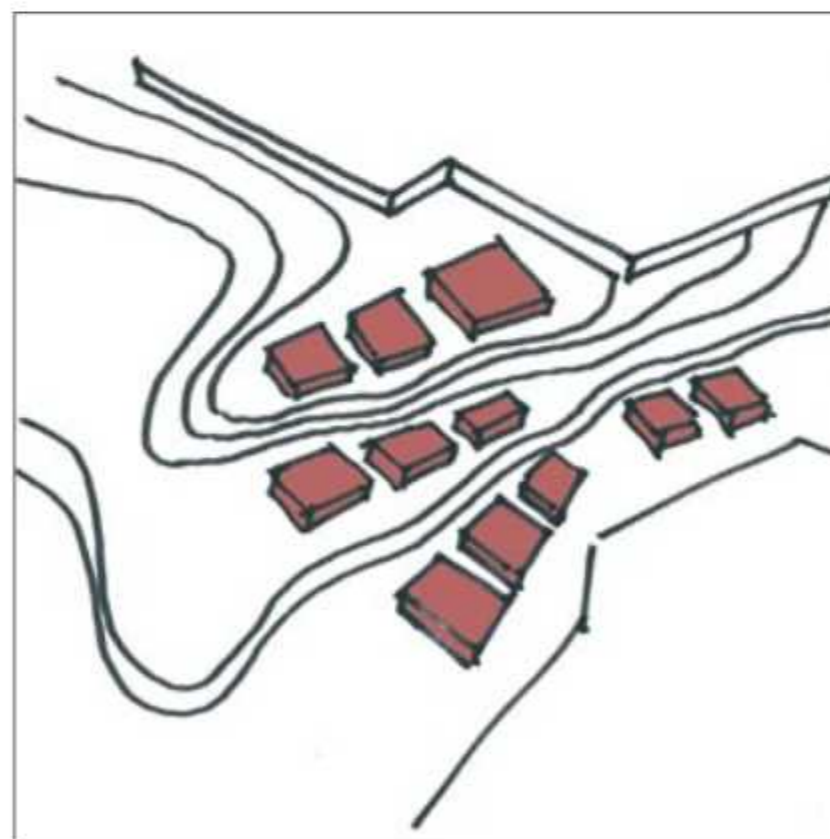
De "hurtige trafikmønstre" (gennemfartsveje og jernbaneliniers) bløde kurvaturer kontrasterer sammen med landskabets og åens slyngede former bygningsmassens "kantede" geometri.

BEBYGGELSE, PUNKTER

BEBYGGELSE, LINIER

BEBYGGELSE, FLADER

Eksemplificering af politikken:

- Byens lag af historiske mønstre og strukturer bør bevares.
- Nye strukturer bør overleje gamle uden at udviske disse. På den måde bliver den samlede bystruktur kompleks og differentieret.
- Centrums historiske byggemønstre bør fastholdes også i ny bebyggelse.
- Matrikelmønstret bør sætte sit aftryk også på ny bebyggelse.
- Matrikelsystemets målforhold bør danne grundlag for dimensioneringen også af nybyggeriet.
- Gadernes historiske netmønster bør fastholdes.
- Centrums åbne, forbundne gadenet bør fastholdes som kontrast til forstadens lukkede, blinde systemer.
- Gadernes historiske forløb på tværs og på langs af kortene bør fastholdes.
- Bymønstrets tydelige fordeling af offentligt og privat domæne (private parceller og offentlige byrum) bør opretholdes.
- Bysturens historiske tredeling i gaders og torves offentlighed, randbebyggelsens privathed og karrémidternes halvprivathed bør fastholdes.
- I overgangszoner og centrumnære kvarterer bør by- og bebyggelsesmønstret defineres som stads-, randstads- eller forstadsmønster eller en blanding heraf. Det gælder:
 - Banegårdskvarteret.
 - Erhvervsområderne langs åen på begge sider af vadestedet.
 - Kirkeområdet.
- Åens slyngede forløb bør fastholdes som kontrast til byens kantede former og rum.
- Jernbanernes og de nye omfartsvejes buede forløb gennem terrænet bør fastholdes som repræsentanter for en højere hastighed overfor de nyere historiske gaders lige landmåler linjer.

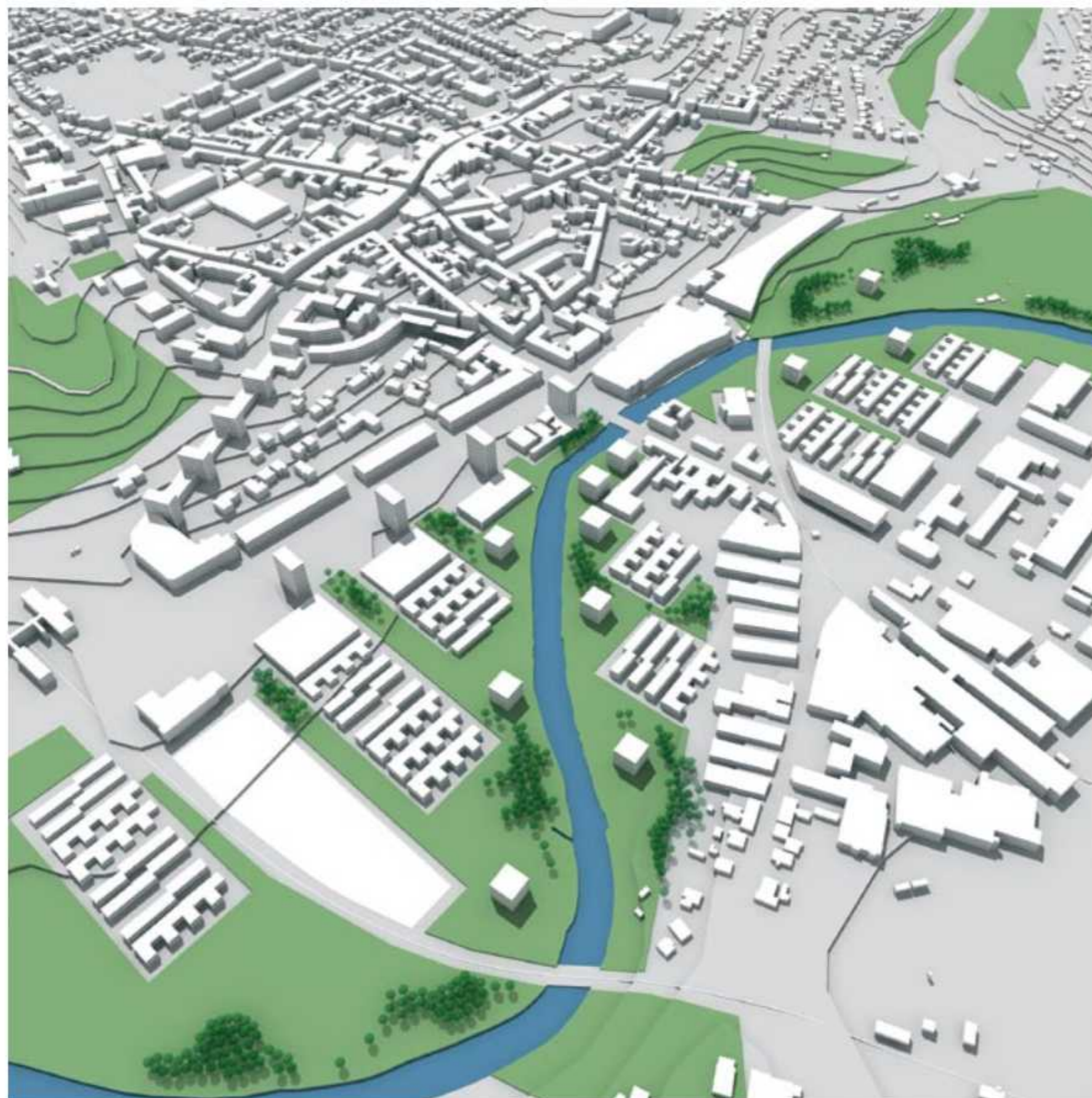

MODEL EKSISTERENDE STRUKTUR

Punkt-, linie-, fladebydele

De tre eksemplificerende bebyggelsesstrukturer er abstrakte modeller (typer) formet over grundtypologierne eller arkitektonikkerne: punktformig, liniær og fladebebyggelse. Hver model er overvejende enten punkt-, linie- eller fladestruktur men har indslag af alle tre grundtypologier. Alle modeller lægger desuden vægt på at profilere kontrasten mellem det "bløde", slyngede ålandskab og bebyggelsens kantede geometri.

Modellerne er tænkt som inspiration til den konkrete byarkitektoniske udformning af områderne.

MODEL RANDZONESTRUKTUR (FLADER)

BEBYGGELSESMØNSTER, RANDZONESTRUKTUR (FLADER)

MODEL RANDZONESTRUKTUR (LINIER)

BEBYGGELSESMØNSTER, RANDZONESTRUKTUR (LINIER)

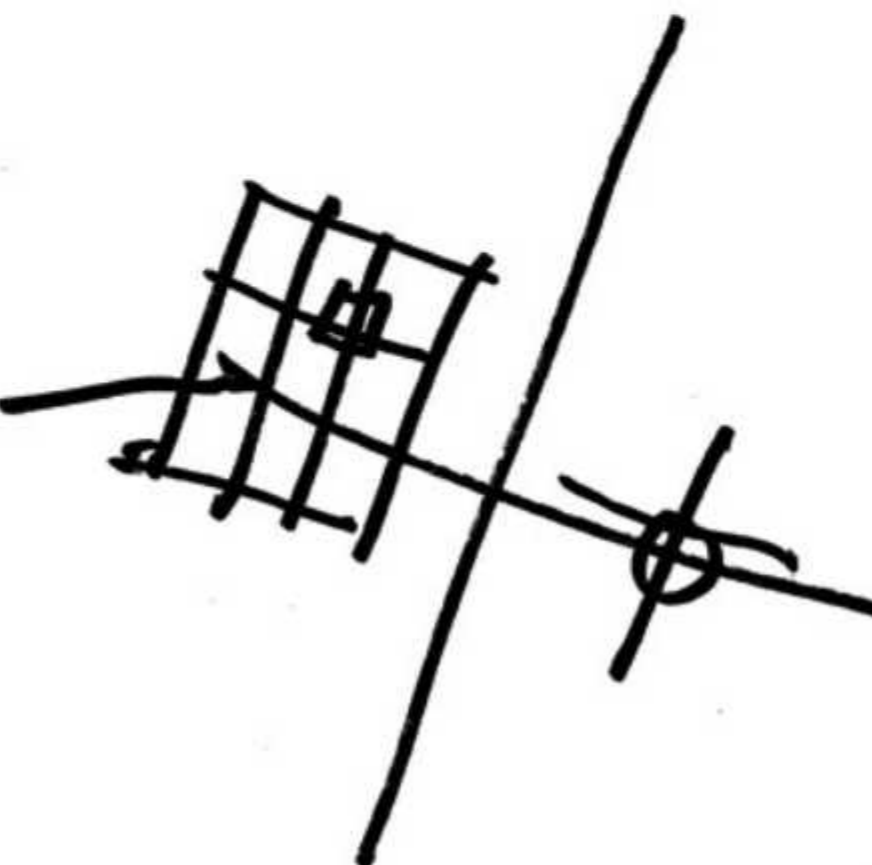
MODEL RANDZONESTRUKTUR (PUNKTER)

BEBYGGELSESMØNSTER, RANDZONESTRUKTUR (PUNKTER)

VEJ-, MATRIKEL DIAGRAM 1 : 5000

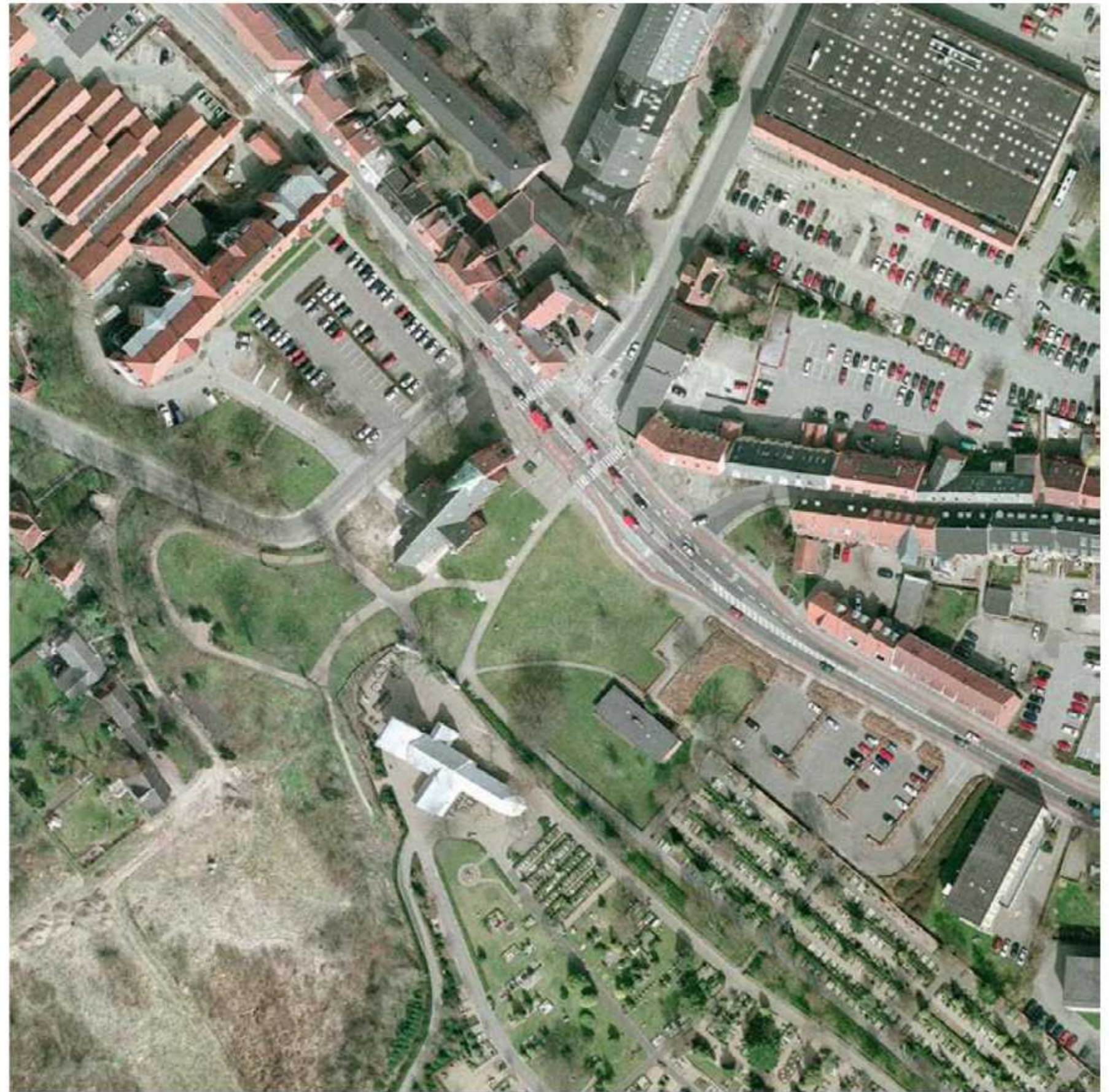
SKIVES VEJFIGUR

Randzonens træmønstre og store matrikler

Randzonens uhomogene vej- og matrikelmønster kan fortsat afspejle dette områdes udviklingshistorie, hvis det er med til at strukturere det fremtidige byggeri på stedet.

De små matrikler langs Østerbro og Brårupgade og de store ned til åen kan tænkes at danne grundlag for forskelligartede men dog kombinerede bebyggelsestypologier.

Randzonens vejsystem vil på grund af åen og det eksisterende matrikelmønster være et "blindt" system i kontrast til centrumets gridsystem.

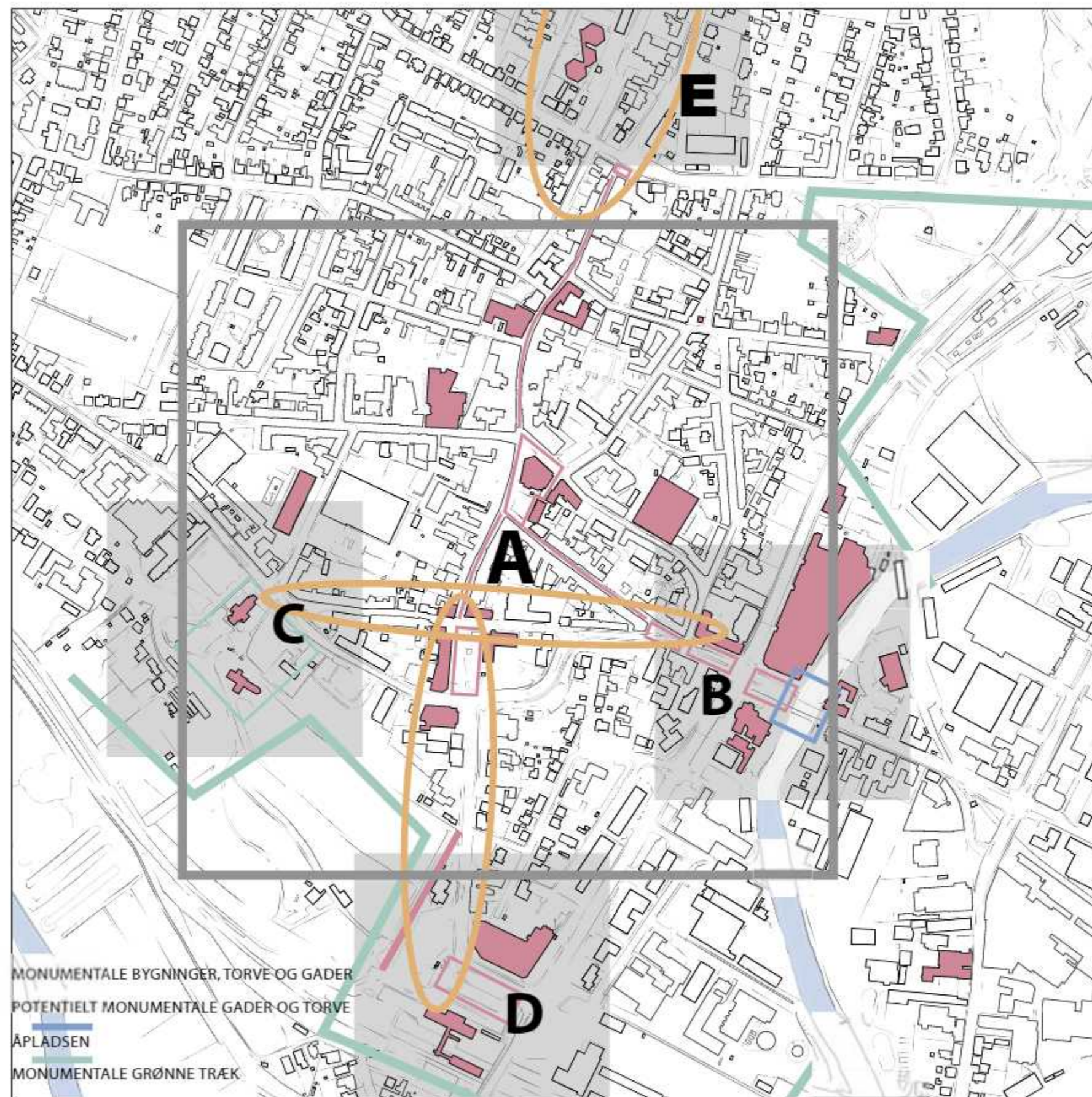

CENTRUM OG DE 4 MONUMENTALE TYNGDEPUNKTER 1:5000

MOMUMENTALTPOLOGI

Analyse/ politik/ plan

Forsvare
Forstærke
Formidle

Skives monumentale bygværker, byelementer, byrum og bykomponenter:

- 1 Byarkitektonisk markante bygværker, byelementer, bydele og byrum.
- 2 Betydningsfulde bygværker, bydele og byrum.
 - Markante bygværker forstået som morfologisk eller contextuelt markante enkeltbygværker, sammenhængende byggeri, enkelte byrum eller byrumssammenhænge.
 - Betydningsfulde bygværker forstået som historisk, mytologisk, ideologisk, kulturelt, politisk, arkitektonisk, æstetisk, etc. betydningsfulde enkeltbygværker, sammenhængende byggeri, enkelte byrum eller byrumssammenhænge, aktive eller dynamiske steder.

Det optisk og mentalt synlige

Selv om form og indhold er forbundet i arkitekturen, er det monumentale som operationelt, metodisk udgangspunkt her delt op i 1) det fysisk monumentale og 2) det psykisk monumentale.

Det fysisk monumentale er karakteriseret ved sin optiske synlighed: størrelse, højde, placering, form, eller udtrykskraft, særlig karakter etc. Denne synlighed er relativ, idet der er tale om størrelser, placeringer, højder, former i relation til konteksten, skalaen, etc.

Det psykisk monumentale drejer sig om mental synlighed: betydningsfuldhed, fortællekraft, gestalt, ekspresivitet, etc. I dette tilfælde om betydning, der er konventionelt fastlagt og repræsenterer en samfundsmæssig synlighed: kulturhistoriske betydninger, aktuelle mytologiske, mediebetændinger, brandinger, images, etc. Betydninger, der fylder godt, er højt prioriteret, markant placeret eller har en særlig form og kraft i den offentlige bevidsthed.

Det betydningsfuldt monumentale har således intet med fysisk størrelse at gøre. Selv en meget lille bykomponent kan være monumentalt betydningsfuld for en bys identitet (f.eks. Mannikenpis i Bruxelles, "Den lille havfrue" i København eller "Maren å æ vogn" i Holstebro).

Den rene subjektive fastsættelse af betydningsfuldhed kan ikke komme i betragtning her, hvor der er tale om en monumentalitet knyttet til tunge, langtidsholdbare bygværker og bymæssig identitet.

Oftest er det bymonumentale knyttet til et sammenfald af det storslåede, synlige og det kulturelt eller kulturhistorisk betydningsfulde, typisk kirker, rådhus, historiske pladser og gader eller andre offentlige bygværker.

Alder og bevaringsværdighed betragtes også i sig selv som monumentaliserende og identitetsskabende.

Byens monumentale bygværker fungerer som langtidsholdbare attraktorer og påvirker dermed byudviklingen og byudformningen i det lange, seje historiske træk.

En færdigopstillet monumenttypologi er ikke bypolitikken/-planens hensigt. Den ville bero på en kanon for hvad, der skal betragtes som monumentalt i Skive, og er derfor bedst knyttet til en demokratisk og løbende kortlægning.

Bypolitikken medtager blot eksempler på hvad, der kan betragtes som monumentalt og vigtigt for Skives byarkitektoniske identitet og dermed for arkitekturpolitikken/-planen.

Eksemplerne er skønsomt fordelt i matricen på side 65, hvis ene akse er optisk synlighed og den anden, mental synlighed.

I forhold til Kommuneatlas Skive udvider arkitekturpolitikken monumentalbegrebet til at omfatte den mere ukonventionelle betydningsside.

Monumentale tyngdepunkter

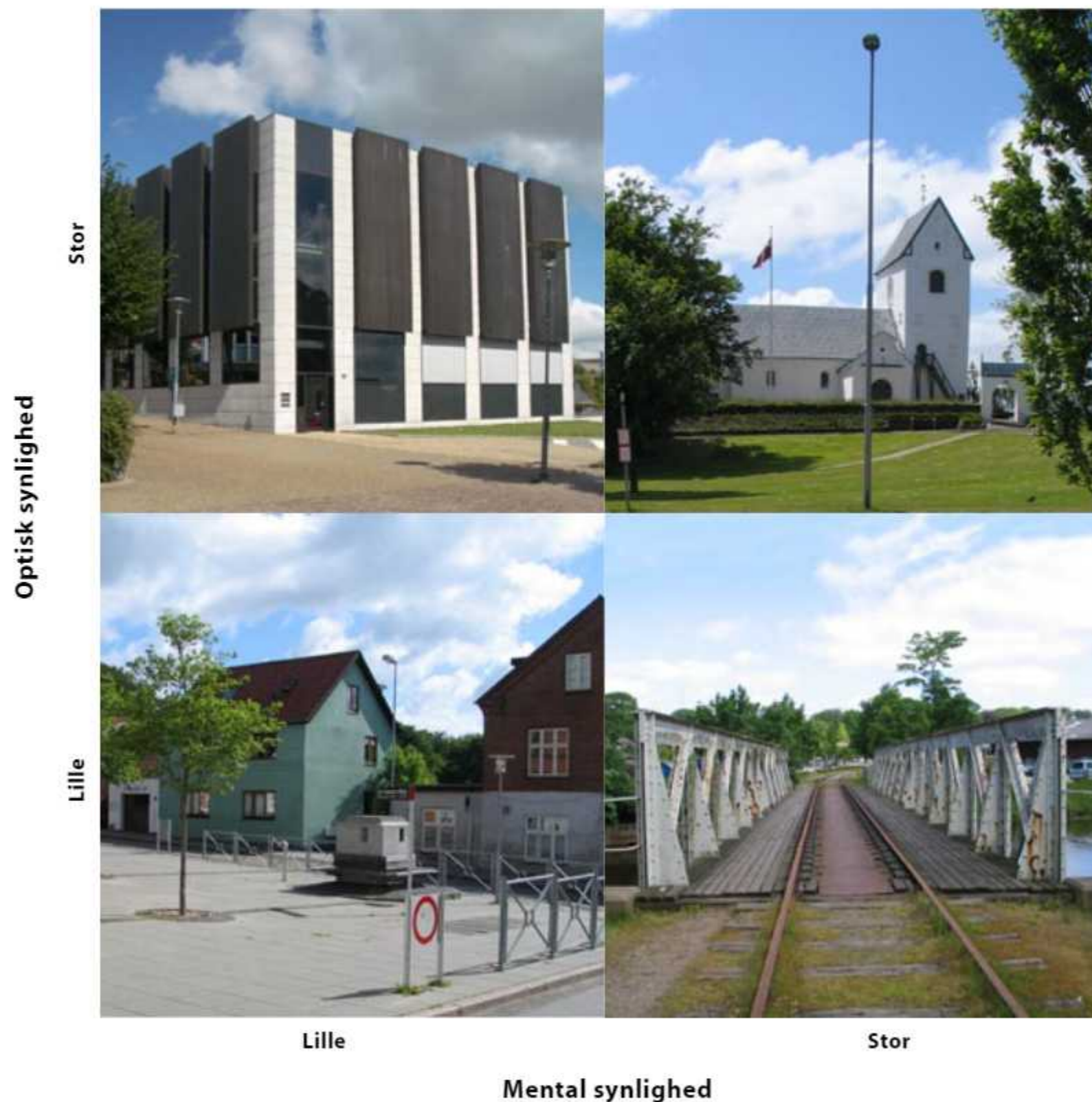
Analysen og eksemplificeringen af monumenttypologien skitserer nogle nuværende og fremtidige monumentale tyngdepunkter i Skive (foruden selve det historiske centrum) og relationen mellem dem: "Skives monumentale kryds".

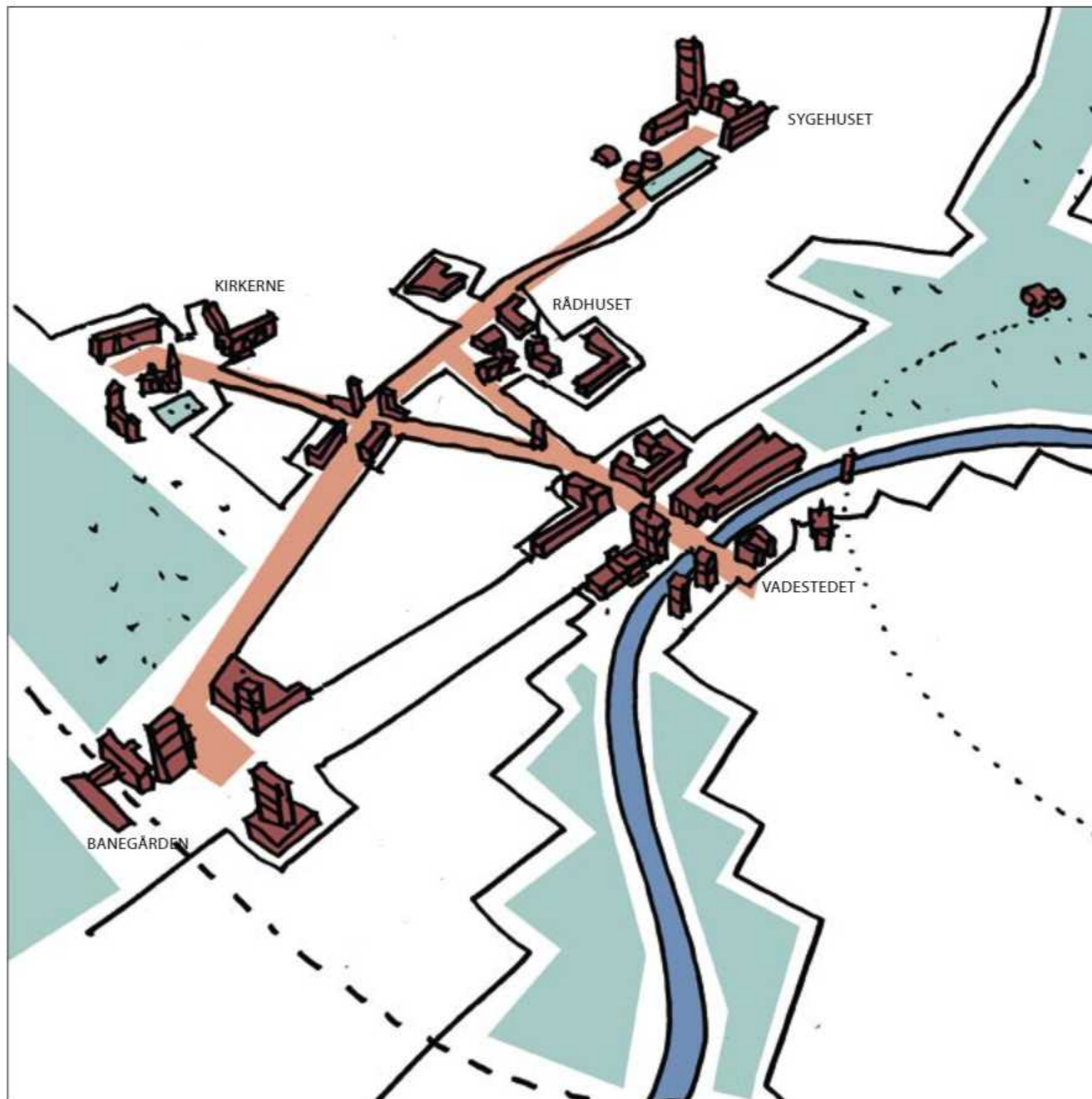
Arkitekturpolitikens/ -planens strategi kunne være at forsvare og især styrke og formidle dette monumentale bytegn.

De fire tyngdepunkter har forskellig karakter:

- 1 Tyngdepunktet ved vadestedet, broen, Skivehus og det nye indkøbscenter repræsenterer en kombination af historisk betydningsfuldhed og bymæssig koncentration.
- 2 Tyngdepunktet ved banegården er monumentalt i kraft af sin befolkede dynamik og dermed aktuelle betydning samt en begyndende koncentration af bymasse.
- 3 Tyngdepunktet omkring kirkerne er kulturhistorisk, byarkitektonisk og stedligt betydningsfuldt.
- 4 Tyngdepunktet ved sygehuset er monumentalt ved sin høje beliggenhed og bygningshøjde samt sin bygningskoncentration.

Omhyggelig behandling af byggeri, belægning, belysning, beplantning, bevægelse etc. er vigtige for understregningen af de monumentale tyngdepunkter og forbindelsen mellem dem.

SKIVES MONUMENTALE TYNGDEPUNKTER

Høje bygværker

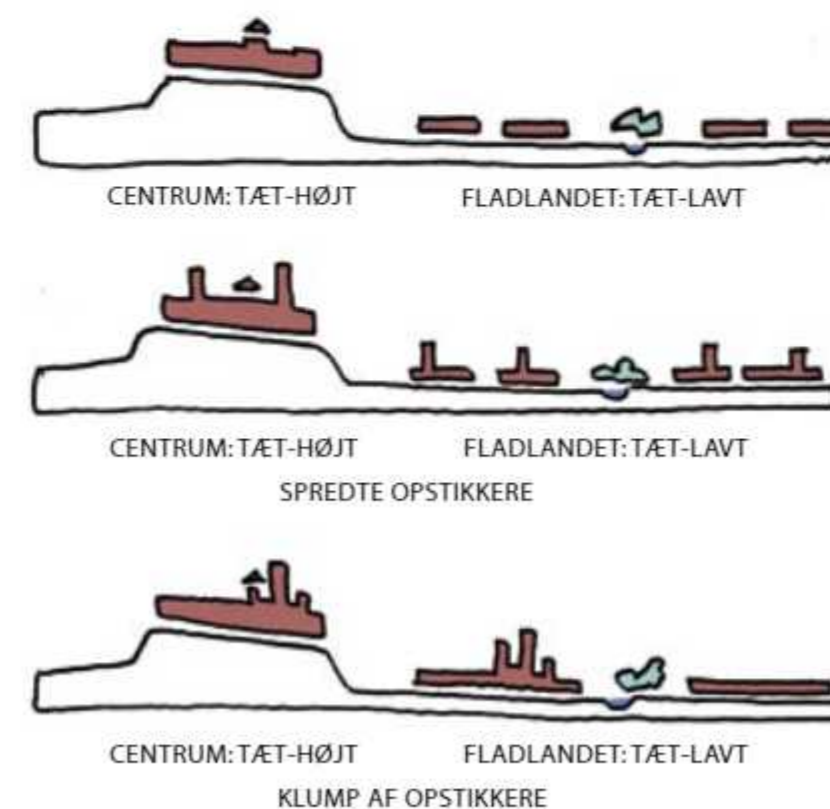
I den byarkitektoniske sammenhæng som i arkitekturen generelt er forholdet mellem skala og størrelse en vigtig forudsætning for det monumentale, hvorimod den formale udtryks- og betydningsfuldhed principielt er skalaløs.

Den rumgeometriske størrelse af et byelement i forhold til dets omgivelser er en afgørende faktor for opfattelsen af dets monumentalitet.

I det flade danske landskab vil højden altid være af betydning for det monumentale.

Høje, monumentale bygværker skal som de øvrige være med til at forstærke, forsvare og formidle Skives identitet. De må derfor ikke sløre eller svække Skives bylandskabelige og byarkitektoniske egenart. Høje og dermed meget synlige bygværker bør derfor placeres på bakkedraget og på dets højdepunkter, mens lavlandet bør bebygges fladt eller lavt for at markere kontrasten mellem byen på bakkedraget og kvarteret i ådalen. I begge tilfælde med respekt for den typologiske kontekst.

Spredte høje og tynde bygværker der måler ådalens karakter af fladland (eksempelvis Falks slangetårn, radiomasten eller fjernvarmeskorsten), eller meget koncentrerede høje byggerier, der kontrasterer lavlandet, er ligeledes tænkelige (eksempelvis siloerne ved havnen).

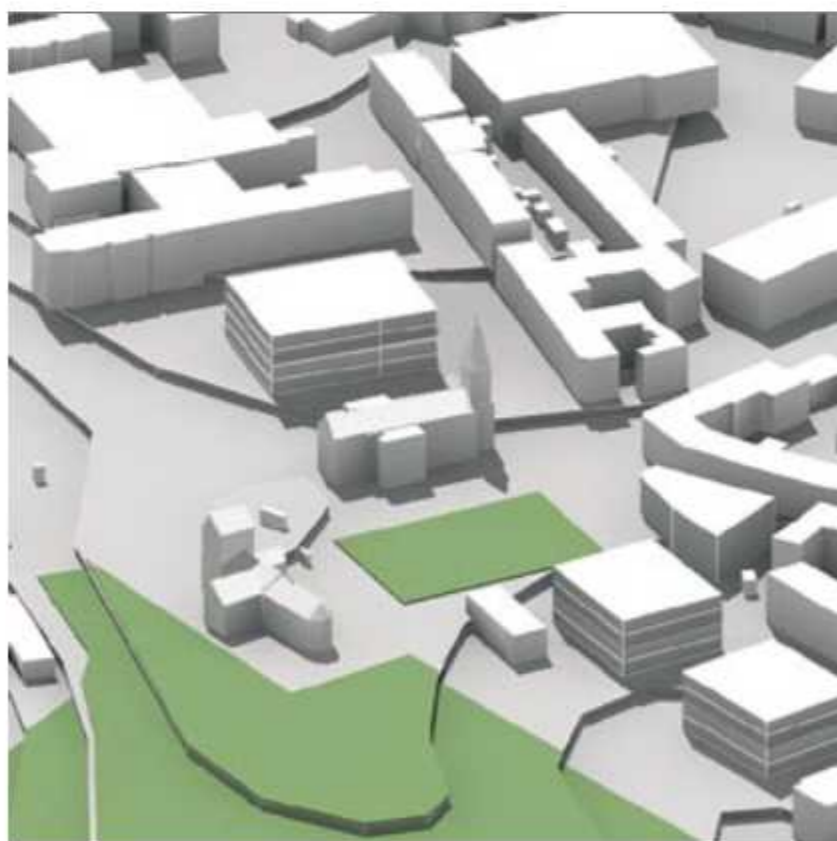
SKIVES NYE "KRYDS"

SKIVES "STÆVN"

SKIVES GAMLE CENTRUM

SKIVES GRØNNING

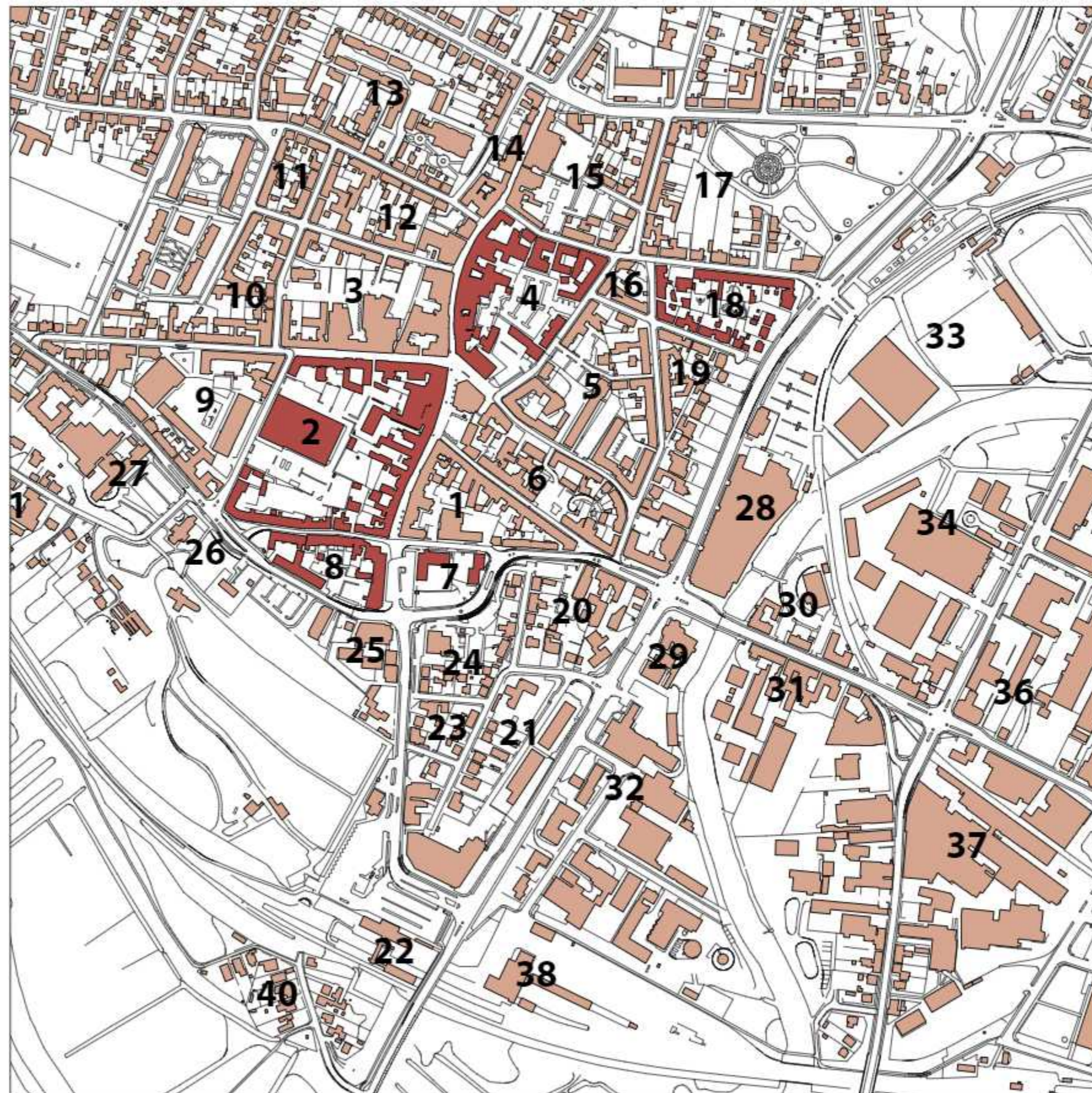

SKIVES TOP

Eksemplificering af politikken:

- Skab et stort monumentalt "tegn", "det monumentale kryds" i Skive ved at sætte ind i de fire potentielle monumentalpunkter samt forbindelsen mellem dem plus centrum generelt.
- Placer monumentalbygværker og -rum strategisk rigtigt i byen i forhold til den samlede kontekst af terræn, struktur og typologi f.eks. ved: 1) højdepunkter, 2) indfaldsveje, 3) historiske tyngdepunkter, 4) områder der mangler identitetsskabende markører, 5) kontrast- og forskelsfyldte steder, 6) overgangszoner, 7) afslutningspunkter. Vær særligt opmærksom på placeringmuligheder i:
 - a) "Bløde byfornyelsesområder" under omdannelse.
 - b) Byens overgangszoner mellem vand og land, å-, eng-, fjordlandskab og bakkedrag.
 - c) I forvejen betydningsfulde eller monumentale områder.
 - d) Orienteringspunkter: højdedrag, sigte- og forsvindingspunkter
- Tag vare på udpegede bevaringsværdige bygninger.

KARRÉ OVERSIGT 1:5000

KARRÉ 2, ASYLGADE, FREDERIKSGADE, ADELGADE, VESTERGADE
PLAN 1:2500

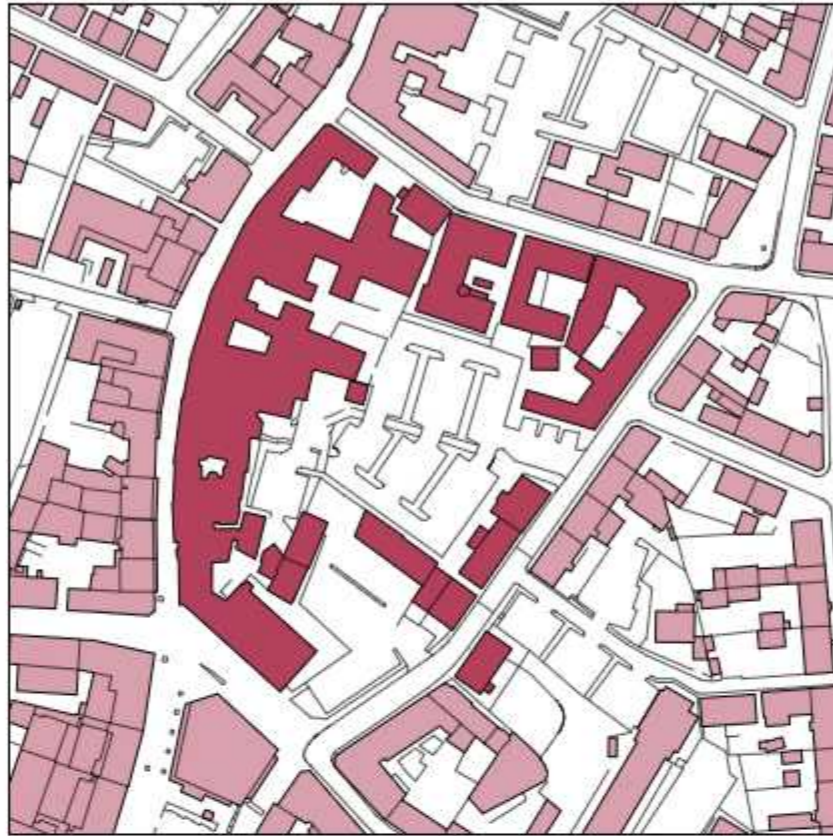
KARRÉ 2 - SET MOD SYDVEST

KARRÉ 2

KARRÉ 2

KARRÉ 4, NØRREGADE, NORDBANEVEJ, TORVEGADE, FREDERIKSGADE
PLAN 1:2500

KARRÉ 4 - SET MOD NORD

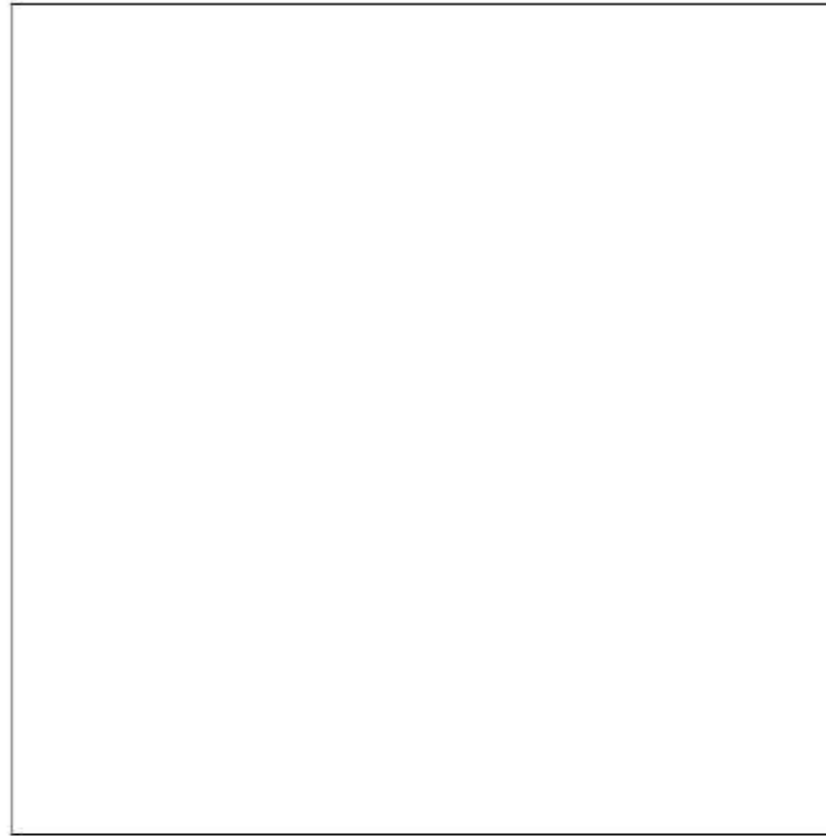
KARRÉ 4

KARRÉ 4

KARRÉ 18, NORDBANEVEJ, ÅGADE, KAROLINEGADE, VOLDGADE
PLAN 1:2500

KARRÉ 18

KARRÉ 18

KARRÉ 8, VESTERGADE, POSTHUSTORVET, REBERBANEN
PLAN 1:2500

KARRÉ 8 - SET MOD VEST

KARRÉ 8

KARRÉ 8

KARRÉ 7, SLOTSGADE, TVÆRGADE, POSTHUSTORVET
PLAN 1:2500

KARRÉ 7 - SET MOD VEST

KARRÉ 7

KARRÉ 7

KARRÉ 30, ØSTERBRO, SKIVE Å, JERNBANEN
PLAN 1:2500

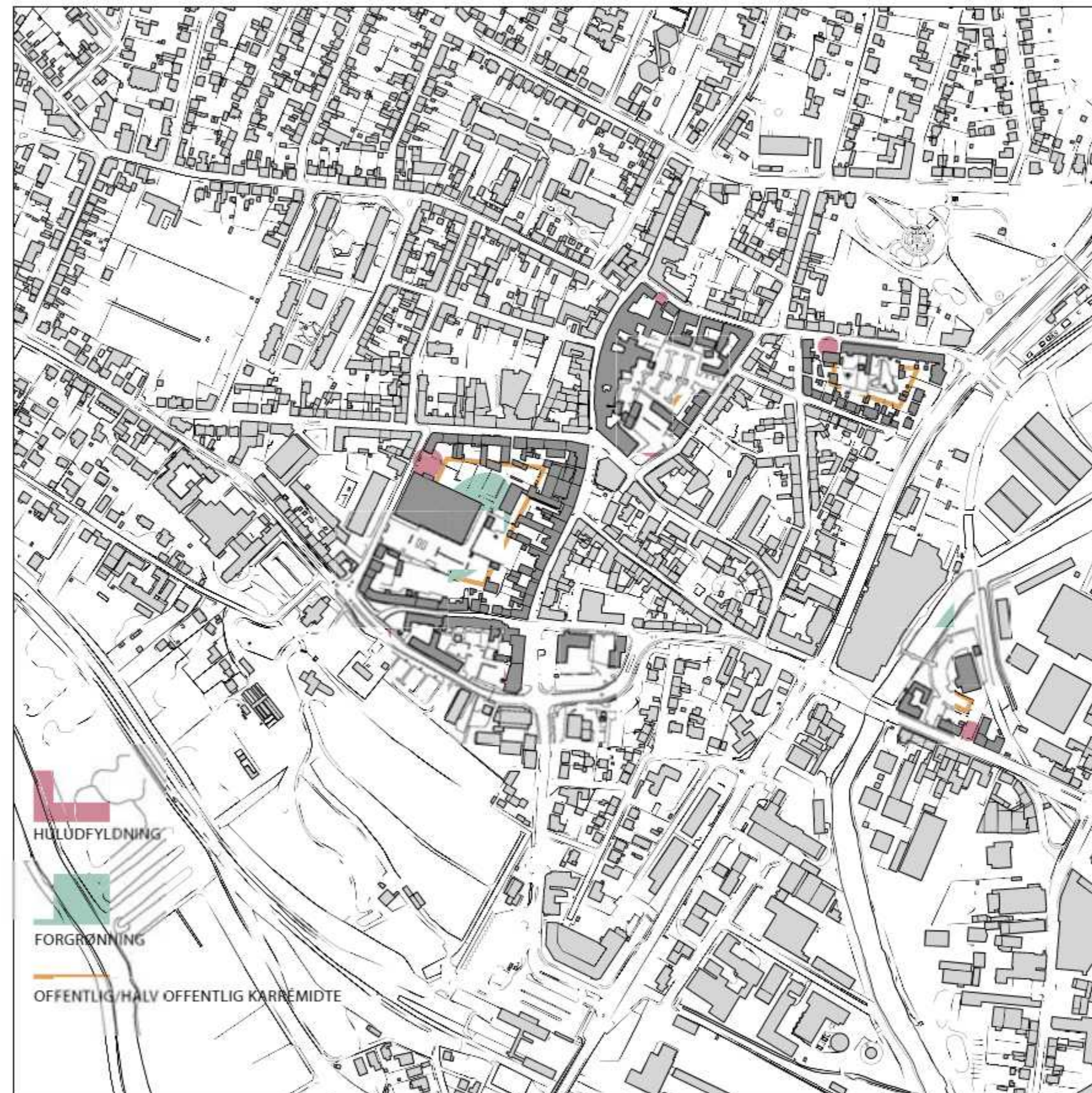
KARRÉ 30 - SET MOD NORD

KARRÉ 30

KARRÉ 30

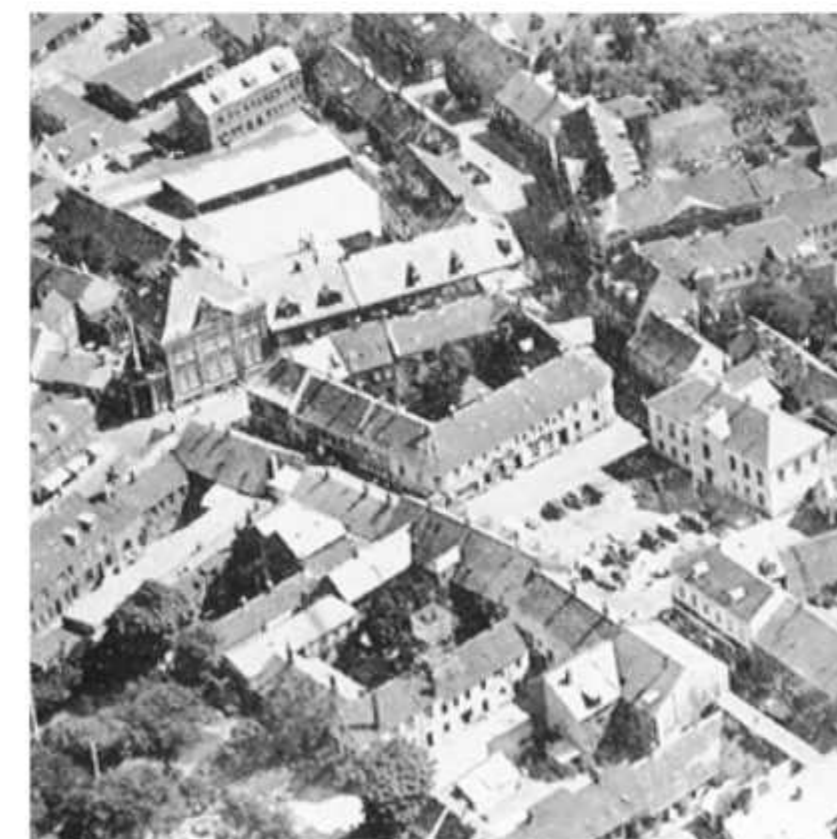
PLAN 1:5000

BEBYGGELSESTYPOLOGI
Analyse / politik / plan

Forsvare
Forstærke
Formidle

Skive centrum's historiske bebyggelsestypologi af randbebyggelse og lukkede byrum

- 1 Randbebyggelsen formeret i lave karréer.
- 2 Randbebyggelsen som privat gadebebyggelse.
- 3 Randbebyggelsens midte som et halvoftentligt/halvprivat, grønt, bebygget, park - eller parkerings areal.

LUFTFOTO ÅR 1932

BYMIDTE SET MOD NORDVEST

UDSNIT BYMIDTE

Den utætte randbebyggelse

Et luftfoto af Skives centrum afslører en situation, der er karakteristisk for de fleste danske provinsbyer. Bebyggelsen virker lidt forrevet, og de asfaltbelagte parkeringsområder fylder godt i billedet.

Det historiske bebyggelsesmønster af randbebyggelse med indre grønninger er mange steder slået i stykker får at give plads til større forretnings-, kontor eller offentligt byggeri med tilhørende parkeringsflader.

De parkeringsbelagte karrémidter har en tendens til at vende vrangen ud af bysystemet, så adgangen til butikker og erhverv sker fra karrémidten i stedet for fra gader og torve. Hermed forsvinder også en del af bylivet i disse byrum.

Foruden at true byens historiske identitet kan denne udvikling forringe de almindelige bykvaliteter i en sådan grad, at den jager de sidste beboere ud af byen. Byens liv forsvinder, og centrum forvandles til en blanding af supermarked og museum.

Byens historiske bebyggelsesmønster af randbebyggelse, der skaber byens rum, gader og torve, skal forsvares og genskabes efter flere årtiers hårdhændet behandling.

Bebyggelsestypologien i centrum er karakteriseret af en privat randbebyggelse langs gader og torve. Denne rand består af private matrikler med en størrelse på gennemsnitlig 17 x 32 meter, med forhus mod gaden og baghus mod grønningen.

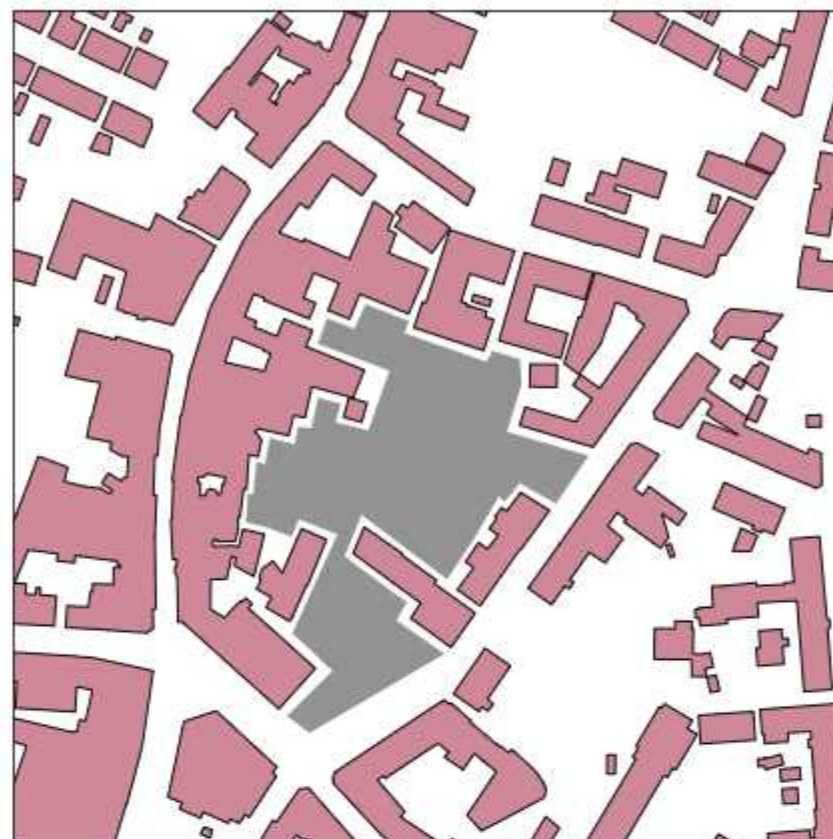
Denne bebyggelsestypologi bør forsvares ved at lukke de opståede huller i randen og ved at holde karrémidten halvoffentlig og grøn.

En grøn karrémidte kan rumme boliger (fra kollegier til familieboliger), erhverv eller institutioner.

Der er forskel på bebyggelsens tæthed og karakter. Nogle af de ældste karréer er meget tætte og uden egentligt indre halvoffentligt areal. Disse urbane karréers begrovnings må forstærkes på privat initiativ som have, terrasse og altanforgrønning. De mere åbne karréer med haver op til grønne fællesarealer bør forsvares.

KARRÉ 2 - PARKERINGSAREALER 1:2500

KARRÉ 4 - PARKERINGSAREALER 1:2500

KARRÉ 18 - GRØNNE AREALER 1:2500

KARRÉ 7 - PARKERINGS- OG GRØNNE AREALER 1:2500

KARRÉ 30 - PARKERINGS- OG GRØNNE AREALER 1:2500

Parkering

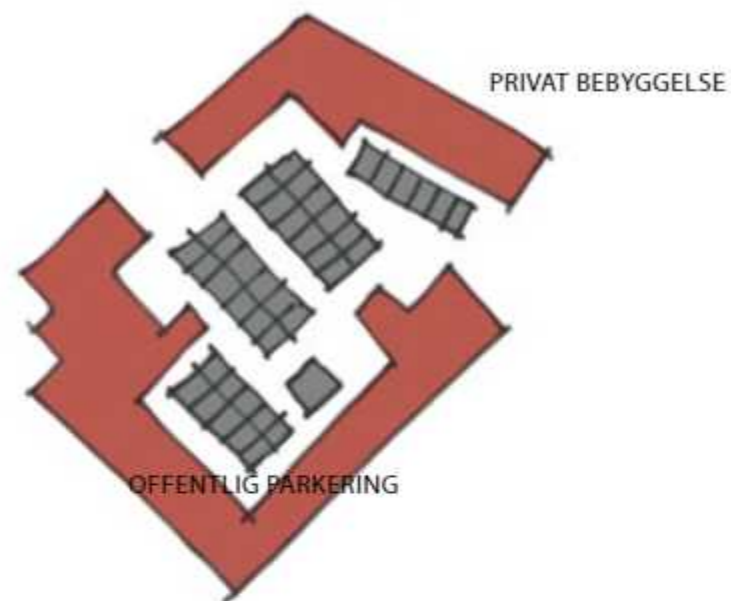
Er karrémidten optaget af parkering, bør den som minimum begrønnes ved en omhyggelig have- og parkbearbejdning. Herved kan grønningen som offentligt byrum tilføres økologisk, rekreative og visuelt, æstetiske kvaliteter.

En gradvis udflytning af karréparkerings til centrum's rand ville gavne det samlede bymiljø samt bo- og erhvervskvaliteterne i midtbyen.

Parkering over og måske især under terræn ville ligeledes være et kvalitativt løft for centrum's bebyggelser. På grund af den pladskrævende til- og frakørsel er disse alternativer ikke realistiske i alle karréer.

GRÅ MIDTE

DOMINERENDE BEBYGGELSESDIAGRAM

Eksemplificering af politikken:

Bebyggelse:

- Luk de opståede huller i randbebyggelsen med Infill-byggeri.
- Fastlæg en privat randzone i en for randbebyggelsen typisk dybde.
- Genskab randbebyggelsens grønne midte som grøn bebyggelse eller grøn parkering.
- Kraftige indgreb i og transformation af randbebyggelsen skal ske som additioner til den eksisterende bebyggelsestypologi.

Parkering:

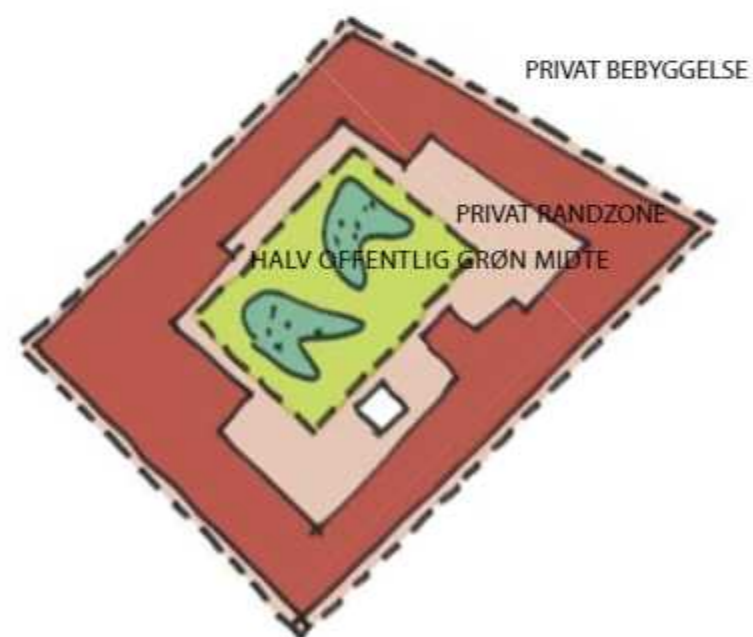
- Parkeringen i randbebyggelsernes midter skal fjernes og/ eller tilpasses randbebyggelsens typologi som grøn parkering.

1) Den offentlige parkering flyttes til kansen af adgangsgang- og omfartsgader i Skive centrum: kirkepladsområdet, hospitalsområdet, Søndergadeområdet eller til de nye byudviklingsområder langs åen, Sdr. boulevard, Østerbro.

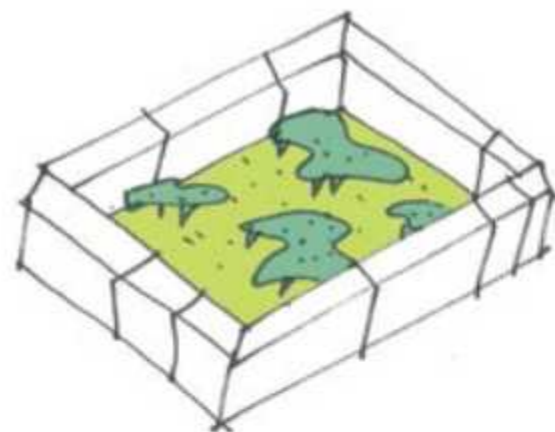
2) Parkeringen graves ned, placeres i p-huse eller i forgrønnede karrémidter.

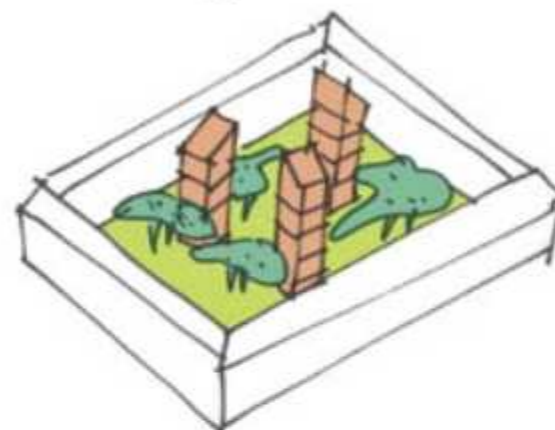
GRØN MIDTE

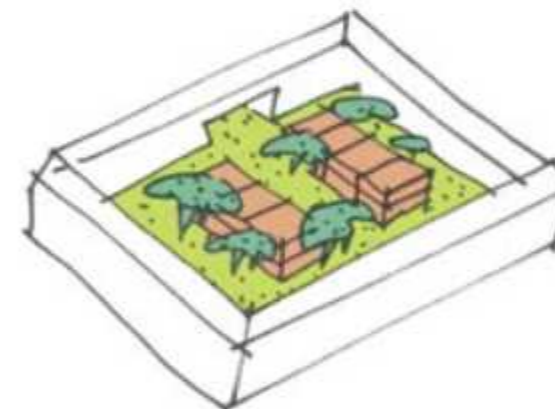
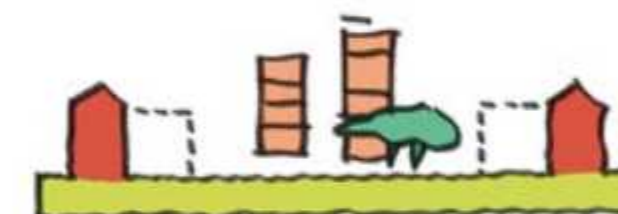
FORESLÅET BEBYGGELSESDIAGRAM

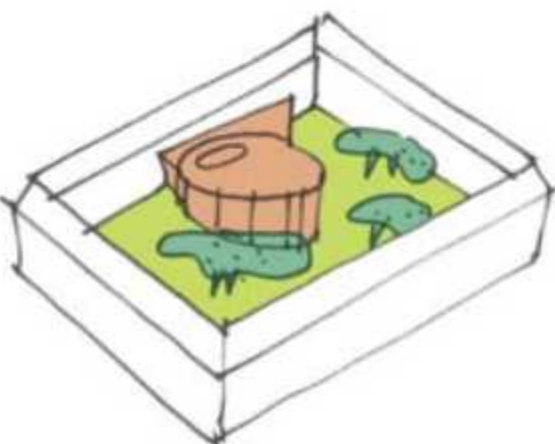
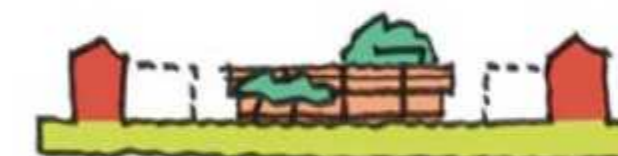
GRØNT OMRÅDE

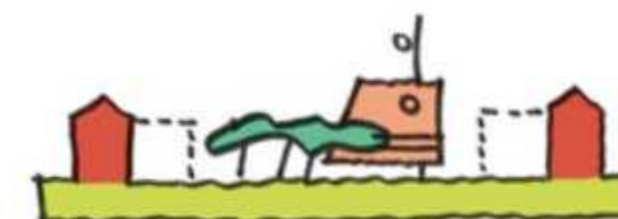
BOLIGER / ERHVERV
HØJ-SMAL

BOLIGER / ERHVERV
TÆT-LAV

INSTITUTION / ERHVERV
SINGULÆR BYGNING

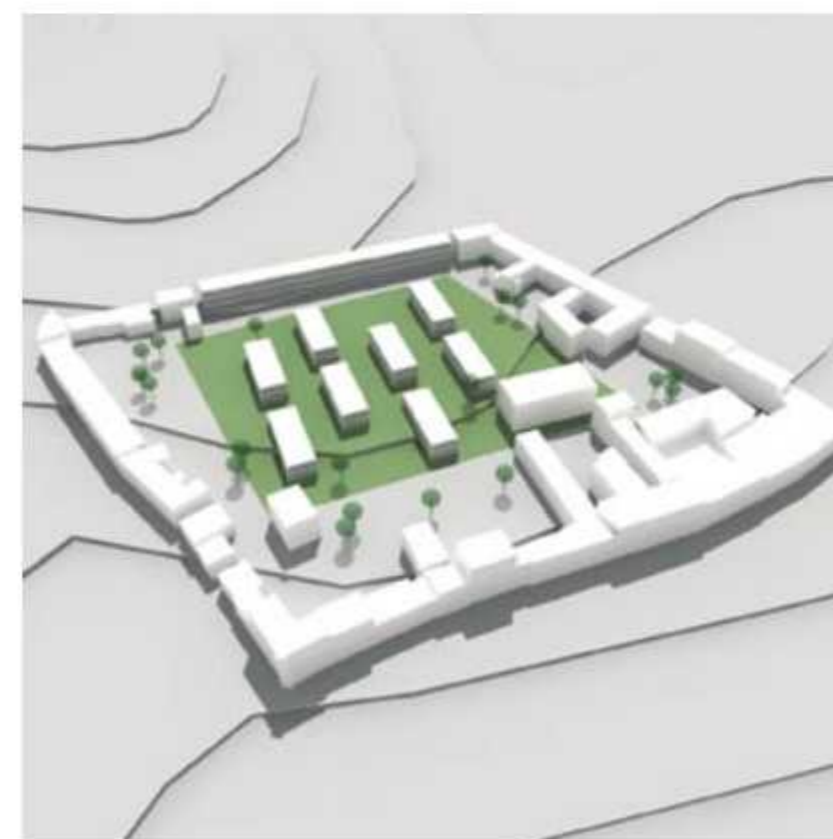
KARRÉ 2 - PARK ALTERNATIV 1:2500

KARRÉ 2 - PUNKTHUS ALTERNATIV 1:2500

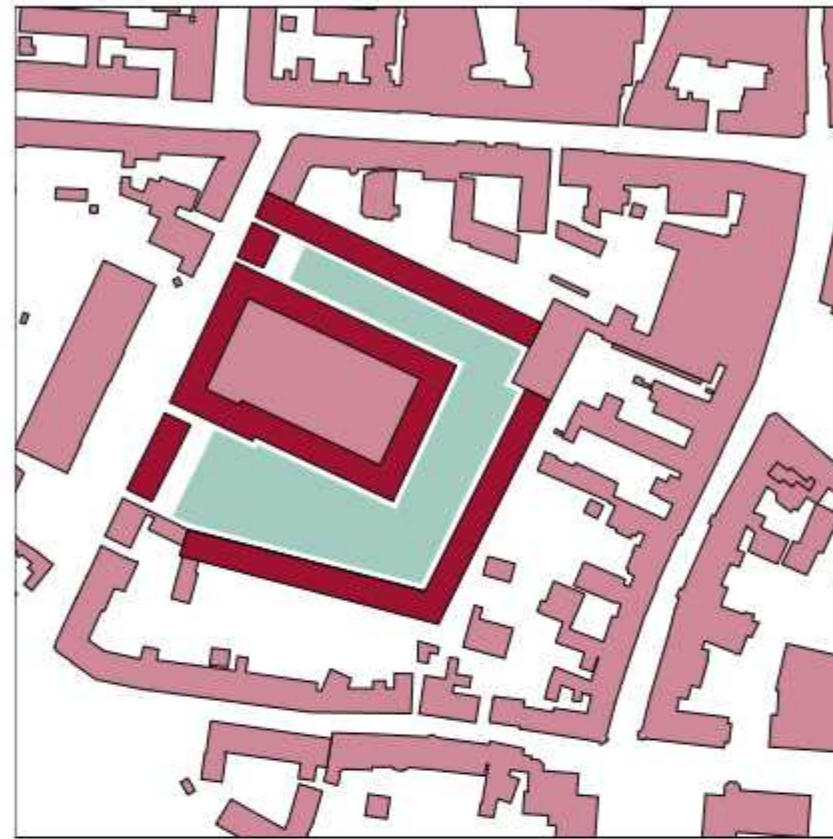

KARRÉ 2 - TÆT/LAV ALTERNATIV 1:2500

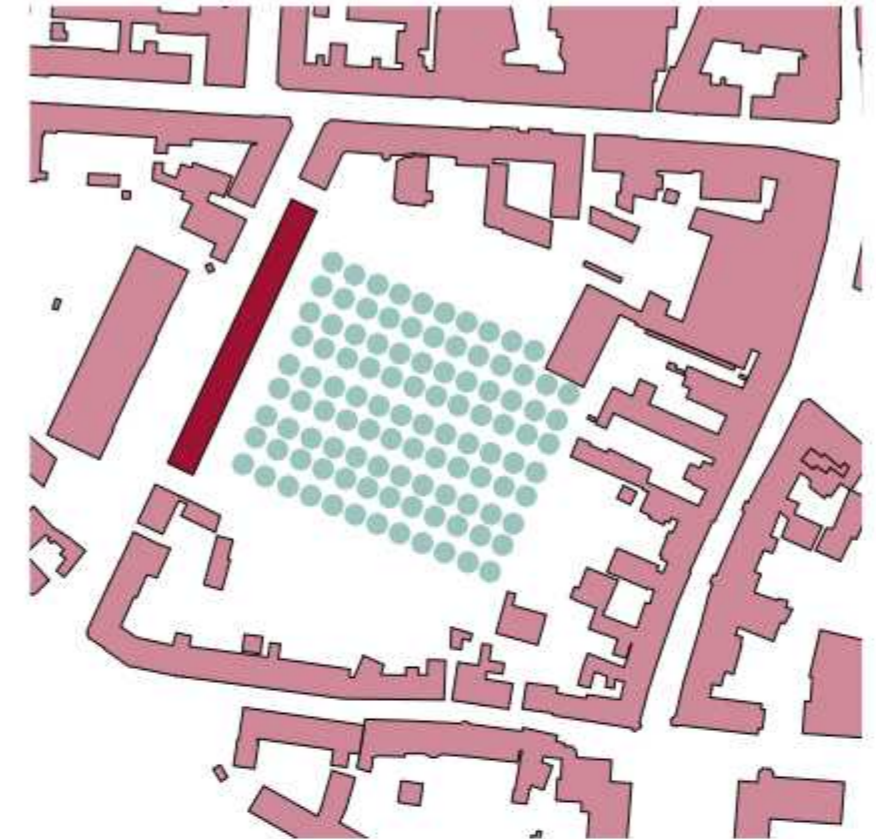

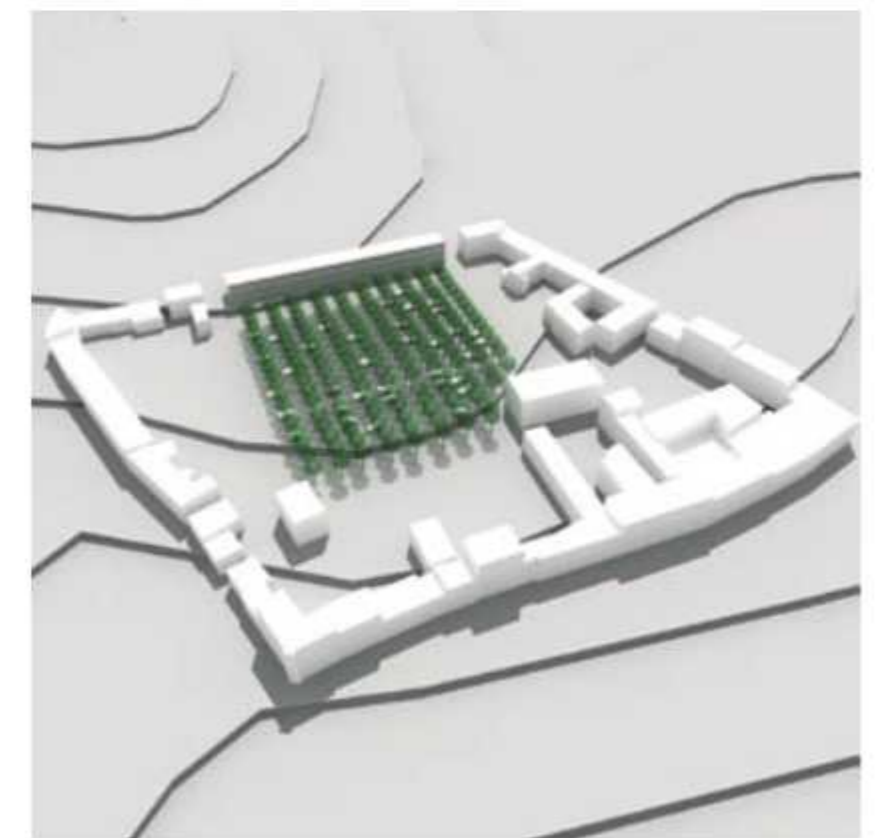
KARRÉ 2 - INSTITUTIONS ALTERNATIV 1:2500

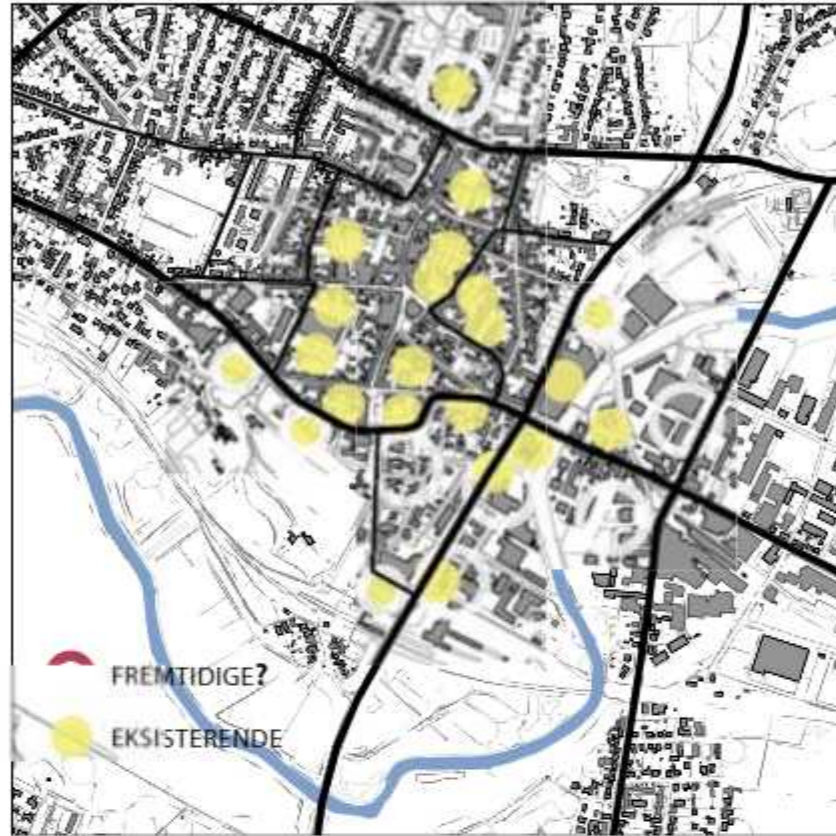

KARRÉ 2 - ERHVERVS/BEBOELES ALTERNATIV 1:2500

KARRÉ 2 - GRØN PARKERINGS ALTERNATIV 1:2500

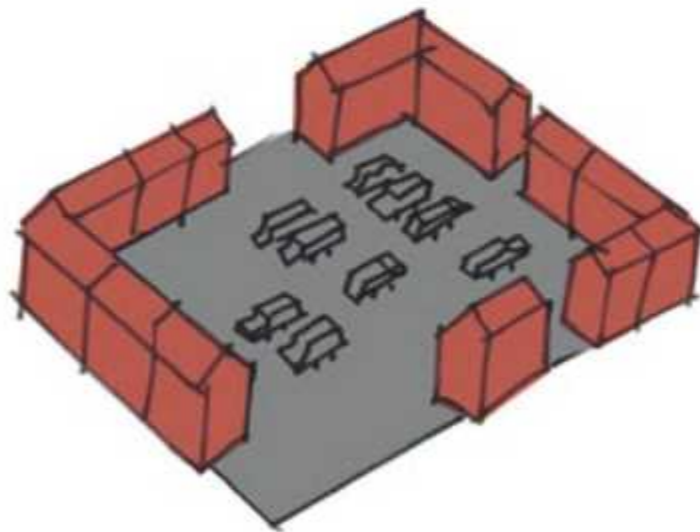

CENTRUM PARKERING, EKSISTERENDE/FREM TIDIG 1:15000

FORGRØNNET PARKERING

EKSISTERENDE SITUATION - GRÅ PARKERING

PARKERING PÅ TERRÆN

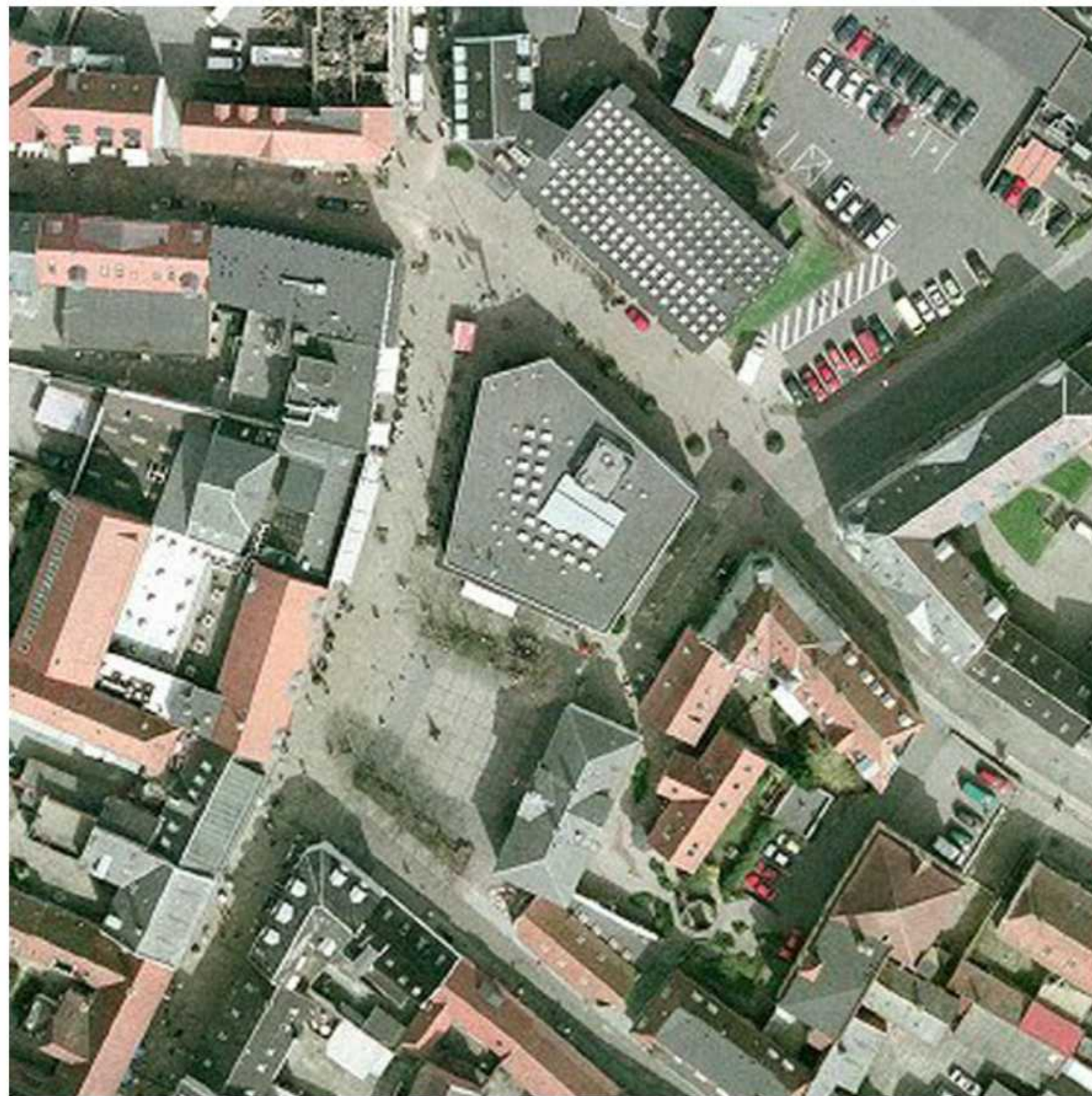
GRØN PARKERING UNDER TERRÆN

GRØN PARKERING PÅ TERRÆN

GRØN PARKERING OVER TERRÆN

TORV

GADE PÅ TVÆRS AF KOTEN

LANDSKABSRUM

Skives byrumstyper

Skive indeholder en varieret typologi af byrum:

1 Gade- og gyderum:

Gader fra alle tidsaldre, snoede og selvgroede, lige og planlagte.
Smøger
Boulevarder
Ramblaer
Esplanader
Ringgade
Etc.

2 Torve- og pladsrum:

Markedstorv
Repræsentationstorv
Trafikplads
Lokaltorv
Etc.

3 Vejrum:

Indfaldsvej
Parkvej
Villavej
Etc.

4 Park- og grønningrum:**5 Landskabsrum:**

Byrumstypernes mange varierede modeller kan være karakteriserede ved forhold som:

- lukkethed – åbenhed
- Offentlighed – privathed
- Aktivitet- passivitet
- Regional- lokal
- Etc.

INDFALDSVEJ

GRØNNING

PARKVEJ

GYDE

GADE

PLADS

BYRUMSTYPOLOGI Analyse / politik / plan

Forsvare
Forstærke
Formidle

Skives byrumstypologi af gader, gyder og veje, torve og pladser samt grønninger, park- og landskabsrum.

- 1 Det historiske centrum's forskelligartede byrum.
- 2 Byrummene i centrum's randzoner som klart afgrænsede og forskellige fra centrum's i størrelse og karakter.
- 3 De åbne rum omkring centrum som definerede by- og bebyggelseskontrasterende kulturlandskabsrum.

Byrum i centrum og randzone

Byrummene i Skives centrum er trods huller med lave eller manglende bygninger i randbebyggelsen relativt intakte. I centrum's randzone mod syd og øst (mellem gaderne Søndergade og Sdr. Boulevard og omkring åen syd og nord for Vadestedet) går bymassen og dermed det lukkede byrum mere eller mindre i opløsning.

Skal randzonen inddrages i tætbyen som en del af centrum bør by- bygningsfragmenterne her fortættes eller koncentrerer omkring byrum. Ikke nødvendigvis som en klassisk gade- og torvetypologi men som definerede og arkitektonisk bevidst formede byrum.

PLAN 1:5000

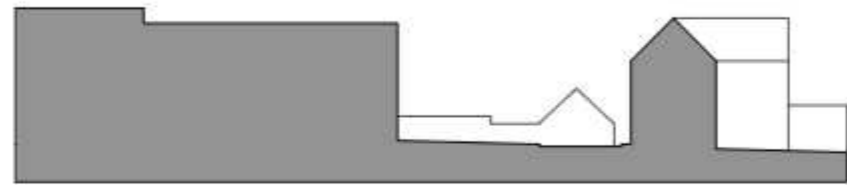
SNIT A 1:1000

SNIT G 1:1000

SNIT L 1:1000

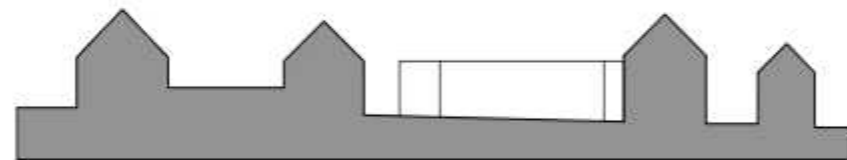
SNIT B 1:1000

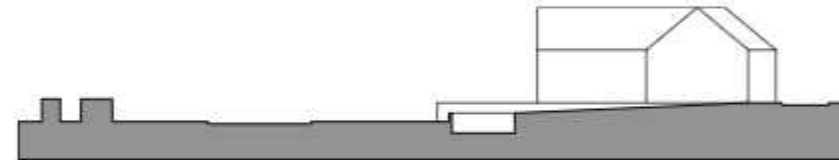
SNIT H 1:1000

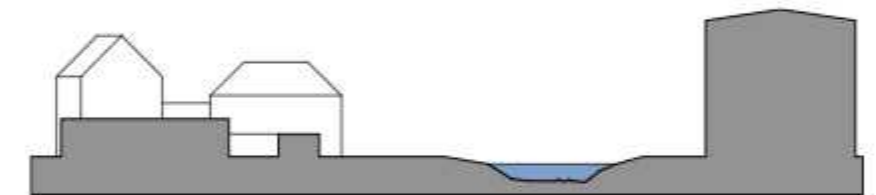
SNIT M 1:1000

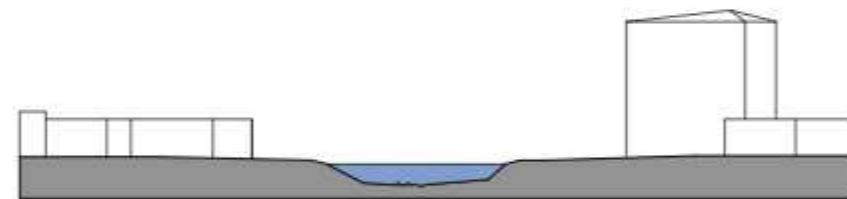
SNIT C 1:1000

SNIT I 1:1000

SNIT N 1:1000

SNIT D 1:1000

SNIT J 1:1000

SNIT O 1:1000

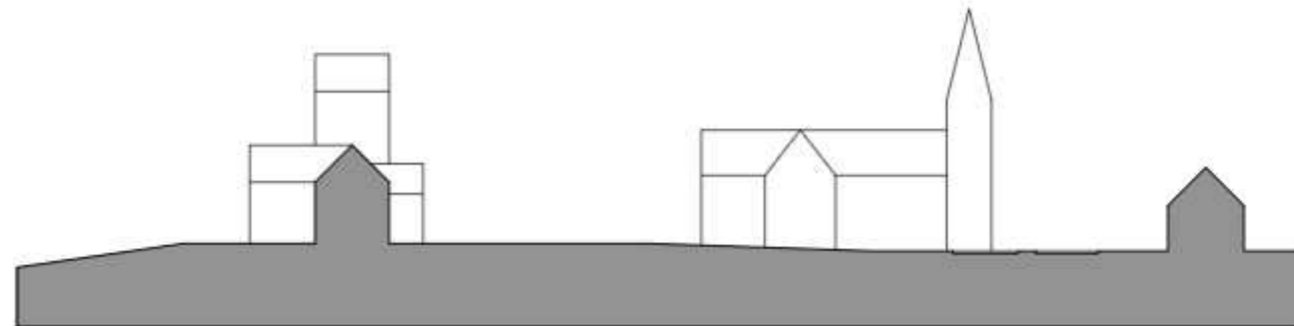
SNIT E 1:1000

SNIT K 1:1000

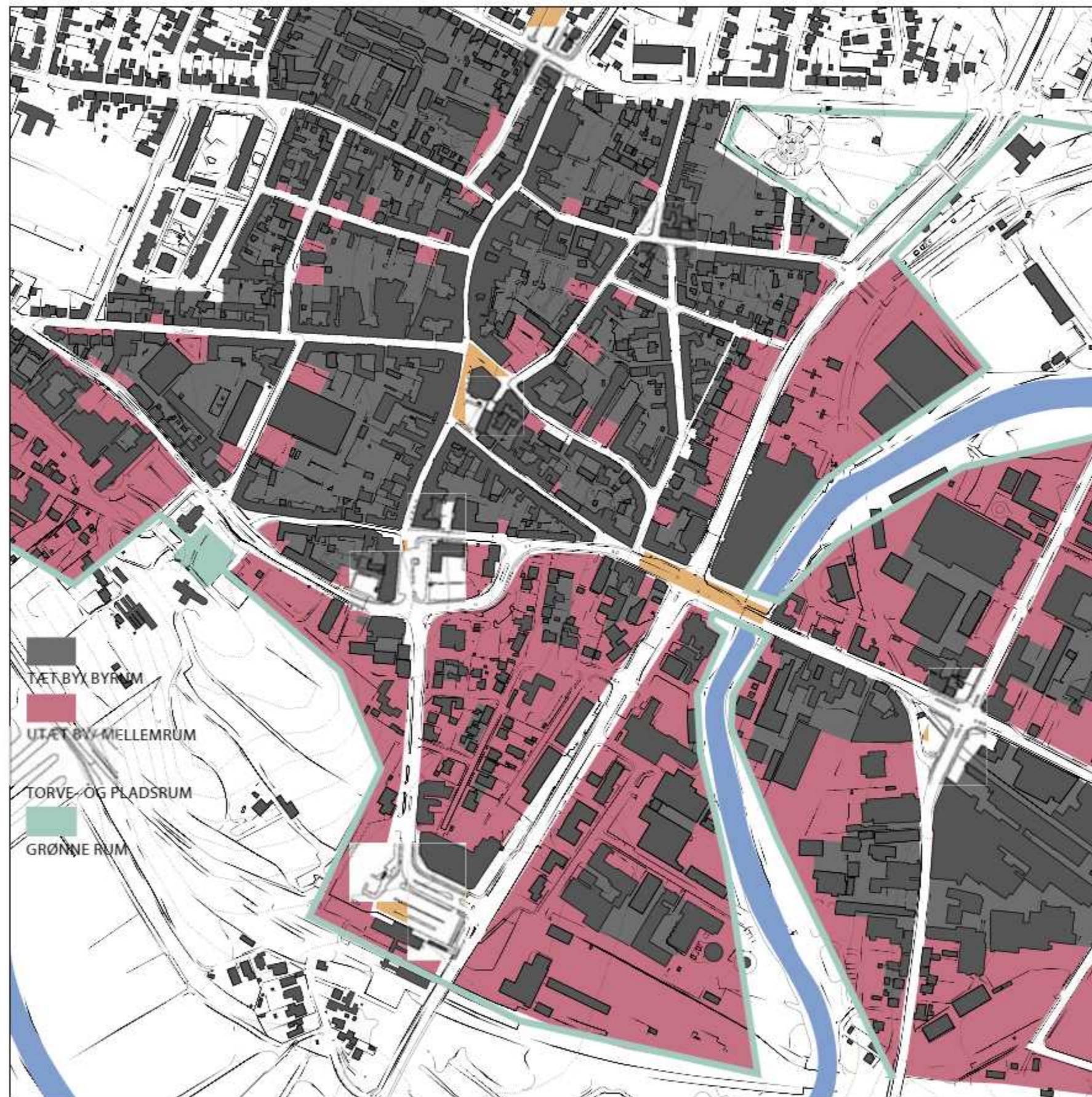
SNIT P 1:1000

SNIT F 1:1000

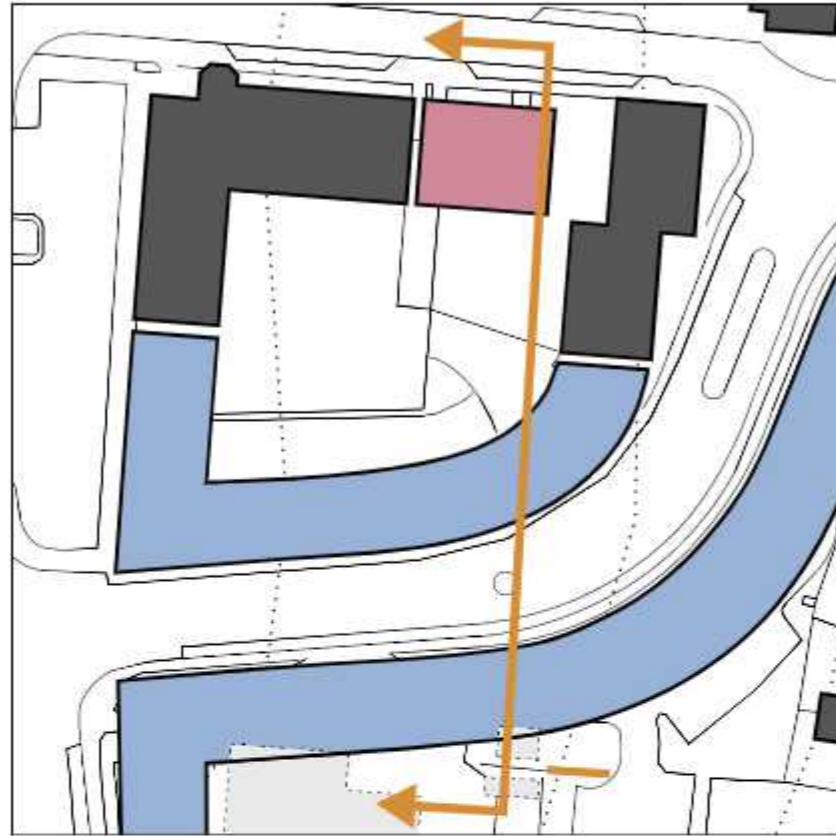
SNIT Q 1:1000

Eksemplificering af politikken:

- Luk huller i byrummene med infill-byggeri.
- Skab og fuldend et torvekompleks ved Østertorv og "Vadetorvet".
- Fuldend Posthustorvet.
- Skab en Stationsplads, lukket eller åben.
- Skab et gaderum mellem Posthustorvet og Stationspladsen.
- Gør Sdr. Boulevard og Ågade til gader og ikke blot indfaldsveje.
- Åbn, urbaniser og form det centrale årum.
- Skab en koncentreret, rumlig ny bydel i Østerbrobydelen og langs åen.
- Placer, definer og udform byens rum.
- Skab typologisk definerede (gerne hybride) byrum af kvalitet i centrum og centrum's randzone mod syd og øst, langs åen og Østerbro-bydelen.

PLAN 1:5000

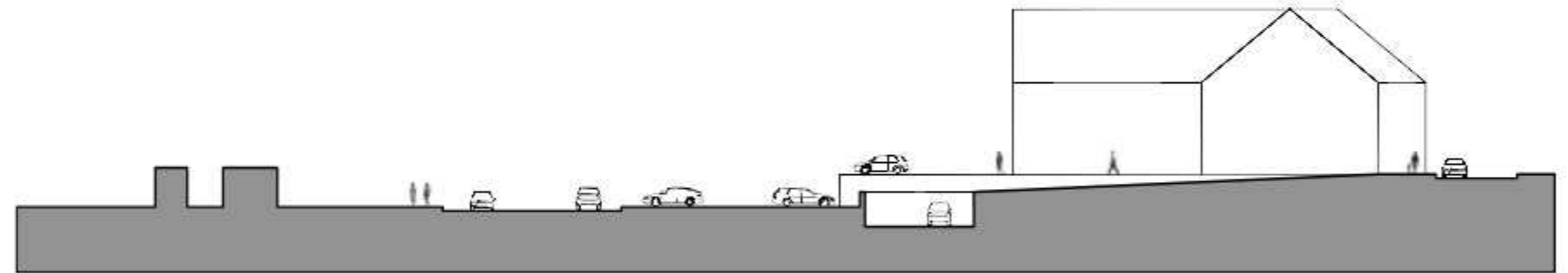
VISION, PLAN 1:1000

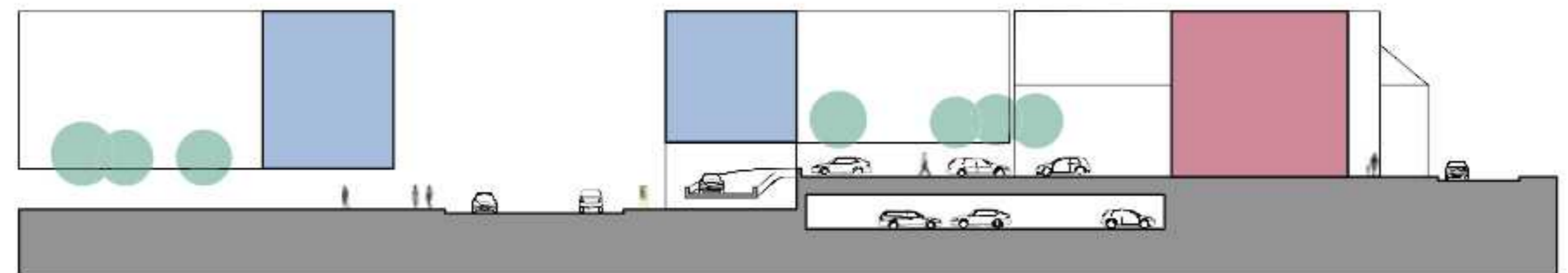
EKSISTERENDE SITUATION

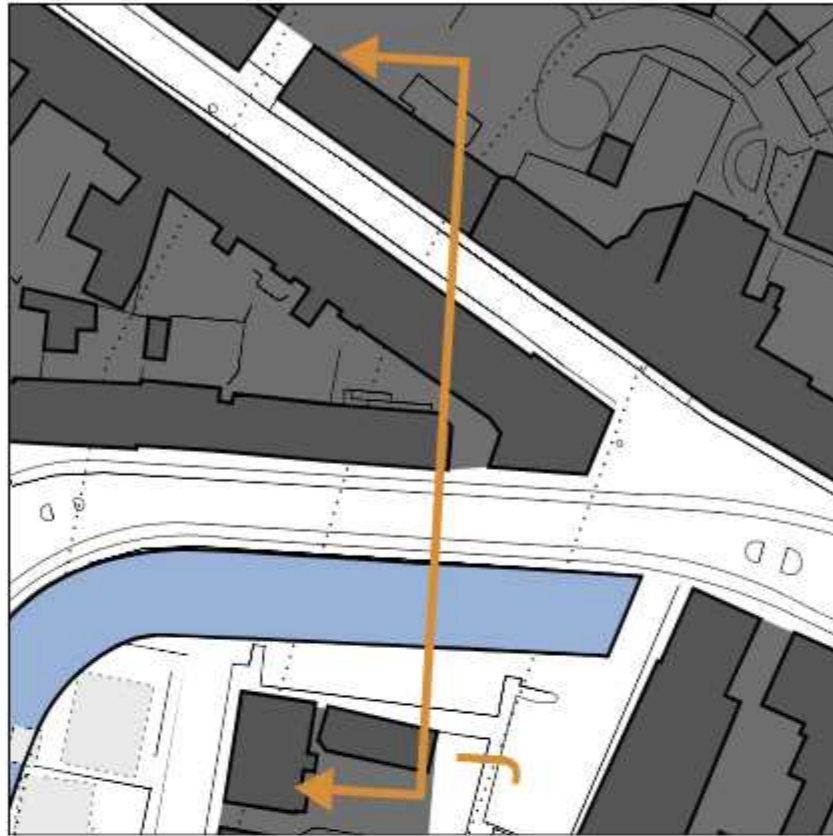
EKSISTERENDE SITUATION

EKSISTERENDE SITUATION, SNIT I 1:500

VISION, SNIT I 1:500

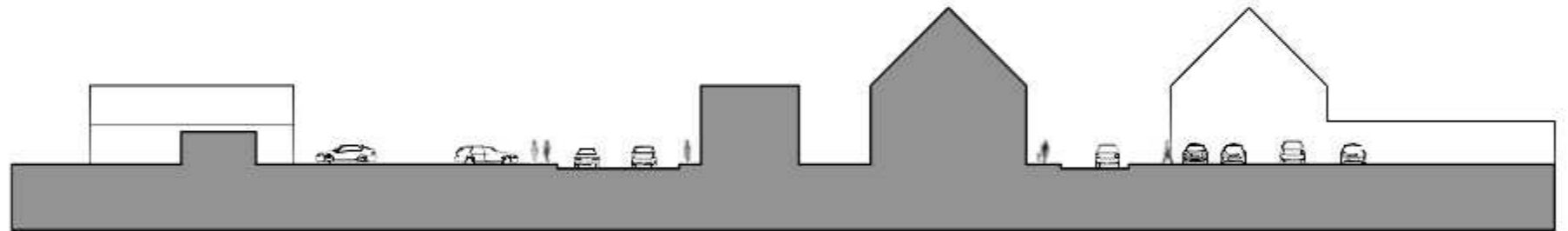
VISION, PLAN 1:1000

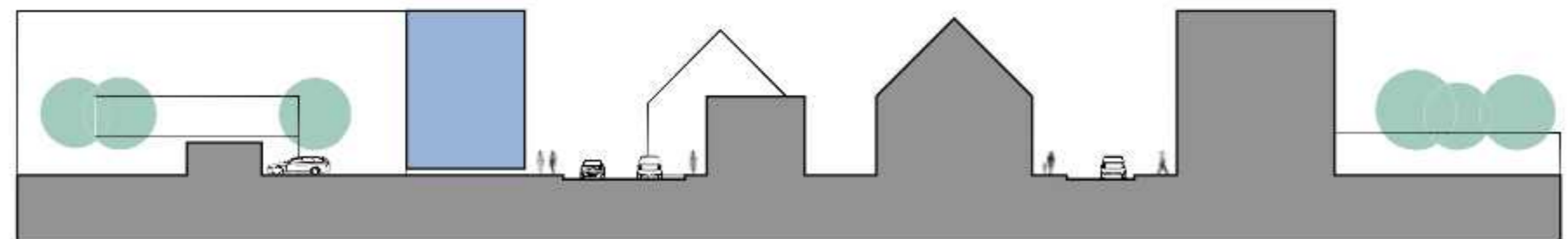
EKSISTERENDE SITUATION

EKSISTERENDE SITUATION

EKSISTERENDE SITUATION, SNIT J 1:500

VISION, SNIT J 1:500

VISION, PLAN 1:1000

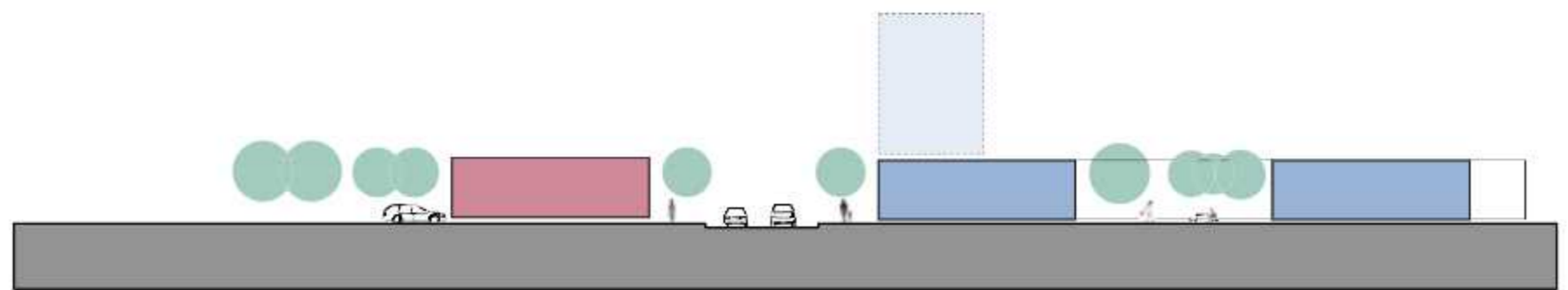
EKSISTERENDE SITUATION

EKSISTERENDE SITUATION

EKSISTERENDE SITUATION, SNIT O 1:500

VISION, SNIT O 1:500

VISION, PLAN 1:1000

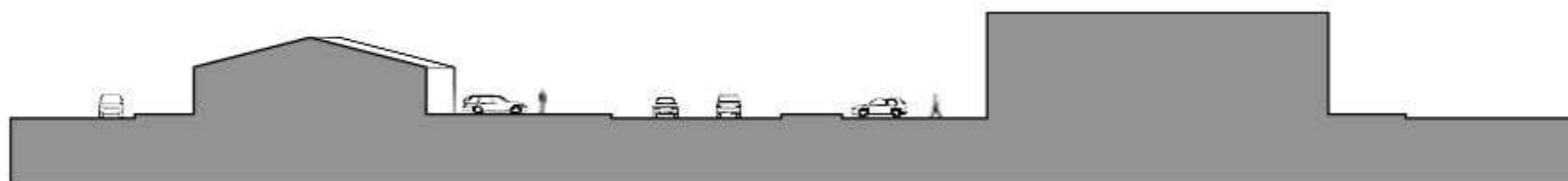
EKSISTERENDE SITUATION

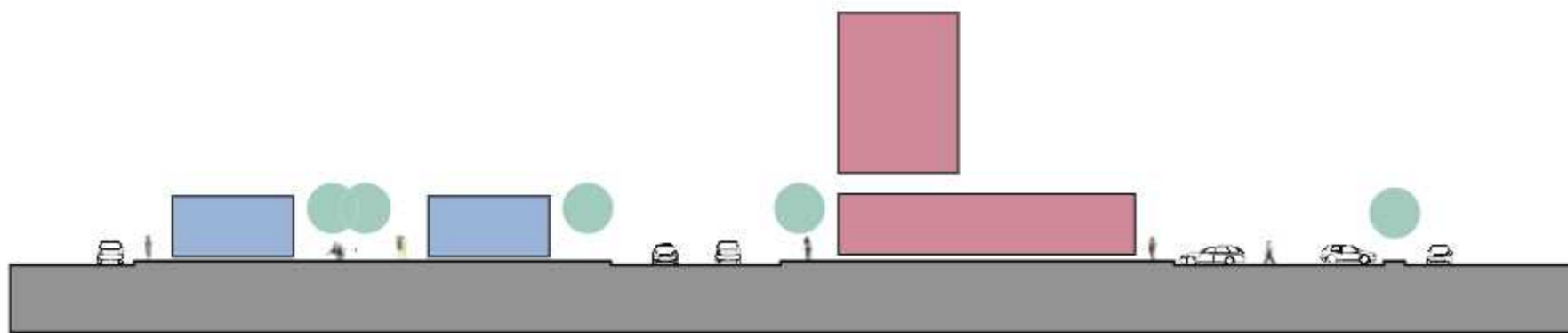
EKSISTERENDE SITUATION

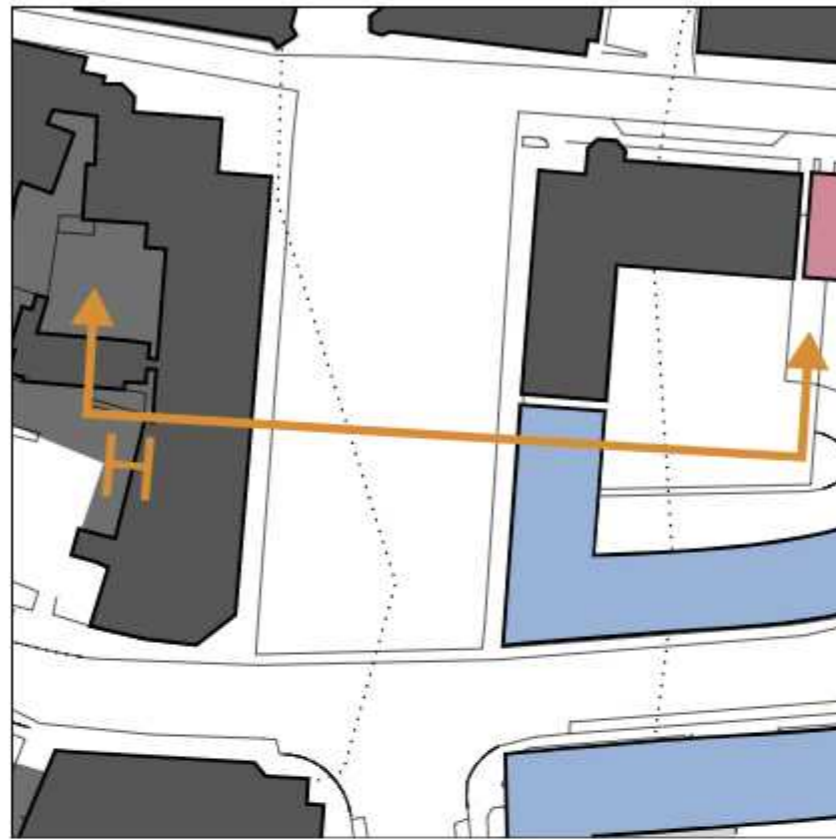
EKSISTERENDE SITUATION

EKSISTERENDE SITUATION, SNIT P 1:500

VISION, SNIT P 1:500

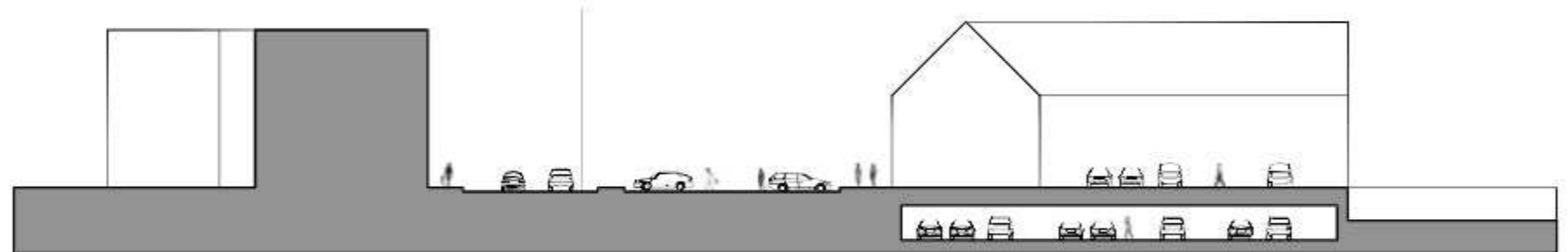
VISION, PLAN 1:1000

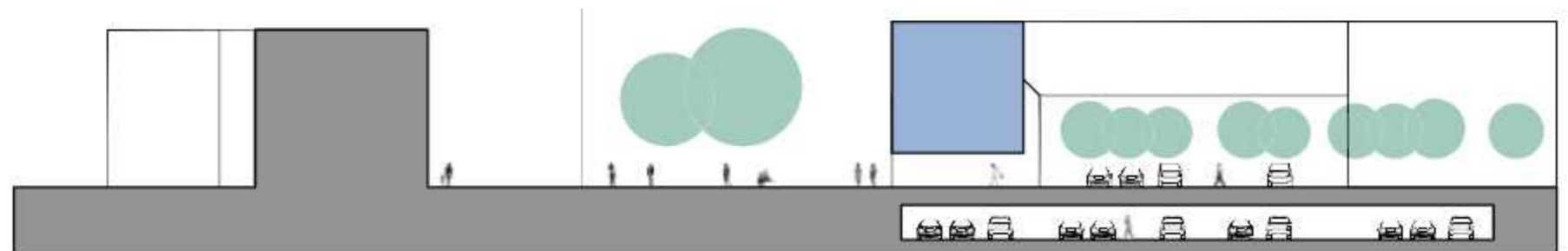
EKSISTERENDE SITUATION FØR RENOVERING 2005

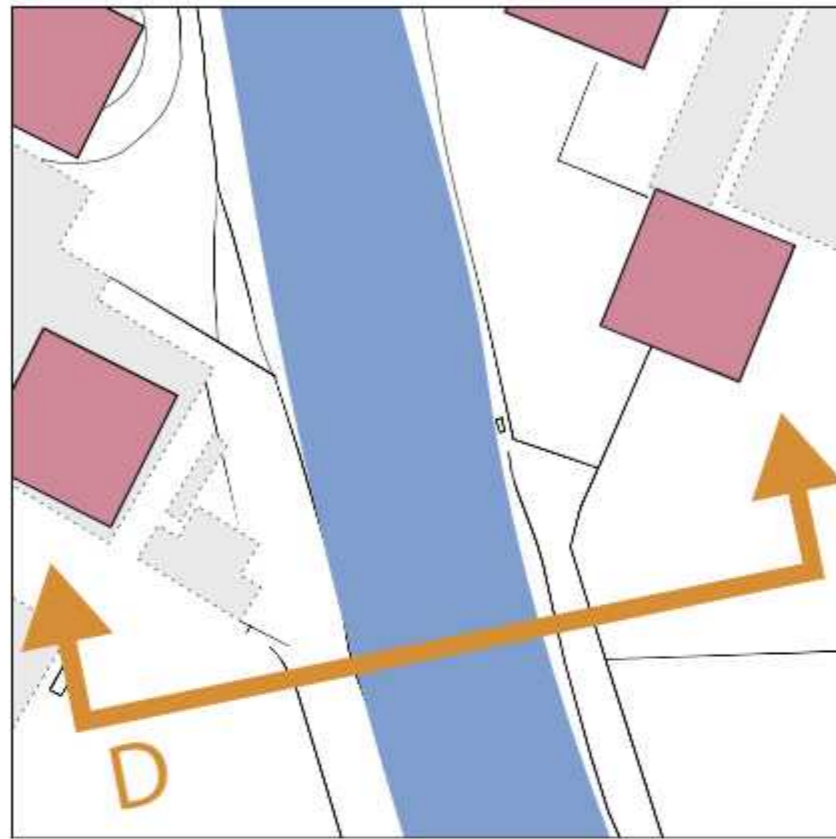
EKSISTERENDE SITUATION FØR RENOVERING 2005

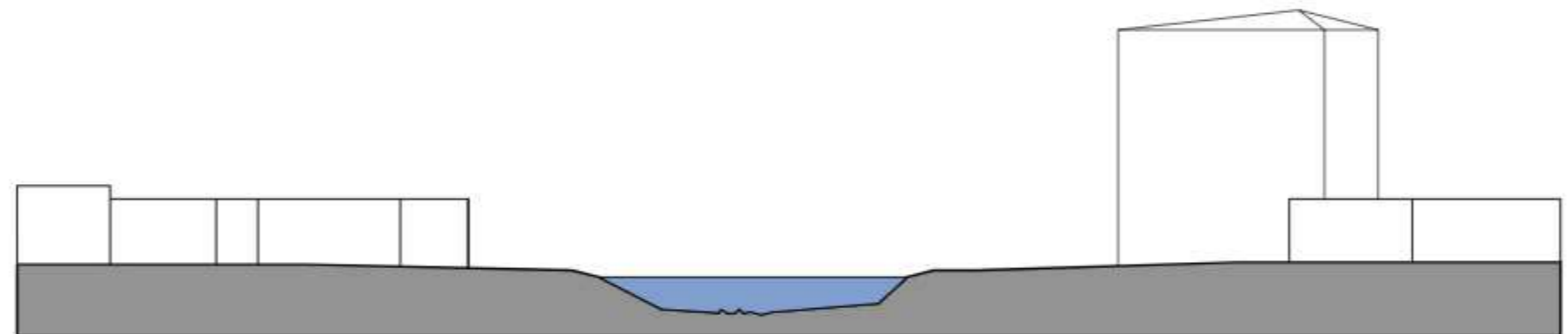
EKSISTERENDE SITUATION FØR RENOVERING 2005, SNIT H 1:500

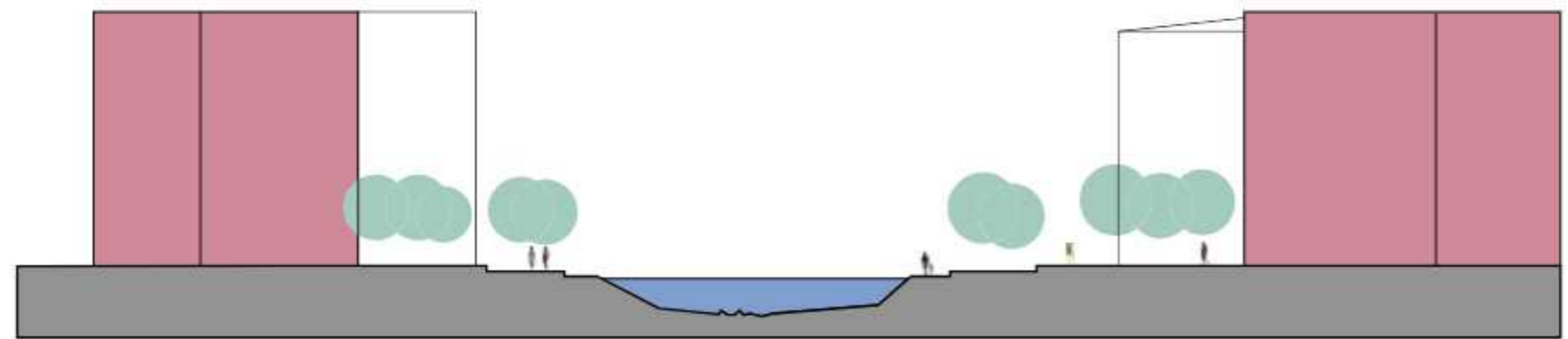
VISION, SNIT H 1:500

PLAN 1:1000

SNIT D 1:500

SNIT D 1:500

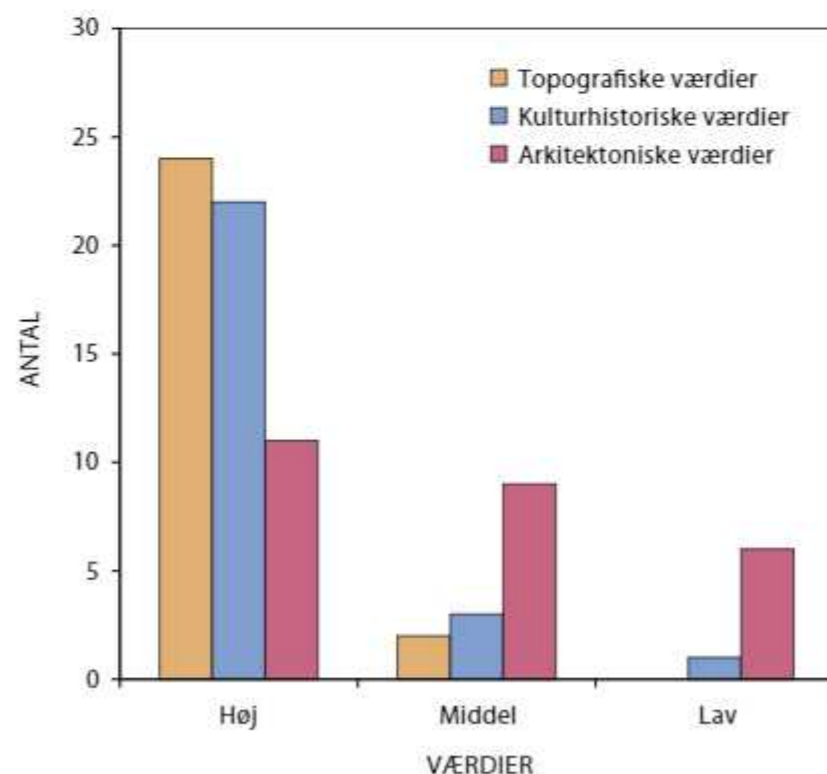

GADETYPOLOGI

Analyse / politik / plan

Forsvare
Forstærke
Formidle

Skives typologi af karakteristiske og identitetsskabende - værdifulde - gader, torve og pladser.

Gadernes værdi

Gaderne i Skive er rum, der fortæller om byens samfundsmæssige udvikling. De skildrer tider hvor det selvgroede og det uplanlagte var karakteristisk, frem til det planlagte med rationelle mål og hensyn. Gadernes placering og forløb vidner om udviklingen fra tiden, hvor mennesket var den fysiske arbejdskraft til de perioder, hvor maskinen overtog arbejdet.

Den systematiske beskrivelse af gaderne er udført med et ønske om at fokusere på værdierne indenfor 3 områder:

- 1) det topografiske
- 2) det kulturhistoriske
- 3) det arkitektoniske

Værdierne status vurderes ud fra spørgsmålet om, hvordan de fortsat kan være en del af gadens samfundsmæssige udvikling og dynamik. Bl.a. ved at vurdere hvilke værdier, der bør forsvares, hvilke, der bør forstærkes (f.eks. gennem nybygning og "infill") og hvilke, der bør formidles. Altså politiske fremtidsvisioner.

For at give de samlede værdier indenfor de tre områder overskuelighed, vurderes de som høj, middel og lav værdi.

De kulturhistoriske og arkitektoniske værdier er som oftest tæt forbundet, men for den metodiske klarheds skyld er de her adskilt.

Topografiske værdier:

Her fokuseres på hvordan gadens forløb er sammenholdt med landskabets form - er der en logisk sammenhæng eller ikke. Topografien rummer også gadens nuværende funktion - betjener den f.eks. boliger eller erhverv. Det infrastrukturelle indgår ligeledes i vurderingen - hvilke andre gader forbindes.

Kulturhistoriske værdier:

De kulturhistoriske værdier skal være synlige eller kunne gøres til informationsformidlere. Værdierne må gerne være periodisk sammensatte eller samtidige. Værdierne kan have helhedspræg, men også enkeltelementer kan have kulturhistorisk betydning.

Arkitektoniske værdier:

Gadens arkitektoniske værdier knytter sig måske primært til gadens rumlighed og her igen til byens aktive eller rekreative tyngdepunkter. Det vil bl.a. sige oplevelsen af gadens forløb - som selvgroet og snoet eller planlagt, udstrakt og lige. Gaderummets skala og proportioner vil være karakteriseret af gadens dimension, bredde og højde samt forholdet mellem gadens

bredde og facadernes højde eller den måde hvorpå "vægge" (facader), "gulve" (gaden) og "lofter" (facadens afslutning mod himlen) er udformet og fungerer i gaderummet.

De visuelle akustiske oplevelser i gaden spiller en markant rolle i den arkitektoniske oplevelse af gaderummet. Det gælder gaderummets afslutning, ud- og indsigter, sigtelinier og sigtepunkter (f.eks. kirkernes fikspunkter og deres sammenhænge med øvrige gader og torve). Sammenhængen mellem det offentlige og det private rum (f.eks. gadens portåbninger) er ligeledes elementer, som indgår i den arkitektoniske oplevelse.

Gaderummets "vægge"/ bygningernes facader er i høj grad stemningsgivende.

I Skive spænder de fra det dramatiske til det meget poetiske, afhængig af om "væggene" er karakteriseret ved homogenitet, sammensathed eller særlige fremtræden, er vertikale eller horizontale, rummer monumentaliserede gadehjørner eller ind- og udgange i form af porte og døråbninger.

Facadernes aperturer og ornamenteringer og selvfølgelig også bygningernes farve- og materialekarakter spiller ligeledes en vigtig rolle.

Kort beskrevet drejer gadernes arkitekturpolitik sig om at forsvare, forstærke og formidle det for Skive karakteristiske samlede gade-, torve- og pladssystem. Især de mest værdifulde gader, torve og pladser i dette system hvilket vil sige dem, der er typiske (eller karakteristisk utypiske) f.eks. de typiske forretningsgader med butikker og store vinduespartier i stueetagen og beboelse ovenpå, den typiske toetages 1890'ér gade, gaden med monumentale hjørner i hver ende, etc. Hvad, der således er typisk og værdifuldt for gaderne, gælder tilsvarende for torve og pladser.

Randzonens gade, vej, plads og pladslandskab.

Gade- og pladstypologien i centrumrandzone af udviklingsområder kan antage utypiske eller hybride former, eftersom randzonen repræsenterer et by- eller kulturlandskab af en anden karakter end det historiske centrum og derfor også vil have andre og friere tids- og stedstypiske byrum.

CHECKLISTE

DET VÆRDIFULDT TYPISKE

Centrums topografiske, kulturhistoriske og arkitektoniske (rumligt og funktionelt) gader, pladser og torve.

Topografisk:

1. Typisk placering i forhold til terræn (på langs eller tværs af koterne).
2. Typisk funktion.
3. Typisk kontakt med øvrig værdifuld gade- og torveinfrastruktur.

Kulturhistorisk:

1. Tidstypisk (eller atypisk fremtræden).
2. Betydningsfuld (rummende en historisk fortælling)

Arkitektonisk:

Formalt, æstetisk:

- 1 Særlig form og fremtræden (homogenitet eller sammensathed).
- 2 Typisk forskel mellem stueetage, mellemetager og tagetage.
- 3 Typisk horisontal fordeling af erhverv og boliger.
- 4 Typiske forskelle i etagehøjder: stue, mellemetager og tagetage.
- 5 Typisk ensartet eller forskellig bygningshøjde.
- 6 Typisk vertikalitet, horisontalitet eller blandet karakter.
- 7 Typisk skala, målsystem, opdeling og proportionering. Bygnings- og facadetakt (f.eks. p.g.a. gennemgående matrikel-/målsystem).
- 8 Typiske, monumentaliserede gadehjørner.
- 9 Typiske abteringer: altaner, karnapper, ornamenteringer, etc.
- 10 Typiske materialekarakterer og farveholdninger.

Rumligt:

- 1 Typiske "vægge" (facader), "gulve" (gadeplaner) og "lofter" (afskæring mod himlen).
- 2 Typiske gaderumsforløb: selvgroede og snoede contra udstukne og lige.
- 3 Typiske gaderumsproportioner.
- 4 Typiske gadeafslutninger, ud- og indsigter, sigtelinier og -punkter.
- 5 Typiske rumlige sammenhænge med øvrige gader, torve og byrum.
- 6 Typiske relationer mellem det offentlige gaderum og

det private gårdrum.

- 7 Typiske portåbninger, døråbninger.

Funktionelt:

- 1 Typisk fordeling af erhverv og beboelse, vandret og lodret.
- 2 Typisk kanalisering af by- og gadeliv.
- 3 Typiske relationer til byens aktive tyngdepunkter
- 4 Typisk funktionelt indhold eller funktionsmåder.

ADELGADE 1:2500

SIGNATURFORKLARING:

< FOTOSTANDPUNKT

— PROBLEMSTRÆKNING

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE

Topografiske værdier

Adelgades nord - sydgående bugtede forløb følger samme terrænkote. Gaden betjener erhverv og boligfunktioner. Adelgade har flere infrastrukturelle forbindelser bl.a. fortsætter gaden mod nord i Nørregade. Mod syd forbinder Adelgade Vestergade, Posthustorvet og Slotsgade. Mod øst Thinggade og mod vest Frederiksgade.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Adelgade hører til blandt de ældste gader i Skive. Gadens forløb og matrikelstrukturens målesystem har overlevet de mange brande der har hærget Skive i perioden 1699 – 1749. Adelgade er gaden i byens midte. Nørregade ligger nord for Adelgade, Vestergade vest for og Østergade øst for og Søndergade syd for Adelgade. I 1870'erne ændrede gaden karakter. Fra at være præget af købmandsgårde, landbrug og handel, til en "moderne" handelsegade. Gaden fik byens første offentlige bygning – Rådhuset, opført i 1846. Samtidig anlagdes byens første monumentale plads, Rådhusstorvet. Gadens arkitektur repræsenterer de forskellige stilperioder og den lokale byggeskik fra 1800 tallet til i dag.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

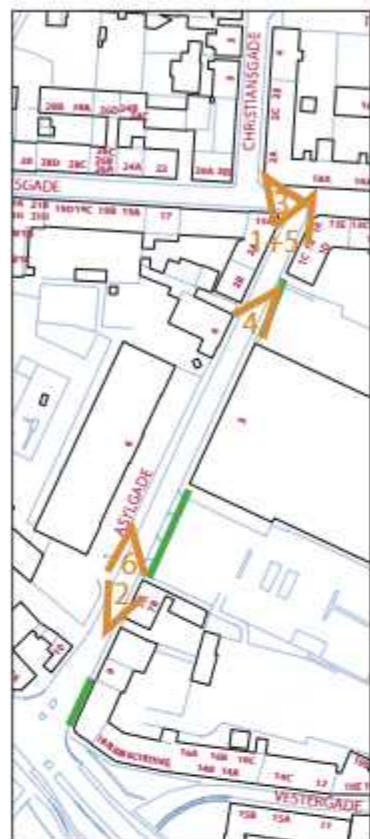
Arkitektoniske værdier

Adelgades lette krumme forløb giver en poetisk varieret oplevelse. Proportionering, af bygningerne omkring Rådhusstorvet, er vigtig for at fremhæve Rådhusets monumentalitet. Gaderummets sider er sammensatte af bygninger fra forskellige tidsperioder og med anvendelse af forskellige konstruktioner og materialer. Adelgades sydlige ende er markeret af 2 tårne med spir som giver en smuk og markant "indgangsportal". I gadens sydlige ende er der oplevelsesrige kik til bygningernes bagarealer.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Politik / plan

Forsvare: De omtalte værdier forsvares
 Forstærke: Kik til bygningernes bagarealer bør forstærkes ved etablering af flere kik. Bygningen som danner rådhusstorvets nordfacade bør forstærkes ved en ekstra etage.
 Formidle: Måleenheden "en rode" som har været anvendt til gadens matrikelafslætning bør synliggøres.

ASYLGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE

FORSTÆRKE

Topografiske værdier

Asylgade ligger på tværs af terrænkoterne og retningsmæssigt nord - syd. Gaden betjener institutioner, bolig- og erhvervsfunktioner.

Asylgade forbinder mod nord Frederiksgade, mod syd Møllegade og Reberbanen

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Asylgade blev anlagt omkring 1870, en gade hvis funktion primært var, at give adgang til markedspladsen via Frederiksgade.

Samt opsamle de simple veje i karréen øst for gaden.

Bygninger til Asylgades Skole, opført i 1906, den tidligere Søndre Skole nu Åkjærskolen, og bygningen til Skive Børneasyl kan stadig opleves.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Asylgades arkitektoniske rumforløb er, oplevet fra øst, meget markant med kirkerne som sigtepunkt. Børneasylbygningen og den gamle hovedbygning til skolen har arkitektonisk monumentalitet.

Asylgades indgang fra Frederiksgade er arkitektonisk markant og formidler den arkitektoniske overgang mellem de 2 gader.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke

Asylgade bør i østsiden forstærkes med en randbebyggelse, som supplerer og udbygger den anslåede arkitektur. Skala og proportioner skal videreføres. Gadens arkitektur kan fremstå arkitektonisk sammensat hvad angår materialer og udformning.

BROGÅRDSGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

FORSTÆRKE / FORMIDLE

Topografiske værdier

Brogårdsgade forløber ovenfor den mest markante del af byskrænten mod øst. Brogårdsgade følger på tværs af terrænkurverne.

Gaden betjener erhvervs- og boligfunktioner.

Gaden forbinder mod syd Øster Torv (den tidligere del af Østergade) mod vest Østergade og mod nord Voldgade og Karolinegade.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

I ældre tid var der en gade vest for Brogården – Østergade og en markvej (senere Ågade) øst for. Den nye Brogård er indrammet af de tilsvarende gader.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Villa randbebyggelsen imod øst fortæller om en af de tidligste villaepoker i Skive. Gaderummet er bl.a. derfor præget af en poetisk oplevelse.

Gaderummets randbebyggelse er af arkitektonisk sammensat karakter.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke

Brogårdens nordvestfacade bør forstærkes med en ny "infill" bebyggelse

Formidle

Den gamle Brogård (nedrevet) bør formidles.

BRÅRUPGADE 1:2500

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE

Topografiske værdier

Brårupgades, nord – sydgående forløb begynder mod nord i det lave engareal i forbindelse med Skive Å og stiger langsomt op til det niveau hvor landsbyen Brårup ligger. Som del af infrastrukturen forbindes gaden mod nord med Østerbro og Viborgvej. Gadeforløbet medtages til broen over jernbanen. Gaden betjener primært erhvervsfunktioner.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Brårupgade, forbindelsen mellem Skive og landsbyen Brårup, blev i den bynære del præget af industrialismen. Gasværket blev anlagt i 1896, Skive Andelsslagteri i 1903 og Elværket i 1906. Tre betydelige industrianlæg placeret i forbindelse med jernbanen og banegården.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Elværkets arkitektur er et betydeligt element i gaden. De små én etagers arbejderboliger er skalamæssig betydningsfulde.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	--------	------------

Politik / plan

Forsvare
De omtalte værdier forsvares.

Forstærke
Det pladsagtige rum, der hvor Brårupgades oprindelige forløb møder Østerbro og Brårupgades nye forløb, bør bearbejdes pladsarkitektonisk. Brårupgades sammensatte randbebyggelse bør forstærkes arkitektonisk. Den visuelle oplevelse af Skive Å med engarealer og oplevelsen af Skive by bør forstærkes.

Formidle
Fragmenter fra det tidligste Skive Andelsslagteri, Gasværket (nedrevet) og Brårupgade 16 bør formidles.

CHRISTIANSGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE / FORMIDLE

Topografiske værdier

Den nord - sydgående gade ligger vandret på samme terrænkote.

Gaden betjener primært boligfunktioner. Christiansgade forbinder mod nord Thomsensgade, øst og vest Sallinggade og mod syd Frederiksgade.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Christiansgade blev anlagt omkring år 1890 og var i 1924 fuldt udbygget. I gaden ligger stadig bygningen til missionsfunktionen "Garizim" som blev opført 1897.

Gadens røde teglstenbygninger refererer til tidens epoker.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Christiansgades arkitektoniske rumforløb er en smuk arkitektonisk oplevelse. Gadens krumning, randbebyggelsens homogenitet i form og materialer samt bygningernes proportioner og skala giver balance og poesi. Gaden har, både i nord og i syd, bevidst formede arkitektoniske indgange.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

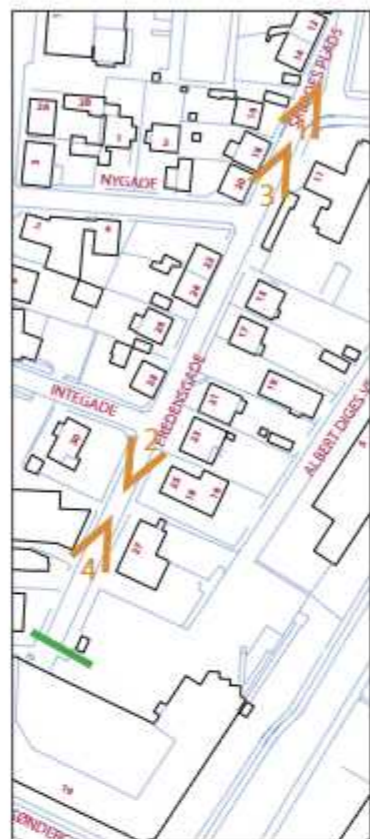
Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke

Christiansgades østside syd for "Missionshuset" bør forstærkes ved en ny randbebyggelse som viderefører skala, proportioner og gadens homogenitet.

FREDENSGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

FORSTÆRKE

Topografiske værdier

Fredensgade følger kurverne og er anlagt i retning nord-syd. Gaden er mod nord og syd "blind", men har forbindelse til Søndergade via Nygade og Integade mod øst, via Stillings Vej, til Sdr. Boulevard.

Gaden betjener primært boligfunktioner

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Kulturhistoriske værdier

Gaden er anlagt omkring 1910 og bebygget med tidens villatyper i én etage med manzard.

Bygningerne nr. 14 – 28, opført ca. 1920, er en del af en byggeforening.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Fredensgades arkitektoniske rumforløb er, set mod nord, harmonisk og poetisk. Gaderummets bygninger har en sammensat karakter i såvel form som materialer.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke

Gadens afslutning mod syd bør forstærkes arkitektonisk.

FREDERIKSGADE 1:2500

Topografiske værdier

Gaden er anlagt øst - vest og på tværs af terrænkurverne, svagt stigende fra Adelgade - Nørregade op til Møllegade. Frederiksgade har flere infrastrukturelle forbindelser mod øst til Adelgade, Nørregade, Østergade, mod syd til Asyldgade, mod nord til Christiansgade og mod vest til Holstebrovej. Gaden betjener erhvervs- og boligfunktioner.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Frederiksgade blev anlagt omkring 1850 og var den første nye gade efter byens middelalderlige gader. Gadens lige forløb og dens samme bredde i hele forløbet, er et tidstypisk træk for en planlagt gade.

Gaden har to karakteristiske epoker, randbebyggelsesperioden og på toppen længst mod vest villaepoken.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Frederiksgades arkitektoniske rumforløb er på grund af gadens fald / stigning en behersket dramatisk oplevelse. Gaderummets proportionering og skala er harmonisk ikke mindst på grund af skalaforholdet mellem den tids- og materialemæssige sammensatte randbebyggelse og gadens bredde. Enkelte steder er der fortællende visuelle kik til gadens bagarealer.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares

Forstærke

Den visuelle sammenhæng med gadens bagarealer bør forstærkes. "Indgangen" til Frederiksgade fra Adelgade - Nørregade bør markeres.

Formidle

Indgang til Skive Teater bør fremhæves.

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE

GRØNNEGADE 1:2500

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

Topografiske værdier

Grønnegades nord – sydgående forløb er vandret og ligger på samme terrænkote.

Gaden betjener primært boligfunktioner. Grønnegade forbinder mod nord Thomsensgade og mod vest Sallinggade.

Mod syd ender gaden blind.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Grønnegades var, ved anlæggelsen omkring 1900, byens grænse til Skive Landsogn og Ny Skivehus's nærmest beliggende jorde. Arealer der ved gadens anlæggelse blev til markedsplads og Skives første idrætsanlæg.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Grønnegades arkitektoniske rumforløb er interessant bl.a. ved at østsiden er bebygget som en randbebyggelse og vestsidens, grønne åbne karakter, med boligblokke. En bebyggelse der fortæller om modernismens arkitekturidealer. Gaderummets proportionering og skala er i et positivt samspil.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke

Formidle

De tidligere funktioner markedsplads og idrætsanlæg bør formidles.

KAROLINEGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE / FORMIDLE

FORSTÆRKE

FORMIDLE

Topografiske værdier

Karolinegade går på tværs af kurverne og beskriver byskrænten fra engniveau op til Nørregades højere beliggenhed. Først med en kort stejl stigning og herefter en afsluttende svag stigning.

Karolinegade betjener primært boligfunktioner. Karolinegade forbinder Ågade mod øst og Voldgade og Torvegade mod vest.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Karolinegade blev anlagt og bebygget omkring år 1900. Falckstationen lå tidligere i gaden. Bygningerne kan stadig opleves. Gadens bygninger, understreger ved materialer og udformning, tidsepoken.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Arkitektoniske værdier

Karolinegades arkitektonisk rumforløb, opleves dramatisk bl.a. på grund af terrænforløbet. Randbebyggelsen er nærmest Torvegade er præget af en sammensat bebyggelse medens resten af gaden udtrykker en homogen bebyggelse.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Politik / plan

- Forsvare
- De omtalte værdier forsvares
- Forstærke
- Det sydvestlige hjørne forstærkes med en ny "infill" bebyggelse
- Formidle
- Den tidligere Falckstations gamle bygninger bør formidles bedre.

NORDBANEVEJ 1:2500

Topografiske værdier

Gadens øst – vest forløb, går på tværs af terrænkoterne og forbinder Nordbanens lave beliggenhed med en af Skives ældste og højere beliggende gader, Nørregade.

Nordbanevej har infrastrukturelle forbindelser til flere gader Voldgade, Nørrealle, Ågade. Gaden betjener institutioner, erhverv og boliger.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

I 1884 blev Nordbanen anlagt og samtidig Nordbanevej. Nordbanevej har bevaret de mange tidstypiske, røde teglstensbygninger bygget af industrielt fremstillede sten. På vejen ligger Skive Tekniske Skole. Jernbanestationen er desværre nedrevet. Nordbanevej er velbevaret og har stor fortælleverdi ikke mindst på grund af den gamle bygning fra 1885, det tidligere jernbanehotel.

De lange facader i gaden f.eks. nr. 26 og 28 er to bygninger med hver en "halv" facade.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Nordbanevej fremtræder dramatisk på grund af terrænforskellene og et knæk, som forhindrer, at gaden visuelt kan opleves i et kik.

Gaderummets bygninger varierer højdemæssigt fra bygninger i én etage til bygninger med tre boligetager, og varierer derfor i proportioner og skala.

Gaderummets materialer er præget af røde teglsten og derfor homogent. Banegårdsbygningen gav tidligere en "indgang" til Nordbanevej. Fra Nørregade er der forsøgt med en hjørneafskæring. Enkelte steder er der en visuel sammenhæng med gadens bagarealer

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Politik/plan

Forsvare:

De omtalte værdier bør forsvares.

Forstærke:

Enkelte steder kan Nordbanevejs arkitektoniske rumligheder forstærkes ved nye udfyldningsbebyggelser.

Formidle:

Nordbanevej bør ved restauranten formidle Nordbanegårdens værdier.

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE / FORMIDLE

FORSTÆRKE

FORMIDLE

NØRRE ALLÉ 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

Topografiske værdier

Nørre Alles nord - sydgående forløb er umiddelbart anlagt på langs af terrænkurverne. Gaden forbinder mod nord Havnevej, mod vest Borberggade og mod syd det tragtformede rum hvori Nordbanevej indgår.

Gaden betjener primært boligfunktioner.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Gaden er anlagt og bebygget omkring år 1890. Gaden er oprindelig opført med boligfunktioner. Et udslag af byens relative store årlige befolkningstilvækst.

Gadens bygninger fortæller, ved byggeskik og udformning, om tidsepoken. Bygningen til Arbejdersygekassens Stiftelse 1890 er bevaret.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

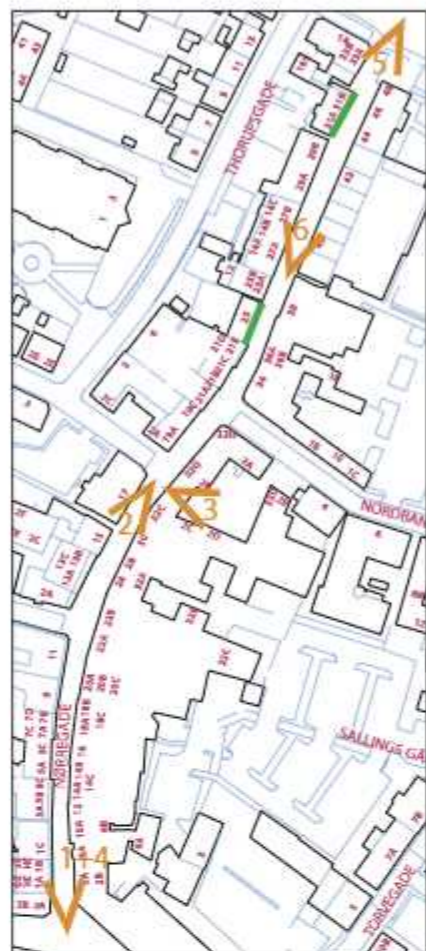
Nørre Alles arkitektoniske rumforløb signalerer harmoni. Bygningerne er bygget af røde teglsten, et karaktertræk som giver gaden et smukt homogent udtryk. Gadefacaden mod vest er i to etager og mod øst primært i én etage. Enkelte steder er der visuelle kik til matriklernes bagarealer. Den tragtformede plads mod Nordbanevej har en karakterfuld ny bearbejdning.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

NØRREGADE 1:2500

TOPOGRAFI (1)

TOPOGRAFI (2)

ARKITEKTUR (3)

KULTURHISTORISK FOTO (4)

FORSTÆRKE (5)

FORSTÆRKE (6)

Topografiske værdier

Nørregade forløber nord – syd og ligger vandret på samme terrænkote.

Gaden betjener bolig- og erhvervsfunktioner. Gaden forbinder mod syd Adelgade, Frederiksgade og Østergade, mod vest Sallinggade og Thomsensgade, mod øst Nordbanevej og mod nord Havnevej.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Nørregade er en af de betydeligste middelalderlige gader. Den ligger i forlængelse af Adelgade og har altid sammen med Adelgade været gaderne, hvorom alt har forholdt sig. Nørregade har ligesom Adelgade oprindeligt på begge sider været bebygget med landbrugsejendomme og købmandsgårde. Nørregade 31 fra 1841 er en af disse. Det gamle posthus, Nørregade 21 og "Vulkanbygningen" Nørregade 13 er bygninger med væsentlige kulturhistoriske værdier. De fleste bygninger er dog opført omkring 1880 - 1910.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Nørregades arkitektoniske rumforløb består af et krumt og et lige. De 2 forløb giver gaden en arkitektonisk spænding. Gaderummets proportionering og skala er i overensstemmelse med middelalderbyens. Randbebyggelsen er en sammensat bebyggelse både hvad angår tid, form og materialer.

Gaderummets sydlige "indgang" er arkitektonisk markant. Enkelte steder er der stadig gennem porte visuelle sammenhænge med gadens bagarealer

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Politik / plan

Forsvare:

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke:

Nørregades nordligste del bør forstærkes arkitektonisk – to eenetagers bygninger på vestsiden kan erstattes af nybygninger, som overholder gadens proportioner og skala samt de arkitekturpolitiske regler for højdeforøgelse.

REBERBANEN 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

FORSTÆRKE

KULTURHISTORISK FOTO

Topografiske værdier

Reberbanen følger terrænkurverne og ligger i øst-vestlig retning.

Gaden betjener bolig og erhvervsfunktioner. Reberbanen forbinder mod øst Søndergade og mod vest Møllegade, Asylgade og Vestergade.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Reberbanens vandrette forløb understreger den middelalderlige funktion, rebslagning dvs. fremstilling af tovværk. Gaden hører til Skives middelalderlige gader.

Gaden blev saneret i 1968 – 80.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Gadens arkitektonisk rumforløb har arkitektoniske kvaliteter, specielt på det stykke hvor kirkerne og kirkegården kan opleves. På nordsiden er der to bygninger som fortæller om den oprindelige randbebyggelse.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	--------	------------

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares

Forstærke

Der bør genetableres en arkitektonisk randbebyggelse på gadens nordside, en bebyggelse som genetablerer de oprindelige skalaforhold og proportioner. Gadens sydøstligste del bør på samme måde forstærkes med en randbebyggelse. Indgangen til gaden fra posthustorvet bør forstærkes arkitektonisk.

SALLINGGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE / FORMIDLE

Topografiske værdier

Sallinggade løber på tværs og langs af terrænkurverne med en stigning fra øst mod vest.

Gaden rummer erhverv men primært boligfunktioner. Sallinggade forbinder mod øst Nørregade. Mod syd og nord Christiansgade og mod vest Grønnegade.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Sallinggade blev anlagt omkring 1912 og var delvis bebygget i 1924.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Arkitektoniske værdier

Sallinggades arkitektoniske rumforløb er præget af sammensat arkitektur i to etager.

Sallinggades indgang fra Nørregade er markant aftegnet med bl.a. funktionalistisk arkitektur.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

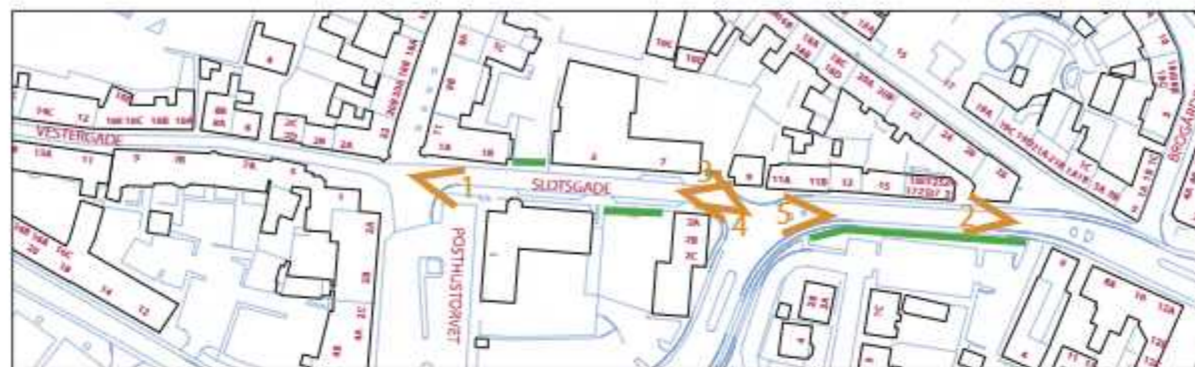
Politik / plan

Forsvare:

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke:

Gadens randelementer, bygninger og beplantning, bør forstærkes.

SLOTSGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE

FORSTÆRKE

Topografiske værdier

Slotsgades øst – vestgående forløb går på tværs af terrænkoterne og den østvendte byskråning.

Gaden afsluttes mod øst i Østerbro Torv og mod vest i Adelgade og Posthustorvet. Mod syd er der forbindelse til Tværgade.

Gaden betjener erhvervs- og boligfunktioner.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Slotsgade hører til blandt byens middelaldergader. Gadens ældste matrikelstrukturer findes i den nordvestligste del af gaden.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Gaderummets "indgang" mod vest er harmonisk ikke mindst tårnbygningen til den bygning der tidligere blev anvendt til Borgmester- og Kommunekontor og posthusets hoved- og sidebygning ("Børsen", Slotsgade).

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

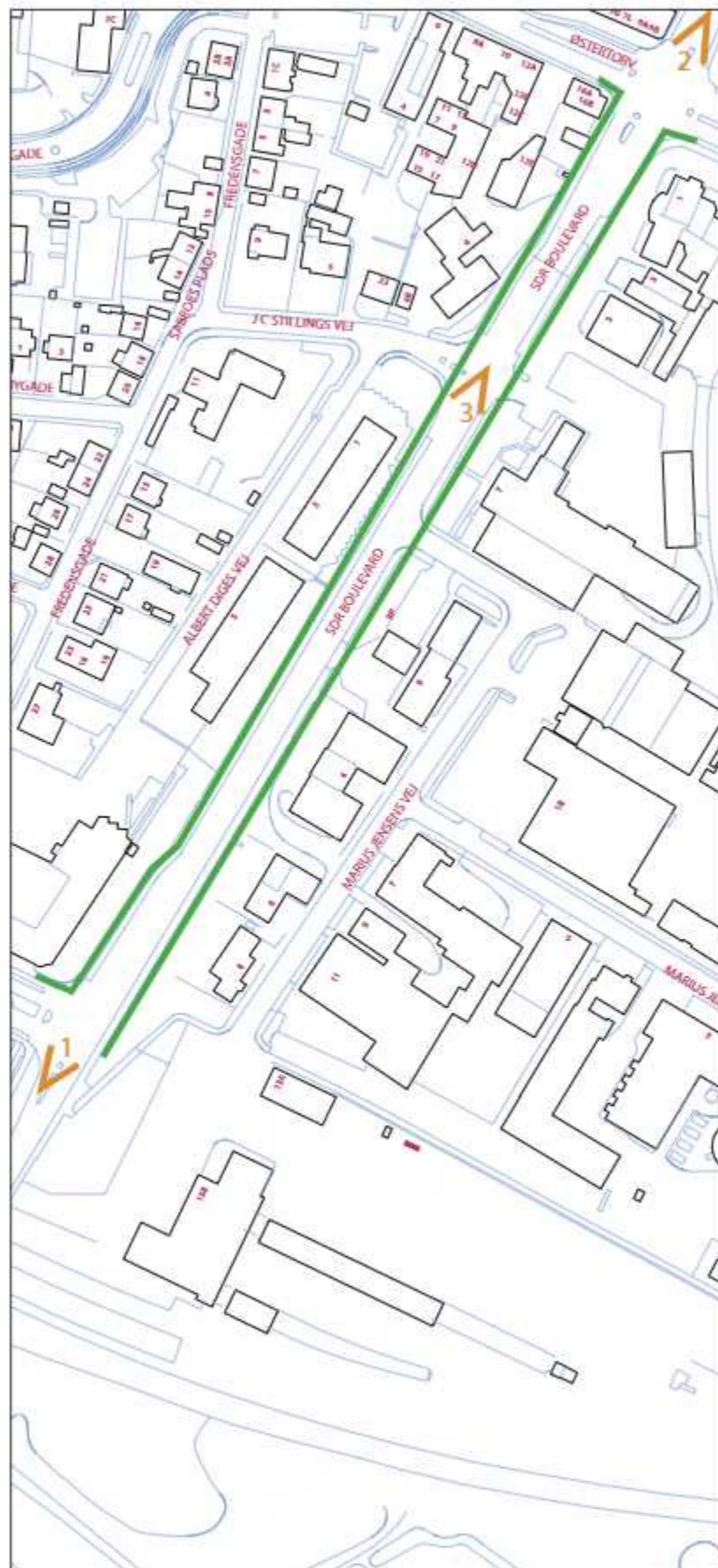
Forstærke

Slotsgades arkitektoniske rumforløb savner en overordnet idé som kan samle den øvre struktur med den nedre.

Slotsgade 2 bør forstærkes arkitektonisk i forhold til gadens øvrige arkitektoniske randbebyggelse.

"Indgangen" fra Øster Torv, bygningen der også har facade til Thinggade bør forstærkes.

Tværgades indgang i Slotsgade bør accentueres.

SDR. BOULEVARD 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE

Topografiske værdier

Sdr. Boulevards nord – sydgående forløb er parallel med terrænkurverne. Boulevarden ligger i det tidligere engareal neden for byens vestskråning.

Gaden betjener primært erhvervsfunktioner.

Sdr. Boulevards bynære del giver mod øst adgang til Øster Torv, og mod vest Søndergade.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Kulturhistoriske værdier

Sdr. Boulevard blev anlagt samtidig med den nye banegård i 1960 som forbindelsesvej til Egeris.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	--------	------------

Arkitektoniske værdier

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	--------	------------

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke

Der savnes visuelle sammenhænge fra Sdr. Boulevard til Skives betydeligste naturtræk Skive Å med tilhørende engarealer.

Sdr. Boulevard mangler en arkitektonisk "indgang" fra Øster Torv.

Gaderummets meget sammensatte bebyggelse burde forstærkes med en arkitektonisk helhedsplan som både tager hensyn til skala og materialer.

SØNDERGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

Topografiske værdier

Søndergades forhold til landskabets form er primært præget af rationalitet – korteste afstand mellem to punkter – posthustorvet og den nye jernbanestation.

Gaden betjener primært institutioner og erhverv.

Søndergade giver adgang til mod nord Posthustorvet, mod vest Reberbanen, mod øst Tværgade og mod syd Banegårdspladsen.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Kulturhistoriske værdier

Søndergades blev omlagt i forbindelse med byggeriet af den nye banegård. Dele af middelalderbyen blev saneret og gaden anlagt i 1958 – 59.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Arkitektoniske værdier

Det arkitektonisk rumforløb er karakteriseret af en lige linie der forbinder Posthustorvet med Banegården,

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	--------	------------

Politik/plan

Forsvare:

De omtalte værdier forsvares

Forstærke:

Søndergades østside og den nordvestligste side gives en arkitektonisk bærende idé, der underbygger gaderummets intention om at være en af Skives ankomster.

Kirkegården bør indgå i gaden som et grønt, rumskabende element.

Søndergade bør forsynes med elementer, der markerer gadens begyndelse og afslutning.

THINGGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE / FORMIDLE

Topografiske værdier

Thinggade forløber øst – vest og på tværs af terrænkoterne. Thinggade er Skives stejleste gade. Gaden betjener erhvervs- og boligfunktioner. Thinggade forbinder mod øst Øster Torv, mod vest Torvet.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Thinggade er én af Skives 7 middelaldergader. Thinggade, tidligere Tinggade, er gaden der førte til Bytinget, byens domstol og til Torvet.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Thinggades arkitektonisk rumforløb er, på grund af dens stejle forløb, dramatisk. Gaderummets proportionering og skala tager hensyn til matriklernes højdeforskelle og de derved betingede sokkelspring. Bygningernes arkitektur er sammensat såvel i udformning som i materialer. Gaderummets vestligste "indgang" er accentueret i forhold til Adelgade og Torvet. Enkelte steder er den visuelle sammenhæng mellem gaderummet og gadens bagarealer fastholdt.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Politik / plan

Forsvare
De omtalte værdier forsvares.
Forstærke
Thinggades facadetekstur bør forstærkes således at de tunge elementer som fx fremspringende altaner minimeres.
Formidle

THOMSENSGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE / FORMIDLE

Topografiske værdier

Thomsensgades øst - vest forløb går på tværs af terrænkoterne og er stigende mod vest. Gaden betjener primært boligfunktioner. Thomsensgade forbinder mod øst Nørregade, mod nord Thorupsgade, mod syd Christiansgade og mod vest Grønnegade og Odegårdsvej.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

I Thomsensgade lå tidligere Skive Andelsmejeri. Mejeribygningen kan stadig opleves bag det nyere gadehus nr. 20. Gadens bebyggelse er fra tiden omkring 1885 -1910. Gadens bygninger rummede oprindeligt bolig for arbejdere og det bedre borgerskab. Gaden blev anlagt omkring 1885. Bygningerne afspejler et tidstypisk træk, en begyndende opløsning af den sammenhængende randbebyggelse "dobbelthuset".

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

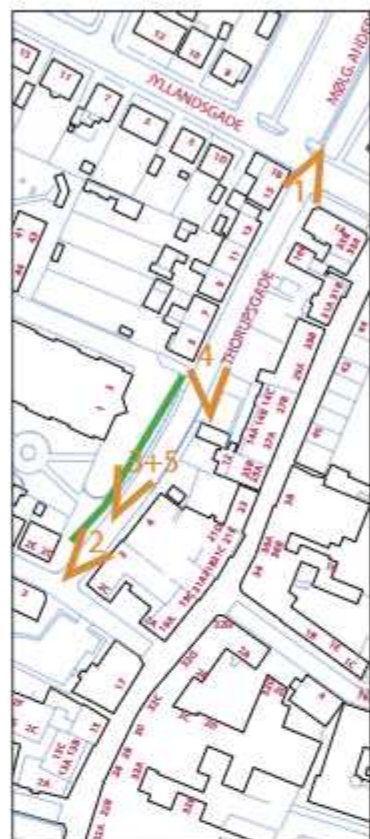
Arkitektoniske værdier

Thomsensgades rette forløb med samtidig bebyggelse i én og to etager er opført i røde teglsten og giver en klassisk arkitektonisk oplevelse præget af ro og harmoni. Gadens markering i Nørregade er mod syd en historicistisk teglstensbygning og mod nord en trelænget bebyggelse. Mod vest er Thomsensgade markeret ved en mindre pladsdannelse. Afstande mellem dobbelthusene giver fornemmelse af sammenhæng med martriklernes bagarealer.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Politik/plan

Forsvare
 De omtalte værdier forsvares
 Forstærke
 Der bør opføres en "infill" bebyggelse i husrækken over for Thorupsgade.
 Formidle
 Den historiske værdi "Skive Andelsmejeri" bør synliggøres.

THORUPSGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE

Topografiske værdier

Thorupsgade ligger nord - syd og følger samme terrænkurve.

Gaden betjener primært boligfunktioner. Gaden forbinder mod nord Jyllandsgade og mod syd Thomsensgade.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Thorupsgade er oprindelig en del af den gamle toldsti og bagvej til de gårde som lå mellem Nørregade og Thorupsgade og vej til Ny Skivehus.

I gaden nordende lå omkring 1870 én af byens smedjer. På gadens vestside lå gårdenes nære jordarealer.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Thorupsgades arkitektoniske rumforløb er stadig præget af den, til gaden oprindelig hørende, opløste randbebyggelse.

Gaderummets bygninger er sammensatte i form og materialer.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke

Det "grønne rum" som er til stede i gaden bør forstærkes i randen.

Formidle

Gadens oprindelige bagvejskarakter bør formidles.

TORVEGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE

FORSTÆRKE / FORMIDLE

Topografiske værdier

Torvegade nord - syd forløb går på tværs af terrænkurverne.

Gaden falder imod nord, mod Nordbanevej.

Gaden betjener erhvervs- og boligfunktioner. Torvegade forbinder mod syd Torvet og mod nord Nordbanevej.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Torvegade var oprindeligt en del af en sti fra Østergade til Havnevej.

Torvegade blev anlagt i 1884 med det formål at give Sallingboerne adgang fra Nordbanen, til Torvet og torvehandlen. Epoken afspejles i randbebyggelsens arkitektur. Skive Rutebilstation havde tidligere adgang fra Torvegade.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Gadens arkitektoniske rumforløb er primært karakteriseret ved rytmisk orden, arkitektonisk stramhed og homogenitet i randbebyggelsen. Den store monumentale bygning Postgården er opført i 1905. har betydning for gadens rumoplevelse.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke

I Torvegades sydvestside bør randbebyggelsen forstærkes ved en ny bebyggelse som respekterer gadens skala, proportioner og homogenitet. Bebyggelsen bør endvidere forstærke gadens vestligste "Indgang".

Formidle

Stedet for den tidligere rutebilstation bør formidles.

TVÆRGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

FORSTÆRKE

FORSTÆRKE

Topografiske værdier

Tværgade forløber på langs og på tværs af terrænkurverne. Det krumme forløb har en del der forløber nord – syd og en del der forløber øst – vest.

Gadens forløb og udformning vurderet i forhold til landskabets form

Gaden betjener erhvervs- og boligfunktioner.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Tværgade hører til blandt de ældste i Skive måske den tidligste middelalder. Gaden og dens bebyggelse blev saneret i 1958 – 75.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	--------	------------

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares

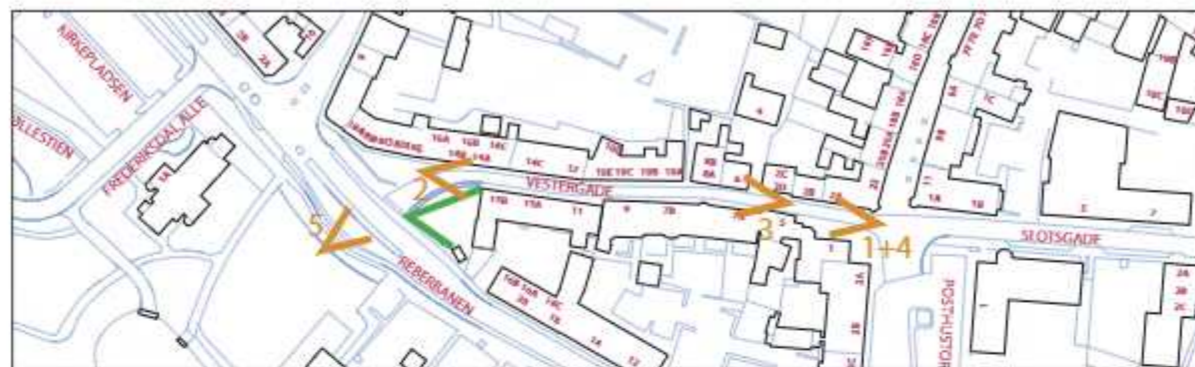
Forstærke

Tværgade har på nuværende tidspunkt ingen arkitektoniske kvaliteter i rumforløbet. Dette bør tilføres bl.a. ved en randbebyggelse som inspireres af bydelens skala og proportioner.

Gaderummet kunne tilføres en arkitektonisk "indgang" fra såvel Posthustorvet som Slotsgade.

Formidle

Tværgade bør formidles arkitektonisk så man fornemmer det er en af byens ældste gader.

VESTERGADE 1:2500

TOPOGRAFI (1)

TOPOGRAFI (2)

ARKITEKTUR (3)

KULTURHISTORISK FOTO (4)

FORSTÆRKE (5)

Topografiske værdier

Vestergades øst-vestlige beliggenhed ligger på tværs af terrænkurverne med en svag stigning mod vest. Gaden betjener bolig og erhvervsfunktioner. Vestergade forbinder mod øst Adelgade, Slotsgade og Posthustorvet, mod vest Reberbanen.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Vestergade er en af de ældste middelalderlige gader i Skive. Gaden var hovedvejen til Vestsalling og Holstebro og var adgang til Skives markedsplads som lå der hvor den nye kirke ligger. Matrikelmønstreet på gadens nordside fremhæver den middelalderlige epoke.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Vestergades arkitektonisk rumforløb har en svag krumning, der sammen med den nye kirkes tårn giver en afbalanceret poetisk oplevelse. Gaderummets sammensatte arkitektur, bygninger i to etager, giver en randbebyggelse der i forhold til gadens profil giver harmoniske proportioner og skala. Enkelte steder er der fortællende visuelle sammenhænge med gadens bagarealer.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Politik / plan

Forsvare
De omtalte værdier forsvares
Forstærke
Vestergades indgang fra Reberbanen bør forstærkes arkitektonisk med en ny randbebyggelse specielt på gadens sydligste side. Arkitekturen skal fastholde gadens skala og proportioner.

VOLDGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE/FORMIDLE

Topografiske værdier

Den nord- - sydgående gade forløber på tværs af terrænkoterne. Gaden betjener primært boligfunktioner. Voldgade forbinder mod nord Nordbanevej, mod vest og øst Karolinegade og mod syd Brogårdsgade.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Voldgade er anlagt omkring år 1898 - 1910. Gaden blev bebygget med boliger og opfyldte derved industrialismens fordring om flere boliger på grund af folkevandringen fra land til by. I gaden findes stadig bygninger fra den under Karolinegade omtalte Falckstation samt en bygning som indeholdt et af byens frysehuse. I Voldgade lå også byens badeanstalt.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

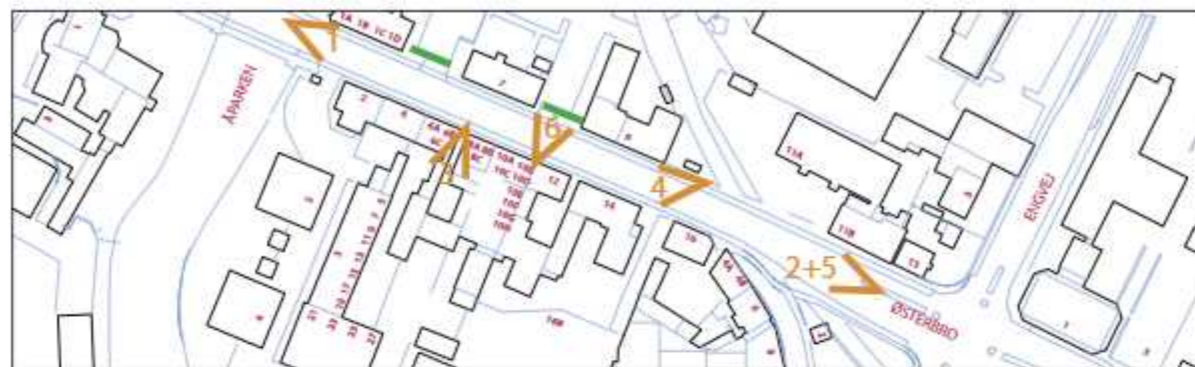
Gaden er bebygget med bygninger i 2-3 etager opført af røde teglsten. Kun én af gadens bygninger fremstår pudset og malet. Gadens karakter er arkitektonisk homogen og udtrykker ro og balance.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Politik

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

ØSTERBRO 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE

Topografiske værdier

Østerbro har et vest – østligt forløb. Gaden ligger i det plane lave tidligere engareal.

Østerbro forbinder mod vest, ved Skive Å, Øster Torv, mod øst Brårupgade og Viborgvej den tidligere Jernbanegade. Østerbro betjener primært erhvervs- og boligfunktioner.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Østerbro er bebygget fra ca. 1880. Østerbro blev Skives symbol på industrialismen og industriens betydning for byens økonomi. Skive Jernstøberi, grundlagt i 1881, blev gadens betydeligste industrianlæg.

Gaden er præget af bygninger i to etager, sikkert inspireret af brokvarterernes højhusbyggeri i København og Hamborg. Det tidligere Jernbanehotels bygning, er mod gaden, delvis intakt.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Østerbros arkitektonisk rumforløb er langt og lige og giver en markant oplevelse af rationalitet. Gaderummets proportionering, den relativt store bredde og den sammensatte arkitektur i to etager er en meget positiv arkitektonisk oplevelse. De visuelle sammenhænge med bagarealerne er vigtige for gadens samlede arkitektoniske oplevelse. Gadens østindgang er markeret arkitektonisk elegant.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke

Huller i gaderummets vægge bør bebygges.

Nyt byggeri bør fastholde proportioner og skala.

Formidle

Et af byens betydeligste industrianlæg Skive Jernstøberi bør formidles, på en måde så man fra gaden bliver gjort opmærksom på, at der stadig findes bygninger fra støberiet. Det historiske trafikale knudepunkt hvor Østerbro møder Brårupgade bør fortælles. Det tidligere Jernbanehotel fortæller om dengang, jernbanen kom til Skive og bør derfor formidles.

ØSTERGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE

Topografiske værdier

Østergades forløb er øst - vest og på tværs af terrænkoterne.

Gaden betjener erhvervs- og boligfunktioner. Østergade forbinder Torvegade mod vest og Brogårdsgade mod øst.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Østergade hører til Skives middelalderlige gader. I gadens krumme del findes nogle af byens ældste bygninger til bl.a. boligformål.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Østergades arkitektoniske nedre del er en poetisk oplevelse. Netop her fornemmes middelaldergadens proportioner og skala.

Gaderummets bygninger har en sammensat karakter. Gadens indgang fra vest er en smuk markant "indgangsportal". Gaderummets materialer er homogent sammensat.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke

Østergades randbebyggelse savner i den nordlige side arkitektonisk karakter der tager udgangspunkt i de ældste bygningers skala og proportioner. Samme del af gaden bør forstærkes med "infill" bebyggelse.

Formidle

For at formidle den middelalderlige gade bør Østergade afsluttes ved Østertorv.

ØSTERTORV 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

FORSTÆRKE

Topografiske værdier

Torvet ligger, på et svagt stigende plateau, nedenfor den østvendte byskråning og vest for Skive Å. Torvet giver adgang til 6 gader. Mod Østerbro, mod syd Sdr. Boulevard, mod nord Aagade og Østergade og mod vest til Slotsgade og Thinggade. Torvet betjener gennemgående trafik til Holstebro, Vejle, Viborg og Salling. Østertorv betjener erhverv og boligfunktioner.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Byens port mod syd bestod tidligere af:
 - Kongsgaarden Skivehus – nu Gl. Skivehus
 - Brogården, der lå hvor den nuværende "Brogården" ligger
 - byens ladeplads for mindre både, der hvor den nuværende bro går over Skive Å
 Østertorv som vi kender det i dag blev dannet under den tidligste industrialisme i forbindelse med at jernbanen kom til Skive i årene 1865-66. Stedet har en unik karakter.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

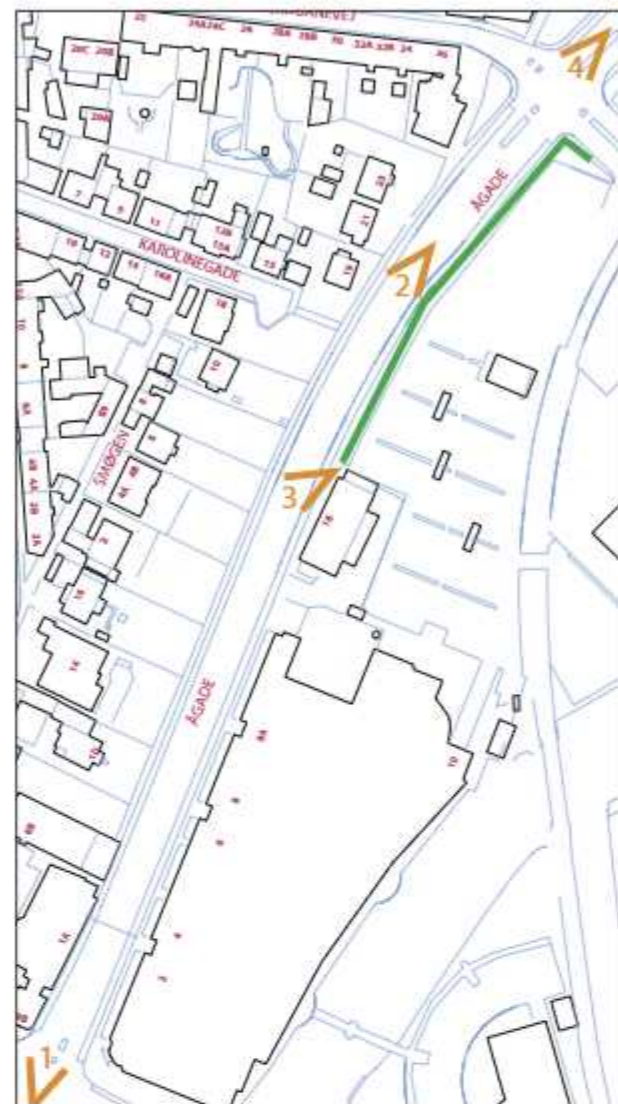
Arkitektoniske værdier

Det arkitektoniske rumforløb mellem Slotsgade, Thinggade og Østertorv er, oplevet fra gaderne, dramatisk og interessant. Torvets proportionering og skala tegnes af Brogården og den modstående sammensatte randbebyggelse. Gl. Skivehus hovedbygning er et betydeligt arkitektonisk element såvel stilhistorisk som kulturhistorisk. Bygningerne relaterer by, å og det rekreative.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	---------------	-----

Politik/plan

Forsvare
 De omtalte værdier forsvares
 Forstærke
 Bygningen der adskiller og forener Slotsgades og Thinggades indgang til Østertorv bør erstattes af mere markant arkitektur.
 Sdr. Boulevards indføring i Østertorv mangler rum skabende elementer.
 Formidle
 Skive Ås betydning for Skives opståen og drift.

ÅGADE 1:2500

TOPOGRAFI

TOPOGRAFI

ARKITEKTUR

KULTURHISTORISK FOTO

Topografiske værdier

Ågades nord- - sydgående forløb ligger i det lave engareal, lige nedenfor den østvendte byskråning.

Gaden betjener erhvervs- og boligfunktioner.

Ågade forbinder Østertorv mod syd og Nordbanevej og Nørre Boulevard og Havnevej mod nord.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Kulturhistoriske værdier

Ågade blev anlagt i perioden før år 1890. Gadens østside blev bebygget med industrianlæg Skive Tobaksfabrik og F. D. B.s hovedlager. Villahaverne som ligger på gadens vestside er en del af "guldkysten" i Skive. Herfra kunne man opleve Skive Å med engarealer og Skive Fjord i det fjerne.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	------------	--------	-----

Arkitektoniske værdier

Haverne på gadens vestside er med til, arkitektonisk, at beskrive den højderyg Skive ligger på.

Værdisætning:	Høj	Middel	Lav
---------------	-----	--------	------------

Politik / plan

Forsvare

De omtalte værdier forsvares.

Forstærke

Bebyggelsen, på Ågades østside, forhindrer udsyn og bymæssig sammenhæng med Skives betydeligste naturværdi Skive Å og tilhørende engareal.

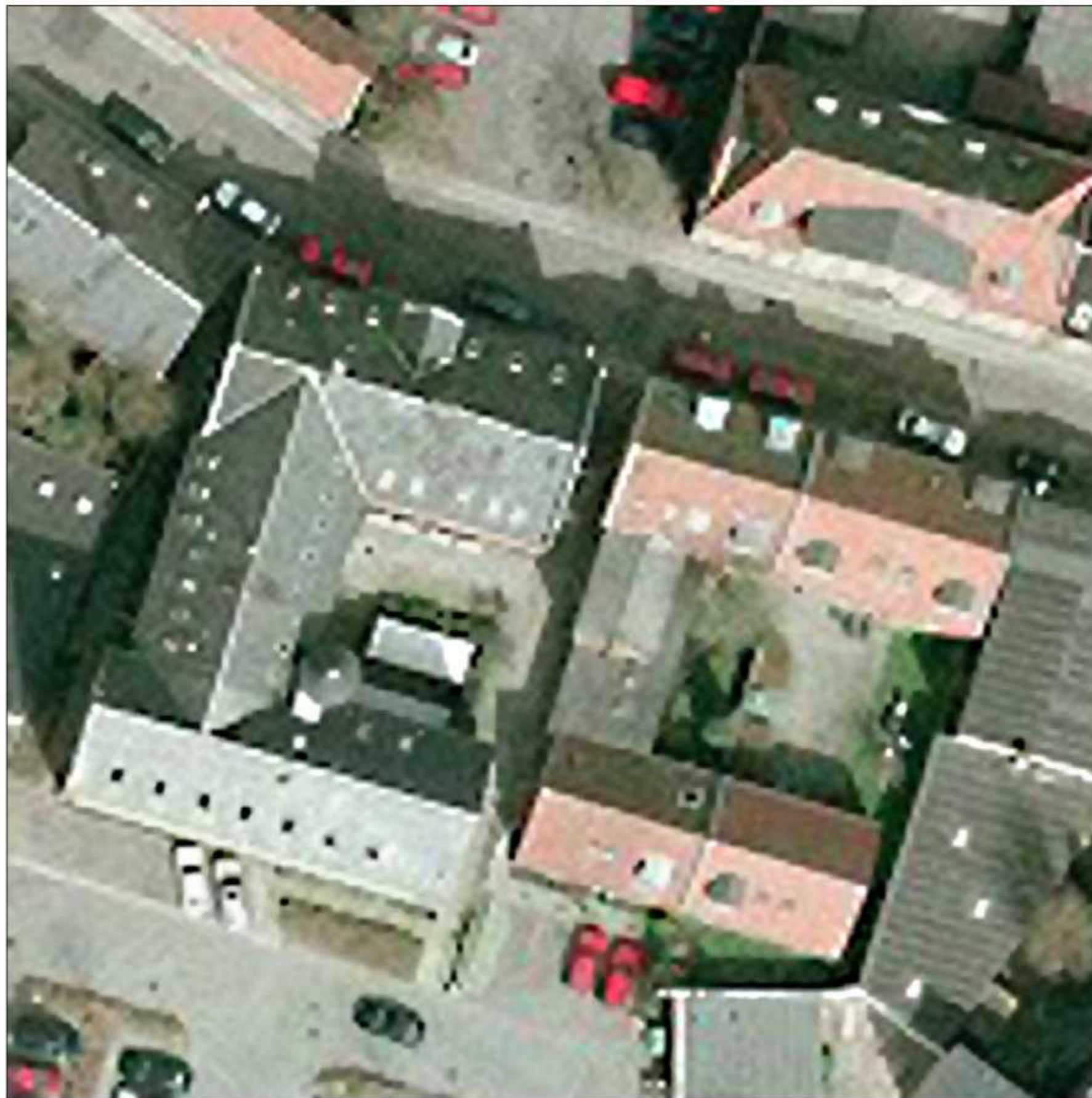
Området bør forstærkes med såvel landskabsarkitektoniske indgreb som bygningsarkitektoniske indgreb.

Formidle

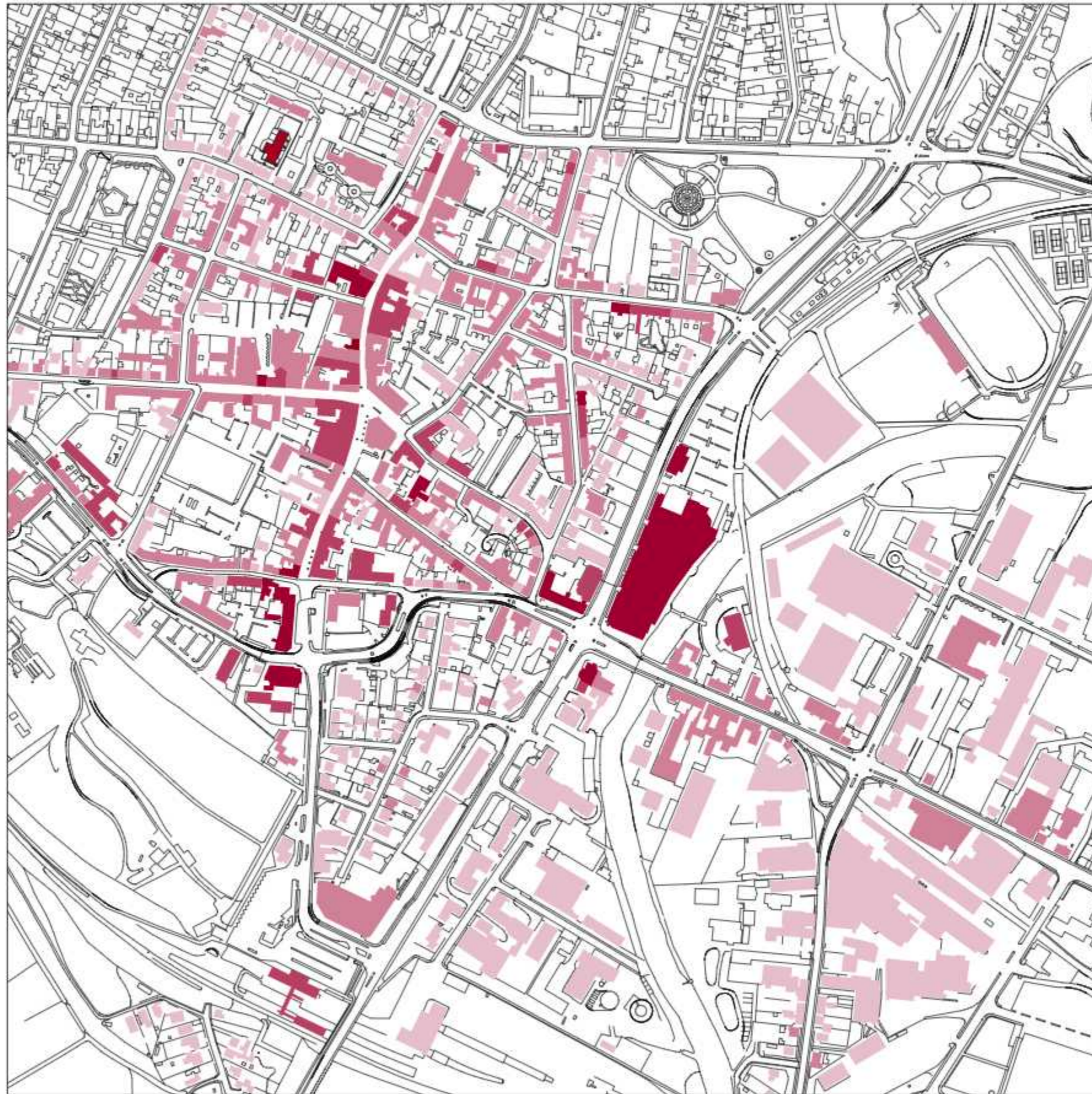
Det historiske omkring Nordbanen bør formidles.

Eksemplificering af politikken:

- Tilpas nybyggeri til de eksisterende gaders og pladsers historiske, evt. tidstypiske karakteristika.
- Tilpas nybyggeri til homogeniteten eller sammensætheden i gader og på pladser:
Epokalt, stilistisk, typologisk.
Målmæssigt.
Materiemæssigt.
Højder og længder, ensartethed/ forskellighed.
Rumligt.
- Fasthold de organisk, selvgroede gader som kontrast de lige og udmålte gader.
- Fasthold typiske forskelle på stueetage, midteretager og topetage i de historiske gader og torve.
Overgangene: sokkel, gesimser, tagkanter.
- Dyrk gadegulvet:
Spring, linier og opdelinger i terræn og belægning.
- Dyrk gadens "loft":
Tagkanten
Tag- og penthousetilbagetrækninger fra facadeflugten.
- Dyrk gadehjørnerne.
- Dyrk overgangen mellem gaden og huset..
Indgangspartier, indkørsler, trappesten, etc.
- Fasthold porte og åbninger og indgange til baggårdene.
- Udfyld huller i gaden, hvor der mangler huse, husene er for lave eller af for dårlig kulturhistorisk/ arkitektonisk kvalitet.
- Fastsæt en gadehøjde i relation til eksisterende gennemsnitlige højder.
- Underopdel gaden efter det matrikulære målsystem.
- Opdel gaden for at skabe variation i gadebilledet (15 opdelinger pr. 100 m).

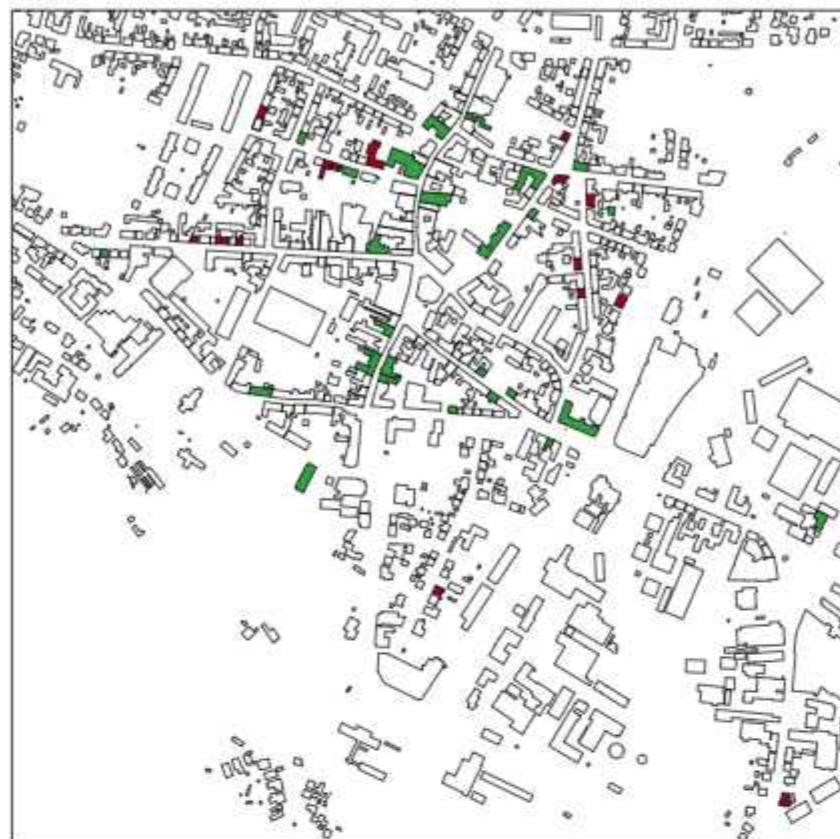
PLAN 1:5000

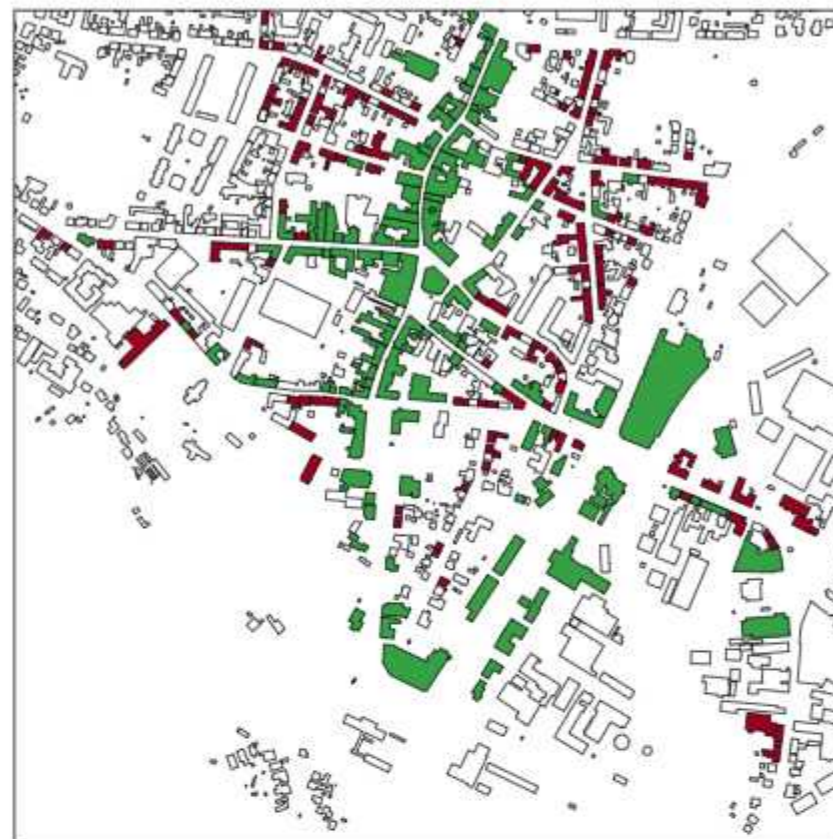
- 4. ETAGE
- 3. ETAGE
- 2. ETAGE
- 1. ETAGE

(Kortet er ufuldstændigt)

ETAGEANTAL

KÆLDER

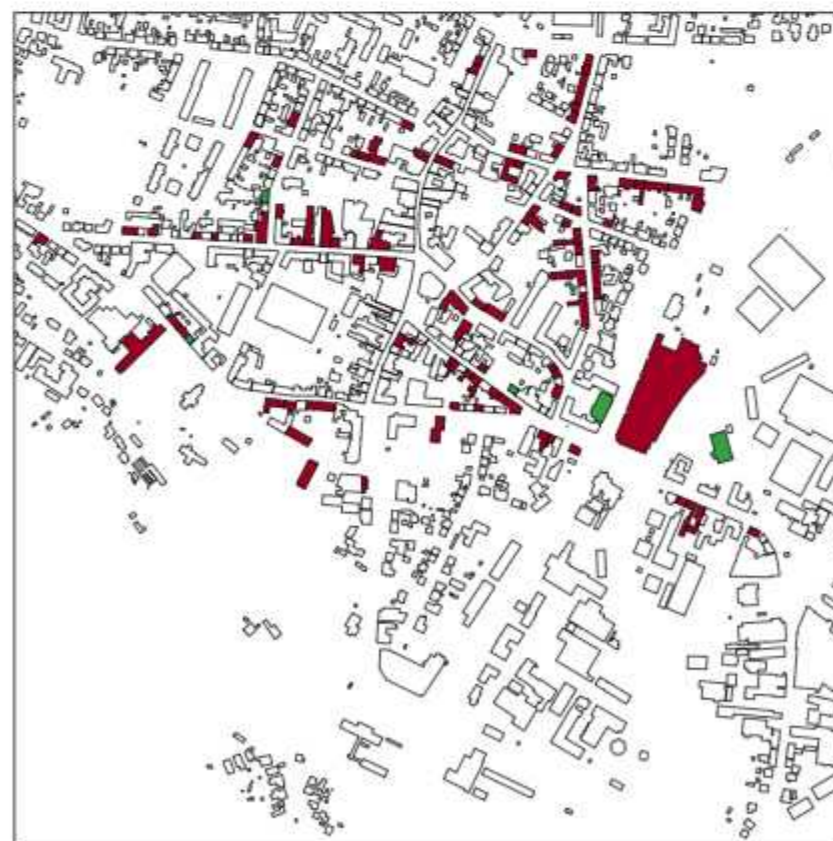
STUEN

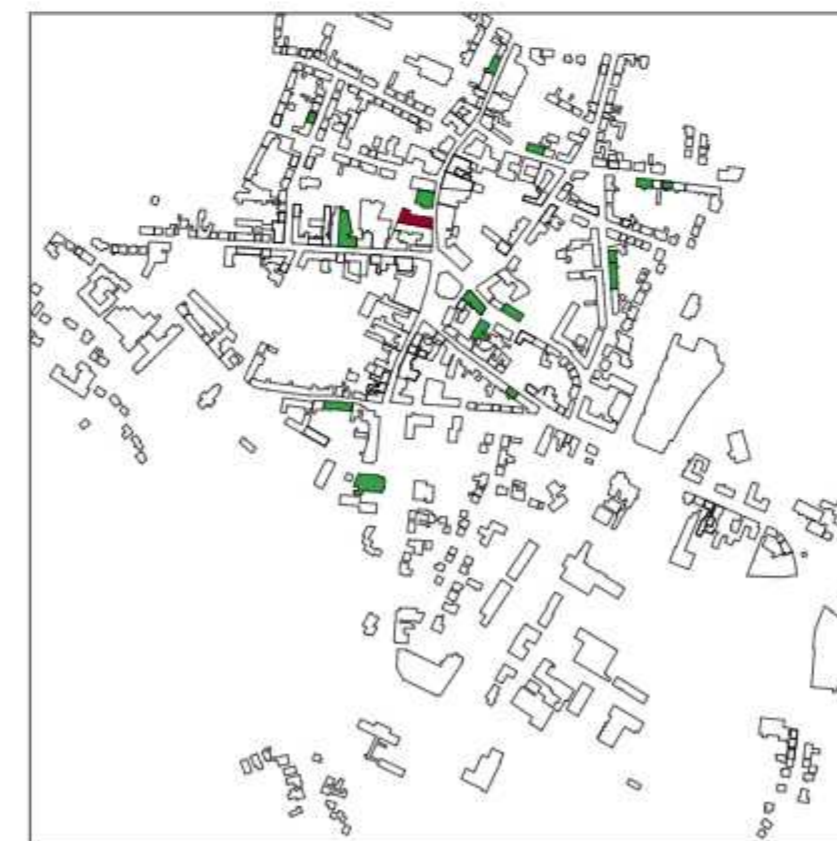
Øjebliksbillede ultimo 2005
(Kortene er ufuldstændige)

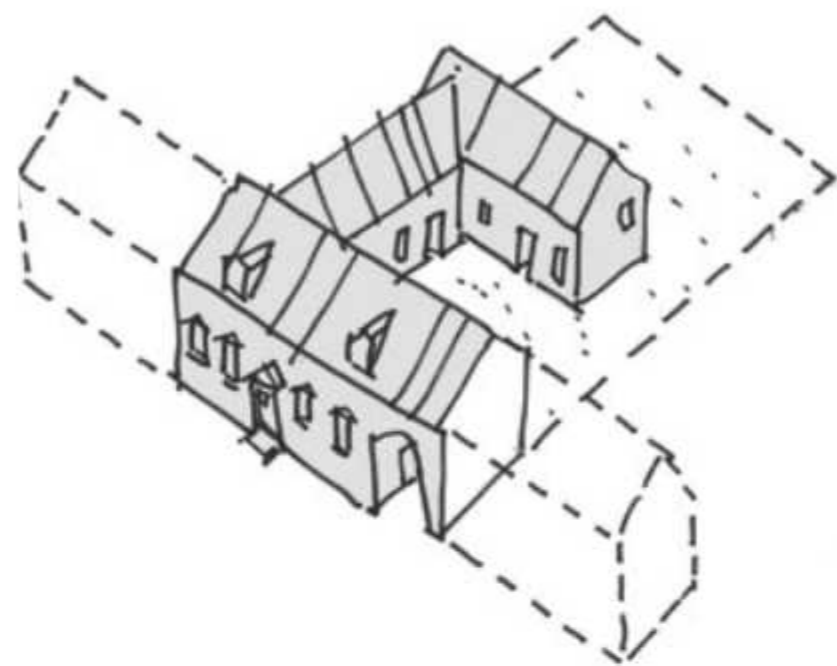
1. SAL

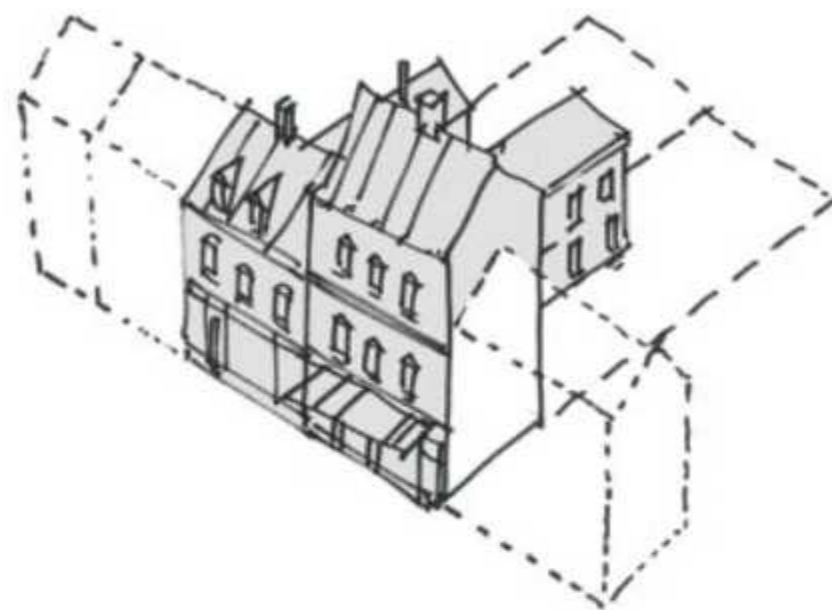
2. SAL

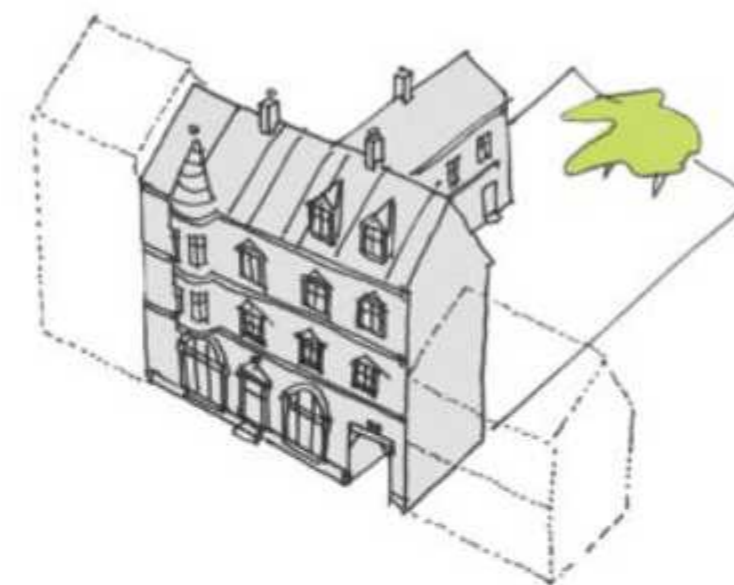
3. SAL

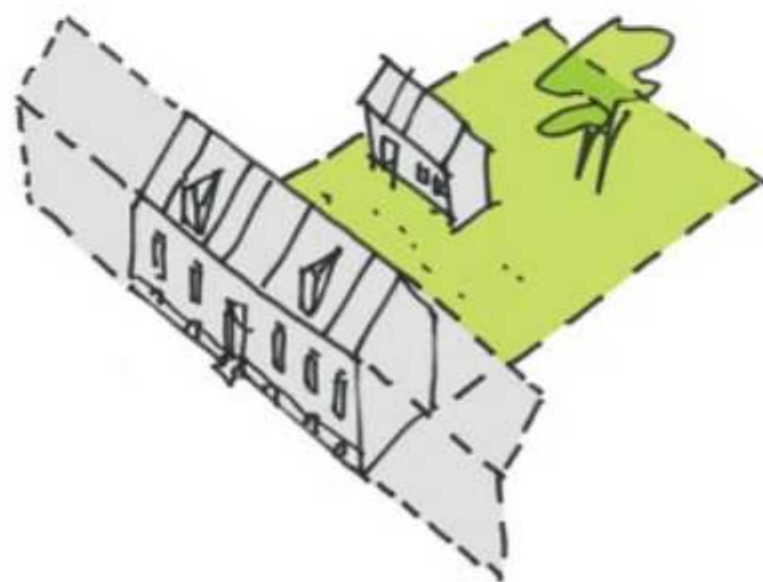
KØBMANDSGÅRD
STAD

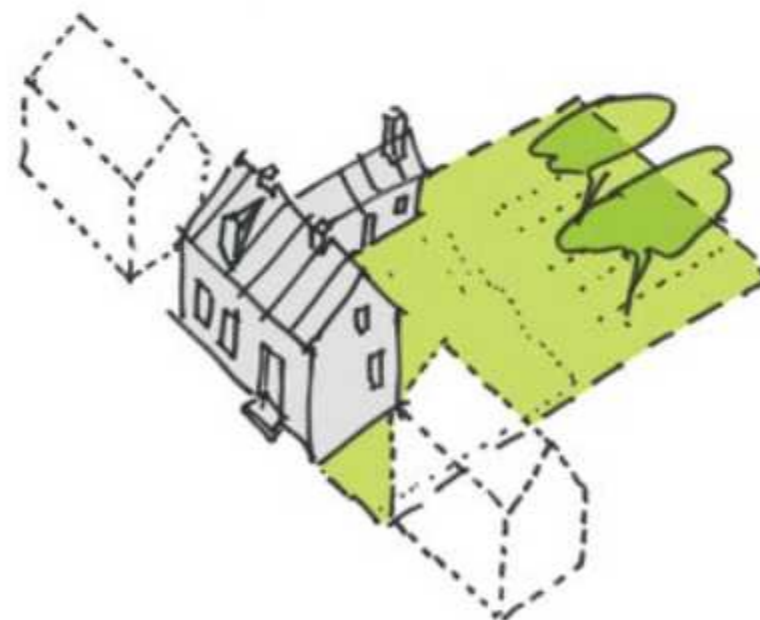
BYHUS
STAD

BYHUS
STAD

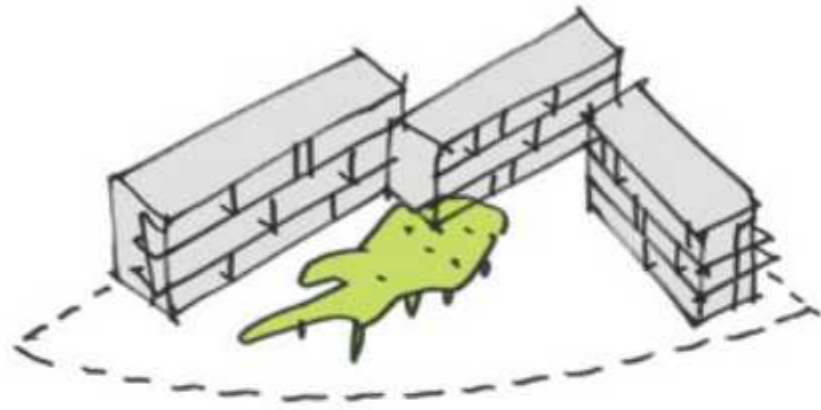
BYHUS
STAD

BYHUS
MELLEMSTAD

VILLAHUS
MELLEMSTAD

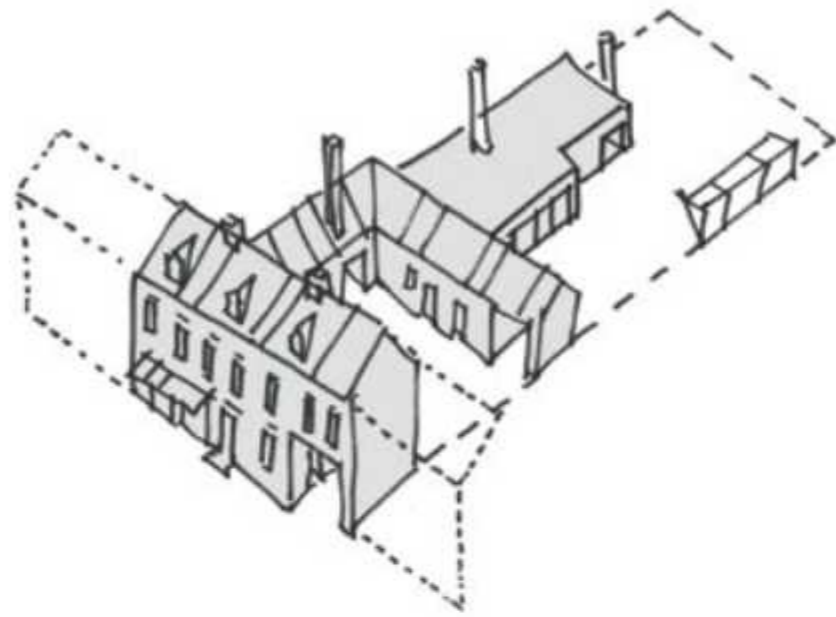
BOLIGBLOK
STAD / RANDZONE

PUNKTHUS
RANDZONE

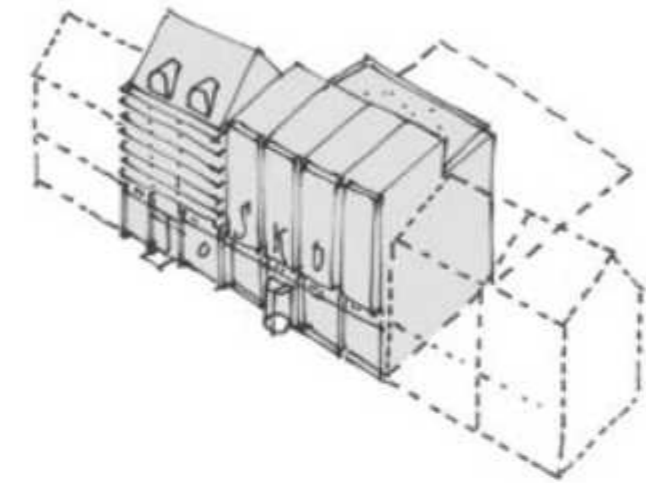
VILLA
MELLEMSTAD

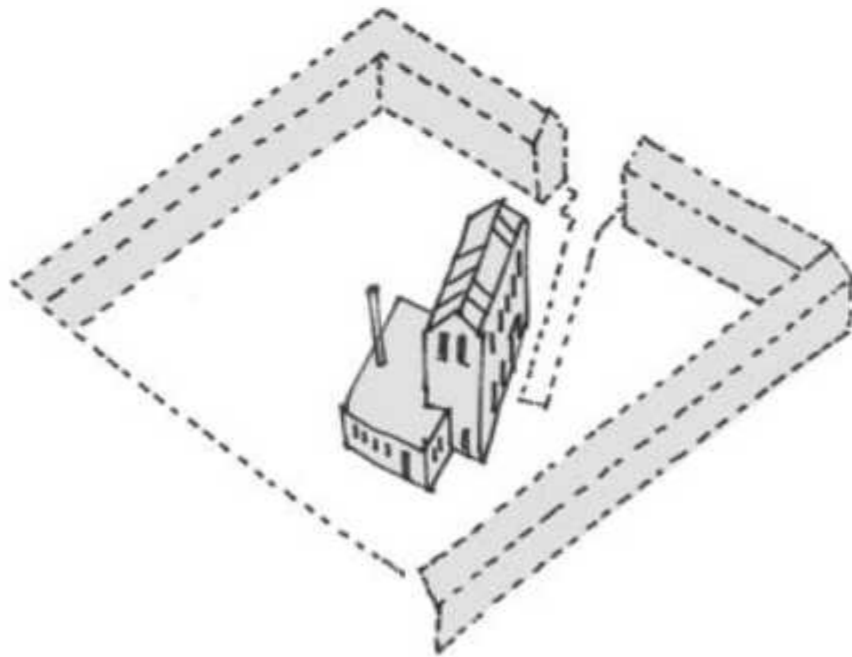
HÅNDVÆRKERGÅRD
STAD

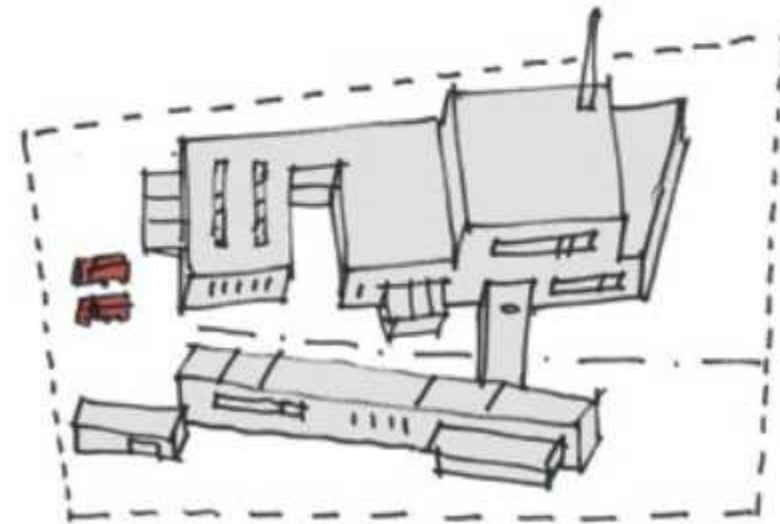
KOMMERCIELT ERHVERV
STAD

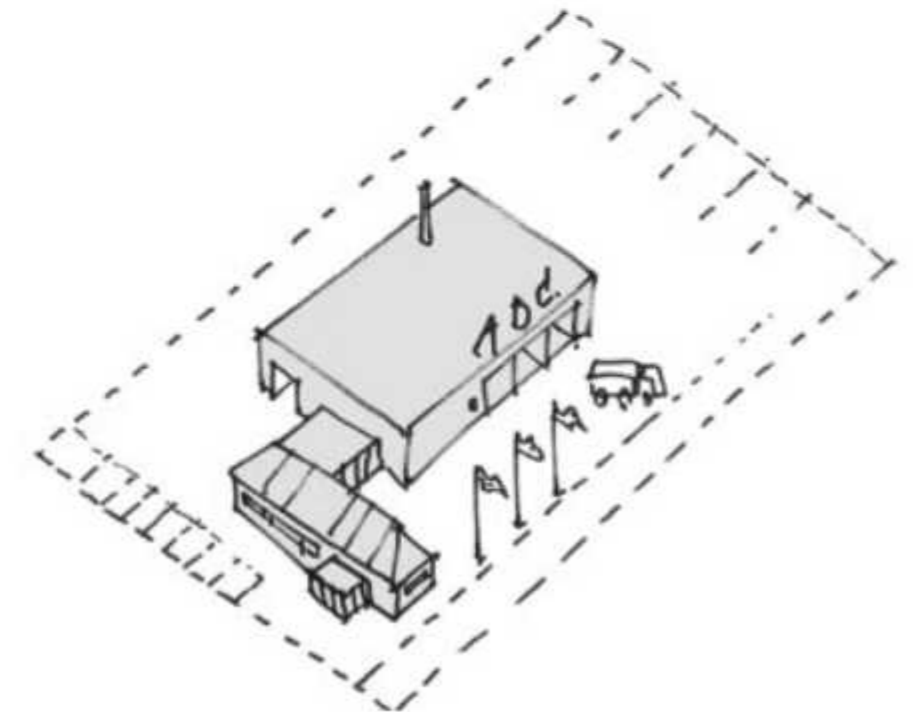
VAREHUS / LIBERALT ERHVERV
STAD

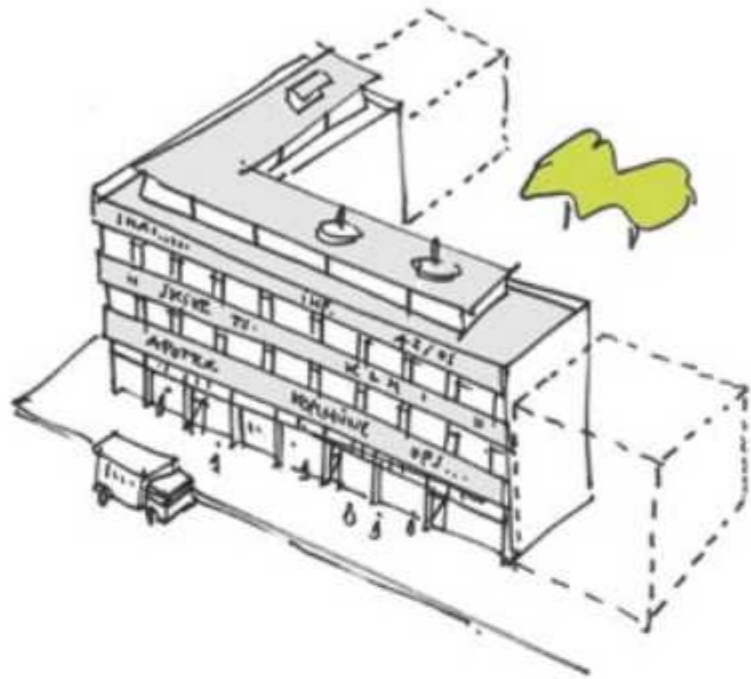
BAGGÅRDSERHVERV
STAD

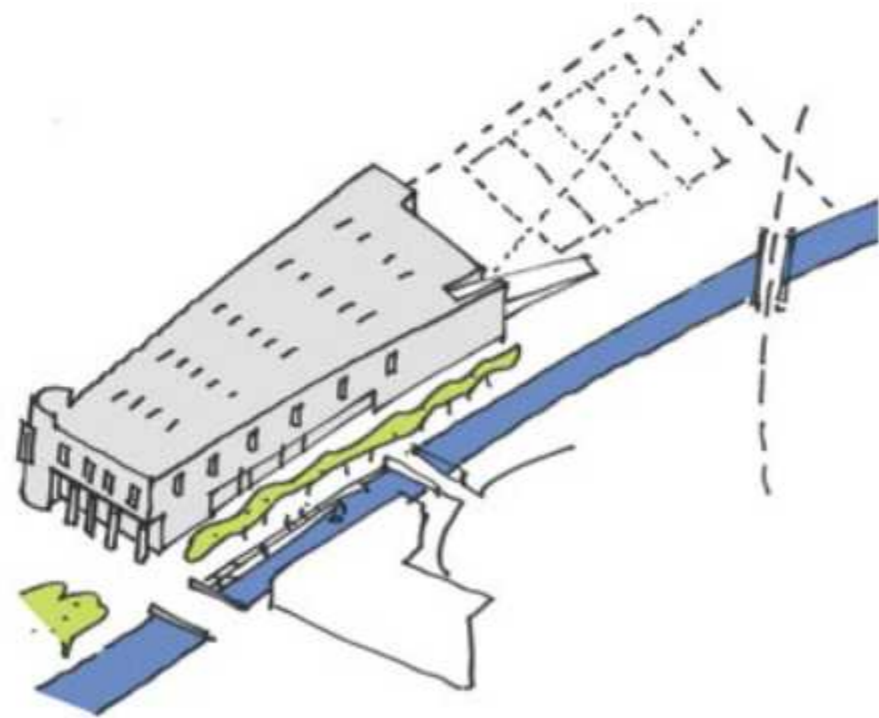
INDUSTRI KONGLOMERAT
RANDZONE

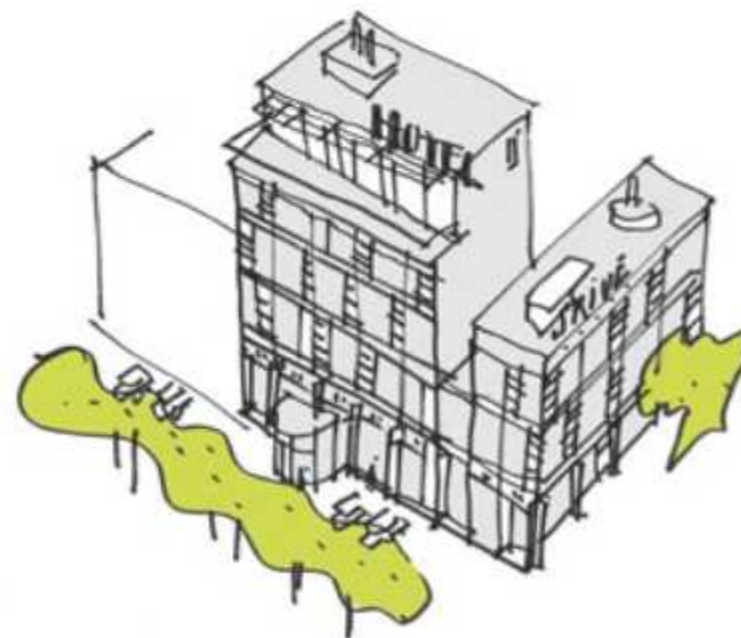
SUPERMARKED / VÆRKSTED
RANDZONE

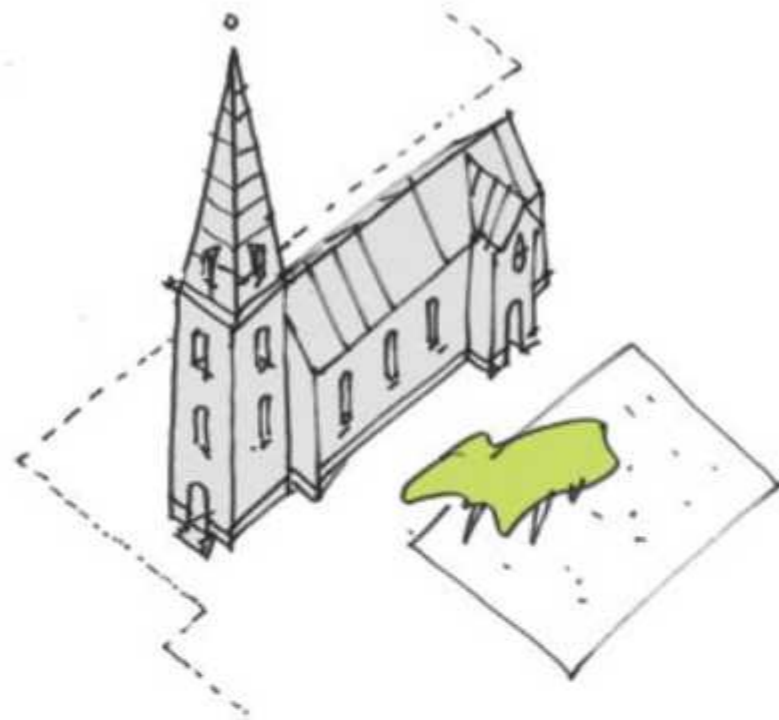
KONTORHUS
STAD

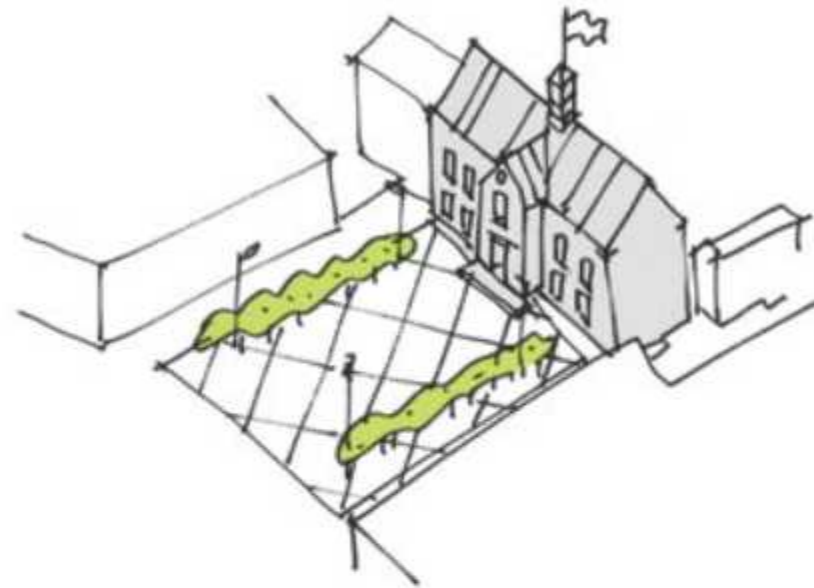
BUTIKSCENTER
STAD / RANDZONE

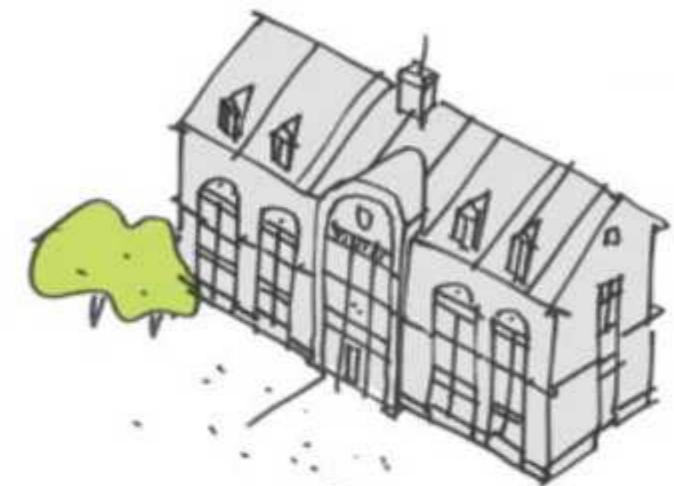
HOTEL
STAD/ RANDZONE

KIRKE
STAD

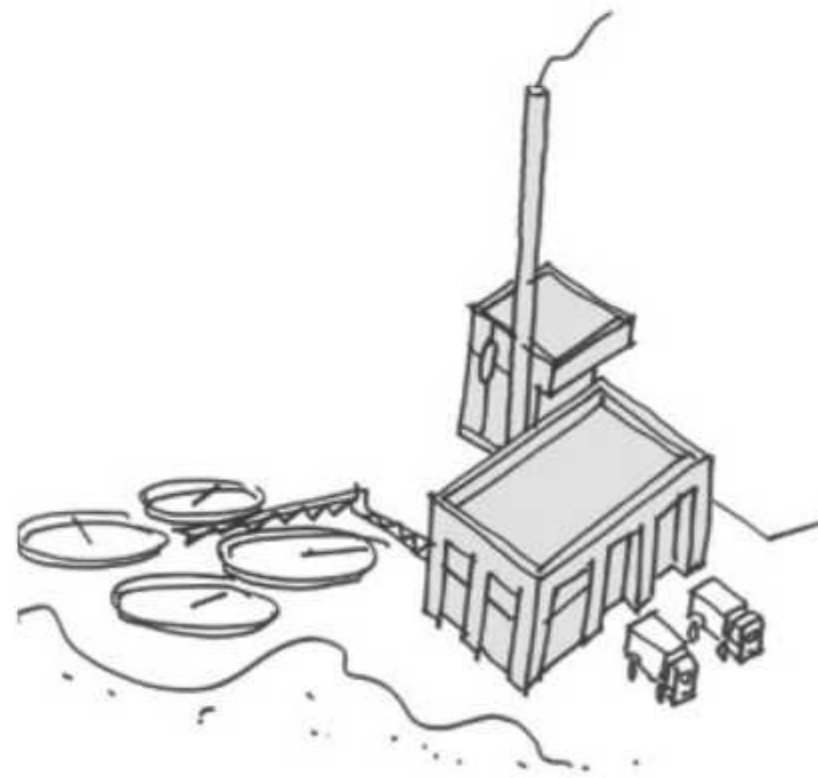
RÅDHUS
STAD

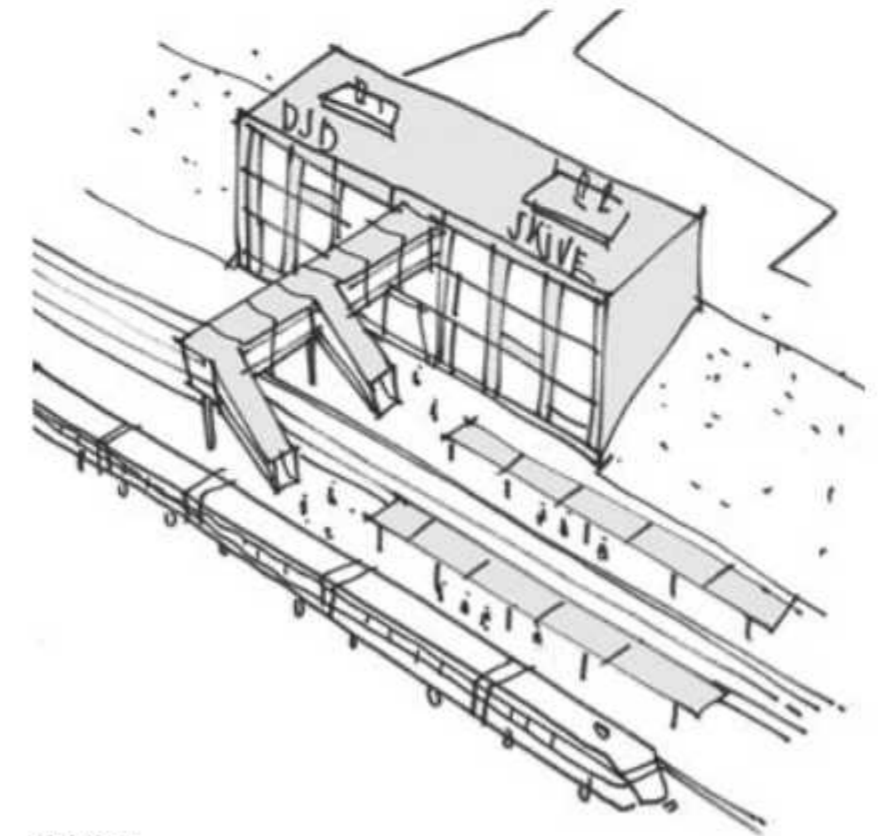
OFFENTLIG INSTITUTION
STAD

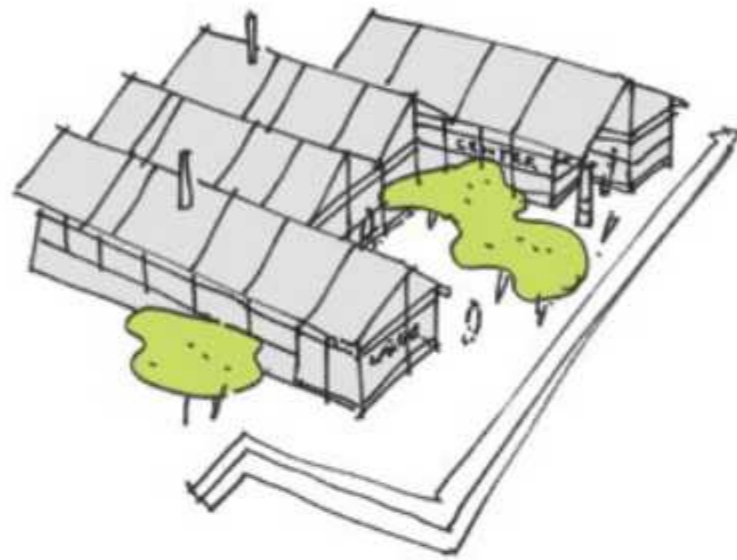
OFFENTLIG VÆRK
STAD / RANDZONE

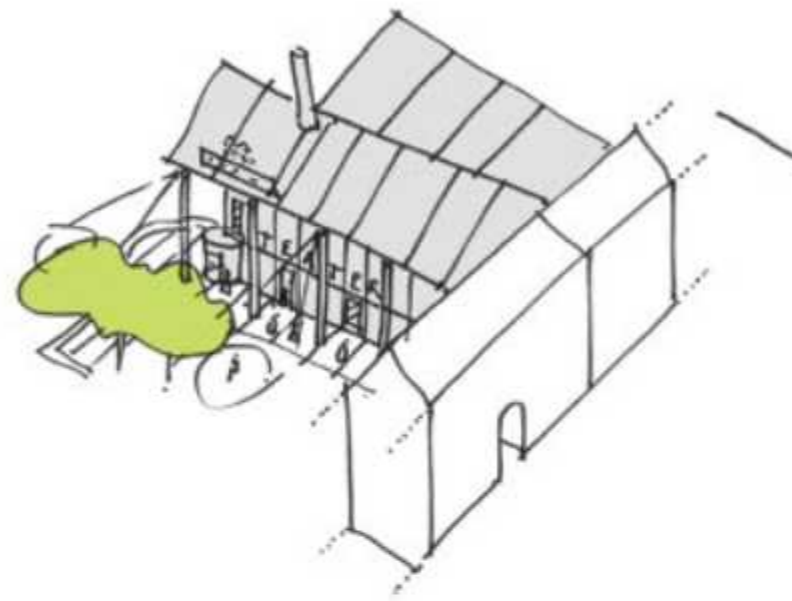
OFFENTLIGT VÆRK
RANDZONE

STATION
RANDZONE

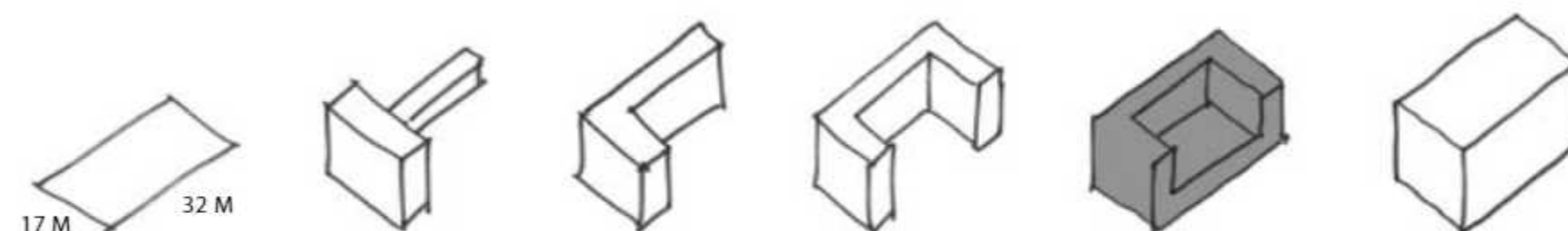
SUNDHEDSCENTER
STAD / MELLEMLAND

KULTURINSTITUTION
STAD

PRINCIP SNIT : GADE, PRIVAT MATRIKEL, GRØNNING

GENNEMSNITS MATRIKEL

MATRIKEL UDBYGNING - HISTORISK UDVIKLING

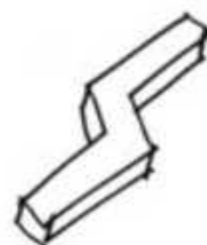
PRINCIP SNIT - PRIVAT MATRIKEL

MATRIKEL UDBYGNING, CENTRUM - SPILLEREGLER

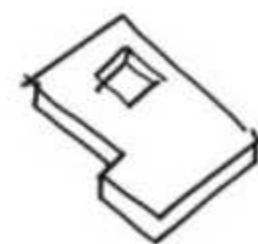

ARKITEKTONIKKER

PUNKT

LINJE

FLADE

UDBYGNING, RANDZONE

BYGNINGSTYPOLOGI

Analyse / politik / plan

Forsvare
Forstærke
Formidle

Skive historiske centrumts varierede bygningstypologi struktureret som enkeltbygværker, randbebyggelse og bygningskonglomerater.

- Ved at respektere de eksisterende bygningstyper i centrumts byfornyelses- og udbygningsproces.
- Ved at introducere eventuelt nye bygningstyper som addition til den eksisterende bebyggelses- og bygningstypologi i centrum eller som uafhængige typer eller typehybrider i de nyinddragne byudviklingsområder i centrumts randzone.

Der henvises til Skive Kommunes publikationer:

1 "Vejledning om skilte og facader i Skive bykerne", maj 1993.

2 Skive Kommune, Lokalplan 94: "Skilte og facader i Skive bykerne". Teknisk forvaltning, december 1993.

Bygningstyper:

Skive består af bygningstyper skabt af de til enhver tid herskende samfundsforhold.

Typen er således en syntese af byggeskik og bygningskultur: byggeteknik, materialetilgængelighed, klima, steds-traditioner, økonomi, sociale og kulturelle vaner, æstetiske præferencer, etc.

Typen var tidligere et tydeligt og karakteristisk produkt af tid og sted, men med modernismen og globaliseringen er dette bånd blevet løsnet. Dermed kan den byarkitektoniske identitet i klassisk forstand være truet. Også arkitekturen har i dag flere fødder end rødder.

En arkitekturpolitik/ -plan må derfor være opmærksom på balancen mellem det globale og lokale i byfornyelsesprocessen, hvad enten dette er forstået nationalt, regionalt eller helt snævert lokalt. Identiteten befinder sig i dag et sted mellem stedets ånd og global branding.

Sloganet om at tænke globalt og handle lokalt kan vel også her overføres til bypolitikken.

I Skives tilfælde bør fornyelsen tage vidtgående hensyn til den eksisterende bygnings- og bebyggelsestypologi.

Skives typer er karakteristisk for en by med Skives udviklingshistorie, regionale placering og størrelse.

En helt speciel Skivetytologi er ikke synlig.

Skives profane bolig-, erhvervs- og institutionstyper er delt op efter tre grundtypologier:

- a) Liniært sammenhængende bebyggelse af boliger og erhverv i det historiske centrum.
- b) Punktvis, singulære bebyggelser i de senere (fra modernismen og fremefter) overlejrrede bolig-, erhvervs-, industri- og institutionsbyggerier (offentlige værker, museer, skoler og institutioner, erhverv i karrémidter, flade erhvervskasser, boligbyggerier, etc.).
- c) Flade, konglomerater i nyere erhvervs- og institutionsbyggerier (alderdomshjem, slagteri, trælaster, indkøbscenter, etc.).

Spilleregler: transformation, byfornyelse, byudvikling.

At respektere centrumets bygningstypologi er ikke det samme som slavisk at overholde den eller kopiere den, hverken når det drejer sig at bygge helt nyt eller blot føje til i gaderækken af eksisterende huse.

Det drejer sig mere om at forholde sig til den eksisterende bygningstypologi i by og gade f. eks. ved at lade sig inspi-

rere af eller acceptere nogle grundlæggende træk i bygningskulturen eller byggeskikken.

Disse træk kan udmøntes i mere eller mindre detaljerede spilleregler for den enkelte bygnings indpasning og udformning afhængig af hvor frit eller bundet man ønsker at forholde sig til Skives bygningskulturelle identitet.

De rammer eller spilleregler by- og bygningsfornyelsen skal iagttage er her trukket ud af de eksisterende bygnings- og bebyggelsestyper i Skive og den udviklingsproces de har været igennem.

Det drejer sig om få generelle regler om højde og volumen på randbebyggelsens private matrikler kombineret med en henstilling om at tage hensyn til typologien i bygninger, gader og byrum:

- At lade sig vejlede og inspirere af de omkringliggende gade- og bygningstyper.
- At lade sig vejlede og inspirere af by- og bebyggelsesstrukturen som den vokser ud af randbebyggelsesprincippet og matrikelmønstret langs de offentlige rum og omkransende de halvoffentlige midtergrønninger.

Reglernes generelle karakter udspringer af den erkendelse at det er vanskeligt at systematisere et så formalt-arkitektonisk præget felt som bygnings- og facadeudformninger samt at håndhæve en sådan systematik i praksis. Arkitektoniske holdninger og deres tilhørende byggeskik skifter sammen med de vilkår der skaber dem. Dertil kommer at byggeskikken ofte fremtræder i ukvalificerede og mishandlede udgaver.

De få regler eller anbefalinger kan udbygges og detaljeres hvis det ønskes eller praksis skaber behov for det men umiddelbart anser dette udkast de få men klare spilleregler baseret på respekt for Skives identitet og historie parret med simple strukturelle fremtidsforestillinger for at være tilstrækkeligt arkitekturpolitisk operationelt.

Arkitekturpolitikken bør også i denne sammenhæng satse på inspiration frem for restriktion.

Reglerne omfatter højderestriktioner men ikke begrænsninger på bruttoetageareal eller volumen. Baggrunden herfor er en accept af den tætte by som forudsætning for byliv.

Styrede bygningshøjder kombineret med ønsket om bymæssig tæthed kan resultere i høj udnyttelse på de private matrikler.

Den detaljerede udformning i relation til tæthed, lysforhold, etc. overlades til bygningsreglementet.

Spilleregler, centrum:

- Byg typebevidst
- Byg til det højeste gennemsnit (eksempelvis gennemsnittet af højeste 1/3 af bygningerne) i gade/ kvarter.
- Byg for og baghus lige højt.
- Byg tæt.

For at opnå:

- Et tæt og aktivt centrum.
- Gode klart afgrænsede offentlige byrum.
- Forskelligartede gader og bydele.

Spilleregler, centrumets randzone:

- Byg byskalabevidst
- Byg tidstypisk
- Byg forskelligartet
- Byg byrumligt

For at opnå:

- Et arkitektonisk sammenhængende bycentrum.
- Et byrumligt/ bylandskabeligt afvekslende centrum.
- Et mangfoldigt og afvekslende bycentrum.

THINGGADE 28

TYPE
SKALA
VOLUMEN
DIMENSIONERING

AGADE NR 1 (V)

TYPE
SKALA
VOLUMEN
DIMENSIONERING

AAKJÆRSKOLEN

TYPE
SKALA
VOLUMEN
DIMENSIONERING

SØNDERCENTRET ØSTERBRO/ AGADE

TYPE
SKALA
VOLUMEN
DIMENSIONERING

RØD - NEGATIV VURDERING
SORT - POSITIV VURDERING
GRÅ - NEUTRAL VURDERING

APARKEN

TYPE
SKALA
VOLUMEN
DIMENSIONERING

ØSTERBRO 2

TYPE
SKALA
VOLUMEN
DIMENSIONERING

SKIVE BANEGÅRD

TYPE
SKALA
VOLUMEN
DIMENSIONERING

THOMSENSGADE 20

TYPE
SKALA
VOLUMEN
DIMENSIONERING

VESTERGADE 5-9

TYPE
SKALA
VOLUMEN
DIMENSIONERING

ØSTERGADE 1

TYPE
SKALA
VOLUMEN
DIMENSIONERING

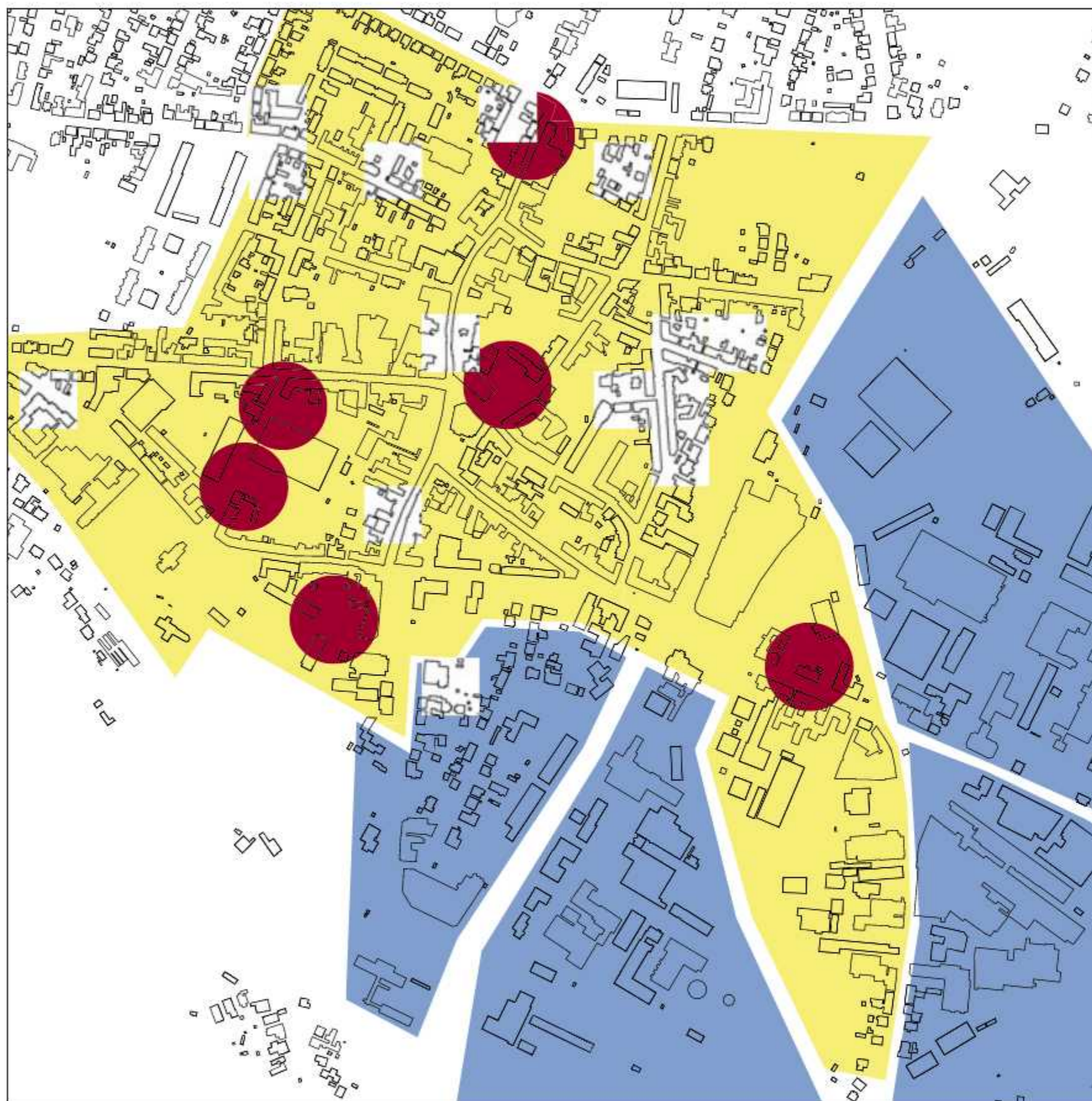
TORVEGADE 15

TYPE
SKALA
VOLUMEN
DIMENSIONERING

SDR. BOULEVARD 1-3

TYPE
SKALA
VOLUMEN
DIMENSIONERING

Eksemplificering af politikken:

- Byg i overensstemmelse med det historiske matrikelmønsters opdelinger.
- Byg i overensstemmelse med randbebyggelsens system af private matrikler omkring midtergrønning og langs de offentlige byrum.
- Byg i overensstemmelse med de omkringliggende bygningstyper ofte repræsentanter for princippet om forhus, sidehus, baghus.
- Byg i overensstemmelse med de omkringliggende bygningstypers grad af transparens og indkig samt fordeling af offentlig og privat tilgængelighed.
- Byg i kvarterets eller gades "høje gennemsnitshøjde" (eksempelvis højeste 1/3 af bebyggelsen)
- Bebyg grunden i overensstemmelse med bebyggelsestypologien på stedet i højere grad end efter regler om bebyggelsesprocenter og detaljerede volumenovervejelser.
- Følg traditionen med forskellig bund, midte og top på bygningen.
- Lad målsystemer, proportioner, byggeskik, etc. i nabobygninger og gade skinne igennem nybyggeriet.
- Lad bygningen inspireres af de omkringliggende typens åbning, dekoration eller ornamentering.
- Skab visuel kontakt mellem gades eller grønningens offentlige rum og matriklens private rum.
- Byg originalt og tidstypisk i de nyinddragne centrumnære byudviklingsområder men gerne samtidig med inspiration fra Skives bygningstypologi.

NÆNSØM- / RADIKALTRANSFORMATION 1:5000

LUFTFOTO, INFILL

ASYLGADE

ASYLGADE, INFILL

LUFTFOTO, INFILL

TORVEGADE

LUFTFOTO, INFILL

REBERBANEN

ØSTERBRO

ØSTERBRO, INFILL

NØRREGADE

NØRREGADE, INFILL

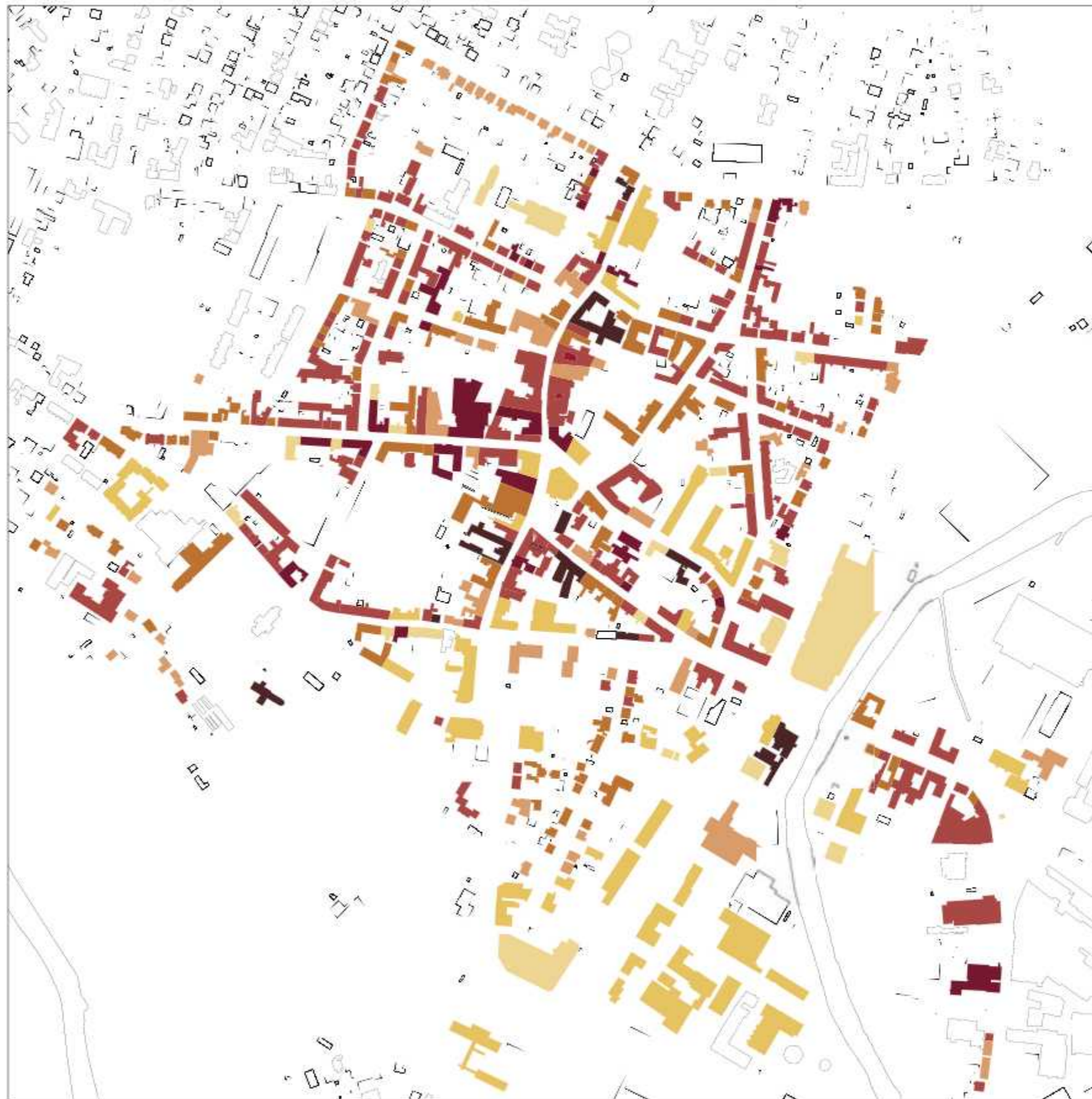

VADESTEDET SET MOD SYD

VADESTEDET SET MOD SYD, OUTFILL

(Kortet er ufuldstændigt)

BYGNINGERNES OPFØRELSESÅR

ØSTERGADE 8 A

NØRREGADE 32

ADELGADE 18

Klassicismen

Facadens overflade – pudset og kalket / malet

Facadens opbygning – pille / vindue opdeling

Antal etager - 1 etage

Funktion – bolig og erhverv

Stilkaraktistika

Tandsnitsgesims, kviste med trekantfronton, opskalket

tagfod,

døråbningerne indfattet med fronton.

Ornamentikkens karakter – 3 dimensional – meget

beskeden

og let

CHRISTIANSGADE 8 (UDVIDELSE 1930)

NØRREGADE 17

Historicismens gotik

Facadens overflade – rød teglsten

Facadens opbygning – pille / vindue opdeling

Antal etager - 1 til 2 etager

Funktion – erhverv

Stilkaraktistika

Spidsbuede vinduesåbninger og blændinger, rundbuede

friser, aftrappede gavle, murede spareblændinger.

Ornamentikkens karakter – markant 3 dimensional, konstruktivistisk.

NØRREGADE 17

CHRISTIANSGADE 2

VOLDGADE 3

Historicismens louseize/ empire.

Facadens overflade – pudset og malet

Facadens opbygning – pille / vindue opdeling

Antal etager - 2 til 3 etager

Funktion – bolig og erhverv

Stilkarakteristika

Fintandet tandsnitsgesims, cirkulære hjørneafslutninger, profilerede vinduesindfatninger, medaljoner, guirlander, laurbærblade, overflødigshorn, kvaster, stiliserede klædedraperier.

Ornamentikkens karakter – 3 dimensional – overstrømmende og let.

FREDERIKSGADE 11 OG 9

NØRREGADE 10 OG 12

NORDBANEVEJ 23

ADELGADE 5

VESTERGADE 9

ØSTERTORV 10 OG 12

ØSTERTORV 4 OG 8

Historicismens italienske renæssance

Facadens overflade – rød teglmur

Facadens opbygning – pille / vindue opdeling

Antal etager - 2 til 3 etager

Funktion – bolig og erhverv

Stilkaraktistika

Rundbuede vinduer, trappetårnsillusioner,

kolonnademotiver,

dobbelte rundbuede stik med slutsten, pilastre med kapitæl og base, profilerede murede gesimsbånd.

Ornamentikkens karakter – behersket 3 dimensional konstruktivistisk.

FREDERIKSGADE 15

FREDERIKSGADE 13

Historicismens klassicisme

Facadens overflade – pudset og malet

Facadens opbygning – pille / vindue opdeling

Antal etager - 2 til 3 etager

Funktion – bolig og erhverv

Stilkaraktistika

Tandsnitsgesims, kviste med trekantfronon, kvadderopdelt

underetage, gesimsbånd, frontespice, profileret

vinduesoverligger,

profileret vinduesindfatning.

Ornamentikkens karakter – 3 dimensional – beskeden og let

ADELGADE 3

ADELGADE 12 OG 10

NØRREGADE 18 OG 16

TORVEGADE 8

ØSTERGADE 16

Historicismens klassicisme

Facadens overflade – rød teglmur

Facadens opbygning – pille / vindue opdeling

Antal etager - 1 til 3 etager

Funktion – bolig og erhverv

Stilkaraktistika

Tandsnitsgesims, profileret gesims og gesimsbånd, pilastre med ioniske kapitæler, kvadderopdelt underetage, gesimsbånd,

frontspice – trekant og segment, profileret

vinduesoverligger,

profileret vinduesindfatning.

Ornamentikkens karakter – 3 dimensional – beskeden og let

FREDERIKSGADE 3

FREDERIKSGADE 26 - 22

VESTERGADE 16

NØRREGADE 9

ØSTERTORV 7

ADELGADE 7

NORDBANEVEJ 28 - 26

Historicismens hollandske renæssance

Facadens overflade – rød teglmur

Facadens opbygning – pille / vindue opdeling

Antal etager - 2 til 3 etager

Funktion – bolig og erhverv

Stilkaraktistika

Svungne gavle, frontispicer med svungne gavle, pudsede

sandstensefterligninger til kvadrede hjørneafslutninger,

kvadrede vinduesindfatninger, vinduesindfatninger,

gesimsbånd,

polygonale tårne med spir, pudsede blændinger,

slutstensaflutninger i cirkulære frontoner over vinduerne.

Ornamentikkens karakter – 2 dimensional –

overstrømmende

og let

FREDERIKSGADE 7

SALLINGGADE 7-11

Historicismens barok

Facadens overflade – rød teglmur

Facadens opbygning – pille / vindue opdeling

Antal etager - 1 til 2 etager

Funktion – bolig og erhverv

Stilkaraktistika

Afvalmet mansardtag, mansardkviste med rundbuet afslutning,

trukket profileret gesims med bl.a. kvartstafprofil,

murede teglstenspilastre som kan være kvaderopdelte.

Ornamentikkens karakter – beskeden og let

ØSTERBRO 1

FREDERIKSGADE 38

ADELGADE 22

SLOTSGADE 1

NØRREGADE 11

THINGGADE 26 OG 24

Historicismens fri historicisme

Facadens overflade – puds og maling

Facadens opbygning – pille / vindue opdeling

Antal etager - 1 til 3 etager

Funktion – bolig og erhverv

Stilkaraktistika

Detaljer og helheder indenfor stilperioderne, renæssance, barok, louis-seize / empire og klassicisme anvendes. frit.

Ornamentikkens karakter – 3 dimensional – beskeden og let

ADELGADE 16

FREDERIKSGADE 4

FREDENSGADE 6

SMØGEN 6

Nationalromantik

Facadens overflade – rød teglsten / puds og kalkning

Facadens opbygning – pille / vindue opdeling

Antal etager - 1 til 3 etager

Funktion – bolig og erhverv

Stilkaraktistika

Gennem en begejstret fremhævelse af de danske håndværkstraditioner blev de stilmæssige detaljer fra den internationale

historicisme afvist. Det blev dekorationer som frit fabulerede over det nationale håndværk bygget af mursten

og træ. Dog således at langt de fleste dekorative detaljer tager udgangspunkt i materialets (træ, tegl og metal) konstruktive

traditioner. Fx murede stik og tømmerkonstruktioner.

Ornamentikkens karakter – 2 dimensional – beskeden og let.

ANLÆGSGADE 8-4

Bedre byggeskik

Facadens overflade – rød teglsten

Facadens opbygning – pille / vindue opdeling

Antal etager - 1 til 2 etager

Funktion – bolig og erhverv

Stilkaraktistika

Bedre byggeskik havde til formål at udvikle håndværket med rod i dansk byggetradition. Samt at give håndværkerne

forståelse for en menneskelig og enkel, rationel byggeskik, kombineret med gedigent håndværk. Der var enkelte dekorative detaljer som fx gesims og gesimsbånd. Dog blev

langt de fleste dekorative murværksdetaljer præget af det konstruktive, fx murede stik.

Ornamentikkens karakter – 2 dimensional – beskeden og let.

NØRREGADE 13

SALLINGGADE 3

FREDENSGADE 23

Funktionalismen

Facadens overflade – røde teglsten

Facadens opbygning – pille / vindue opdeling samt hjørne vinduet

Antal etager - 1 til 3 etager

Funktion – bolig og erhverv

Stilkarakteristika

Flade tage og dybe gesimser som skal illudere flade tage og give indtryk af betonkonstruktioner, kubistiske elementer

som fx altaner og facadespring, dørportaler og vandrette gesimsbånd som vidner om klassicismens stilmæssige overlevelseskamp mod funktionalismens enkle formsprog.

Ornamentikkens karakter – 3 dimensional – meget beskeden og let

FREDERIKSGADE 1

ØSTERGADE 1

ASYLGADE 6

Modernismen

Facadens overflade – stål, glas og beton

Facadens opbygning – opdelt flader hvor facadepladen kunne være bærende og ikke bærende.

Antal etager - 1 til 3 etager

Funktion – bolig og erhverv

Stilkaraktistika

Modernismen søgte efter et udtryk (stilkaraktistika), der var i overensstemmelse med det moderne, industrielle samfund, mens det sociale engagement nedtonedes i forhold

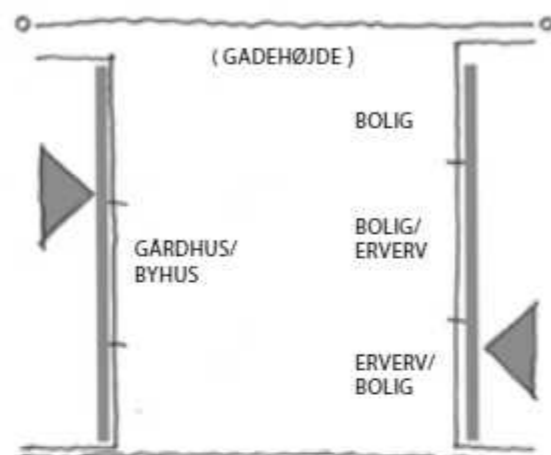
til det formelle. Kendetegnende var et internationalt formsprog, hvor de foretrukne materialer var beton, stål og glas. Idealet var en enkel, klar og rationel formgivning.

Ornamentikkens karakter – 3 dimensional – og ofte med en

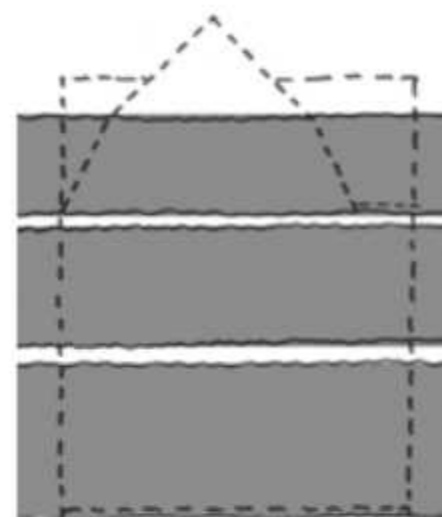
stærk vertikal karakter.

NØRREGADE 21A - FØR

KARAKTER/ SKALA

ETAGEHØJDER

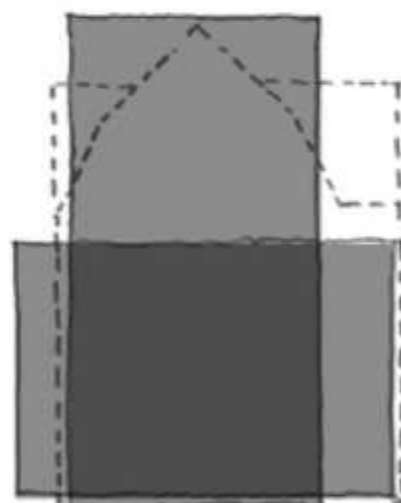
FACADETYPOLOGI
Analyse / politik / plan

Forsvare
Forstærke
Formidle

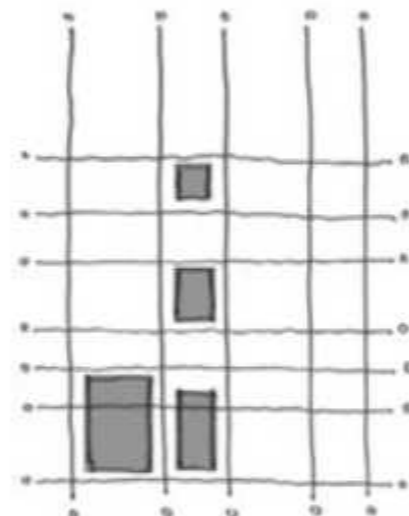
Skive centrum's kulturhistorisk-, stilhistorisk- og arkitekturhistorisk karakteristiske, varierede og sammenhængende facadetytologi.

- Ved at respektere byens, gaden og nabobygningernes typologi som grundlag for facadefornyelse og facadetilpasning i byfornyelsesprocessen.
- Ved at afbalancere hensynet til frihed og tilpasning gennem få men klare, typologisk baserede spilleregler for facadeudformningen i Skive.

Der henvises til Skive Kommunes publikationer:
1 "Vejledning om skilte og facader i Skive bykerne", maj 1993.
2 Skive Kommune, Lokalplan 94: "Skilte og facader i Skive bykerne". Teknisk forvaltning, december 1993.

HORISONTALITET/ VERTIKALITET

PROPORTIONERING

TRANSPARENS/ HUL%

OVERGANGE : "GULV"/ "LOFT"

APTERING/ DEKORERING

MATERIALITET

NØRREGADE 21 A - EFTER

VESTERGADE 7-9 (V)

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV" / "LOFT"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

ADELGADE 8

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV" / "LOFT"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

AGADE 2-8 (H)

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV" / "LOFT"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

NØRREGADE 40-42 (H)

(V) - VENSTRE SIDE AF GADEN
(H) - HØJRE SIDE AF GADEN
RØD - NEGATIV VURDERING
SORT - POSITIV VURDERING
GRÅ - NEUTRAL VURDERING

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV" / "LOFT"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

ADELGADE 6

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV" / "LOFT"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

THOMSENGADE 20

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV" / "LOFT"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

THINGGADE 11

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV" / "LOFT"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

ØSTERGADE 29 (H)

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV" / "LOFT"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

ØSTERGADE 1

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV" / "LOFT"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

NORDBANEVEJ 9

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV" / "LOFT"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

CHRISTIANSGADE 4

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV" / "LOFT"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

ØSTERBRO 9

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV" / "LOFT"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

FREDRIKSGADE 3A

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

ADELGADE 1A

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

NØRREGADE 21A

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

NORDBANEVEJ 11

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

NØRREGADE 3

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

NØRREGADE 10 - 12

KARAKTER / SKALA
ETAGEHØJDER
HORIZONTALITET / VERTIKALITET
PROPORTIONERING
TRANSPERANS / HUL %
OVERGANGE: "GULV"
APTERING / DEKORERING
MATERIALITET

Bygnings- og facadeaptering

Bygningsapteringer er større, "højprofilerede" bygningsmæssige tilføjelser eller markante udbygninger på bygningskroppen, f.eks. i form af trappetårne, brandtrapper, skure, kviste, penthouses, indgangspartier, platforme, etc.

Altaner, karnapper, halvtage, permanente større baldakiner, etc. kan, hvis de er store og markante, ligeledes henregnes til bygningsapteringen.

Facadeapteringen er mindre og ikke så markante tilføjelser til facaden i form af skiltning, lette baldakiner, lamper, vindues- og dørpartier, indfatninger, dekoreringer, etc. Også karnapper og altaner af mere lavprofileret og mindre markant art kan henregnes hertil.

Der vil således altid være en glidende overgang mellem bygnings- og facadeapteringen.

Kompletteringer i form af antenner, udluftnings- og ventilationsanlæg, elinstallationer eller øvrige tekniske aggregater hører til de mest "løse" aapteringer.

Bygnings- og facadeapteringen burde systematisk set være delt ud på bygningsstypologiafsnittet og facadetytologiafsnittet men er her placeret samlet under facadetytologien bl.a. fordi eksemplerne ofte rummer både bygnings- og facadeaptering.

Bygnings- og facadeapteringens spilleregler

De her viste eksempler er ikke systematisk udvalgte og værdisætningen kun sket efter de to parametre:

- a) Typologisk tilpasset
- b) Arkitektonisk/ æstetisk tilpasset.

*I øvrigt kan der henvises til Skive Kommunes publikationer:
1 "Vejledning om skilte og facader i Skive bykerne", maj 1993.
2 Skive Kommune, Lokalplan 94: "Skilte og facader i Skive bykerne". Teknisk forvaltning, december 1993.*

THOMSENSGADE 14
B

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

CHRISTIANSGADE 17
B

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

VOLDGADE 13
B+F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

FØTEX, SDR BOULEVARD
F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

B = BYGNINGSAPTERING
F = FACADEAPTERING

ØSTERBRO 9
B+F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

ÅGADE 2 - 8
B+F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

ÅPARKEN 2 - 4
B+F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

FREDRIKSGADE 10
B+F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

ØSTERGADE 10
B

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

ADELGADE 22 (V)
B

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

NØRREGADE 3
B+F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

NØRREGADE 10 - 12
F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

VESTERGADE 7
B+F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

THOMSENSGADE 20
B+F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

ØSTERBRO 2
F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

NØRREGADE 21C (V)
B+F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

NØRREGADE 21A
F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

NORDBANEVEJ 1 (V)
F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

ØSTERGADE 10
B

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

NØRREGADE 33
F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

NØRREGADE 40 - 42 (H)
F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

THINGGADE 21
B+F

TYOLOGISK
ARKITEKTONISK/ÆSTETISK

Facadetytologi

Facadetytologien er naturligt tæt forbundet med bygningstypologien.

Som for bygningen gælder, at facaden er et produkt af byggeskik og bygningskultur.

Facaderne er typologiens ansigt mod offentligheden og derfor en vigtig identitetsformidler.

Som ved bygningen er balancen mellem tilpasning og fornyelse vigtig.

Urban adfærd er kendetegnet ved at man høfligt, lidt distanceret viser hensyn til hinanden.

Hvis man ønsker at overføre denne adfærd til byens facader, betyder det en tilpasning uden at efterligne. Der må findes en fællesnævner for byens mange forskellige facader, hvis udformning er skabt af historiske behov, byggeskik og æstetik.

Facader kan generaliseres til deres typiske udformning (eksempelvis stilen), der så kan bruges som udgangspunkt for en fornyelse, nybygning og friere fortolkning af facadearkitekturen.

Hvis en sådan typiseret tilpasning opfattes som for specifik eller kopierende, kan typerne inddampes yderligere til en fælles "grundtype" – om muligt "Skivetyper". En sådan grundtype vil til gengæld være så neutral (etagekasse med huller), at den er uinteressant som giver af retningslinjer eller spilleregler for afbalanceringen af hensynet til frihed og tilpasning i facadefornyelsen.

Facadetytologien må skabes over nogle få, simple spilleregler eller rammer for facadeudformningen, der kan sikre forsvaret, forstærkningen, fornyelsen og formidlingen af Skives facadearkitektur.

Disse spilleregler må befinde sig et sted mellem typen og grundtypen.

Spillereglerne og de afledte eksemplificeringer er skabt for at forhindre de værste fadæser i den arkitektoniske byfornyelse.

Et talentfuldt brud med regler og typologi vil kunne forsvares som kontrasterende og fremhævende for omgivelserne. Det samme kunne en helt neutral spejling af disse.

Den slags løsninger må, være ekseptionelle. De er arkitek-

tonisk krævende.

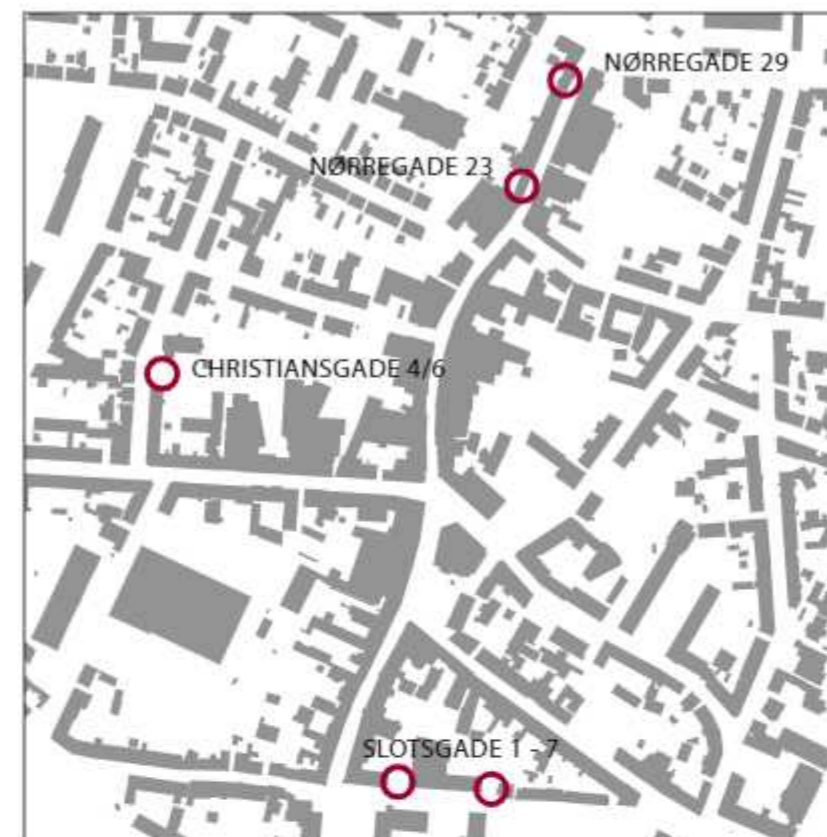
Facadetytologiske spilleregler

Spillereglerne må omfatte følgende forhold:

- 1 Karakter i relation til omgivende bygninger og bygningskultur:
 - Byhus, randzonehus
 - Beboelse, erhverv, blandet
 - Gadeforløb, gade- og facadeflugter
- 2 Skala i relation til omgivende bygninger og bygningskultur:
 - By-, gade-, bygningsskala (Roder)
- 3 Transparens:
 - Facadens "hulprocent"
 - Etagernes "hulprocent"
- 4 Udstrækning:
 - Højde, længde
 - Vertikalitet, horisontalitet
- 5 Proportionering:
 - Vandret og lodret opdeling af facade i relation til omgivende facader
 - Etagenhøjder
 - Åbningsformater (vinduer, døre, porte)
- 6 Mødet med "loft", "gulv", "vægge"
 - Gesimsformer
 - Tagformer (saddel, manzard, fladt)
 - Sokkelformer
 - Facadeovergange
- 7 Aptering, komplettering, dekorerende:
 - Indfatninger, profiler
 - Karnapper, altaner
 - Skiltning
- 8 Materialitet:
 - Habtilitet: ruhed, glathed
 - Taktilitet: farve, lethed, tyngde

I centrum hvor kravet om tilpasning til historien og bygningskulturen er stærkest må alle 8 forhold iagttages, mens randzonens nyinddragne centrumsområder kan betragtes mere generelt ud fra punkterne 1 og 2.

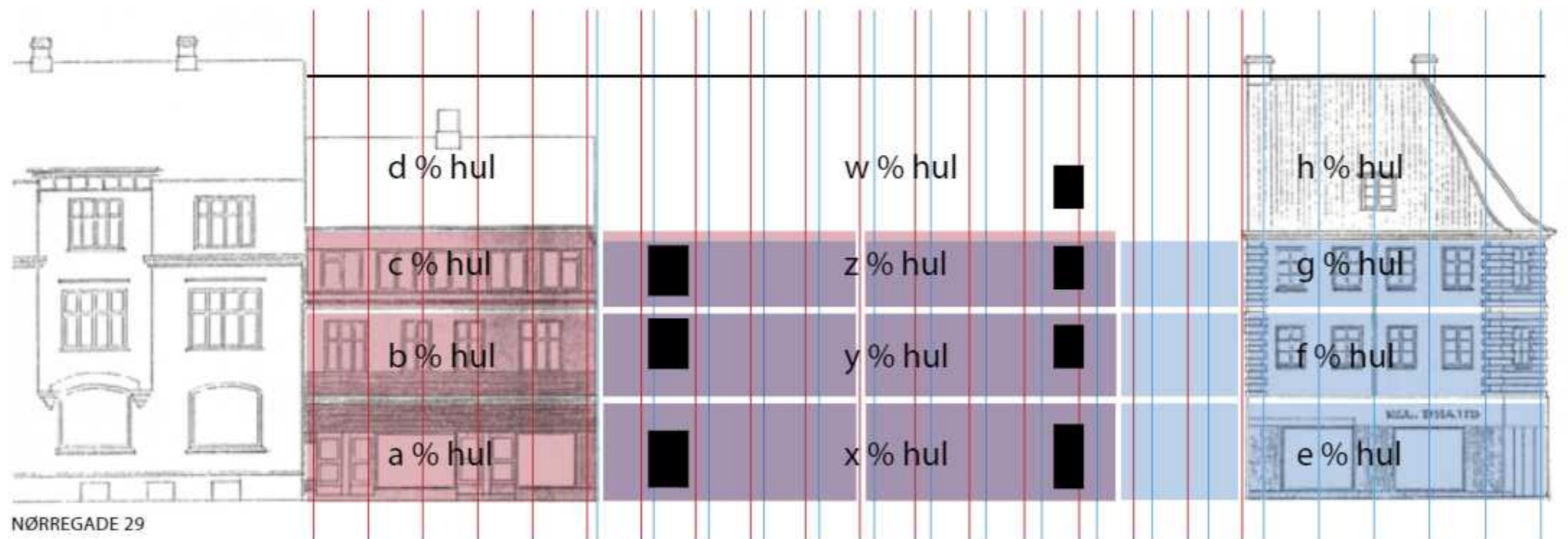
De eksemplificerede spilleregler kan udvikles og raffineres hen ad vejen enten gennem yderligere undersøgelser af byggeskikken og bygningskulturen i Skive eller gennem den anvendelse i den praktiske byfornyelse.

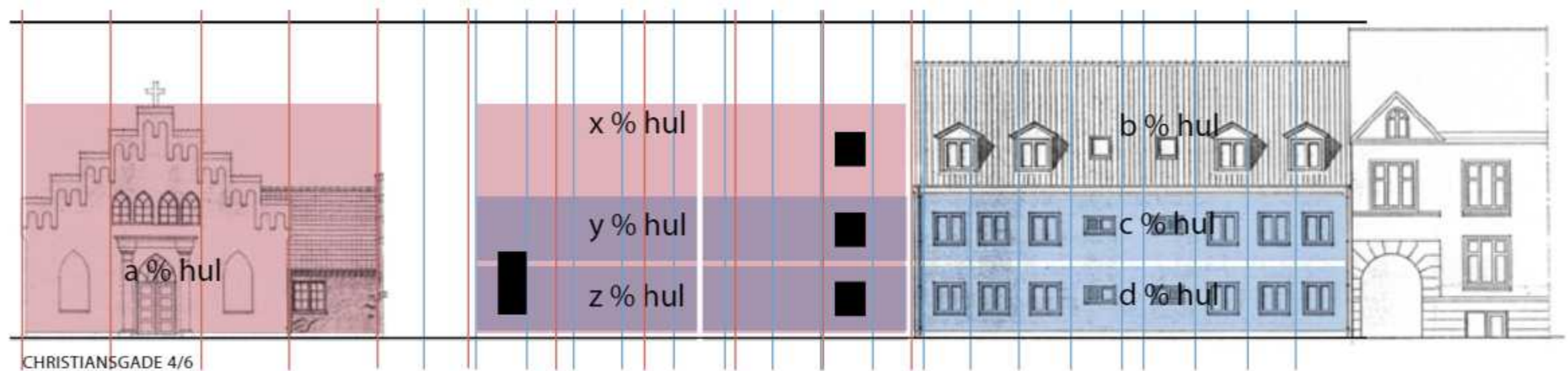
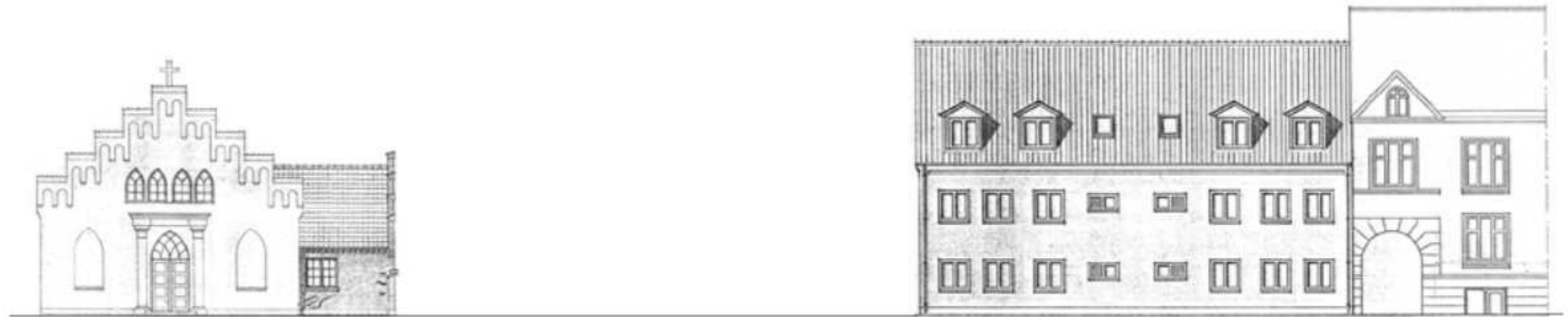

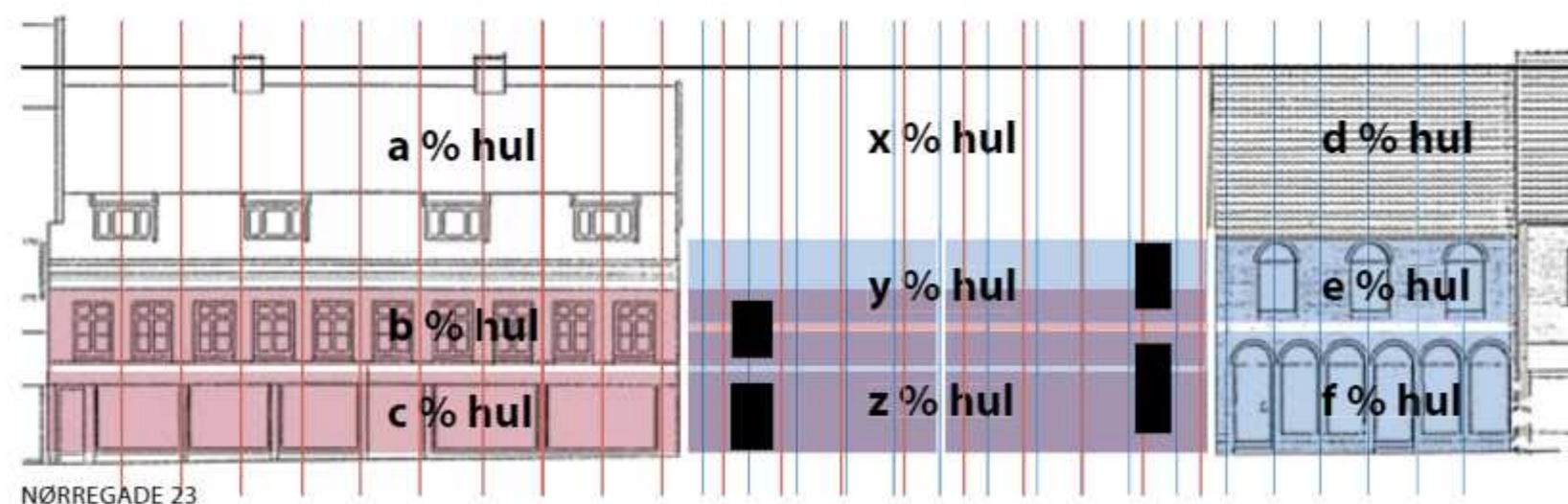
OVERSIGTSPLAN, FACADEEKSEMPLIFICERING

Eksemplificering af politikken:

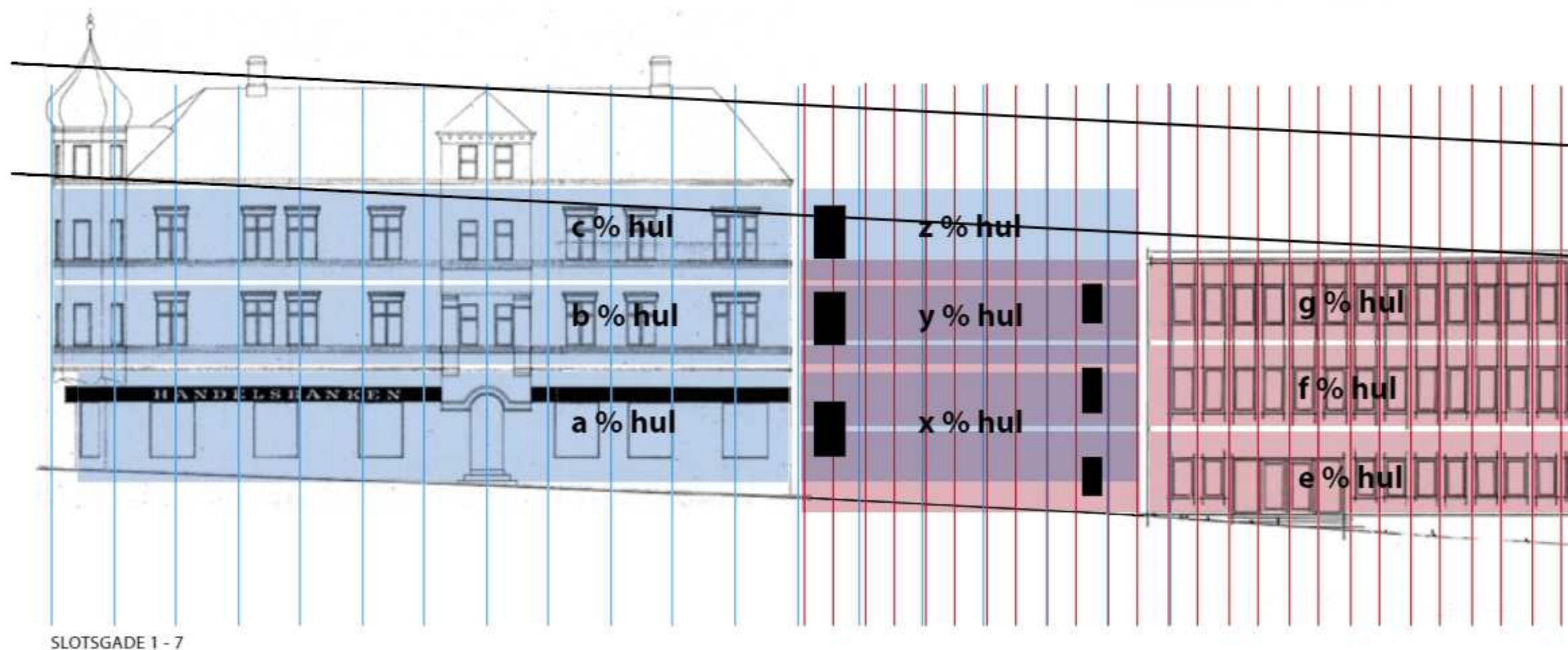
- Relater facaden til gadens og de omkringliggende bygningers udformning og karakter.
- Overhold gadens og nabofacaderne skala.
- Tilpas facadens åbenhed til naboernes vindues-, dør- og portåbninger.
- Tilpas facadelængde og højde, vertikalitet eller horisontaltet til naboens.
- Relater facadeopdelinger og proportioneringer, facade højde, vinduesbånd, etc. til gadens og nabohusenes.
- Relater lette partier, vindues- og dørformater til nabobygningernes.
- Tilpas tagkant, tagform og sokkel til gadens og nabobygningernes evt. karakteristika.
- Hent inspiration i gadens og nabobygningernes aptering i form af dekorationer, profileringer, altaner, karnapper, baldakiner, etc..
- Hent inspiration i gadens og nabofacaderne materiale karakter, farver, etc..

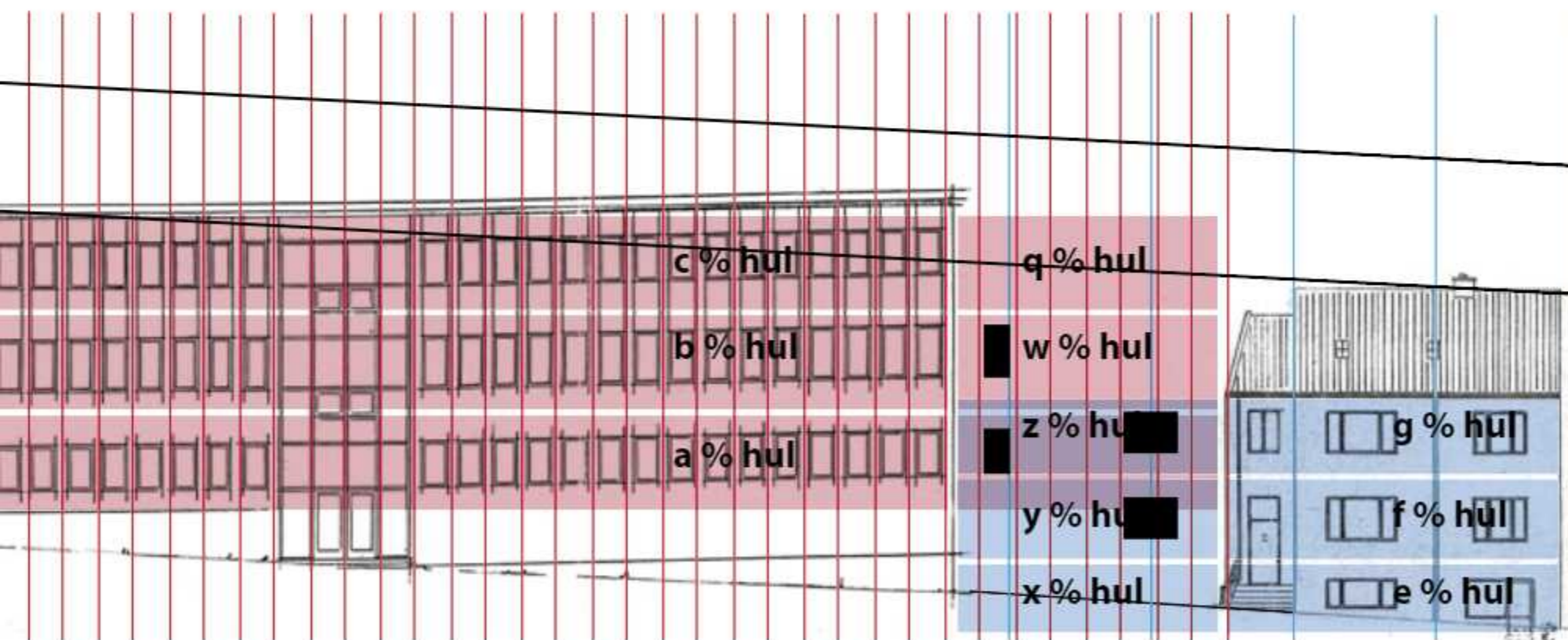
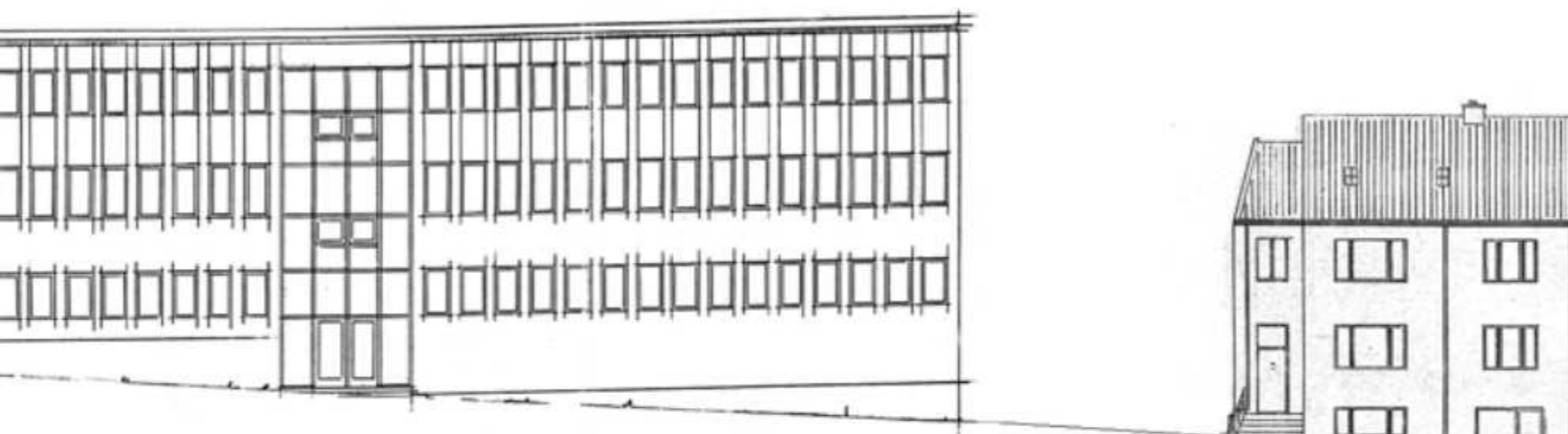

NØRREGADE 23

SLOTSGADE 1 - 7

APTERINGSTYPOLOGI
Analyse/ politik/ plan

Forsvare
Forstærke
Formidle

Skives byrumsapting ved en differentieret og struktureret anvendelse af beplantning, belægning, belysning, fast og løst gade- og torveinventar samt skiltning og information.

Skives byrumsapting i relation til:

- 1 Skives historie og særlige byarkitektoniske identitet.
- 2 Skives betydningsfulde bydele og byrum.
- 3 Byrummets klima, funktionalitet og brug.

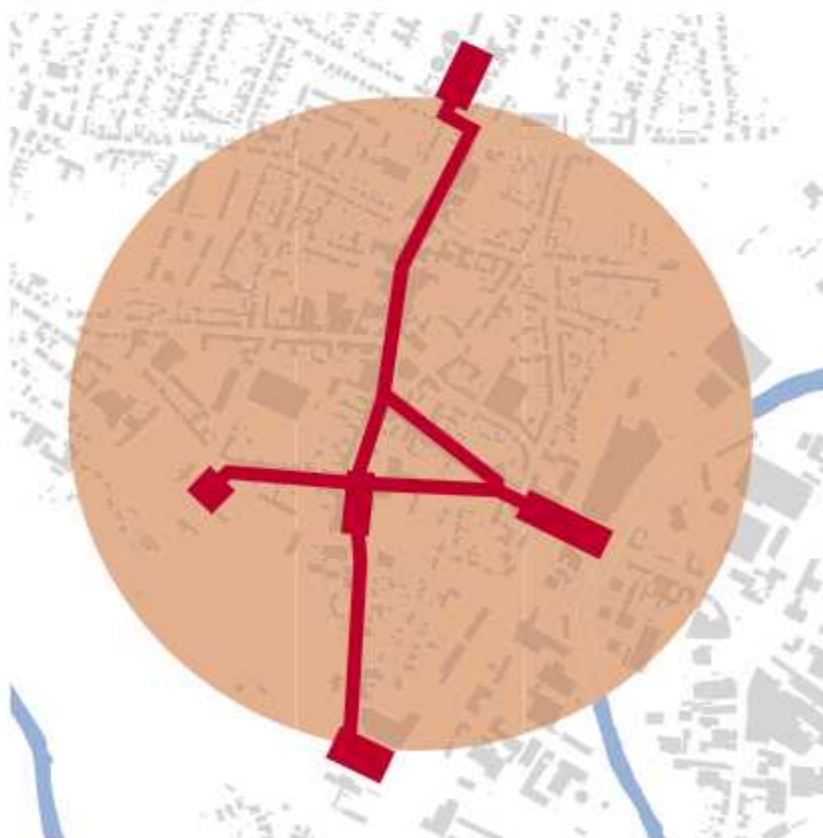
Skives byrumsapting ved at differentiere den som funktionsapting, stemningsapting og effektapting.

Der henvises til Skive Kommunes publikation: "Offentligt Design, Skive - Vejledning for Skive Bykerne, Skive kommune, 1998".

SKIVES STORE LYSTEGN, "DET MONUMENTALE KRYDS" 1:5000

SKIVES STORE BEPLANTNINGSMØNSTER

SKIVES STORE BELÆGNINGSMØNSTER

Delpolitikker

Beplantning:

- Beplant de gamle og nye indfaldsveje (Boulevarderne) med vejtræer for at fastholde deres særlige historiske landevejsidentitet.
- Beplant kun centrums gader og torve på særlig begrundede steder.
- Beplant det "monumentale kryds" torve: Rådhus torvet, Posthus torvet, banegårdspladsen, Østertorv og sygehusgrønningen.
- Bevar "Kirkegrønningen" som en grønning med spredte træer.
- Forgrøn og plant træer i randbebyggelsesernes midter.
- Beplant åbrinken urbant, hvor åen tangerer centrum ved vadestedet, f.eks. som promenade eller esplanade.
- Beplant ådalen, så karakteren af slette eller eng fastholdes.

Belægning:

- Marker det "monumentale" kryds og dets tyngdepunkter med særlig belægning.
- Belæg centrums gader og torve så de signalerer de bløde trafikanters fortrin.
- Differentier og detaljer gade- og torvebelægning, så der fremstår zoner for stående (vareudstilling), gående og kørende.

Belysning:

- Marker det "monumentale kryds" ved belysningen (stemningsbelysning).
- Belys centrums gader med stemningsbelysning.
- Belys særlige betydningsfulde bygværker eller byrum med effektbelysning.

Inventar: skiltning, information og kunst:

- Opdater og udbyg Skives maualer for fast og løst inventar, skiltning, informationsformidling og farvesætning.
- Placer informationsunits på interessante og betydningsfulde steder i byen.
- Placer kunstværker i byrummene ud fra en bymæssig helhedsbetragtning, på betydningsfulde steder eller steder, der skal tilføres betydning.

Beplantning

Beplantningen i Skive bør funktionelt og æstetisk, i helhed og detalje forsvare, forstærke og formidle byens og bydelens forskelligartede offentlige rum og deres sammenhæng.

Beplantningen skal forsvare, forstærke og formidle de offentlige deres rumlighed, karakter og stemning samt deres funktion som orienteringsmønster i den samlede by.

Indfaldsvejenes strukturerende og orienterende beplantning af oprindelige og nyplantede vejtræer fremstår ofte som fragmenter af samlede linieføringer.

Vejtræernes funktion som orienterende alléer langs byens store indfalds- og omfartsveje bør genetableres.

Beplantningen på nogle gader og pladser forekommer spredt, rodet og utilpasset.

Gader og pladser bør træbeplantes ud fra en sammenhængende idé og med det formål at give dem forskellig karakter og stemning og en rolle som orienteringsmønster i byen.

Flere karrémidter fremstår som asfalterede og øde parkeringspladser. Disse karréer kan med fordel begrønnes og træbeplantes.

Beplantningen af grønninger og parker bør ligeledes tilpasses stedet (f.eks. er der typologisk forskel på Kirkebakken og de bynære åarealer).

Midtbyens urbane rum bør "beplantes arkitektonisk" beplantede", mens randområdernes rum kan betragtes som mere åbne, grønne landskabshybrider.

Ådalen beplantning bør kultiveres, (skov eller eng).

Gamle vejtræer, Viborgvej

Nye vejtræer, Viborgvej

Nye vejtræer, Tværgade

Nye vejtræer, Sdr Boulevard

Manglende vejtræer, Tværgade

Spredt, lysreducerende træbeplantning, Frederiksgade

Karakterskabende, sammenhængende, træbeplantning Slotsgade

Spredt, usammenhængende træplantning, Frederiksgade/ Østergade

Spredt, usammenhængende træplantning, Nørregade

Ensidig, karakterskabende træplantning, Søndergade

Grøn, karakteristisk vej, Jyllandsgade

Romskabende, sammenhængende træplantning, Rådhusortvet

Karakterskabende, samlet træplantning, Carl Hansens Plads

Orienteringsskabende træplantning, Østertorv

Stemningsskabende, spredt træplantning, Kirkepladsen

Stedsskabende træplantning, Østerbro, jernbanen

Stemningsskabende, sammenhængende træbeplantning, Søndercentret

Stemning- og karakterskabende træplantning, karréen Vestergade, Adelgade, Frederiksgade og Asylgade - Bibliotekshaven

Sammenhængende, karakterskabende træplantninger, parkeringspladen, Sallings Gård

Stemningskabende træplantning, Nørregade 32

Uformet, karakterløs bevoksning, Åen, Østerbro

Uformet, karakterløs bevoksning, Åen, Østerbro

Stemningskabende, spredt træplantning, Åen, Østerbro

Tilfældig, stemningskabende bevoksning, Åen, jernbanebroen

Tilfældig, terrenslørende bevoksning, Ådalen

Den grønne bykant

Belægning

Belægningen i Skive bør funktionelt og æstetisk, i helhed og detalje forsvare, forstærke og formidle byens og bydelenes forskelligartede offentlige rum og deres sammenhæng.

Belægningen skal forsvare, forstærke og formidle de offentlige rums forskellige karakter og stemning samt fungere som orienterende mønster i den samlede by

Belægningen i Skive midtby kan samlet og stedvis forekomme udifferentieret, utilpasset og karakterløs.

Belægningen bør afbalancere det karakterskabende, differentierende og tilpassende med det homogent samlende.

Den allerede nu udbredte anvendelse af brosten kan gøres til belægningsskik og fungere som det gennemgående gulv i Skives midtby, hvor i der nedfældes andre typer af belægninger fra fornemme, monumentale til simple profane, tilpasset stedet og situationen.

Karakteristisk, differentieret vejbelægning, ind- og omfartsveje, Reberbahn

Karakteristisk, differentieret vejbelægning, ind- og omfartsveje, Østertorv

Karakteristisk, differentieret, tilpasset gadebelægning, Vestergade

Karakteristisk, differentieret, tilpasset gadebelægning, Vestergade

Karakteristisk, differentieret, tilpasset gadebelægning, Thinggade

Karakteristisk, differentieret, tilpasset gadebelægning, Slotsgade

Ukarakteristisk, udifferentieret, utilpasset belægning, Nørregade

Ukarakteristisk, udifferentieret belægning, Frederiksgade

Ukarakteristisk, udifferentieret belægning, Adelgade

Ukarakteristisk, udifferentieret, utilpasset belægning, Nørregade

Rodet, karakterløs, utilpasset belægning, Sdr Boulevard

Udifferentieret, utilpasset belægning, Nørregade

Enkel, karakteristisk, tilpasset belægning, Fredensgade

Enkel, karakteristisk, tilpasset belægning, Nordbanevej

Udifferentieret, karakteristisk belægning, Carl Hansens Plads

Monumental, tilpasset belægning, Rådhuset

Udifferentieret, utilpasset belægning, Thinggade/ Øster Torv

Udifferentieret, utilpasset belægning, Nørregade/ Nørreport

Udifferentieret, karakteristisk belægning, Thorupsgade

Simpel, karakteristisk belægning Banegårdspladsen

Karakteristisk, enkel belægning, Adelgade 16

Karakteristisk, differentieret, tilpasset belægning, Nørregade 32

Ukarakteristisk, udifferentieret, utilpasset belægning, Teaterpladsen

Ukarakteristisk, udifferentieret, utilpasset belægning, Asylgades p-plads

Belysning

Belysningen bør funktionelt og æstetisk, i helhed og detalje forsvare, forstærke og formidle byens offentlige rum og byen som helhed.

Belysningen i Skive midtby kan stedvis forekomme tilfældig, utilpasset og uinspirerende.

Belysningen bør understrege de forskellige byrums særlige brug, karakter og stemning, ligesom byens samlede mønster med dens centrale byrum skal aftegne sig for beboere og besøgende.

Belysningen kan foruden den rene funktionsbelysning differentieres i orienteringsbelysning (understregende byens mønster), stemningsbelysning (markerende de vigtige byrum) og effektbelysning (pegende på særlige monumentale elementer).

Utilpasset belysning/ armatur (orienterings-/ stemningsbelysning), Karolinegade/ Voldgade

Tilpasset belysning/ armatur (stemnings-/ effektbelysning), Carl Hansens Plads

Tilpasset belysning/ armatur (stemningsbelysning), Thinggade

Utilpasset belysning/ armatur (orienteringsbelysning), Thorupsgade

Utilpasset belysning/ armatur (orienteringsbelysning), Thomsensgade

Tilpasset belysning/ armatur (stemnings-/ effektbelysning), Rådhus Torvet

Inventar

Byinventaret bør funktionelt og designmæssigt tilpasses Skives offentlige byrum, deres særlige anvendelse, karakter eller særpræg og i sig selv være et sammenhængende og funktionelt design.

Byinventaret i Skive midtby kan i dag forekomme tilfældigt, stedvist utilpasset og uæstetisk.

Byinventarets mangeartede objekter omfatter: bænke, sidde- og stāmøbler, læskure og busstop, hegn, stakitter og plankeværker, pullerter og lette afspærringer, affaldsspande, avis- og flaskecontainere, cykelstativer, plantestativer, plantekummer, avisbeholdere, elskabe, etc. plus mobilia i form af: pølsevogne, salgskøbe, butiksstativer, annonceringsplancher, udendørs salgshylder, etc.

Fast inventar, rækværk, Carl Hansens Plads

Fast inventar, pullert, Thinggade

Fast inventar, pullert, Østerbro/ Brårupsgade

Fast inventar, pullert, Thomsensgade

Fast inventar, bro, Søndercentret/ Åen

Fast inventar, kumme, Adelgade

Fast inventar, busstop, Reberbanen

Fast inventar, plantestativ, Østertorv

Løst inventar, varestativ, Nørregade

Fast inventar, bænk, Nørregade

Løst inventar, varestativer, Nørregade

Fast inventar, lysarmatur, Vestergade

Fast inventar, telefonboks, Nørregade

Løst inventar, varestativer plakatstativer Nørregade

Skiltning, information, kunst

Skiltning og information bør funktionelt og æstetisk i helhed og detalje tilpasses Skives offentlige byrum og i sig selv være udtryk for et gennemtænkt og tydeligt design.

Kunst i byrummet bør forsvare, forstærke og formidle rummernes særlige betydning, karakter og stemning.

Monumental kunst, Adelgade/ Østergade

Anmasende skiltning, Østertorv

Anonym kunst, Nørregade

Skilteskov, Sdr Boulevard